

Bundel van de Commissie Samenleving van 20 juni 2019

- 1 19:00 - Opening
- 2 19:00 - Vaststelling agenda t/m pt. 3
[Agenda_Commissie_Samenleving_20_juni_2019 \(1\).docx](#)
- 3 19:00 - Raadsvoorstel vaststellen jaarstukken 2018 (portefeuillehouder D. Kuipers)
Het college stelt de raad voor om de Programmarekening 2018 vast te stellen en doet een voorstel voor de resultaatsbestemming.
[Raadsvoorstel.docx](#)
[Concept Jaarstukken 2018.docx](#)
[CONCEPT Accountantsverklaring gemeente Medemblik \(RHB 12 juni\) \(2\).pdf](#)
[Advies auditcommissie jaarstukken 2018.pdf](#)
- 3.A 19:45 - PAUZE
- 4 20:00 - Heropening en vaststelling agenda vanaf pt. 4
- 5 20:00 - Spreekrecht art. 16 Verordening op de raadscommissies gemeente Medemblik 2018 - 2022
- 6 20:05 - Vaststellen besluitenlijst commissie samenleving d.d. 16 mei 2019
[00. Verslag_Commissie_Samenleving_16 mei 2019.pdf](#)
[01. Bijlage Verslag Commissie SL 16-05 Presentatie Sociaal domein in control.pdf](#)
[02. Bijlage Verslag Cie SL Beantw vragen CDA Dialoog GGD.pdf](#)
[03. Bijlage Verslag Cie SL Beantw vragen Groenlinks Dialoog GGD.pdf](#)
- 7 20:05 - Vaststellen toezeggingenlijst en motielijst
Op de Toezeggingen- en motielijst wordt bijgehouden wat de stand van zaken is van toezeggingen die het college aan de commissie of gemeenteraad heeft gedaan. Ook de door de gemeenteraad bijgehouden moties zijn hier terug te vinden. Op deze lijst zijn alleen die moties en toezeggingen terug te vinden die met een actie of een informatienota kunnen worden afgedaan. Raadsvoorstellen worden aan de Lange termijnagenda (LTA) toegevoegd. De commissie geeft aan of die akkoord is met de afdoeningsvoorstellen.
[01 Toezeggingen- en motielijst Commissie SLZ 20 juni 2019.pdf](#)
[02 Beantwoording raadvragen CDA Regenbooggemeente.pdf](#)
[03. Commissievragen D66 cie. Sleving ag.pt. 7 toezeggingen- en motielijst.pdf](#)
[04. Beantw commissievragen CDA Sociaal domein.pdf](#)
- 8 20:10 - Actieve informatie college
Bij dit agendapunt geeft het college korte / bondige informatie over verschillende onderwerpen die voor de commissie van belang kunnen zijn. Wat langer wordt stilgestaan bij de eerdere informatie uit de infonota DOC-19-131589 (28 februari 2019) , waarbij de verwachting is uitgesproken aan het einde van het tweede kwartaal een plan van aanpak het Lange Termijn Accommodatiebeleid op te leveren.
- 9 20:30 - Rvs Doeltreffendheid samenwerking Jeugdhulp (DOC-19-157416) (Portefeuillehouder D. Kuipers)
Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van de jeugdhulp. De samenwerking door de gemeente met uiteenlopende partijen is essentieel voor het verlenen van doeltreffende jeugdhulp. Na de transitie zit de gemeente Medemblik nu in de fase van de transformatie. Voor het realiseren van de transformatiedoelen, zoals preventie en versterken van de eigen kracht van jongeren, is meer nodig dan de organisatie van de samenwerking. Dan gaat het over het zo goed mogelijk samenwerken in de keten van de jeugdhulp. De rekenkamercommissie heeft een onafhankelijk onderzoek verricht naar de doeltreffendheid van deze samenwerking.
[00. Rvs Doeltreffendheid samenwerking Jeugdhulp.pdf](#)
[01. Aanbiedingsbrief Rekenkamerrapport Jeugdhulp Medemblik - mei 2019 te versturen.pdf](#)
[02. Eindrapport deel 2 Nota van Bevindingen Jeugdhulp Medemblik mei 2019.pdf](#)
[03. Eindrapport deel 1 Bestuurlijke Nota Jeugdhulp Medemblik mei 2019.pdf](#)
[04. Samenvatting definitief Samenwerking Jeugdhulp Medemblik.pdf](#)
[05. Presentatie RKC Jeugdhulp Medemblik.pdf](#)
[06. Beantw vragen CDA Rapport RKC doeltreffendheid jeugdhulp.pdf](#)

10 21:10 - Rvs Benoemen leden Raad van toezicht Allure, Stichting voor openbaar primair onderwijs (DOC-19-149887) (Portefeuillehouder: D. Kuipers)

Van vier leden van de Raad van Toezicht van de stichting voor openbaar primair onderwijs Allure loopt volgend jaar maart de benoemingstermijn af. Om te voorkomen dat vier leden dan gelijktijdig moeten aftreden, heeft de stichting Allure een verdeling gemaakt van twee om twee leden. Daarmee wordt de continuïteit binnen de Raad van Toezicht beter gewaarborgd. Stichting Allure heeft de raad verzocht om twee nieuwe leden van de raad van toezicht te benoemen en wel mevrouw S. van der Linden en de heer R. Piet.

De raad wordt voorgesteld deze twee personen te benoemen.

Rvs benoemen leden Raad van Toezicht St Allure

11 21:15 - Sluiting

Agenda Commissie Samenleving

Datum	20-06-2019
Tijd	19:00 - 21:15
Locatie	MBG024
Voorzitter	E. Meester
Omschrijving	LET OP: De vergadering start om 19.00 uur in de raadzaal. De drie commissies vergaderen raadsbreed t/m ag.pt. 3. Daarna vergaderen de drie commissies afzonderlijk verder. De aangegeven tijden zijn richttijden.

- 1** **Opening**
19:00
- 2** **Vaststelling agenda t/m pt. 3**
19:00
- 3** **Jaarrekening (nog niet beschikbaar)**
19:00 Het college stelt de raad voor om de Programmarekening 2018 vast te stellen en doet een voorstel voor de resultaatsbestemming.

- 3.A** **PAUZE**
19:45
- 4** **Heropening en vaststelling agenda vanaf pt. 4**
20:00
- 5** **Spreekrecht art. 16 Verordening op de raadscommissies gemeente Medemblik 2018 - 2022**
20:00

- 6** **Vaststellen besluitenlijst commissie samenleving d.d. 16 mei 2019**
20:05
- 7** **Vaststellen toezeggingenlijst en motielijst**
20:05 Op de Toezeggingen- en motielijst wordt bijgehouden wat de stand van zaken is van toezeggingen die het college aan de commissie of gemeenteraad heeft gedaan. Ook de door de gemeenteraad bijgehouden moties zijn hier terug te vinden. Op deze lijst zijn alleen die moties en toezeggingen terug te vinden die met een actie of een informatienota kunnen worden afgedaan. Raadsvoorstellen worden aan de Lange termijnagenda (LTA) toegevoegd. De commissie geeft aan of die akkoord is met de afdoeningsvoorstellen.

- 8** **Actieve informatie college**
20:10 Bij dit agendapunt geeft het college korte / bondige informatie over verschillende onderwerpen die voor de commissie van belang kunnen zijn.
Wat langer wordt stilgestaan bij de eerdere informatie uit de infonota DOC-19-131589 (28 februari 2019) , waarbij de verwachting is uitgesproken aan het einde van het tweede kwartaal een plan van aanpak het Lange Termijn Accommodatiebeleid op te leveren.

- 9** **Rvs Doelmatigheid samenwerking Jeugdhulp (DOC-19-157416) (Portefeuillehouder D. Kuipers)**
20:30 Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van de jeugdhulp. De samenwerking door de gemeente met uiteenlopende partijen is essentieel voor het verlenen van doeltreffende jeugdhulp. Na de transitie zit de gemeente Medemblik nu

in de fase van de transformatie. Voor het realiseren van de transformatiedoelen, zoals preventie en versterken van de eigen kracht van jongeren, is meer nodig dan de organisatie van de samenwerking. Dan gaat het over het zo goed mogelijk samenwerken in de keten van de jeugdhulp.

De rekenkamercommissie heeft een onafhankelijk onderzoek verricht naar de doeltreffendheid van deze samenwerking.

10 **Rvs Benoemen leden Raad van toezicht Allure, Stichting voor openbaar primair**
21:10 **onderwijs (DOC-19-149887) (Portefeuillehouder: D. Kuipers)**

Van vier leden van de Raad van Toezicht van de stichting voor openbaar primair onderwijs Allure loopt volgend jaar maart de benoemingstermijn af. Om te voorkomen dat vier leden dan gelijktijdig moeten aftreden, heeft de stichting Allure een verdeling gemaakt van twee om twee leden. Daarmee wordt de continuïteit binnen de Raad van Toezicht beter gewaarborgd. Stichting Allure heeft de raad verzocht om twee nieuwe leden van de raad van toezicht te benoemen en wel mevrouw S. van der Linden en de heer R. Piet.

De raad wordt voorgesteld deze twee personen te benoemen.

11 **Sluiting**
21:15

RAADSVERGADERING d.d. 11 juli 2019

Zaaknummer	Z-18-044148
Voorstelnummer	DOC-19-155875
Onderwerp	Jaarstukken 2018
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Dirk Kuipers
Afdelingshoofd(en)	

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het College van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 4 juni 2019;

gelet op artikel 198, lid 1 van de Gemeentewet;

overwegende dat we de Jaarstukken 2018 voor 15 juli aanbieden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland;

b e s l u i t

1. De Jaarstukken 2018 vast te stellen.
2. Het positieve rekeningresultaat van € 92.000,- als volgt te bestemmen:
 - a. € 231.000,- te onttrekken uit de reserve sociaal domein.
 - b. € 323.000,- toe te voegen aan de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 11 juli 2019.

De griffier,

De voorzitter,

Ter besluitvorming

Onderwerp

Jaarstukken 2018.

Aanleiding

Na afloop van het begrotingsjaar stellen we de Jaarstukken op. Daarin legt het college verantwoording af over het beleid. Ook geven we hierin aan welke middelen het college gebruikte om dit beleid te realiseren.

Voor 15 juli aanstaande bieden we de Jaarstukken 2018 aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland aan. Deze verplichting vloeit voort uit de Gemeentewet.

Voorstel

1. De Jaarstukken 2018 vast te stellen.
2. Het positieve rekeningresultaat van € 92.000,- als volgt te bestemmen:
 - a. € 231.000,- te onttrekken uit de reserve sociaal domein.
 - b. € 323.000,- toe te voegen aan de algemene reserve.

Beoogd resultaat

De raad stelt de Jaarstukken 2018 vast.

Argumenten

1.1 We leggen verantwoording af over het door ons gevoerde beleid in 2018.

In november 2017 stelde u de Programmabegroting 2018 vast. Daarbij gaf u aan welke doelstellingen het college moest realiseren. En welke activiteiten hieraan bij moesten dragen. Ook de middelen die we hiervoor beschikbaar hadden stelde u hierbij beschikbaar. In de Lentenota 2018, Zomernota 2018 en Herfstnota 2018 stelde u de Programmabegroting bij. In deze Jaarstukken leggen we verantwoording af over het beleid dat we voerden in 2018.

1.2 De accountant geeft een goedkeurende verklaring voor wat betreft de getrouwheid en een verklaring met beperking voor wat betreft de rechtmatigheid.

De accountant geeft daarmee aan dat deze verantwoording een getrouw beeld geeft. De grens van onrechtmatige aanbestedingen is overschreden. Dit leidt tot een beperkende verklaring voor rechtmatigheid.

1.3 De Jaarstukken vormen hiermee een basis om ons beleid te controleren.

In deze Jaarstukken leggen we verantwoording af over het gevoerde beleid in 2018. U controleert hiermee of we ons werk goed hebben gedaan.

2.1 Dit is conform ons beleid sociaal domein.

In de herfstnota heeft u € 800.000 beschikbaar gesteld ter dekking van het nadelig saldo. Dit werd gedekt door een onttrekking uit de reserve sociaal domein. Het nadelig saldo valt € 231.000 hoger uit. Dit nadeel onttrekken we ook uit de reserve sociaal domein. We vervolgen hiermee ons beleid met betrekking tot het sociaal domein.

2.2 Dit is conform ons beleid.

De resultaten tot en met de herfstnota zijn toegevoegd aan/onttrokken uit de algemene reserve. Het uiteindelijke resultaat valt € 323.000 voordeliger uit en wordt ook toegevoegd aan de algemene reserve. Het resultaat is inclusief € 92.000 winstneming vanuit de

grondexploitatie. Binnen ons beleid zou dit worden toegevoegd aan de reserve grondexploitatie, echter het niveau van deze reserve bevindt zich binnen de vastgestelde waarden.

Kanttekeningen

Geen.

Financiën

We verwijzen u naar ons voorstel resultaatbestemming en de hiervoor genoemde argumenten onder 2.

Uitvoering/evaluatie

De auditcommissie bespreekt deze Jaarstukken op 11 juni aanstaande. Op 20 en 27 juni vindt de oriënterende en meningsvormende behandeling plaats in de commissie. Op 11 juli stelt u de Jaarstukken 2018 vast.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

Jaarstukken 2018 (DOC-19-157561)

Concept Jaarstukken 2018

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
1.1 Onze thema's	4
2 Jaarverslag	5
2.1 Programmaverantwoording 2018	7
2.1.1 Programma 1 Dienstverlening en organisatie	9
2.1.2 Programma 2 Samen leven en ondersteuning	17
2.1.3 Programma 3 Wonen, werken en recreëren	29
2.2 Paragrafen	41
2.2.1 Lokale heffingen	43
2.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	49
2.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	53
2.2.4 Financiering	59
2.2.5 Bedrijfsvoering	63
2.2.6 Verbonden partijen	69
2.2.7 Grondbeleid	74
3. Jaarrekening	79
3.1 Overzicht van baten en lasten en de toelichting	80
3.1 Balans per 31 december	86
3.2 Grondslagen en toelichtingen	87
3.2 Toelichting begrotingsrechtmatigheid	112
3.3 Overzicht afgesloten kapitaalinvesteringen	115
3.4 Overzicht incidentele en baten en lasten en structurele reservemutaties	116
3.5 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)	121
3.6 Single information Single audit (SiSa)	122
4. Overige gegevens	125
4.1 Controleverklaring onafhankelijke accountant	126
4.2 Vaststellingsbesluit	127

1 Inleiding

Hierbij presenteren we u de Jaarstukken 2018 van de gemeente Medemblik. Met de gekozen presentatievorm maken we de jaarstukken toegankelijker voor onze inwoners.

De jaarrekening en het jaarverslag is het jaarlijkse verantwoordingsmoment van de gemeente. Daarin staat wat we in 2018 realiseerden en tegen welke kosten. Dit vergelijken we met de doelstellingen uit de begroting 2018. Zo kunt u zien of en in welke mate we het voorgenomen beleid hebben kunnen uitvoeren.

Het positieve rekeningresultaat komt uit op € 92.000,-.

Ons voorstel is om dit als volgt te bestemmen:

- a. € 231.000,- te onttrekken uit de reserve sociaal domein.
 - b. € 323.000,- toe te voegen aan de algemene reserve.
- Daarmee vergroten we onze weerstandscapaciteit.

Uit deze Jaarstukken blijkt dat ons huishoudboekje op orde is.

Deze verantwoording wordt besproken in de commissie bestuur en middelen en op 11 juli stelt de Raad deze vast.

1.1 Onze thema's

Leefbaarheid

Onder leefbaarheid verstaan we een aangename en veilige woon-, werk- en leefomgeving. Onze gemeente telt 17 mooie kernen met allemaal een eigen karakter. Deze kernen hebben als overeenkomst dat ze veel voorzieningen hebben die bijdragen aan die leefbaarheid. Voorzieningen zoals scholen, sportvelden, speelplaatsen, zwembaden, maar ook bedrijven en winkels. En was voorheen de gemeente vaak initiator bij veranderingen in uw leefomgeving, tegenwoordig bepaalt u als inwoner(s) veel meer zelf. Wij gaan dan ook graag met u in gesprek over de leefbaarheid en vitaliteit van uw kern en welke aanpassingen er eventueel nodig zijn om deze dan samen te realiseren.

Participatie

Met participatie bedoelen we het meedenken en meepraten van betrokken inwoners over onze gezamenlijke plannen voor de toekomst. Om die betrokkenheid nog verder te stimuleren nodigen we u uit om in uw leefomgeving taken en verantwoordelijkheden op u te nemen. Deze verschuiving van verantwoording vraagt van ons om van 'buiten naar binnen' te denken en te werken. Van 'buiten naar binnen' betekent dat wat u wilt de basis is voor wat wij doen. Het initiatief ligt dus steeds minder bij de gemeente. Wij nemen een regisserende, stimulerende en faciliterende rol op ons. En u bent nu aan zet.

Duurzaamheid

Met duurzaamheid bedoelen we het streven om verstandig met energiebronnen en het milieu om te gaan. Ons doel is om in 2020 '20-20-20' te bereiken. Dat betekent:

- 20% minder CO2 uitstoot;
- 20% minder energieverbruik;
- 20% duurzaam opgewekte energie.

Deze verminderingdoelstelling is ten opzichte van het peiljaar 2008.

Wat we gaan doen om onze duurzaamheidsdoelstelling te halen is:

- wij kopen zoveel mogelijk in bij organisaties die duurzaam werken;
- gebruiken 100% groene energie;
- en verduurzamen onze gebouwen.

Maar het '20-20-20' doel halen kunnen we niet alleen. Daar hebben we uw hulp hard bij nodig!

Samenwerking

Samenwerken doen we graag. En samen werken aan een gemeenschappelijk doel vinden we ook leuk. Daarom werken we op veel gebieden samen met andere gemeenten. Denk daarbij aan gezondheidszorg en brandweer. Maar ook aan automatisering, archivering en de inkomensvoorziening van onze inwoners. Samen sta je sterk. En door samen te werken kunnen we nog sneller reageren op ontwikkelingen die op ons afkomen. En dit komt onze dienstverlening aan u ten goede.

2 Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording 2018

2.1.1 Programma 1 Dienstverlening en organisatie

We vinden het belangrijk u goed van dienst te zijn. Daarom bieden we onze producten en diensten steeds meer digitaal aan. Natuurlijk kunt u ook nog steeds op andere manieren onze producten aanvragen. Zoals telefonisch of schriftelijk of in ons gemeentehuis. En in bepaalde gevallen komen we zelfs bij u thuis.

Ook in de toekomst blijven we investeren in onze organisatie. Zo kunnen we de dienstverlening aan u blijven verbeteren. We beperken de stijging van de gemeentelijke belastingen. We gaan u niet onnodig met extra kosten confronteren.

2.1.1.1 Wat wilden we bereiken? Wat hebben we daarvoor gedaan?

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we wilden halen. Per doel geven we aan wat we daarvoor deden in 2018. Dit doen we ook voor onze belangrijke thema's leefbaarheid, participatie, duurzaamheid en samenwerking.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Dienstverlening		
Versterken van de relatie tussen inwoners en gemeente.	<ul style="list-style-type: none"> - De vraag naar digitale dienstverlening wordt groter. Als gemeente spelen wij daarop in. We bieden 80% van onze producten digitaal aan. Op dit moment is dat 53%. Wanneer digitaal aanbieden niet kan, leggen wij uit waarom niet. - Onze inwoner waardeert onze dienstverlening positief. Dit meten we continu. We verwijzen u ook naar de beleidsindicatoren van dit programma. - We sluiten aan bij de communicatiebehoefte van onze inwoners. Whatsapp en chat voegen we toe als communicatiekanaal. 	<p>We breidden de digitale dienstverlening uit met 20%. Inmiddels is 73% van onze producten digitaal.</p> <p>Inwoners waardeerden onze dienstverlening gemiddeld met een 8.</p> <p>Inwoners waren erg blij met de Whatsapp als communicatiekanaal. De chat voegden we ook toe, deze ontwikkelden we verder naar een volwassen communicatiekanaal in de toekomst.</p>
Inwoners vinden dat de gemeente ze serieus neemt.	<ul style="list-style-type: none"> - Klachten bespreken we persoonlijk. - We geven duidelijk aan wanneer de inwoner een reactie krijgt. - We vragen nu al standaard digitaal feedback over onze dienstverlening. We starten een proef om ook over andere dienstverleningskanalen feedback te vragen. 	<p>We namen persoonlijk contact op met de indiener van een klacht. Indien nodig volgde een schriftelijke reactie.</p> <p>Per product gaven we zoveel mogelijk aan wanneer we met een reactie kwamen</p> <p>Naast deze standaard feedback vragen, vroegen we vier keer per jaar feedback aan WMO-cliënten. Zie hiervoor.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<ul style="list-style-type: none"> - We gaan naar de inwoners toe om te vragen hoe zij onze dienstverlening ervaren. 	<p>We onderzochten de mening van inwoners over de communicatiekanalen van de gemeente. Dit deden we met een enquête en een inwonerspanel. Daarnaast testten we de gebruikersvriendelijkheid van onze website onder bezoekers van het gemeentehuis. Inwoners vroegen we ook naar hun voorkeur van de openingstijden van de publieksbalies.</p>

Organisatie

<p>Verder ontwikkelen van de organisatie voor de dienstverlening aan onze inwoners.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Onze inwoners staan centraal bij het maken van plannen. Hiervoor gaan we meer werken en vergaderen op locaties in onze gemeente. Onze medewerkers ontwikkelen zich verder om samen met inwoners plannen te maken. 	<p>We werkten en vergaderden meer op locatie. Dit gebeurde met name bij grote projecten. Dit gold voor onze organisatie, het college en raadscommissies.</p>
<p>Vergroten van de gastvrijheid bij onze kantoorlocatie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We ontwikkelen het KCC verder zodat inwoners in 60% van het eerste contact direct antwoord krijgen. In 2017 is dit percentage 45%. - We zijn als gemeente volop in beweging. Daarom werken wij aan 'Het huis van Medemblik'. Een huis waarin je voor duurzame en sociale initiatieven welkom bent! Onze service aan de inwoners en bedrijven is maximaal dienstverlenend. Wij zetten ons in voor leefbare kernen en een duurzame gemeente. Om dit te realiseren ontwikkelen wij ons tot een krachtige, slagvaardige overheid, waarin onze inwoners, bedrijven en instellingen centraal staan. Wij werken aan compacte huisvesting voor de ambtelijke organisatie. Samen met het werken aan de cultuur leidt dit tot verbetering van het integraal werken. 	<p>Gemiddeld kregen inwoners op bijna 50% van hun vragen direct antwoord van het KCC.</p> <p>In 2018 ronden wij een upgrade van het werkcafe en de tweede verdieping van het middengebouw af. Het werkcafe kreeg daarmee een meer flexibele en een bij deze tijd passende inrichting. De inrichting nodigt uit om gezamenlijk, met partijen van binnen en van buiten, te werken aan vitale, leefbare kernen. De tweede verdieping van het middengebouw kreeg een inrichting die het werken in wisselende teams faciliteert.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Inwoners worden zo min mogelijk geconfronteerd met lastenverzwaring.	<ul style="list-style-type: none"> - Wij bieden verschillende vormen van ontvangst aan. Gedurende openingstijden is altijd een gastheer/gastvrouw aanwezig. Voor bezoekers die hier geen gebruik van willen maken, maken wij het mogelijk om zelf het bezoek te regelen. - Stijging van de gemeentelijke belastingen beperkt zich in principe tot inflatie. - Voor heffingen hanteren we het principe van kostendekkendheid. Voor specifieke producten wijken we hier vanaf. We lichten dit toe in de paragraaf lokale heffingen. 	<p>Inwoners konden sneller en gemakkelijker hun weg vinden naar de balies met behulp van een aanmeldzuil. Onze gastheer/gastvrouw begeleidde bezoekers die hulp nodig hadden.</p> <p>De raad besloot de gemeentelijke belastingtarieven alleen te verhogen met het inflatiepercentage.</p> <p>De raad verhoogde de tarieven van onze producten alleen vanuit het uitgangspunt kostendekkendheid.</p>

Thema's		
---------	--	--

Leefbaarheid

Vitale en leefbare kernen.	<ul style="list-style-type: none"> - We werken samen aan vitale en leefbare kernen. We betrekken onze inwoners en maken samen plannen. De kernraden spelen hierin een belangrijke rol. - We investeren in herkenning en verankering van het programma leefbaarheid in onze organisatie. 	<p>Vier kernen maakten samen met inwoners kernvisies. Wij faciliteerden het traject, zie ook programma 2. Initiatieven vanuit de kern die bijdragen aan de leefbaarheid pakten we samen op. Het betrekken van kernraden en/of inwoners bij de Woonvisie leidde tot het ook in kleine kernen realiseren van (beperkte) woningbouw. Andere voorbeelden hiervan zijn het terugplaatsen van de sierfontein in Abbekerk. In Twisk besloten we tot het plaatsen van nostalgische lantaarnpalen in deze kern.</p> <p>We brachten drie keer de Nieuwsbrief Leefbaarheid uit. Daarnaast gingen we met elkaar in gesprek om bewustwording en draagvlak te realiseren voor het samen werken aan vitale en leefbare kernen. We werkten op integrale wijze aan de uitvoeringsplannen.</p>
----------------------------	---	--

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
-------------------------	-------------------------	--------------------------------

Participatie

Versterken van de relatie tussen inwoners en gemeente.	<ul style="list-style-type: none"> - Op 1 januari 2018 lanceren we een nieuwe, vraaggestuurde website. Deze hebben we ingericht samen met inwoners. Met een inwonerspanel optimaliseren we deze website verder. 	<p>Het bezoekersgedrag en -vragen bepalen de informatie op de website. Een gespecialiseerd webteam is hier dagelijks mee bezig.</p> <p>Samen met inwoners bekijken we of onderwerpen makkelijk te vinden zijn en duidelijk geformuleerd.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - We maken nog meer gebruik van Social Media. Om onze inwoners te informeren, maar ook voor het vragen om feedback. 	<p>Whatsapp en chat voegden we als communicatiekanalen toe. Zie ook hiervoor.</p> <p>We signaleren een duidelijke toename in de behoefte naar digitale dienstverleningskanalen.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - We investeren in de veranderende rol van de inwoners en gemeente bij het maken van plannen. We pakken steeds meer projecten participatief op. Daarbij leveren we maatwerk. 	<p>Inwoners dachten mee over de inrichting van aantal projecten in de openbare ruimte. Daarbij kunt u denken aan Tripkouw in Midwoud, SEW-terrein in Nibbixwoud en de Vooroever in Medemblik.</p>

Duurzaamheid

Een duurzame organisatie.	<ul style="list-style-type: none"> - We onderzoeken of we de gemeentegids digitaal kunnen aanbieden. - Maatschappelijk verantwoord inkopen maakt onderdeel uit van ons inkoopproces. Duurzaamheid maakt hier onderdeel van uit. - We voeren het maatregelenpakket uit voor de verdere verduurzaming van ons gemeentehuis. 	<p>We vroegen onze inwoners of zij de gemeentegids alleen digitaal wilden lezen. 63% gaf aan nog steeds een versie op papier te willen lezen.</p> <p>Maatschappelijk verantwoord ondernemen vormde de basis voor ons inkoopproces.</p> <p>Bij de uitvoering van onze huisvestingsplannen voerden we meteen duurzaamheidsmaatregelen door. Bijvoorbeeld door het aanbrengen van bewegingssensoren. Daarnaast plaatsten we 208 zonnepanelen in de tuin van ons gemeentehuis.</p>
---------------------------	--	--

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<ul style="list-style-type: none"> - We plaatsen zonnepanelen op een aantal gemeentelijke gebouwen. - We verminderen het gebruik van papier met 10%. - We organiseren workshops over duurzaamheid. Hiermee ondersteunen we zowel onze medewerkers als belangrijkste partners om ons programma duurzaamheid te realiseren. 	<p>We bereidden de plaatsing van zonnepanelen op twee gemeentelijke daken voor. Een SDE-subsidieaanvraag maakte hier onderdeel van uit.</p> <p>We printten ruim 10% minder dan vorig jaar.</p> <p>We organiseerden verschillende workshops. Voor ondernemers ging dit onder meer over circulair ondernemen, gasloze (nieuw)bouw en het verduurzamen van bedrijventerreinen. Voor de organisatie organiseerden we een workshop over circulair inkoop en aanbesteden.</p>

Samenwerking

Grip krijgen op de bestuurlijke samenwerkingsverbanden.

- We investeren in onze medewerkers om de bewustwording te vergroten over onze verbonden partijen. Door deze kennis verbeteren wij de advisering over verbonden partijen.
- De verbonden partijen maken deel uit van het inwerkprogramma voor nieuwe raads- en collegeleden. Het gaat specifiek over de rollen en verantwoordelijkheden.
- We voeren het besluit uit over de toekomstvisie van SSC DeSom.

Medewerkers beoordeelden samen het gevoerde beleid en stelden de advisering op. Hierdoor vergrootten we de bewustwording. We stelden formats op en pasten deze aan voor de informatievoorziening over de gemeenschappelijke regelingen.

De nieuwe raads- en collegeleden maakten in het inwerkprogramma 2018 kennis met de verbonden partijen

DeSom voerde voorbereidingen uit voor een gedeeltelijke overgang naar een Cloud infrastructuur.

Samenwerken maakt ons sterker.

- We werken in Westfriesland samen aan het harmoniseren van het informatielandschap. Dit betekent dat we veel meer dezelfde applicaties inkopen en gebruiken. SSC De Som ondersteunt ons hierbij.
- Aan 'Projectmatig werken' geven wij regionaal inhoud.

Binnen verschillende domeinen werken we in Westfriesland aan het harmoniseren van het informatielandschap. We kochten, waar mogelijk, gezamenlijk in.

De training projectmatig werken bood de Westfrieslandacademie aan.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<ul style="list-style-type: none"> - Met de andere Westfriese gemeenten treden we op als één opdrachtgever op het gebied van dienstverlening. - Het Westfries Archief voert een proef uit in onze gemeente voor het ontwikkelen van een E-depot. Dit doen we voor het vergroten van de digitale toegankelijkheid. 	<p>Een aantal initiatieven op het gebied van dienstverlening voerden we op Westfriesniveau uit. Denk hierbij aan de applicatie burgerzaken, de digitale frontoffice voor dienstverlening en intranetaanbesteding.</p> <p>De proef vond plaats. Daarna voerden we regionaal een aanbesteding uit, waarin we de leerpunten van de proef meenamen.</p>

2.1.1.2 Beleidsindicatoren

Vanaf 2017 maakt een verplichte set aan beleidsindicatoren onderdeel uit van de rekening. Hieronder vindt u de indicatoren die horen bij programma 1. De indicatoren komen uit Vensters voor Bedrijfsvoering. Met deze landelijke benchmark doen we mee. We kunnen dan zien of we het goed of minder goed doen ten opzichte van andere gemeenten. De uitkomsten gebruiken we, zo nodig, om onze bedrijfsvoering aan te passen. We lichten dit verder toe in de paragraaf [Bedrijfsvoering](#).

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Gemiddelde deelnemende gemeenten (2017)
<i>Formatie (fte per 1.000 inwoners, 2018)</i>	5,7	7,3
<i>Bezetting (fte per 1.000 inwoners, 2018)</i>	5,4	6,9
<i>Apparaatskosten (€ per inwoner, 2018)</i>	584	656
<i>Externe inhuur (% van totale loonsom, 2018)</i>	15,0	16,6
<i>Overhead (% van totale lasten, 2018)</i>	10,9	-
Beleidsindicatoren (extra)	Medemblik in 2018	Doelstelling in 2020
<i>Tevredendheid inwoners over onze digitale dienstverlening</i>	7,9	8,5

De cijfers van Medemblik zijn op basis van werkelijk 2018, gemiddelde deelnemende gemeenten op basis van Vensters voor Bedrijfsvoering 2017.

2.1.1.3 Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

Bedragen * € 1.000,-

	Realisatie 2018	Begroting na wijziging 2018	Verschil realisatie begroting na wijziging 2018	Begroting 2018
Baten	66.216	65.538	678	63.574
Lasten	16.641	16.809	-168	15.599
Saldo voor bestemming reserves	49.575	48.729	846	47.975
Onttrekking van reserves	6.841	7.382	-541	3.971
Toevoeging van reserves	4.347	4.516	-169	635
Mutaties reserves	2.494	2.866	-372	3.336
Saldo na bestemming reserves	52.069	51.595	474	51.311

Overhead

In het volgende overzicht vindt u de kosten van onze overhead en hoe deze is opgebouwd. Overhead zijn de kosten die niet direct aan de taakvelden zijn te koppelen.

Bedragen * € 1.000,-

	Realisatie 2018	Begroting na wijziging 2018	Begroting 2018
Management en managementondersteuning	-1.566	-1.472	-1.373
Personeel en organisatie	-1.393	-1.812	-1.507
Informatie en beheer	-3.845	-3.912	-3.997
Financiën en AO/IC	-1.010	-989	-926
Juridische zaken	-573	-709	-689
Communicatie	-532	-477	-367
Inkoop en facilitaire zaken	-683	-632	-587
Huisvesting	-1.174	-1.233	-765
Totaal overhead	-10.755	-11.236	-10.211

In de paragraaf [Bedrijfsvoering](#) lichten we de belangrijkste ontwikkelingen toe.

2.1.2 Programma 2 Samen leven en ondersteuning

We vinden het belangrijk dat onze inwoners in een fijne omgeving leven. Dit doen we door onze kernen vitaal, veilig en leefbaar te houden en dat te versterken. Samen met onze inwoners en partners pakken we dit op.

We zijn blij met initiatieven van inwoners en helpen graag deze uit te voeren. Verder stimuleren we inwoners om zo zelfredzaam mogelijk te zijn. En als dat niet meer lukt, helpen we met een passende ondersteuning.

2.1.2.1 Wat wilden we bereiken? Wat hebben we daarvoor gedaan?

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we wilden halen. Per doel geven we aan wat we daarvoor deden in 2018. Dit doen we ook voor onze belangrijke thema's leefbaarheid, participatie, duurzaamheid en samenwerking.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Onderwijs		
Goede huisvesting van het onderwijs voor basisschoolleerlingen en leerlingen voor voortgezet onderwijs.	<ul style="list-style-type: none"> - Starten met nieuwbouw of renovatie van de basisschool in de kern Benningbroek. - Bijdragen in de renovatie van de basisscholen in Twisk en Hauwert. - Voorbereiding voor nieuwbouw of renovatie van drie basisscholen in de kern Medemblik. Ook onderzoeken we of andere functies kunnen aansluiten. Dit doen we samen met onze inwoners. 	<p>De raad besloot in te stemmen met een plan voor renovatie van de school. Dit bleek de beste optie na een onderzoek dat we samen met het schoolbestuur uitvoerden.</p> <p>Beide scholen kregen een bijdrage voor het verduurzamen van de schoolgebouwen en het verbeteren van het binnenklimaat.</p> <p>We onderzochten de huidige staat van de drie schoolgebouwen. Dit vormt de basis om met de schoolbesturen verdere stappen te zetten.</p>
Zorg dragen voor een goede koppeling tussen onderwijs en zorg. Iedere leerling in Medemblik volgt onderwijs naar vermogen en ontvangt het juiste integrale (zorg) aanbod(passend onderwijs).	<ul style="list-style-type: none"> - Schoolmaatschappelijk werk koppelt zorg en onderwijs. We starten met een pilot op drie basisscholen voor de versterking van het schoolmaatschappelijk werk. 	<p>Uit onderzoek bleek dat starten met drie pilots niet wenselijk is. We werkten samen aan een plan voor de inzet van schoolmaatschappelijk werkers op alle basisscholen.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>Goede educatieve ondersteuning van kinderen met een achterstand in de Nederlandse taal.</p>	<p>- Gemeente overstijgende onderwijsvraagstukken pakken we in Westfries verband samen met de scholen op. Dit doen we via de Regionale Educatieve Agenda. Speerpunten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt; • een compleet zorg- en onderwijsaanbod in de regio. <p>- We bieden kinderen van 2 tot 4, met taalachterstand peuteropvang aan. Dit doen we in alle kernen.</p>	<p>We schreven een regionale ontwikkelagenda. Hierin staan alle acties die wij gezamenlijk oppakken gericht op een volwaardig onderwijsaanbod in onze regio. Een onderdeel van de agenda is het realiseren van een compleet zorg- en onderwijsaanbod. De agenda actualiseren we ieder jaar. Het vormt de basis voor de Regionaal Educatieve Agenda.</p> <p>We bereidden het Pact van Westfriesland 2.0 voor. Onderdeel van het Pact is het verbeteren van de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt en gemeente.</p> <p>Kinderen met een taalachterstand ontvingen extra ondersteuning op het gebied van taalontwikkeling de peuterspeelzalen en kinderopvang. Dit gebeurde ook in nieuwkomersklassen.</p>
<p>Sport, accommodaties en cultuur</p>		
<p>Realiseren van een brede cultuuraanpak waar de volgende functies onderdeel van zijn: bibliotheek, muziekonderwijs, cultuur en musea, zodat onze inwoners toegang hebben tot deze culturele voorzieningen.</p>	<p>- We komen met een cultuurnota. Deze stellen we samen op met de raad, inwoners en culturele instellingen.</p> <p>- We ondersteunen de drie Medemblicker musea bij de uitvoering van hun ondernemingsplannen.</p> <p>- We geven een impuls aan muziekonderwijs op scholen. Dit doen we in overleg met cultuuraanbieders en het onderwijs.</p>	<p>De raad stelde de cultuurnota 2019-2022 'Cultuur op Stoom' vast. Deze stelden we op samen met inwoners en culturele instellingen.</p> <p>Kasteel Radboud is gerenoveerd. Het Stoommachinemuseum leverde in vervolg op haar ondernemingsplan een masterplan op. Het Bakkerijmuseum en de Stichting Kasteel Radboud werkten aan het rondkrijgen van cofinanciering.</p> <p>We consulteerden basisscholen over meer muziek in de klas. Op basis hiervan startten we met de pilot 'Meer muziek in de klas'.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>Sport bereikbaar houden voor al onze inwoners.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We verstrekken jeugdledensubsidie aan sportverenigingen. - Voor het bereikbaar houden van sport voor minder validen en chronisch zieken ondersteunen we zowel de sportverenigingen als de sporter zelf. - We bieden ook kinderen uit gezinnen met een laag inkomen de mogelijkheid om te sporten aan door financiële en materiële ondersteuning. - Het binnenhalen van meer topsportevenementen in onze gemeente. Dit doen we door het inzetten van TEAM-Medemblik. Dit doen we samen met het bedrijfsleven en lokale sportorganisaties. - We ondersteunen topsportverenigingen, -sporters en -talenten. - We brengen in beeld wat onze topsportaccommodaties in de toekomst nodig hebben om 'up to date' te blijven. 	<p>Verenigingen met meer dan 20 jeugdleden ontvingen subsidie.</p> <p>Het Team Sportservice ondersteunde verenigingen hierin. Ook begeleidde het sporters met een beperking. We deden een bid voor het organiseren van de Special Olympics. We ontvingen een toekenning voor de onderdelen handbal en skeeleren.</p> <p>We zetten de samenwerking met het Jeugdfonds Sport en Cultuur voort. Via de eigen communicatiekanalen en via Team Sportservice wezen we op de mogelijkheden van deze ondersteuning.</p> <p>Wij zetten het Team Medemblik in voor ons topsportbeleid en het binnenhalen van evenementen. We verwijzen u verder naar het thema participatie onder dit programma.</p> <p>Topsportverenigingen, -sporters en -talenten ontvingen financiële ondersteuning. Ook gaven we adviezen.</p> <p>Dit project voeren we in 2019 uit.</p>
<p>Inwoners hebben een goede voorziening voor onder andere ontmoeting, sport en cultuur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We presenteren de uitwerking van de scenario's van nieuwbouw van een multifunctioneel dorps huis in Abbekerk - Lambertschaag. We verwijzen u verder naar het thema participatie onder dit programma. 	<p>We presenteerden de verschillende scenario's. De raad koos voor nieuwbouw van het dorps huis met basisschool op de huidige locatie.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
-------------------------	-------------------------	--------------------------------

Ondersteuning

Voor inwoners die ondersteuning nodig hebben en dit niet zelf kunnen organiseren, bieden wij ondersteuning.

- Om de mantelzorg in onze gemeente verder te versterken voeren we de uitvoeringsagenda mantelzorg uit. Deze agenda stellen we op met meerdere stakeholders, in diverse bijeenkomsten.

We voerden de uitvoeringsagenda uit. Onderdelen waren onder andere het uitreiken van de Mantelzorgcomplimenten, het organiseren van een speciale theatervoorstelling voor ouders (mantelzorgers) van een kind met autisme. Mantelzorgers konden zich via de website registreren. Zo blijven ze op de hoogte van bijeenkomsten en of ontwikkelingen. Medemblik ontving de erkenning 'Wij werken mantelzorgvriendelijk'. Tenslotte gaf een ervaringsdeskundige voorlichting op De Dijk over jonge mantelzorgers.

- We ondersteunen kwetsbare ouderen bij het langer zelfstandig wonen. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar het voorkomen van eenzaamheid. We hebben hiervoor plannen die door onze wijkteams worden uitgevoerd.

- Lokale ouderenorganisaties organiseerden activiteiten speciaal voor ouderen.
- Op De Dijk brachten we het thema eenzaamheid onder de aandacht bij jongeren (en ouders) middels een speciale theatervoorstelling.
- Tijdens de week van de eenzaamheid besteedden we extra aandacht aan initiatieven voor de bestrijding van eenzaamheid.

- We werken toe naar een dementievriendelijke gemeente.

We ontvingen de erkenning als dementievriendelijke gemeente. We zetten in op [trainingen](#) van onze

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<ul style="list-style-type: none"> - We zetten extra in op het werven van nieuwe pleegouders enerzijds en het behouden van pleegouders anderzijds. Ook faciliteren we pleegouders met administratief/financieel gemak en organiseren we onderlinge (informatie-) bijeenkomsten. - We zetten in op een gezonde voeding en levensstijl van jongeren. We werken daarvoor samen in projecten op scholen die gericht zijn op een gezonde leefstijl. - Samen met de gemeenten in Noord-Holland Noord en de betrokken zorgaanbieders organiseren we de specialistische jeugdhulp. - We komen tot één regionale crisisdienst op het niveau Noord-Holland Noord. 	<p>medewerkers en zorgprofessionals zodat zij mantelzorgers van mensen met dementie beter kunnen ondersteunen.</p> <p>We organiseerden een theatervoorstelling over dementie voor mantelzorgers van mensen met dementie en andere belangstellenden.</p> <p>We startten met het project 'DemenTalent'. Hiermee krijgen inwoners met beginnende dementie de mogelijkheid om vrijwilligerswerk te doen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - We voerden campagne voor meer pleeggezinnen. Dit deden we samen met pleegzorgaanbieders. - Verder organiseerden we verschillende activiteiten voor het behouden van pleegouders, zoals een netwerkbijeenkomst en een training voor pleegouders. - Pleegouders zetten we in het zonnetje tijdens de week van de pleegzorg. - Op de gemeentelijke website maakten we een pagina over pleegzorg aan. - De gemeente Medemblik werd officieel JOGG-gemeente (Jongeren Op Gezond Gewicht). - We organiseerden Skeelerclinics voor basisschoolleerlingen. - We besteedden aandacht aan gezonde voeding tijdens 'drankenles' op basisscholen. Dit gaat over de hoeveelheid suiker in dranken. - Na een aanbesteding hebben we Horizon als zorgaanbieder voor de gesloten jeugdzorg. Hiermee willen we een innovatieslag maken voor deze zware vorm van zorg. - We borgden de inzet van de gecertificeerde instellingen voor 2019. <p>Vanaf 1 juli 2018 is er een Integrale Crisisdienst Jeugd tot 18 jaar.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>De wettelijke taken op het gebied van het sociaal domein binnen drie jaar uitvoeren binnen het budget dat we hiervoor ontvangen van het Rijk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We vinden het belangrijk dat mensen met een verblijfvergunning goed integreren. We zetten in op extra scholing, zorg, re-integratietrajecten en maatschappelijk werk. - Onze wijkteams werken ook vanuit bestaande locaties binnen de kernen. Zoals in dorpshuizen en bij woningcorporaties. - WerkSaam voert belangrijke taken uit op het gebied van de Participatiewet. We verwijzen u verder naar het thema Samenwerking onder dit programma. - We blijven inzetten op meer preventie van zorg door uitvoering te geven aan de wijkplannen van de wijkteams. 	<p>We zetten in op de samenwerking tussen de verschillende partners voor het bieden van de juiste zorg en ondersteuning aan deze doelgroep.</p> <p>De wijkteams werkten vanuit verschillende locaties in de kernen Wognum, Nibbixwoud, Wervershoof, Andijk en Medemblik.</p> <p>WerkSaam voerde maatwerk uit bij het duurzaam uitstromen van cliënten uit de uitkering.</p> <ul style="list-style-type: none"> - We organiseerden activiteiten gericht op preventie, zoals de decemberactie. Dit gaf in de dure decembermaand een extraatje. - We richtten een Formulierenbrigade op. Hierbij ondersteunden vrijwilligers inwoners bij het invullen van formulieren. - Ook zetten we in op het vergroten van de zichtbaarheid van de wijkteams. De wijkteams waren aanwezig bij activiteiten in de kernen.
	<ul style="list-style-type: none"> - We besteden de inkoop 2019 van de WMO en Jeugdhulp opnieuw aan. We stemmen deze af op de behoefte van onze inwoners. Ook zetten we daarbij in op het verbeteren van de onderlinge samenwerking van onze zorgaanbieders. - We intensiveren de samenwerking met huisartsen en praktijkondersteuners. 	<p>De inkoop WMO en Jeugdhulp ronden we grotendeels af. De inkoop is uitgesteld naar 1 januari 2020.</p> <p>In 2018 startten we met de inkoop Beschermd Wonen per 1 januari 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> - We werkten samen met huisartsen en praktijkondersteuners. - We nemen deel aan de pilot 'Zorg rondom kwetsbare ouderen'. Hiermee legden we verbinding met de partners om de zorg te verbeteren.
<p>Alle jongeren in Medemblik kennen de gevaren van (overmatig) alcohol en</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We blijven inzetten op het terugdringen van alcohol en drugsgebruik onder de jeugd. 	<p>We organiseerden bijeenkomsten voor ouderen en jeugd over het terugdringen van alcohol en</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>drugsgebruik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We geven extra voorlichtingbijeenkomsten. Dit doen we aan ouders en aan sportverenigingen. - We zetten in op kennisvergroting bij de jeugd. We houden de campagne 'Roken en alcohol een ander verhaal' op alle scholen. - We zetten in op de vergroting van de weerbaarheid bij de jeugd door het organiseren van cursussen op alle scholen. 	<p>drugsgebruik. We hielden blaastestacties. Zie hierboven.</p> <p>We organiseerden voorstellingen voor zowel jongeren als ouders, zoals 'Hot Spot' en 'Ouders onder invloed'.</p> <p>We gaven de 'Training leren signaleren'.</p> <p>Zie hierboven.</p> <ul style="list-style-type: none"> - We organiseerden ouderavonden in het primair onderwijs. - Trainingen over verantwoord alcoholgebruik vonden plaats in sportkantines.

Thema's		
---------	--	--

Leefbaarheid

<p>Vitale en leefbare kernen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Het behouden van de basisscholen in Twisk en Hauwert. - De drie Medemblikker musea willen we behouden voor Medemblik. - We gaan de uitwerkingsagenda van de kernvisies vaststellen. - We stellen drie nieuwe kernvisies op. 	<p>Met het schoolbestuur maakten we de afspraak dat beide scholen de komende 10 jaar blijven bestaan.</p> <p>We kenden projectsubsidies toe aan de eigenaar van Kasteel Radboud en aan het Stoommachinemuseum.</p> <p>Samen met de kernraden Abbekerk- Lambertschaag, Hauwert en Twisk maakten wij afspraken over de uitvoering.</p> <p>4 kernraden presenteerden hun visies: Midwoud/Oostwoud, Nibbixwoud, Onderdijk en Zwaagdijk-West. De visies kwamen tot stand met inwoners. Wij begeleidden dit proces.</p>
-----------------------------------	--	---

Participatie

<p>Versterken van de relatie tussen inwoners en gemeente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Samen met inwoners komen we tot plannen voor een multifunctioneel dorps huis Abbekerk - Lambertschaag. Het uitgangspunt is kostendekkende exploitatie door bijdragen van de inwoners. 	<p>De verschillende scenario's stelden we met hulp van alle betrokkenen op.</p>
---	---	---

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<ul style="list-style-type: none"> - We laten onze inwoners kennismaken met topsport in onze gemeente. - De adviesraad Sociaal Domein wordt gevormd door inwoners. Zij adviseren ons bij het maken van plannen. - We stimuleren dat inwoners en zorgaanbieders innoveren binnen de zorg. We stellen hier middelen voor beschikbaar. 	<p>In onze gemeente vonden aansprekende evenementen plaats, zoals de European Games Jiu Jitsu in Wognum, het Radboud International Inline-skate Tournament op de Sjoerd Huisman Piste in Wervershoof en de Medemblik Regatta.</p> <p>De adviesraad Sociaal Domein gaf gevraagd en ongevraagd advies. Ze adviseerden in het beleidsplan Sociaal Domein 2019-2020.</p> <p>Zorgaanbieders en inwoners voerden innovatieprojecten uit, zoals 'Koffie met een rietje, Homestart, Ontmoetingsplek jonge gezinnen'.</p>
Duurzaamheid		
Een duurzame gemeente	<ul style="list-style-type: none"> - We voeren de duurzaamheidsregeling sportaccommodaties en dorpshuizen uit. - We organiseren een energiewedstrijd onder sportverenigingen. - We werken de huisvestingsplannen van de scholen in de kernen Sijbekarspel - Benningbroek, Twisk en Hauwert uit. Hierbij houden we nadrukkelijk rekening met de mogelijkheden van duurzaamheid. - Bij de uitwerking van de nieuwbouw of renovatieplannen van het zwembad De Zeehoek passen we BENG toe. 	<p>Deze subsidieregeling was een groot succes. Het budget was binnen 4 weken na bekendmaking al op. 11 aanvragen zijn toegekend. De aanvragen betroffen voor het grootste deel de aanschaf van zonnepanelen en (LED)verlichting.</p> <p>Zeven sportclubs deden mee aan de EnergyBattle die loopt tot mei 2019. De gezamenlijke besparing op elektra was halverwege de wedstrijd ruim 33.000 kWh. Clubs bespaarden onder andere door grootverbruik apparaten weg te doen, maar ook door te investeren in (LED)verlichting en zonnepanelen.</p> <p>De raad stelde middelen beschikbaar voor duurzaamheidsmaatregelen bij de scholen in Twisk en Hauwert. Voor de school in Benningbroek stelde de raad ook budget beschikbaar voor complete renovatie van de school. Onderdeel van de plannen is het gasloos maken van het schoolgebouw.</p> <p>De raad stelde € 12 miljoen beschikbaar voor de bouw van een nieuw zwembad. Uitgangspunt voor de nieuwbouw is 'nul op de meter'.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<ul style="list-style-type: none"> - We doen mee in een pilot voor het gebruik van biokolen in de stoomtram. 	<p>Samen met onder ander het museum en de gemeente Hoorn onderzochten we de mogelijkheid om de stoomtram te laten rijden op biokolen. Dat lijkt mogelijk mits daar de juiste briketten voor kunnen worden ontwikkeld. Dat is een complex proces waaraan we nog steeds samen werken.</p>

Samenwerking

<p>Samenwerken maakt ons sterker.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We handelen het besluit af voor het beëindigen van de gemeenschappelijke regeling financiering personeelsplan muziekschool Westfriesland. We willen zoveel mogelijk kinderen in aanraking brengen met muziekonderwijs. Daarvoor blijven we wel samenwerken binnen de regio. - Samenwerken in de regio is op veel terreinen het uitgangspunt. Onder meer bij het bibliotheekwerk hebben we een convenant. Bij het onderwijs zijn er regionale afspraken over leerlingenvervoer, passend onderwijs, onderwijs aan nieuwkomers, voortijdig schoolverlaten en zorgondersteuning in het voortgezet onderwijs. - Samen met WerkSaam zetten we een aantal projecten voort. Het gaat om 'ZOWh@t', laaggeletterdheid en leerwerktrajecten met specifieke aandacht voor vergunninghouders. We maken deze projecten mogelijk vanuit het couleur locale deel van het re-integratiebudget 	<p>In goed overleg met de gemeenten Drechterland en Enkhuizen wikkelden we de gemeenschappelijke regeling af. Voor de hervorming van het muziekonderwijs werkten we samen met diezelfde gemeenten plus de gemeente Stede Broec.</p> <p>In samenwerking met de andere Westfrieze gemeenten werkte de bibliotheek toe naar een bredere maatschappelijke functie. Dit maakt onderdeel uit van de Regionaal Educatieve Agenda. Zie hiervoor.</p> <p>In het kader van Couleur Locale voerde WerkSaam extra activiteiten uit, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trajecten voor ondersteuning aan vergunninghouders; - trajecten voor ondersteuning van 45 plussers; - extra ondersteuning door omscholing. Hierbij spelen we in op een behoefte van werkgevers.
---------------------------------------	--	--

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	We zetten ook aanvullend in op (bij andere gemeenten) succesvol gebleken re-integratie trajecten.	

2.1.2.2 Beleidsindicatoren

Vanaf 2017 maakt een verplichte set aan beleidsindicatoren onderdeel uit van de rekening. De gegevens komen van www.waarstaatjegemeente.nl. We gebruiken deze indicatoren waar nodig om ons beleid bij te sturen. Hieronder vindt u de indicatoren horende bij programma 2. We verwijzen u verder naar www.waarstaatjegemeente.nl. Ook vindt u daar achtergrondinformatie over de beleidsindicatoren.

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
Onderwijs		
<i>Absoluut verzuim (niet op school ingeschreven)</i> (per 1.000 inwoners 5 - 18 jaar, 2016)	1,0	1,4
<i>Relatief verzuim (schoolverzuim zonder geldige reden)</i> (per 1.000 inwoners 5 - 18 jaar, 2016)	14,6	20,4
<i>Voortijdige schoolverlaters totaal VO+MBO (% totaal aantal leerlingen 12 - 23 jaar, 2016)</i>	1,3	1,4
Sport		
<i>Niet-wekelijkse sporters (% , 2016)</i>	49,3	49,9
Sociaal Domein		
<i>Banen</i> (per 1.000 inwoners van 15 - 65 jaar, 2017)	584,5	560,6
<i>Netto arbeidsparticipatie</i> (% werkzame beroepsbevolking / totale beroepsbevolking, 2017)	68,1	67,4
<i>Jeugdwerkloosheid</i> (% 16 t/m 22 jarigen, 2015)	1,12	1,2
<i>Personen met een bijstandsuitkering</i> (per 1.000 inwoners, eerste halfjaar 2018)	19,9	24,1

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
<i>Lopende re-integratievoorzieningen</i> (per 1.000 inwoners van 15 - 65 jaar, eerste halfjaar 2018)	26,0	21,4
<i>Kinderen in armoede (uitkeringsgezin)</i> (% kinderen tot 18 jaar, 2015)	3,5	3,9
<i>Jongeren met jeugdhulp</i> (% van alle jongeren tot 18 jaar, eerste halfjaar 2018)	9,2	8,8
<i>Jongeren met jeugdbescherming</i> (% van alle jongeren tot 18 jaar, eerste halfjaar 2018)	1,2	1,0
<i>Jongeren met jeugdreclassering</i> (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar, eerste halfjaar 2017)	0,2	0,3
<i>Jongeren met een delict voor de rechter</i> (% 12 t/m 21 jarigen, 2015)	0,66	0,95
<i>Cliënten met een maatwerkarrangement WMO</i> (per 1.000 inwoners, eerste halfjaar 2018)	48,0	50,0

2.1.2.3 Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

Bedragen * € 1.000,-

	Realisatie 2018	Begroting na wijziging 2018	Verschil realisatie begroting na wijziging 2018	Begroting 2018
Baten	10.555	10.683	-128	9.860
Lasten	48.785	48.420	365	46.083
Saldo voor bestemming reserves	-38.230	-37.737	-493	-36.223
Ottrekking van reserves	-	-	-	-
Toevoeging van reserves	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-
Saldo na bestemming reserves	-38.230	-37.737	-493	-36.223

2.1.3 Programma 3 Wonen, werken en recreëren

We vinden leefbare kernen in onze gemeente een groot goed. We blijven bouwen in de kernen. Ook ondersteunen we maatschappelijke initiatieven. Zo blijven kernen aantrekkelijk voor alle groepen uit onze gemeente.

Het beheer van de openbare ruimte vraagt om blijvende aandacht. Een verzorgde openbare ruimte draagt bij aan leefbare kernen. Om de werkgelegenheid in onze gemeente te behouden nemen we samen met ondernemers initiatieven om daar zo goed mogelijk voor te zorgen.

De nieuwe Omgevingswet, die naar verwachting in 2020 ingaat, bundelt regels voor projecten in de openbare ruimte. Zo wordt het makkelijker om projecten te starten. We gaan ons voorbereiden op deze nieuwe Omgevingswet.

2.1.3.1 Wat wilden we bereiken? Wat hebben we daarvoor gedaan?

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we wilden halen. Per doel geven we aan wat we daarvoor deden in 2018. Dit doen we ook voor onze belangrijke thema's leefbaarheid, participatie, duurzaamheid en samenwerking.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Wonen		
<p>We willen snel en adequaat reageren op ontwikkelingen in de woningvraag in onze gemeente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We bieden een uitwerkingsnotitie aan van de regionale woonvisie. Onderdeel hiervan is om ook op langere termijn de juiste woningen te realiseren op de juiste plek. - We ondersteunen in principe initiatieven voor nieuwe woningbouwlocaties in de diverse kernen. Hieronder vallen ook initiatieven voor het wijzigen van bestaande functies naar woonfuncties. We toetsen deze initiatieven aan bovenstaande uitwerkingsnotitie. 	<p>De uitwerkingsnotitie met de titel 'Programma wonen' stelde de raad vast.</p> <p>In 4 kleine kernen honoreerden we de vraag naar extra woningen. Het gaat om de kernen Hauwert, Twisk, Zwaagdijk-West, Sijbekarspel/ Benningbroek.</p>
<p>Onze grondexploitatie is financieel gezond. We dragen daardoor bij aan een financieel gezonde gemeente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We bieden jaarlijks een risicoscan aan van onze grondexploitatie. Hiermee laten we zien of deze gezond is. - Regelmatig verkennen we de markt om te bepalen of onze grondprijzen marktconform zijn. We verwijzen u verder naar de paragraaf Grondbeleid. 	<p>De risicoscan boden we de raad het tweede kwartaal aan.</p> <p>Voordat we kavels verkopen laten we de grondprijzen door een onafhankelijke partij taxeren.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Werken		
Behoud en verbeteren van werkgelegenheid en bedrijvigheid.	<p>- Samen met de ondernemers voeren we de Economische Uitvoeringsagenda Medemblik (EUM) uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We ondersteunen ondernemersinitiatieven die het vestigingsklimaat en het ondernemersklimaat verbeteren. <p>- We voeren de ‘Regionale Economische Agenda (REA) uit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We ondersteunen bedrijven bij het zoeken van personeel. • We stimuleren nieuwe bedrijven met het regionale Startersloket en Bedrijvenloket. • We versterken het Toeristisch Platform Westfriesland. • We stimuleren duurzame innovaties door de samenwerking tussen bedrijven, overheid en onderwijs te stimuleren. 	<p>We evalueerden de EUM samen met ondernemers. 13 van de 24 lokale projecten rondden we af. Veel projecten lopen door. De aanbevelingen nemen we mee in de actualisatie van de EUM. We ondersteunden ondernemers onder andere bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het voortzetten van het ondernemersfonds voor en door ondernemers. Dit fonds ondersteunt projecten die het ondernemersklimaat verbeteren; - het bundelen van de vraag voor de aanleg van glasvezel in het buitengebied voor onder andere agrarische bedrijven. Dit leidde tot 51% deelname; - het vergrootten van het duurzaamheidsbewustzijn onder ondernemers op bedrijventerreinen. <p>We informeerden de raad over de evaluatie van de REA. De uitvoering van de REA ligt op schema. We monitorde vraag en aanbod op bedrijventerreinen. We ondersteunden bedrijven door bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het opleiden van personeel voor de composiet industrie; - het project Werkbij; - het evenement Kom binnen bij de bedrijvendagen. <p>Het Startersloket ondersteunde op verschillende manieren starters. Bijvoorbeeld door de inzet van social media, de website, het organiseren van trainingen en gastlessen.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Toename van de bestedingen in de gemeente Medemblik.	<ul style="list-style-type: none"> - We versterken de toeristische positie en de winkelgebieden van de gemeente. Dit doen we samen met toeristische ondernemers en winkeliers. - We ontwikkelen een online platform voor de promotie van Medemblik. - We stimuleren het gebruik van het nieuwe marketinglogo. - We stimuleren dat riviercruiseschepen, chartervaart en pleziervaart afmeren in Medemblik. - We werken samen aan een vitale overnachtingsector. - We versterken de lokale samenwerking tussen ondernemers met de Coördinator Toeristische Marketing, Toeristisch Platform Medemblik, een centrumcoördinator en de centrumondernemers in Medemblik. 	<p>We stelden het Uitvoeringsplan op. Deze is gericht op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de Gouden Eeuw; - Westfriesland (WF) culinair; - Waterrijk WF. <p>We organiseerden kennisbijeenkomsten op de bedrijventerreinen Overspoor en WFO Oost.</p> <p>We stimuleerden ondernemerscollectieven om hun bedrijven te verduurzamen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - We stelden de lokale detailhandelsvisie vast. - We ondersteunden de centrumgroep. - We onderzochten de mogelijkheden voor winkelcentrum in de kern Wervershoof. - We ondersteunden het toeristisch cluster. <p>https://www.visitmedemblik.nl is gereed.</p> <p>Het nieuwe marketinglogo is voor elke ondernemer beschikbaar. Hiervan wordt in toenemende mate gebruik gemaakt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - We stelden een ambitiesdocument op. - We organiseerden de opening van het riviercruise seizoen. - We stellen een uitvoeringsprogramma op. <p>We stelden een regionale visie en ontwikkelingskader vast. We werkten een lokaal programma uit.</p> <p>We ondersteunden het toeristisch platform en de centrumgroep met een toeristische coördinator en centrummanager. Zij voerden de programma's van de ondernemers uit.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<ul style="list-style-type: none"> - We oriënteren ons op een Bedrijven Investeringszone in de kern Medemblik. We proberen hiermee het financiële draagvlak te vergroten. - We spannen ons in om onze inkopen en aanbestedingen zoveel mogelijk bij lokale of regionale ondernemingen weg te zetten. - We zetten in op het versterken van de samenwerking van alle betrokken partijen. 	<p>De ondernemers gaven de voorkeur aan een ondernemersfonds. Dit boven een bedrijven investeringszone. We werkten aan de vernieuwing van het ondernemersfonds.</p> <p>Onze opdrachten zetten we zoveel als mogelijk lokaal en dan regionaal uit. Dit doen we binnen de wettelijke mogelijkheden.</p> <p>We stellen beleid op samen met betrokkenen. We voeren uitvoeringsagenda's samen uit met ondernemers.</p>

Recreëren

<p>We verzorgen en verbeteren recreatiegebieden en verbindingen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We verbeteren de toeristische en recreatieve wandel-, fiets-, en vaarroutes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Twee projecten voor recreatief varen realiseerden we. Het gaat om het verbeteren van de vaarroute Twisk en het herstel van de botenhelling in Nibbixwoud. - We besteedden twee wandelroutes in Het Grootslaggebied aan. - We verlengden het fietspad van de Vooroever naar de kern Medemblik.
--	--	---

Veiligheid

<p>We zijn een veilige gemeente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We ondersteunen inwoners om zelf te zorgen voor een veilige leefomgeving. Voorbeelden van ondersteuning zijn: <ul style="list-style-type: none"> • de inzet van buurtbemiddeling; • het geven van voorlichting over de preventie van woninginbraken; • het stimuleren van het gebruik van een Buurtapp. - We werken samen met zorginstanties waarmee we de aanpak van verwarde personen en huiselijk geweld verbeteren. 	<p>We ondersteunden inwoners door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het drie keer inzetten van buurtbemiddeling; - het vier keer geven van voorlichting over inbraakpreventie; - het uitvoeren van een schouw voor het tegengaan van woninginbraken in de kern Wognum. We boden deze schouw aan, aan alle kernraden; - het adviseren over het gebruik van een buurtapps. Het aantal buurtapps steeg met 25. <p>De aanpak verwarde personen pakten we op Westfries niveau op. Huiselijk geweld pakten we integraal in de organisatie op.</p>
--------------------------------------	--	---

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<ul style="list-style-type: none"> - We treden op tegen arbeidsuitbuiting, illegale huisvesting van arbeidsmigranten en hennepteelt. - We toetsen het veiligheidsgevoel van onze inwoners door het afnemen van een enquête. 	<p>In de driehoek Westfriesland zitten burgemeesters, openbaar ministerie en politie. De driehoek zette in op de aanpak van illegale huisvesting arbeidsmigranten. Eind 2018 voerden we de eerste overleggen hierover.</p> <p>We voerden een enquête uit onder inwoners over de leefbaarheid van onze gemeente.</p>

Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van onze gemeente verbeteren.	<p>- We blijven ons inzetten voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het behouden en verbeteren van de doorstroming op de A7 (Corridorstudie); • het verbeteren van de aansluiting Agriport op de Dijkweg (N239)/A7; • het doortrekken van de Markerwaardweg (N240); • het verbreden van de Westfrisiaweg (N302). 	<p>Ook dit jaar voerden we overleg over het verbeteren van de doorstroming op de A7. De hierbij betrokken partijen maakten een keuze voor het verbeteren van deze aansluiting. De provincie besloot de parallelweg door te trekken naar de Koggenrandweg. Gelijktijdig wordt een ovatonde aangelegd op de kruising N239-N240. Dit project is afgerond.</p>
---	--	--

Thema's

Leefbaarheid

<p>Vitale en leefbare kernen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wensen van de inwoners nemen we mee in het (groot) onderhoud van de woonomgeving. Bijzondere aandacht besteden we aan (verkeers)veiligheid. - Door handhaving dragen we bij aan een fijne woonomgeving. - Met het realiseren van nieuwe woningbouw vergroten we de leefbaarheid en vitaliteit van de kernen. - We onderzoeken of we het openbaar vervoer kunnen verbeteren. 	<p>Deze werkwijze pasten we toe bij de voorbereiding van o.a. de reconstructie van het Ganker in Nibbixwoud en de dr. De Vriesstraat in Benningbroek.</p> <p>We behandelden alle meldingen van inwoners.</p> <p>Verschillende nieuwbouwprojecten zijn in voorbereiding. Ook voerden we een aantal uit. Dit heeft een gunstig effect op de leefbaarheid en vitaliteit van onze kernen. Samen met de werkgroep openbaar vervoer onderzochten we verschillende verbetervoorstellen. Zie hierna.</p>
-----------------------------------	--	--

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<ul style="list-style-type: none"> - Met het uitvoeren van de maatregelen uit de EUM dragen we bij aan een toekomstig bestendig stadscentrum Medemblik. 	<p>We voerden de uitvoeringsagenda van de centrumgroep Medemblik uit. De toeristische coördinator ondersteunde winkeliersacties bij evenementen. Bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opening riviercruise seizoen; - 24 uren race. <p>We ondersteunden de winkeliers met een centrumcoördinator, een stimuleringsfonds, een cursus gastheerschap, het voorbereiden van het beeldkwaliteitsplan, de plannen voor openbare WiFi en het aanbrengen van openbare kerstverlichting.</p>

Participatie

<p>Versterken van de relatie tussen inwoners en gemeente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We gaan vooraf met inwoners in gesprek, om handhaving te voorkomen. - We ondersteunen initiatieven van onze inwoners voor een veilige leefomgeving. - Bij invulling van gebiedsontwikkelingen nemen we de ideeën van onze inwoners als uitgangspunt. Hiermee sorteren we alvast voor op de nieuwe Omgevingswet. - We betrekken onze inwoners bij het verbeteren van het openbaar vervoer. - Samen met ondernemers geven wij onze economische plannen vorm. En, voeren we deze uit. 	<p>Bij geschillen voerden we vooraf gesprekken om dwangsommen te voorkomen.</p> <p>We hebben 22 aanvragen gehad voor buurtapps en borden.</p> <p>Deze werkwijze pasten we toe bij onder andere het SEW-terrein in Nibbixwoud, het DEK-terrein in Medemblik en de herinrichting van de openbare ruimte rondom de Wildebras in Zwaagdijk-West.</p> <p>In de werkgroep openbaar vervoer zitten inwoners. Deze is drie keer bijeen geweest. Dit leidde onder andere tot een aanpassing van een lijn.</p> <p>Samen met ondernemers voerden we de uitvoeringagenda uit van de EUM, het toeristisch platform, de centrumgroep en het ondernemersfonds.</p>
---	--	---

Duurzaamheid

<p>Een duurzame gemeente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bij woningbouwlocaties in eigen beheer realiseren we woningen zonder aansluiting op het aardgasnet. Daarbij is energieneutraal en klimaatadaptief het uitgangspunt. 	<p>De woningbouwlocatie SEW-terrein in Nibbixwoud realiseren we zonder aardgas aansluiting. Daarbij hanteren we een EPC-norm van 0,2 als uitgangspunt. We richten deze wijk zoveel als mogelijk klimaatadaptief in.</p>
-------------------------------	---	---

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<ul style="list-style-type: none"> - Samen met het Hoogheemraadschap organiseren we een startbijeenkomst over klimaatadaptatie. - We schaffen 2 elektrische bedrijfsauto's aan. - We zetten op 1 sportcomplex een elektrische robotmaaier in. - We ontwikkelen een duurzaamheidscheck voor onze woonwijken. - We zetten Kempische heischapen in op 4 terreinen in voor natuurlijke begrazing. - We organiseren een boomfeestdag. Op 4 locaties planten we extra bomen. - We gebruiken geen chemische bestrijdingsmiddelen meer bij het beheer en onderhoud van het openbaar groen. - We onderzoeken hoe we de bestaande woonwijken van het aardgas af krijgen. - De woonomgeving richten wij klimaatadaptief in. Dit betekent onder andere dat het gebied zelf langer regenwater vasthoudt. 	<p>De startbijeenkomst heeft plaatsgevonden. Deze bijeenkomst organiseerden we samen met de Westfriese gemeenten.</p> <p>We schaften vier elektrische bedrijfsauto's aan.</p> <p>Een elektrische robotmaaier onderhoudt de sportvelden op het complex van de voetbalvereniging in Abbekerk.</p> <p>We bereidden een startbijeenkomst duurzame leefomgeving voor. In deze bijeenkomst maken we de organisatie bewust welke opgaves op ons afkomen. En, welke impact dit heeft op de inrichting van onze leefomgeving. Het gaat om de opgaves duurzame energieopwekking, warmtetransitie, klimaatadaptatie en gezondheid & bewegen. Deze opgaves werken we nader uit in een checklist voor nieuwe en bestaande woonwijken.</p> <p>De heischapen begraasden het Kreekbos in Wognum, nabij de Wipmolenstraat in Abbekerk, het Egboetswater in Hauwert en de Pronkvliet in Medemblik.</p> <p>We plantten extra bomen in Onderdijk, Wognum, Wervershoof en Opperdoes.</p> <p>We gebruiken geen chemische middelen meer in de bestrijding van onkruid.</p> <p>We stelden een warmtetransitieatlas op. Deze geeft aan met welke bronnen we onze wijken kunnen afsluiten van aardgas. We betrokken hierbij de belangrijkste stakeholders zoals de woningcorporaties, Liander, HVC, PWN en ECW.</p> <p>Bij ontwikkeling van nieuwe woonwijken is dit het uitgangspunt. Het SEW-terrein in Nibbixwoud is hiervan een voorbeeld.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<ul style="list-style-type: none"> - Bij de vervanging van openbare verlichting passen we LED-verlichting toe. Waar mogelijk dimmen we daarbij de verlichting. 	<p>We gaven opdracht voor de vervanging van ruim 600 armaturen door LED-verlichting in de kernen Opperdoes, Twisk en Abbekerk.</p> <p>We bereidden de vervanging in de kernen Medemblik, Onderdijk, Wervershoof en Zwaagdijk-Oost voor. Daar vervangen we ruim 1.150 armaturen door LED.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - We stimuleren initiatieven van ondernemers bij duurzame ontwikkelingen. 	<p>We ondersteunden bijvoorbeeld de initiatieven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realisatie van een zonnepark bij bedrijventerrein Andijk Zuid; - het toepassen van aardwarmte in het tuinbouwgebied Het Grootslag. <p>We gaven voorlichtingsbijeenkomsten. We reikten de Duurzaamheid Award voor ondernemers uit. Het thema dit jaar was Circulair Ondernemen.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - We plaatsen 4 extra laadpalen in bestaande woonwijken. 	<p>We plaatsten 2 laadpalen in bestaande woonwijken. We ontvingen meerdere aanvragen, deze handelen we in 2019 af.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - We plaatsen laadpalen bij het gemeentehuis in Wognum waarmee bezoekers en medewerkers hun elektrische voertuig opladen. 	<p>We bereidden de plaatsing van laadpalen in en rond het gemeentehuis en de gemeentewerven voor.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - We inventariseren de plekken langs de toeristische fietsroutes in onze gemeente waar we laadpalen neerzetten voor elektrische fietsen. 	<p>We inventariseerden de mogelijkheden voor laadpalen op logische plekken, bijvoorbeeld waar fietsers willen uitrusten.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Een deel van het tracé langs de stoomtram richten we bij vriendelijk in. Kinderen uit groep 7 en 8 van een basisschool zaait een gedeelte hiervan in. 	<p>Langs de spoorlijn in Wognum en Medemblik zaaiden we 700 m² in met insectenvriendelijk bloemenmengsel. Kinderen van een basisschool uit Hoorn zaaiden een deel van het tracé in.</p>

Samenwerking

Samenwerking maakt ons sterker.

- Onze plannen van gebiedsontwikkeling stemmen we af met nutsbedrijven, het Hoogheemraadschap en

We organiseerden vier bijeenkomsten. Hierin werkten we samen aan een gemeenschappelijke aanpak.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	<p>woningcorporaties, etc. We gaan deze afstemming intensiveren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samen met de Westfrieze gemeenten voeren we het actieprogramma van de regionale woonvisie uit. - Met het Hoogheemraadschap onderzoeken we in Westfriesland onder welke voorwaarden we kunnen instemmen met de overdracht van wegen buiten de kom kunnen. Deze wegen komen dan in eigendom van de gemeente. - We werken samen met de Westfrieze gemeenten om ondermijning (georganiseerde criminaliteit) tegen te gaan. - Het CAW onderzoekt hoe we afvalscheiding bij huishoudens kunnen vergroten naar 75%. In 2017 is dit 65%. - De REA voeren we uit met de Westfrieze gemeenten. Deze maakt onderdeel uit van het Pact van Westfriesland. - We zetten de samenwerking met Holland Boven Amsterdam voort. 	<p>Vanuit het actieprogramma regionale woonvisie voerden we onderzoek uit naar de behoeften naar woningen.</p> <p>We zetten een projectorganisatie op. Hiermee werkten we samen aan de leidraad overdracht wegbeheer, de overdrachtpakketten, een selectie van samenwerkingsscenario's en een financiële benchmark.</p> <ul style="list-style-type: none"> - We gaven een presentatie over ondermijning aan de gezamenlijke gemeenteraden in Westfriesland. - Samen met de Provincie zetten we in op bewustwording. <p>We verwachten dat het scheidingspercentage ongeveer uitkomt op ongeveer 65%. Verder troffen we voorbereidingen voor het verbeteren van de afvalscheiding in de binnenstad van Medemblik. Straks kunnen inwoners hun afval kwijt in een combinatie van ondergrondse en bovengrondse containers. En, halen we plastic, blik en pak één keer in de twee weken op.</p> <p>We informeerden u over de monitoring. De REA ligt op koers. Projecten van de REA zijn onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - behoefteaming naar bedrijventerreinen; - aanstellen coördinator voor verduurzaming bedrijventerreinen met Medemblik als pilot gemeente; - ondersteuning van de projecten als Werkbij en Kom binnen bij de bedrijven dagen, Agritech-campus; - afstemming verblijfsrecreatie. <p>We zetten de samenwerking voort in de toeristische marketing via Holland boven Amsterdam en haar uitvoeringsprogramma.</p>

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>In 2020 is 12,5% bespaard op het tarief rioolheffing, vergeleken met de raming 2010.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We werken samen met het Recreatieschap Westfriesland voor het versterken van de toeristische positie van onze gemeente. - We vernieuwen de samenwerking met het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord. - We werken samen met gemeenten in de regio, het Hoogheemraadschap en drinkwaterbedrijf PWN. Dat doen we op basis van het Programmaplan Waterketen 2017-2018. In dat plan staat hoe we nog meer gaan besparen. 	<p>We voerden het natuur en recreatieplan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - we kregen subsidie voor het verbetering van vaarroutes; - we verbeterden de fiets- en wandelroutes; - we verbeterden de vooroever van Medemblik; - we onderzochten de verbeteringen vooroever Wervershoof-Andijk. <p>We informeerden u over het Ontwikkelingsbedrijf. We verbeterden het opdrachtgeverschap en financieringsvorm.</p> <p>We werkten intensief samen met de partners. Uit de jaarlijkse monitoring blijkt dat we op koers liggen om de gezamenlijke doelstelling vanaf 2020 te behalen.</p>

2.1.3.2 Beleidsindicatoren

Vanaf 2017 maakt een verplichte set aan beleidsindicatoren onderdeel uit van de rekening. De gegevens komen van www.waarstaatjegemeente.nl. We gebruiken deze indicatoren waar nodig om ons beleid bij te sturen. Hieronder vindt u de indicatoren horende bij programma 3. We verwijzen u verder naar www.waarstaatjegemeente.nl. Ook vindt u daar achtergrondinformatie over de beleidsindicatoren.

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
Openbare orde en veiligheid		
<i>Verwijzingen Halt</i> (per 10.000 jongeren, 2017)	59	106
<i>Winkeldiefstallen</i> (per 1.000 inwoners, 2017)	0,6	0,8
<i>Geweldsmisdrijven</i> (per 1.000 inwoners, 2017)	3,7	3,4
<i>Diefstallen uit woning</i> (per 1.000 inwoners, 2017)	2,3	2,1
<i>Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte</i> (per 1.000 inwoners, 2017)	4,0	4,5
Wonen en bouwen		
<i>Gemiddelde WOZ waarde</i> (€ 1.000, 2018)	221,0	241,0
<i>Nieuw gebouwde woningen</i> (per 1.000 woningen, 2016)	8,7	7,1

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
<i>Demografische druk</i> (%, 2018)	76,3	78,3
<i>Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden</i> (€, 2018)	702,0	668,0
<i>Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden</i> (€, 2018)	799,0	745,0
Economie		
<i>Func tiemenging (verhouding banen en woningen)</i> (%, 2017)	51,2	49,4
<i>Vestigingen van bedrijven</i> (1.000 inwoners van 15 - 64 jaar, 2017)	128,9	119,4
Milieubeheer		
<i>Omvang huishoudelijk restafval</i> (kg per inwoner, 2017)	132,0	133,0
<i>Hernieuwbare elektriciteit</i> (%, 2017)	11,4	onbekend

2.1.3.3 Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

Bedragen * € 1.000,-

	Realisatie 2018	Begroting na wijziging 2018	Vershil realisatie begroting na wijziging 2018	Begroting 2018
Baten	19.426	15.162	4.264	13.596
Lasten	33.173	29.020	4.153	28.594
Saldo voor bestemming reserves	-13.747	-13.858	111	-14.998
Onttrekking van reserves	-	-	-	-
Toevoeging van reserves	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-
Saldo na bestemming reserves	-13.747	-13.858	111	-14.998

2.2 Paragrafen

2.2.1 Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente. We gaan in deze paragraaf in op de lokale heffingen en lichten het kwijtscheldingsbeleid toe.

2.2.1.1 Belastingen

Belastingen zijn algemene dekkingsmiddelen waarvan de gemeente zelf bepaalt waarvoor ze worden gebruikt. Dit zijn de onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting, watertoeristen-, toeristen- en forensenbelasting.

In december 2017 stelde de raad de diverse belastingtarieven voor 2018 vast.

1 Onroerende zaakbelastingen

Deze belasting wordt geheven van iedere eigenaar van een woning en bedrijf en de gebruiker van een bedrijf. Basis hiervoor is de waarde van de woning of bedrijf.

Op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) stelden we van alle onroerende zaken de waarde opnieuw vast.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil
Eigenaar woning	3.816	3.844	28
Eigenaar niet-woning	1.376	1.385	9
Gebruiker niet-woning	961	958	-3
Totaal	6.153	6.187	34

2 Hondenbelasting

Deze belasting wordt geheven van iedere houder van een hond of een kennel. We controleerden opnieuw 1/3 van het adressenbestand. Daarmee garandeerden we de volledigheid van de belastingplicht.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil
Hondenbelasting	185	185	-
Totaal	185	185	-

3 Watertoeristen-, toeristen- en forensenbelasting

Deze belastingen worden geheven van personen die niet in de Basis Registratie Persoonsgegevens van onze gemeente zijn ingeschreven, maar hier wel verblijven. Zij droegen zo bij in de kosten van gemeentelijke voorzieningen.

Bedragen * € 1.000,-

	Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil
Toeristen	338	283	-55
Watertoeristen	145	142	-2
Forensen	144	147	3
Totaal	626	572	-54

De verlaagde opbrengst heeft hoofdzakelijk twee oorzaken:

- een camping is gesloten;
- arbeidsmigranten schrijven zich meer in. Hierdoor is de verblijfbieder geen toeristenbelasting meer verschuldigd.

2.2.1.2 Heffingen

Heffingen zijn rechten en leges waar diensten tegenover staan. Per heffingssoort geven we een korte omschrijving. De opbrengst van de heffing mocht niet meer bedragen dan de kosten die de gemeente hiervoor maakt. De raad streeft naar kostendekkende tarieven. Daarbij vindt hij het belangrijk dat deze zo laag mogelijk en doelmatig zijn.

1 Afvalstoffenheffing

HVC verzorgt voor de gemeente Medemblik de inzameling en verwerking van het huishoudelijke afval. HVC bracht de kosten bij ons in rekening. Via de afvalstoffenheffing verhaalden we deze kosten bij onze inwoners. De afvalstoffenheffing kent afzonderlijke tarieven voor een éénpersoonshuishouden en voor een meerpersoonshuishouden. Het zijn kostendekkende tarieven, zie hierna bij [5](#).

Net als over 2017 hebben we een overschot. Hier staan nog extra kosten HVC tegenover.

Bedragen * € 1.000,-

	Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil
Afvalstoffenheffing	6.228	6.527	298
Totaal	6.228	6.527	298

2 Rioolheffing

Eigenaren van eigendommen die direct of indirect zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering droegen bij in de kosten van inzameling en het transport van afvalwater, bedrijfsafvalwater en hemelwater. De rioolheffing is ook een kostendekkend tarief, zie hierna bij [5](#).

Bedragen * € 1.000,-

	Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil
Riool eigenaar woning	3.696	3.720	25
Riool eigenaar niet-woning	455	460	5

Totaal	4.151	4.181	29
--------	-------	-------	----

3 Lijkbezorging

Deze rechten hieven we voor het dekken van de kosten van onderhoud van graven in onze gemeente.

Van minder graven zijn de grafrechten verlengd.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil
Begravenisrechten	18	19	1
Leges en afkoopsommen	290	251	-39
Totaal	307	270	-38

4 Leges

Met deze rechten brachten we de kosten van gemeentelijke diensten in rekening. Deze diensten verleenden we op aanvraag van onze inwoners. Voorbeelden van deze diensten zijn vergunningverlening en afgifte paspoort en rijbewijs. In de meeste gevallen is sprake van kostendekkende tarieven. Voor een aantal producten besloot de raad geen kostendekkend tarief in rekening te brengen. Het gaat om de volgende producten:

- gehandicaptenparkeerkaart;
- evenementen;
- niet-commerciële horecaverunning.

De meeropbrengst heeft betrekking op leges omgevingsvergunningen en is het gevolg van een aantal grote projecten met een hoge bouwsom.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil
Leges	2.226	2.457	231
Totaal	2.226	2.457	231

5 Berekeningen kostendekkendheid

In de hierna volgende overzichten laten we zien in hoeverre onze heffingen kostendekkend zijn. Daarbij geven we u het volgende mee:

- de raad vindt een tarief kostendekkend wanneer het percentage uitkomt tussen de 90% en 95%;
- ook gaf de raad voor een aantal producten aan dat we geen kostendekkend tarief in rekening brengen, zie hiervoor. Wanneer we deze producten niet meetellen dan komt de kostendekkendheid uit op 95%. Zie hieronder het overzicht kostendekkendheid leges;
- we onderzochten de kostendekkendheid van de lijkbezorging. De tarieven zijn nu niet kostendekkend. De raad besloot om deze stapsgewijs te verhogen. In 2019 komen we dan uit op een kostendekkend tarief;

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de lijkbezorging. Het overzicht op de volgende bladzijde geeft inzicht in de kostendekkendheid van de leges.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Directe kosten	Overhead	BTW	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
Afvalstoffenheffing	-5.719	-157	-1.061	6.527	94%
Rioolheffing	-3.451	-381	-749	4.181	91%
Lijkbezorging	-397	-198	-	270	45%

Kostendeckendheid van de leges

Bedragen * € 1,-

Directe Kosten	Directe Kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
<i>Titel 1 - Algemene dienstverlening</i>					
Hoofdstuk 1 - Burgerlijke stand	-37.139	-18.061	-15.024	75.314	107%
Hoofdstuk 2 - Reisdocumenten	-244.926	-112.275	-93.402	446.726	99%
Hoofdstuk 3 - Rijbewijzen	-53.333	-90.442	-75.222	211.207	96%
Hoofdstuk 4 - Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	-26	-11.826	-9.833	15.860	73%
Hoofdstuk 9 - Overige bestuurszaken	-16.790	-3.786	-3.149	21.938	92%
Hoofdstuk 12- Leegstandswet	-	-77	-64	130	92%
Hoofdstuk 16 - Kansspelen	-	-443	-369	887	109%
Hoofdstuk 18 - Kabels en leidingen	-3.830	-13.980	-11.630	27.722	94%
Hoofdstuk 19 - Verkeer en vervoer	-17.473	-12.133	-10.100	19.486	49%
Totaal titel 1	-373.517	-263.023	-218.793	819.270	96%
<i>Titel 2 - Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunningen</i>					
Hoofdstuk 3 - Omgevingsvergunningen	-318.517	-685.112	-569.945	1.604.127	102%
Hoofdstuk 7 - Wijziging omgevingsvergunning door wijziging project	-	-384	-319	640	91%
Totaal titel 2	-318.517	-685.496	-570.264	1.604.767	102%
<i>Titel 3 - Europese dienstenrichtlijn</i>					
Hoofdstuk 1 - Horeca	-	-7.931	-6.595	8.053	55%
Hoofdstuk 2 - Organiseren evenementen of markten	-	-73.053	-60.772	16.925	13%
Hoofdstuk 6 - Brandbeveiligingsverordening	-	-28	-24	65	125%
Hoofdstuk 7 - In deze titel niet benoemde vergunningen of ontheffingen	-	-4.106	-3.415	7.456	99%
Totaal titel 3	-	-85.118	-70.806	32.499	21%
Totaal	-692.034	-1.033.637	-859.863	2.456.536	95%

2.2.1.3 Kwijtschelding

Inwoners met een laag inkomen hoefden onder bepaalde voorwaarden het belastingbedrag niet te betalen. Ze konden kwijtschelding aanvragen voor onroerende zaakbelasting, hondenbelasting (eerste hond), rioolheffing en afvalstoffenheffing.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil
Kwijtscheldingen	213	232	19
Totaal	213	232	19

2.2.1.4 Totaaloverzicht

Hieronder vindt u een totaaloverzicht de werkelijke opbrengsten. Deze vergelijken we met de verwachte opbrengst:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil
Eigenaar woning	3.816	3.844	28
Eigenaar niet-woning	1.376	1.385	9
Gebruiker niet-woning	961	958	-3
Hondenbelasting	185	185	-
Watertoeristen	145	142	-2
Toeristen	338	283	-55
Forensen	144	147	3
Afvalstoffenheffing	6.228	6.527	298
Riool eigenaar woning	3.696	3.720	25
Riool eigenaar niet-woning	455	460	5
Leges en afkoopsommen	290	251	-39
Begravenisrechten	18	19	1
Leges	2.226	2.457	231
Totaal	19.877	20.378	500

2.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Wij werkten aan de belangrijke thema's leefbaarheid, duurzaamheid, participatie en samenwerking. Dit deden we met elkaar, met de organisatie en met inwoners. Daarbij stonden de belangen van de inwoners op de eerste plaats.

De organisatie werkte daarbij vanuit vier kernwaarden: samenwerken, klantwaarde creëren, verantwoordelijkheid nemen en continu verbeteren.

2.2.2.1 Weerstandsvermogen

In onderstaand overzicht is dit berekend:

*Bedragen * € 1.000,-*

	31-12-2018
1. Beschikbare weerstandscapaciteit	34.292
2. Benodigde weerstandscapaciteit	21.475
3. Weerstandsvermogen (1:2)	1,6

We hebben de ontwikkeling van het weerstandsvermogen in de afgelopen jaren inzichtelijk gemaakt in onderstaande tabel.

1. Beschikbare weerstandscapaciteit

Onderstaand overzicht laat de beschikbare weerstandscapaciteit zien:

*Bedragen * € 1.000,-*

	31-12-2018
Algemene reserve	30.835
Onbenutte belastingcapaciteit	3.457
Totaal	34.292

2. Benodigde weerstandscapaciteit

Twee maal per jaar actualiseren we alle risico's. Van de totale lijst met risico's maakten we een kansberekening van de mogelijke financiële gevolgen van deze risico's. Uit deze berekening blijkt dat het totale risico € 21,5 miljoen groot is. Dit bedrag is de benodigde weerstandscapaciteit.

Overzicht risico top 10

Onderstaande tabel geeft de grootste risico's weer. Wanneer er dekking is voor deze risico's dan geven we dit aan. In de berekening van de weerstandsvermogen nemen we alleen de risico's mee, die ten laste komen van de algemene reserve.

Bedragen * € 1.000,-

	Kans	Minimal omvang	Maximale omvang	Reserve
a. <i>Verhoogde eisen basisregistraties</i> Gevolgen negatief oordeel van inspecties en audits van externe toezichthouders als niet wordt voldaan aan de verhoogde wettelijke eisen.	Hoog	500	3.000	Algemeen
b. <i>Wachlijsten en overbruggingszorg</i> Toename wachtlijsten, met name door ondertoezichtstelling Veilig Thuis. Hierdoor zijn we genoodzaakt om overbruggingszorg te bieden.	Hoog	500	800	Sociaal Domein/ Algemeen
c. <i>Wachtgeld en WW-verplichtingen</i> De gemeente draagt hiervoor het eigen risico.	Hoog	250	500	Personeel
d. <i>Krapte op de arbeidsmarkt</i> Dit belast de huidige formatie. En leidt tot beperkte dienstverlening.	Hoog	100	250	Algemeen
e. <i>Niet kunnen bouwen buiten bestaand bebouwd gebied</i> Door provinciaal beleid.	Midden	500	2.280	Grondexploitatie
f. <i>Niet voorziene kosten huisvesting scholen</i> De gemeente is in een aantal gevallen financieel verantwoordelijk voor adequate huisvesting van scholen.	Midden	500	1.000	Algemeen
g. <i>Openeinde regeling Wmo/Jeugdzorg</i> Door vergrijzing neemt de zorgvraag (Wmo) toe. De jeugdhulp neemt ook toe. Huisartsen en rechters verwijzen door naar zorgaanbieders. De kosten komen voor rekening van de gemeente.	Midden	250	500	Sociaal Domein
h. <i>Ontwikkeling algemene uitkering</i> Circulaires van het rijk beïnvloeden het ingezette financiële beleid.	Midden	100	250	Algemeen
i. <i>Gemeenschappelijke voorzieningen kernen</i> Opvang tekorten exploitatie en/of nieuwe investeringswensen voor kernen in het kader van leefbaarheid.	Midden	100	250	Algemeen
j. <i>Ongeldige belastingverordeningen</i> Door verkeerde ingangsdatum of geen (tijdig) besluit van de raad.	Laag	500	3.000	Algemeen

De risico's van de verbonden partijen maken onderdeel uit van onze risico-inventarisatie. Deze risico's vallen alleen niet binnen de top 10. De risico's zijn terug te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen [Overzichten](#).

2.2.2.2 Financiële kengetallen

Het rijk verplicht ons om 5 kengetallen op te nemen. Deze kengetallen geven in samenhang een beeld van onze financiële positie.

	Norm	werkelijk 2017	begroot 2018	werkelijk 2018
Netto schuldquote	90-130%	16%	27%	14%
Gecorrigeerde netto schuldquote	90-130%	8%	22%	6%
Solvabiliteitsratio	20-50%	52%	47%	52%
Grondexploitatie	20-35%	7%	8%	6%
Structurele exploitatieruimte	Begr = 0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	95-105%	109%	108%	114%

In totaliteit geven deze cijfers aan dat ons huishoudboekje op orde is.

2.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn een verzamelnaam voor investeringen die we hebben gedaan, onder meer in de openbare ruimte. Denk daarbij aan wegen, groen, bruggen, riolering en waterwegen. Na aanleg is het belangrijk dat we deze kapitaalgoederen onderhouden en dat kost geld.

Het beheer en onderhoud zijn belangrijk omdat deze direct invloed heeft op de aantrekkelijkheid, de bruikbaarheid en de veiligheid van de leef- en werkomgeving. Ook is het belangrijk vanuit financieel oogpunt. Niet goed onderhoud leidt op termijn tot extra kosten. Dan zijn eerder dure reconstructies, groot onderhoud of vervangingen nodig.

Onze werkwijze voor de aanpak van het beheer ligt vast in de ['Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte \(IBOR\)'](#). Het beheer van het kapitaalgoed ligt vast in afzonderlijk beheerplannen.

2.2.3.1 Totaaloverzicht

Bedragen * € 1.000,-

	Wegen	Riolering	Water	Kunstwerken	Groen	Gebouwen
Jaar vaststelling beheerplan	2013	2016	-	2013	2016	2017
Beheerplan loopt tot	2020	2021	-	2020	2020	2021
Kwaliteitsniveau	C (CROW)	BRL K14020 NEN 3399 Basis-kwaliteit samenwerking s-regio Westfriesland	Keur (HHNK)	Conditie 3 NEN 2767	Begraaf- plaatsen en rotondes A, overig B (CROW)	Conditie 3 NEN 2767
Financiële vertaling beheerplan	-1.177	-677	n.t.b.	-333	-1.317	-708
Besteding	-1.075	-905	-171	-197	-1.081	-733
Vervangings- investeringen in beheerplan opgenomen?	nee	ja	n.v.t.	ja	nee	ja
Is er sprake van achterstand in het onderhoud?	ja	ja	nee	ja	ja	ja
Is er een reserve aanwezig?	nee*	nee	nee*	nee*	nee*	nee
Zo ja, is de omvang van de reserve op niveau?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Is er een voorziening aanwezig?	nee	ja	nee	nee	nee	ja
Zo ja, is de voorziening op niveau?	n.v.t.	ja	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	ja

Achterstand in het onderhoud

Uit de tabel blijkt dat voor een aantal kapitaalgoederen sprake is van achterstand in het onderhoud. Dit komt vooral doordat we onderhoud uitstellen. In onze nieuwe werkwijze stemmen we voor de kapitaalgoederen integraal het onderhoud af. We streven ernaar om met de beschikbare middelen de achterstanden in te lopen. De voortgang monitoren we met periodieke inspecties.

* Voor de kapitaalgoederen is één totaal reserve beschikbaar. Doel van deze reserve is fluctuaties in het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen op te vangen. De raad heeft in 2016 besloten om de reserves voor het onderhoud kapitaalgoederen samen te voegen tot één reserve kapitaalgoederen.

2.2.3.2 Wegen

We zorgden ervoor dat u onze wegen veilig kon gebruiken en voor een goede bereikbaarheid. Om dat te bereiken beheerden we:

- 196 km wegen. Daarvan bestaat 75 km uit asfalt en 121 km uit elementenverharding. We onderhielden de wegen op het niveau zoals vastgelegd in het ['Wegenbeleidsplan'](#);
- parkeervoorzieningen. Parkeervoorzieningen leveren een bijdrage aan een prettig leefklimaat en een goede bereikbaarheid. Bij nieuwe ontwikkelingen stelden we eisen aan de benodigde hoeveelheid parkeervoorzieningen. Het parkeerbeleid ligt vast in de ['nota Parkeernormen Medemblik'](#).

Bij groot onderhoud en hernieuwde aanleg beoordeelden we of de inrichting nog voldeed aan de eisen van Duurzaam Veilig. Duurzaam Veilig is een initiatief van verschillende overheden om de verkeersveiligheid van het wegverkeer te vergroten.

In 2018 voerden we naast het reguliere onderhoud de volgende projecten uit:

- herbestraten van de Bonstraat te Wervershoof;
- het aanbrengen van een nieuwe slijtlaag op de Horn te Andijk;
- aanbrengen plateaus en vervangen van de deklaag van het asfalt in de Meander te Andijk;
- opnieuw asfalteren De Noord te Opperdoes;
- opnieuw asfalteren rotonde Randweg, Almereweg, Admiraliteitsweg te Medemblik.

2.2.3.3 Groen

Openbaar groen is belangrijk voor waterberging, klimaat, ecologie en recreatie. We maakten in ons groenbeheer onderscheid in de groene omgeving en de bomen. We onderhielden het groen volgens het [Groenbeheerplan](#).

Dat betekent dat we:

- 280 hectare groen beheerden. Dit groen bestaat uit heesters, rozen, vaste planten, bos, bosplantsoen, gazons en bermen;
- 25.000 bomen beheerden. Deze delen we in, in lei-, knot en normale bomen. We maakten onderscheid in standplaats: bomen in verharding, in beplanting of in gras.

In 2018 voerden we naast het reguliere onderhoud de volgende projecten uit:

- gefaseerd vervangen van bomen in Onderdijk. In Onderdijk hebben we te maken met essentak sterfte;
- omvormen van heesterbeplanting naar vaste plantenborders op diverse locaties;
- extra inzet op het bestrijden van onkruid op verhardingen zonder gebruik van chemische middelen;
- aanplanten van bomen, heesters en vaste planten langs de Oosteinderweg (laatste fase) in Wognum;
- aanplanten van bomen en heesters in het Dirk Veermanhof in Wognum;
- aanplanten van het nieuwe parkeerterrein bij WC De Boogerd in Wognum met bomen, heesters, vaste planten en blokhagen;
- aanbesteden van het vegen van goten en onkruidbestrijding op verharding;
- bestrijden van Japanse duizendknoop (invasieve exoot).

2.2.3.4 Meubilair

In de openbare ruimte onderscheiden we verschillende soorten meubilair: openbare verlichting, straatmeubilair, parkmeubilair en speeltoestellen.

We beheerden:

- 9.600 lantaarnpalen. Ruim 670 daarvan zijn met LED verlichting uitgerust. Ongeveer de helft van de lantaarnpalen sluit aan op een eigen kabelnetwerk dat bestaat uit 45 kasten en ruim 180 km kabels. We onderhouden de verlichting zoals vastgelegd in het ['Beleidsplan Openbare Verlichting 2013-2017'](#);
- 20 km hekwerk, 9.500 verkeers-, straatnaam- en verwijzingsborden en 60 kunstobjecten en gedenkmomenten;
- 481 banken en 556 afvalbakken;
- 800 speeltoestellen en 15.000 m² speelondergrond.

In 2018 voerden we naast regulier onderhoud verschillende projecten uit:

- armaturen vervangen door LED;
- voorbereiding bestek vervanging Openbare Verlichting in de kernen Medemblik, Onderdijk, Wervershoof en Zwaagdijk-Oost. Daar vervangen we ruim 1150 armaturen door LED;
- het vervangen van verlichtingskasten aan de Weder te Midwoud, Oudevaartsgat en Opperdoezerpad te Medemblik, Kronkelbaan te Abbekerk en het beter scheiden van het verlichtingsnetwerk van Liander en de gemeente;
- het ombouwen van 46 armaturen in het centrum Andijk naar LED;
- samen met Liander de inventarisatie verbeteren van lichtmasten die zijn aangesloten op het net van Liander en welke zijn aangesloten op het net van de gemeente. De resultaten daarvan borgen we in ons beheersysteem Techview.

2.2.3.5 Kunstwerken

Onder kunstwerken verstaan we civieltechnische bouwwerken, zoals vaste en beweegbare bruggen, schutsluizen, duikers, kade- en oeverconstructies. Het beheer ligt vast in de nota ['Beheerplan Kunstwerken'](#).

We beheren:

- 288 vaste en 3 beweegbare bruggen. Daarnaast beheren we 'de Westerhavensluis'. Dit is één van de twee schutsluizen in de vaarweg tussen het IJsselmeer en de Wieringermeer;
- 330 duikers. Het onderhoud voerden we gelijktijdig uit met het baggeren van de watergangen;
- 2.700 m¹ kademuur en 5.400 m¹ damwand. Hiervan bevindt zich 1.900 m¹ kade en 540 m¹ damwand in de havens van Medemblik;
- 27 steigers, 24 stuwen en een aantal plaatsen waar boten het water in kunnen.

In 2018 voerden we naast het reguliere onderhoud de volgende projecten/werkzaamheden uit:

- oplossen problemen aan De Kielkade. Daar waar mogelijk losten we de punten meteen op. Op twee andere locaties kozen we voor een eenvoudige oplossing. We monitoren nu deze locaties. Daarmee beoordelen we of de oplossingen voldoende zijn;
- de vervanging van brug AB02 op de grens van Abbekerk en Lambertschaag;
- in 2018 hebben we 700m aan beschoeiingen in verschillende kernen gerealiseerd. Van deze 700m hebben we 400m oude beschoeiingen vervangen. Daarnaast hebben wij 300m aan nieuwe beschoeiing in Wervershoof geplaatst. Het nieuw geplaatste beschoeiingen was een pilot van gerecyclede (auto) dashboard;
- verder hebben wij 160m aan damwand gerealiseerd. Hiervan is 90m nieuw gerealiseerd, en 70m bestaande oeverbescherming is vervangen;
- inspectie beschoeiingen in Abbekerk en Andijk;
- 16 duikers doorgespoten aan de Westeinderweg, Wognum.

2.2.3.6 Water

Onder water verstaan we sloten, vaarten, kanalen en havens. Voor het onderhoud maken we onderscheid in watergangen en havens.

We hebben:

- 90 km watergangen met een oppervlakte van 58 ha in onderhoud volgens de eisen van het Hoogheemraadschap.;
- de vaarweg die bestaat uit de havens van Medemblik en het Overlekerkanaal in beheer. Deze vaarweg vormt de verbinding tussen het IJsselmeer en de Wieringermeer. Het totale wateroppervlak is 15 ha.;
- 42 km beschoeiing en circa 65 km natuurlijke oevers in onderhoud.

In 2018 voerden we het volgende onderhoud uit :

- In 2018 is geen reguliere baggeronderhoud uitgevoerd, dit is gecombineerd met het reguliere baggeronderhoud van 2019. Door een grotere areaal in een stuk aan te besteden, kon een gunstige prijs bedongen worden.

2.2.3.7 Riolering

We beheerden en onderhielden 350 km riolering, 120 rioolgemalen, 550 minigemalen, 15.500 straatkolken en 18.000 huisaansluitingen. De belangrijkste functies van de riolering zijn zorgen voor volksgezondheid, droge voeten en de leefomgeving. Het beheer is vastgelegd in het '[Gemeentelijk Rioleringsplan](#)'

We maken onderscheid tussen:

- vrijval riolering;
Deze bestaat uit een stelsel van buizen en putten waarin het afvalwater wordt opgevangen en door de zwaartekracht naar rioolgemalen stroomt. Daar vandaan pompen we het afvalwater naar de zuivering;
- mechanische riolering;
Deze bestaat uit een stelsel van kleine gemaaltjes en drukleidingen. Het ligt in gebieden waar aanleg van vrijval riolering niet mogelijk of duur is. Het afvalwater verplaatsen we met pompen;
- drainage;
Deze bestaat uit een stelsel van waterdoorlatende buizen. Het ligt op plaatsen waar de grondwaterstand anders te dicht bij de oppervlakte komt. Overtollig grondwater wordt in de buizen opgevangen en naar open water getransporteerd.

In 2018 voerden we naast regulier onderhoud de volgende projecten uit:

- vervangen verzakt riool Wijzend Nibbixwoud;
- onderzoek naar foutaansluitingen in Kreeklanden en Westergouw;
- inspecteren van ongeveer 3 km riolering. Daarmee houden we zicht op de veroudering van de riolering.

2.2.3.8 Gebouwen

We zijn eigenaar van 114 gebouwen. Daaronder bevinden zich:

- 9 kerktorens;
- 23 scholen;
- 3 strategisch aangekochte panden. Van deze aangekochte panden is de bestemming nog niet bekend.

Het beheer is vastgesteld in het '[Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2017 - 2025](#)'.

In 2018 voerden we regulier onderhoud. Daarnaast:

- zijn de energiebesparende maatregelen van pakket 1 en 2 in het gemeentehuis uitgevoerd. Dit vloeit voort uit het raadsbesluit van 5 oktober 2017;
- is de haalbaarheid van pakket 3 onderzocht.

2.2.3.9 Sportvelden

We stelden sportcomplexen beschikbaar aan verschillende verenigingen. De sportvelden bestaan uit 26 natuurgras voetbalvelden, 10 kunstgras voetbalvelden en 7 handbalvelden.

In 2018 voerden we naast het reguliere onderhoud de volgende projecten uit:

- vernieuwen van ballenvangers bij VV MOC in Midwoud;
- bomenkap bij RKVV in Zwaagdijk;
- plaatsing van terreinafscheiding en bomenkap bij VV ALC in Abbekerk;
- vernieuwing van terreinafscheiding en straatwerk bij FC Medemblik;
- herstel van hekwerk bij Sporting Andijk;
- herstel van de ballenvangers bij VV Strandvogels in Onderdijk.

2.2.3.10 GRIP op Ruimtelijke Projecten

De herinrichting en het beheren van de openbare ruimte doen we niet alleen. Zo houden we rekening met de wensen van onze inwoners. Maar ook stemmen we onze plannen af met andere partijen. Partijen die ook werkzaamheden uitvoeren in onze gemeente, zoals netbeheerders en woningcorporaties. We willen bereiken dat we zoveel mogelijk werkzaamheden gelijktijdig uitvoeren. Natuurlijk vanuit de eigen verantwoordelijkheid van de diverse partijen. Deze werkwijze noemen we Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Daarmee willen we het volgende bereiken:

- een duurzame inrichting;
- een efficiënte inzet van middelen;
- het beperken van overlast voor omwonenden.

Om deze plannen samen af te stemmen, stelden we een kernteam samen. Dit kernteam helpt ook bij het uitvoeren van het programma Duurzaam Medemblik. Immers wil het Rijk dat woningen vanaf 2050 afgesloten zijn van aardgas. Om deze transitie te bereiken hebben we onze partners hard nodig.

De volgende projecten startten we in 2018:

- in Zwaagdijk-West is samen met de dorpsraad een kernvisie opgesteld. Vooruitlopend op het uitvoeringsprogramma pakten we een aantal zaken op, zoals:
 - aanpak oversteekplaats bij de school;
 - ontwerp herinrichting speelterrein "de Wildebras" rondom het dorpshuis;
 - organisatie bijeenkomst over levensloop bestendig wonen.
- voor de kernen Abbekerk/Lambertschaag, Twisk en Hauwert is een uitvoeringsprogramma opgesteld naar aanleiding van de kernvisies;
- in Medemblik-Centrum is het fietsparkeren verbeterd en wordt de parkeerproblematiek nader onderzocht;
- in Andijk is een samen met inwoners een speelplaats ingericht.

2.2.4 Financiering

Als we voldoende geld op onze bankrekening hebben staan maakt dat de uitvoering van onze ambities mogelijk. Om te zorgen voor voldoende geld zijn snelle beslissingen op de geld- en kapitaalmarkt nodig. Hier zijn strenge regels aan verbonden. Aan de beslissingen hangen financiële gevolgen. Dus besteden we tijd aan het op het juiste moment onder de juiste voorwaarden aantrekken van geld. Daarmee zorgen we er voor dat we onze ambities kunnen realiseren. En dat komt uiteindelijk weer ten goede aan de inwoners van Medemblik!

In deze paragraaf geven we inzicht in het door ons gevoerde financieringsbeleid.

Doelstelling

Ons financieringsbeleid was voorzichtig en risicomijdend.

De belangrijkste doelstellingen waren:

- ons verzekeren van duurzame toegang tot de financiële markten bij banken en financiële instellingen met een hoge kredietwaardigheid;
- beheersen van financiële risico's zoals renterisico, liquiditeitsrisico en kredietrisico;
- minimaliseren van de te betalen rentekosten en bankkosten.

Ons financieringsbeleid ligt vast in het ['Treasurystatuut'](#).

Door de lage rentestand kozen we ervoor om tekorten op de bank aan te vullen met kortlopende financiering. Dat was goedkoper dan het aantrekken van langlopende financiering. Kortlopende financiering kent een looptijd tot 1 jaar.

Rente- en financieringsbeleid

De kapitaalmarktrente was ook in 2018 historisch laag. Onder invloed van de economische situatie hield de Europese Centrale Bank (ECB) de rente laag. De actualiteiten rond het rentebeleid van de ECB hielden we scherp in de gaten.

We kozen ervoor om tekorten in geld aan te vullen met kortlopende financiering. Dit vanwege de lage rente. En, omdat we alleen voor de korte termijn onvoldoende geld hadden.

2.2.4.1 Kasgeldlimiet

Het Rijk voerde de kasgeldlimiet in. Daarmee wil zij het risico bij het aantrekken van geld, verlagen. De kasgeldlimiet bepaalt in hoeverre we tekorten in geld mogen aanvullen met kortlopende financiering.

Kortlopende financiering kent een looptijd van minder dan 1 jaar. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld daggeld, kasgeldleningen en de kredietlimiet op de rekening courant.

De hoogte van de kasgeldlimiet berekenen we als percentage van het begrotingstotaal. Dit percentage stelde het Rijk vast op 8,5%. We mogen de kasgeldlimiet gedurende maximaal drie aaneengesloten kwartalen overschrijden.

De kasgeldlimiet voor 2018 bedroeg € 7.727.000,-. In 2018 overschreden we de kasgeldlimiet niet. De gemeente voldeed hiermee aan de regels van het Rijk.

Bedragen * €1.000,-

Kasgeldlimiet 2018	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
1. Kasgeldlimiet	7.727	7.727	7.727	7.727
2. Gemiddeld kort lopende schuld	-5.670	-3.874		
3. Gemiddeld kort lopende middelen			3.444	2.881
4. Overschrijding (-) van kasgeldlimiet				
5. Ruimte (+) van kasgeldlimiet	2.058	3.854	11.172	10.608

2.2.4.2 Renterisiconorm

Ook de renterisiconorm voerde het Rijk in. Het voorkomt dat gemeenten bij herfinanciering of bij renteherziening teveel risico's lopen. De renterisiconorm berekenen we ook als percentage op het begrotingstotaal. Dit percentage stelde het Rijk vast op 20%. De renterisiconorm kwam in 2018 daarmee uit op € 18.182.000,-.

De volgende overzichten geeft inzicht hoe de renterisiconorm uitwerkte binnen de lening portefeuille van onze gemeente:

*Bedragen * € 1.000,-*

	2018	Gemiddelde rente %
Stand leningen per 1 januari 2018	17.853*	3,46%
Nieuwe leningen	-	
Reguliere aflossingen	2.273	
Vervroegde aflossingen	-	
Stand leningen per 31 december 2018	(a+b-c-d) 15.580	

*Van dit bedrag hadden we afgerond € 3.000.000,- doorgeleend: aan De Woorschakel € 1.100.000,-, aan Het Grootslag € 600.000,- en aan De Omring € 1.300.000,-.

In het volgende overzicht berekenen we het risico van renteherzieningen en herfinanciering van deze geldleningen voor het jaar 2018.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2018
Renterisico	2018
Renteherziening op vaste schuld o/g	-
Renteherziening op vaste schuld u/g	-
Te betalen reguliere aflossingen o/g	2.273
Te ontvangen reguliere aflossingen u/g	-483
Totaal renterisico	1.790

Het renterisico van € 1.790.000,- bleef ruim binnen de renterisiconorm van € 18.182.000,-.

2.2.4.3 Renteberekening

Renteberekening

Het Besluit begroting en verantwoording stelt ons verplicht om een renteberekening op te nemen. Het volgende overzicht geeft inzicht in de rentelasten, de wijze van toerekening en het renteresultaat.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2018	Rekening 2018
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	-462	-449
Externe rentebaten	160	154
<i>Subtotaal</i>	<i>-302</i>	<i>-295</i>
Rente doorberekend aan grondexploitatie	193	175
Rente projectfinanciering doorberekend aan taakveld	-	-
<i>Subtotaal</i>	<i>193</i>	<i>175</i>
<i>Subtotaal door te rekenen rente</i>	<i>-109</i>	<i>-120</i>
Rente over eigen vermogen	-	-
Rente over voorzieningen	-	-
<i>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</i>	<i>-109</i>	<i>-120</i>
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	361	361
<i>Renteresultaat op taakveld Treasury</i>	<i>252</i>	<i>241</i>

2.2.5 Bedrijfsvoering

Wij werkten aan de belangrijke thema's leefbaarheid, duurzaamheid, participatie en samenwerking. Dit deden we met elkaar, met de organisatie en met inwoners. Daarbij stonden de belangen van de inwoners op de eerste plaats.

De organisatie werkte daarbij vanuit vier kernwaarden: samenwerken, klantwaarde creëren, verantwoordelijkheid nemen en continu verbeteren.

1. Organisatie

We verlengden wederom het generatiepact, nu tot eind 2019. Dit om verdere vergrijzing van de organisatie tegen te gaan, maar ook om de impact van de WNRA hierop te kunnen inschatten. Deze nieuwe Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) gaat 1 januari 2020 in. Wij hebben 24 deelnemers aan het generatiepact.

Ook bleven wij investeren in Young professionals en trainees. Deze investeringen komen de dienstverlening aan onze inwoners ten goede.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de werkelijke loonkosten van het afgelopen jaar:

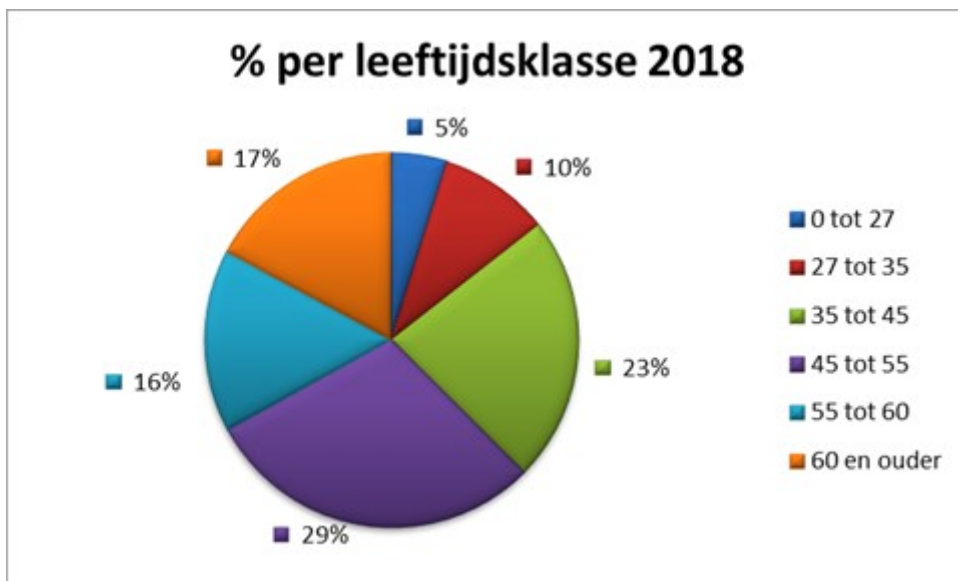
*Bedragen * € 1.000,-*

	2017	2018
Loonkosten	14.829	16.445
Flexibele schil	1.098	1.118
Totale loonsom	15.927	17.563
Overige inhuur	2.729	1.773
Totaal	18.656	19.336

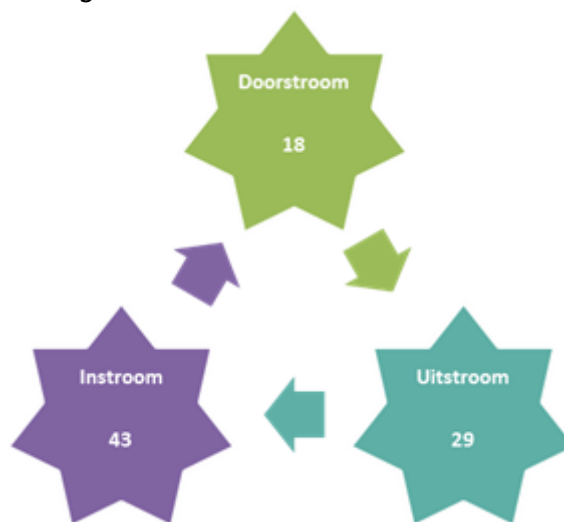
De verhoging van de personele lasten wordt deels veroorzaakt door nieuwe functies. Deze zijn al door de raad geaccordeerd, zoals de Functionaris gegevensbescherming en de centrale web redactie. Daarnaast waren er extra lasten door de salarisverhoging per 1 januari 2018 op basis van de afgesloten CAO.

Zichtbaar is ook dat binnen het sociaal domein vacatures zijn opengesteld en ingevuld. Dit werk werd de afgelopen jaren door inhuur uitgevoerd. Dit verklaart grotendeels de verlaging van externe inhuur naar loonkosten organisatie.

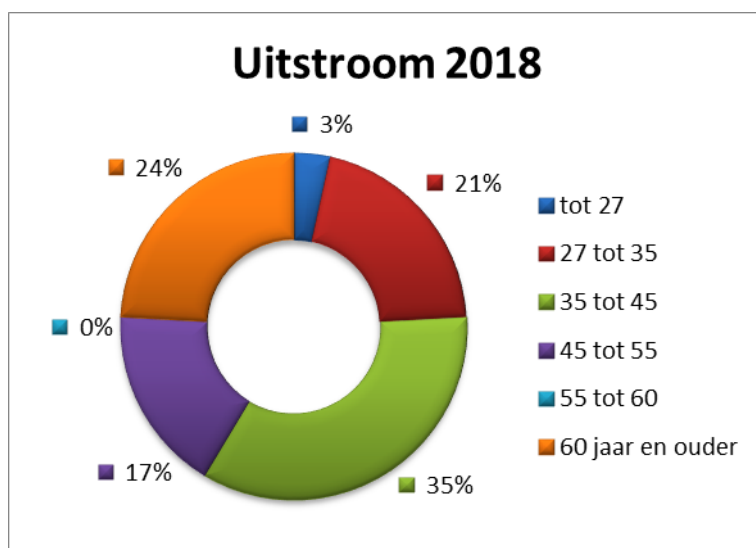
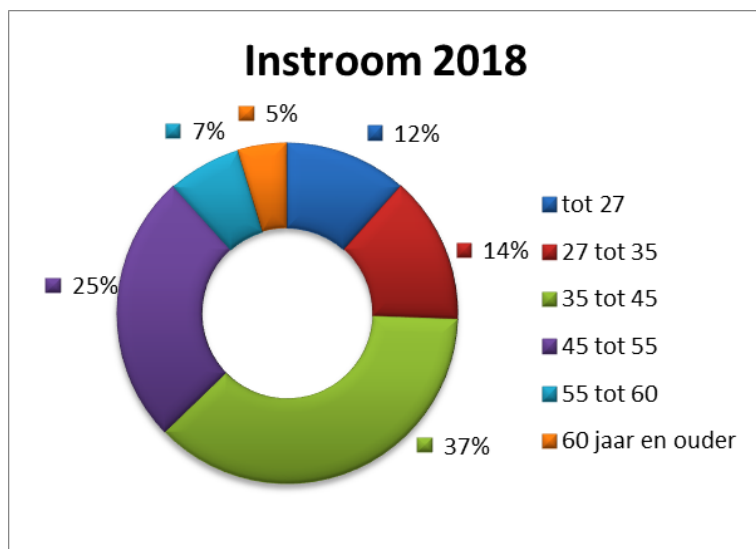
De gemiddelde leeftijd steeg licht in 2018 van 47,5 naar 47,7 jaar. Onderstaand overzicht laat de leeftijdsopbouw per eind 2018 van de organisatie zien:

De mobiliteit binnen de formatie nam het afgelopen jaar verder toe. De in-, uit- en doorstroom over het afgelopen jaar ziet er als volgt uit:

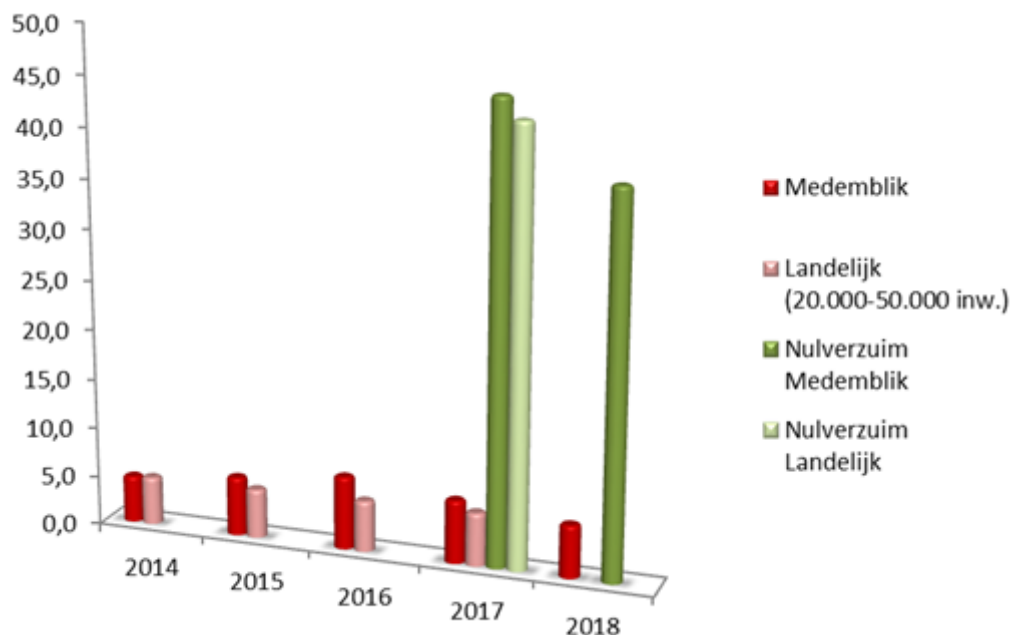
De instroom en uitstroom is qua leeftijd als volgt opgebouwd:

Uit deze grafieken blijkt dat de lichte stijging van de gemiddelde leeftijd deels is te verklaren door de hogere uitstroom in de leeftijd 27-35 jaar. En de hogere instroom in de leeftijd 45-55 jaar. Zonder dat we aan leeftijdsdiscriminatie doen zoeken we wel naar mogelijkheden om jongeren aan te trekken en te binden. Het afgelopen jaar hebben 11 jongeren een aanstelling van minimaal 1 jaar gehad.

Het afgelopen jaar hebben we een pilot anoniem solliciteren uitgevoerd. Over de resultaten is de raad via een informatienota geïnformeerd.

In 2017 nam het aantal ziekmeldingen door mentale belasting toe. Hier anticipeerde wij op door workshops en begeleidingstrajecten aan te bieden. Ook huurden we meer in om de werkdruk te verlagen. In 2018 nam het ziekteverzuimpercentage af van 6,3% naar 5,3%. Dit blijkt uit onderstaande grafiek. Ook het aantal medewerkers dat zich niet ziek heeft gemeld (nulverzuim) is afgenomen. We bleven gesprekken voeren met medewerkers die vaker dan 4x per jaar ziek waren. Zo komen we in gesprek over oorzaken van frequent verzuim en kunnen we beter anticiperen op factoren die van invloed zijn op het ziekteverzuim. Helaas is het landelijk ziekteverzuimpercentage over 2018 nog niet bekend.

2. Ontwikkelingen informatiemanagement

Deelname VNG trajecten

In 2018 hebben we, in DeSom-verband, deelgenomen aan de VNG aanbestedingen GT Vast & GT Mobiel. GT staat voor Gemeentelijke Telecommunicatie. De uitkomst van deze aanbestedingen hebben we in 2018 in Medemblik geïmplementeerd. Deze overgang naar een andere leverancier en andere contractvoorwaarden hebben ons een besparing op de kosten van vaste en mobiele telefonie opgeleverd.

Werkplekconcept en cloud-infrastructuur

We hebben een werkplekconcept vastgesteld dat in de komende jaren bij alle Westfriesse gemeenten wordt geïmplementeerd. Hiervoor hebben wij al in de begroting 2019 middelen gevraagd. De komende jaren maken we de transitie naar een cloud-infrastructuur.

Harmonisatie informatielandschap Westfriesland

In 2018 zijn de eerste regionale aanbestedingen succesvol afgerond. Er zijn contracten getekend voor een Social Intranet en een Westfries E-depot. In 2019 worden deze in onze gemeente geïmplementeerd.

3. Informatieveiligheid en privacy

Burgers en bedrijven verwachten een betrouwbare overheid die zorgvuldig met informatie omgaat. Wij spelen hier als gemeente een belangrijke rol in. Het gaat om beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie, in de meest brede zin van het woord. Het waarborgen van de betrouwbaarheid van informatie zorgt voor een goede kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen.

Hoe staan we ervoor?

Gemeente Medemblik startte met de verbetering van de processen rondom informatieveiligheid, zodat we groeien naar het gewenste beveiligingsniveau. In 2018 besloten we een aantal belangrijke processen te verbeteren. Zoals logische en fysieke toegangsbeveiliging.

De borging van een gewenst beveiligingsniveau staat en valt met het creëren van voldoende bewustzijn bij medewerkers. Wij voerden het afgelopen jaar bewustwordingsacties uit, onder andere door phishing-testen. Dit continueren we in 2019.

ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit)

We legden het afgelopen jaar de ENSIA verantwoording af en leverde dit tijdig in. Door middel van verschillende sessies met betrokken medewerkers hebben we de ENSIA zelfevaluatievragenlijsten ingevuld en verbeteracties geformuleerd. Wij leggen, op basis van ENSIA, met een collegeverklaring verantwoording af aan de raad over de geselecteerde informatiebeveiligingsnormen inzake SUWInet. Een externe IT-auditor heeft inmiddels tijdens een pre-audit verklaard dat de interne beheersingsmaatregelen in opzet en bestaan voldoen aan de geselecteerde normen inzake SUWInet. De daadwerkelijke audit zal in het eerste kwartaal van 2019 plaatsvinden.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG stelt eisen aan de omgang met en het verwerken van persoonsgegevens. Binnen gemeente Medemblik wordt veel gewerkt met persoonsgegevens van inwoners, medewerkers en (keten)partners. Persoonsgegevens worden voornamelijk gebruikt voor het goed uitvoeren van de gemeentelijke (wettelijke) taken. In afwachting van nog vast te stellen beleid, zijn de benodigde werkzaamheden die voortvloeien uit de AVG vooralsnog centraal ondergebracht bij het taakveld Juridische Zaken.

In 2018 zetten we stappen om te voldoen aan de AVG, zoals:

- Het aanstellen van een functionaris gegevensbescherming (FG). Gemeente Medemblik is op basis van de AVG verplicht om een FG aan te stellen. De FG is de onafhankelijke toezichthouder binnen de gemeente Medemblik op het gebied van privacy- en informatiebeveiliging.
- Het borgen van de formele verplichtingen uit de AVG;
 - Register van verwerkingsactiviteiten: Gemeente Medemblik heeft 65 processen opgenomen in haar register van verwerkingsactiviteiten.
 - Register van datalekken. In 2018 hebben er zich 12 data-incidenten voorgedaan, waarvan er 5 zijn gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Bij het afhandelen van de datalekken is in alle gevallen het advies van de FG en/of informatiebeveiliging gevraagd.
 - Afspraken externe partijen. Gemeente Medemblik inventariseert doorlopend met welke partijen zij gegevens uitwisselt.
 - Rechten van betrokkenen. In 2018 heeft gemeente Medemblik het voor betrokkene mogelijk gemaakt om via DigiD haar privacyrechten in te kunnen roepen. Hiervan hebben drie personen gebruik gemaakt.
- Het organiseren van bewustwordingsacties. Gedurende 2018 zijn er verschillende bewustwordingsacties georganiseerd.
- Het opstellen van een nieuwe privacyverklaring op de website van gemeente Medemblik.
- Het uitvoeren van privacy onderzoeken.

We werken binnen de regio Westfriesland steeds meer samen op het gebied van privacy. In 2018 werkten we onder andere samen in het kader van kennisdeling en advisering van gemeenschappelijke regelingen over nieuwe privacy eisen.

Hierbij heeft het programma Harmonisatie Informatielandschap Westfriesland een afwijkende status. Vanuit de Westfriese gemeenten wordt gemeente Medemblik door de FG vertegenwoordigd in het Regionaal Privacy Team (RPT). Het RPT ondersteunt de harmonisatieprojecten bij het implementeren van privacy en informatiebeveiliging.

2.2.6 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Verbonden partijen een publieke taak voor ons uit. In een aantal gevallen heeft het Rijk zelfs verplicht gesteld dat een verbonden partij deze taak voor ons uitvoert.

Nota verbonden partijen

Op 6 maart 2014 stelde de raad de visie over de verbonden partijen vast in de '[Nota Verbonden Partijen](#)'. Deze nota bevat ook een lijst van de verbonden partijen. De raad stelde op 9 maart 2017 de notitie '[Toezicht op verbonden partijen](#)' vast.

2.2.6.1 Gemeenschappelijke regelingen

1 Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking Westfriesland

Vestigingsplaats: Hoorn www.regiowestfriesland.nl

De kerntaken van het OBS zijn:

- het periodiek organiseren, faciliteren en coördineren van bestuurlijke overleggen:
 - o Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden);
 - o VVRE (Verkeer en Vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie);
 - o ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).
- het uitvoeren van een aantal daarvan afgeleide taken, zoals organisatie leerlingenvervoer en urgentiecommissie woningtoewijzing.

2 Westfries Archief

Vestigingsplaats: Hoorn www.westfriesarchief.nl

Het Westfries Archief is het regionaal historisch centrum voor West-Friesland. Inwoners en instellingen kunnen hier terecht met historische vragen.

Het belang van het Westfries Archief is een goede (digitale) informatievoorziening, het bewaren van het cultuur erfgoed en het borgen van digitale duurzaamheid. Hiermee voldoen we aan de Archiefwet.

De kerntaken van het Westfries Archief zijn:

- het beheren, bewaren en ter beschikking stellen van de historische archieven en collecties van de aangesloten West-Friese gemeenten;
- het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie en deze collectie beschikbaar te stellen voor een breed publiek;
- het adviseren en inspecteren van de aangesloten gemeenten op het gebied van (digitaal) duurzaam archiefbeheer;
- een kennis- en informatiecentrum zijn op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.

3 SSC DeSom

Vestigingsplaats: Wognum

www.sscdesom.nl

Het is een samenwerkingsverband op gebied van ICT beheer. De deelnemende gemeenten zijn Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik en Koggenland. Ook WerkSaam neemt ICT-diensten van DeSom af.

4 GGD Hollands Noorden

Vestigingsplaats: Alkmaar

www.ggdhollandsnoorden.nl

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners. Concreet betekent dit dat de GGD de volgende doelstellingen heeft:

- ondersteuning van gemeenten bij de realisatie en uitvoering van het lokaal gezondheidsbeleid;
- uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van:
 - jeugd;
 - infectieziektebestrijding;
 - kwetsbare inwoner;
 - onderzoek, beleid en preventie.

5 WerkSaam Westfriesland

Vestigingsplaats: Hoorn

www.werksaamwf.nl

WerkSaam Westfriesland voert voor de zeven Westfrieze gemeenten de Participatiewet uit. Daarnaast behandelt WerkSaam de aanvragen voor inkomensvoorziening oudere arbeidsongeschikte werknemers en zelfstandigen en voor bijstandsverlening zelfstandigen. Ook pakt zij laaggeletterdheid aan. WerkSaam wil iedereen die in Westfriesland kan participeren mee laten doen, waar mogelijk, in betaald werk. De talenten van mensen en de wensen van de werkgever staan daarbij centraal. Het doel van WerkSaam is vooral passend werk te vinden voor mensen. Regulier werk waar dat kan en beschut werk waar het nodig is. En uitkeringen verstrekken aan diegenen die dat nodig hebben.

6 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Alkmaar

www.vrnhn.nl

De Veiligheidsregio is een samenwerkingsverband van zeventien gemeenten en hulpverleningsdiensten in Noord-Holland Noord.

De Veiligheidsregio zorgt voor:

- verkleining van de risico's op een crisissituatie;
- goede voorbereiding op het bestrijden van incidenten;
- een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.

Alle inzet wordt gecoördineerd vanuit een centrale organisatie waar onder andere het ambulancevervoer en de meldkamer zijn ondergebracht. Op dit moment loopt er een landelijk project om de meldkamerorganisaties te professionaliseren.

7 Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Hoorn www.rudnhn.nl

De RUD NHN voert de wettelijke milieutaken uit. Zij doet dit voor alle aangesloten gemeenten en de provincie Noord-Holland. Voor onze gemeente voert de RUD ook de bovenwettelijke taken uit.

8 Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland

Vestigingsplaats: Hoorn www.hvcgroep.nl

De Westfriesse gemeenten richtten het CAW op om beleid vast te stellen over huishoudelijke en overige afvalstoffen. En, om deze uit te laten voeren. Het CAW beheert daarnaast de voormalige stortplaats in Westwoud. Ook oefent zij de rechten en plichten uit van het aandeelhouderschap HVC.

9 Recreatieschap Westfriesland

Vestigingsplaats: Stede Broec www.recreatieschapwestfriesland.nl

Het Recreatieschap Westfriesland (RSW) behartigt de gemeentelijke belangen op het gebied van de openluchtrecreatie, natuur en landschap. Het RSW zet zich in voor een rijkere, gevarieerdere natuur. En ook voor het ontwikkelen en beheren van diverse recreatiemogelijkheden en -gebieden.

10 Archeologie West-Friesland

Vestigingsplaats: Hoorn www.archeologiewestfriesland.nl

De archeologiedienst behartigt de Westfriesse belangen op het gebied van archeologie. Deze gemeenschappelijke regeling kent een centrumgemeenteconstructie. De gemeente Hoorn verricht de opgravingen zoals bedoeld in de Monumentenwet voor alle gemeenten. In 2018 is de regeling gewijzigd om deze in lijn te brengen met de Erfgoedwet. De gemeenten Schagen en Texel zijn hierdoor ook toegetreden.

2.2.6.2 Vennootschappen en coöperaties

1 Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats: Den Haag www.bngbank.nl

De BNG functioneert als huisbankier van de Nederlandse gemeenten. De BNG verstrekt de gemeente tegen gunstige voorwaarden geld. De bank heeft een AA+ rating. Dat is de op een na hoogste rating qua zekerheid.

2 NV Houdstermaatschappij Gaskop Noord-Holland

Vestigingsplaats: Amsterdam www.alliander.com/nl

De Gaskop is in liquidatie. De Gaskop voert overleg met de belastingdienst over te betalen vennootschapsbelasting. Er is geld gereserveerd voor deze belasting. Als de belasting niet betaald hoeft te worden ontvangen de voormalige deelnemende gemeenten dit bedrag terug. Wij informeren de commissie ruimte eenmaal per kwartaal over de voortgang.

3 Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Alkmaar nhn.nl

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is de uitvoeringsorganisatie van het bestuurlijk afstemmingsoverleg (BAO). Dit is een overleg tussen de gemeenten in Noord-Holland Noord en de provincie Noord Holland. ONHN bevordert de economie in Noord-Holland Noord.

4 Stadshavens Medemblik B.V.

Vestigingsplaats: Medemblik www.stadshavensmedemblik.nl

Stadshavens B.V. beheert en exploiteert de stadshavens in de kern Medemblik. Zij draagt bij aan een goede kwaliteit van het toeristisch product en het economisch belang van de gemeente. De gemeente is enige aandeelhouder van deze B.V.

5 Alliander N.V.

Vestigingsplaats: Arnhem <https://www.alliander.com/nl>

Medemblik heeft aandelen Alliander. De wet bepaalt dat de aandelen van netwerkbedrijven in handen van de overheid blijven. Alliander beheert het regionaal netwerk voor gas en elektriciteit. Zij levert ook de complexe energieinfrastructuur. Wij ontvangen eenmaal per jaar dividend.

2.2.6.3 Overzichten

U vindt hier twee overzichten.

1 Totaaloverzicht

Dit overzicht geeft het bestuurlijke en financiële belang weer van de gemeente in de verbonden partijen. Ook geeft het een totaaloverzicht van de gemeentelijke bijdragen in de verbonden partijen.

*Bedragen *€ 1.000,-*

Programma	Verbonden partij	Belang	Eigen vermogen 31-12-2018	Vreemd vermogen 31-12-2018	Resultaat 2018	Bijdrage 2018
1,2,3	OBS	Centrumgemeente (Hoorn)	n.v.t	n.v.t.	-	41
1	Westfries Archief	Vertegenwoordiging in het AB	358	41	-29	306

1	DeSom	Vertegenwoordiging in het AB	616	1.814	54	1.612
2	GGD	Vertegenwoordiging in het AB	241	12.542	328	1.625
2	WerkSaam	Vertegenwoordiging in het AB	7.469	12.069	-	1.429
3	Veiligheidsregio	Vertegenwoordiging in het AB	5.010	41.785	521	2.714
3	RUD	Vertegenwoordiging in het AB	2.595	4.118	1.365	1.262
3	CAW	Vertegenwoordiging in het AB	853	3.456	4	-
3	RSW	Vertegenwoordiging in het AB	2.534	2.088	33	234
3	Archeologie West-Friesland	Centrumgemeente (Hoorn)	n.v.t	n.v.t	n.v.t	53
Subtotaal bijdrage gemeenschappelijke regelingen						9.276
1	BNG	Aandeelhouder (0,025%)	4.258.000	133.251.000	337.000	-
3	ONHN	Aandeelhouder(3,54%)	843	2.498	37	-
3	Stadshavens	Aandeelhouder(100%)	603*	951*	-24*	-
<i>*cijfers 2017</i>						
3	Alliander	Aandeelhouder (0,209%)	4.129.000	4.216.000	334.000	-
Subtotaal bijdragen vennootschappen en coöperaties						-
Totale bijdragen verbonden partijen						9.276

2 Risico's

Dit overzicht laat de risico's zien die niet zijn gedekt in de begrotingen van de verbonden partijen. Deze risico's hebben we meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen. We verwijzen u verder naar de paragraaf [Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#).
Bedragen *€ 1.000,-

Programma	Verbonden partij	Risico's	Risico gemeente Medemblik
2	GGD	Totaal € 209, aandeel Medemblik 6,7%	14
3	CAW	Garantstelling HVC	15.408
3	RUD	Totaal € 273, aandeel Medemblik	19
Totale ongedekte risico's			15.441

2.2.7 Grondbeleid

Met ons grondbeleid leveren we een bijdrage aan de programma's en onze vier thema's in de begroting:

- We vergroten de leefbaarheid in onze kernen.
- Door financiële bijdragen uit de grondopbrengsten leveren we een bijdrage aan de instandhouding van gemeentelijke gebouwen en huisvesting en daarmee de leefbaarheid in onze kernen.
- We richten de grond die we ontwikkelen duurzaam in en we stellen eisen aan de duurzaamheid van nieuwbouwwoningen.
- Omwonenden en toekomstige bewoners participeren bij de inrichting van het woongebied.
- We werken samen met ontwikkelaars en bedrijven om de inrichting van het gebied vorm te geven.

In deze paragraaf nemen we u mee in onze uitgangspunten van het grondbeleid. Ook laten we zien welke bouwgronden en bedrijventerreinen we in 2018 exploiteerden. Tenslotte geven we inzicht in de belangrijkste risico's die we lopen bij het exploiteren van de grondexploitatie.

2.2.7.1 Uitgangspunten grondbeleid

Hieronder vindt u de uitgangspunten van ons grondbeleid.

1. Uitgiftestrategie

In de [Nota Grondbeleid](#):

- legden we een aantal keuzes over ons grondbeleid vast;
- gaven we aan welke mogelijkheden de gemeente heeft volgens de Wet ruimtelijke ordening;
- stelden we ons strategisch grondbeleid vast.

Dat laatste houdt in dat we per ontwikkelgebied kijken wat de beste aanpak is. Samenwerken met het bedrijfsleven of zelf verkopen. Belangrijke criteria bij het vaststellen van de beste aanpak zijn:

- van wie is de grond;
- willen we sturen op de ontwikkeling;
- het verwachte financiële resultaat;
- de financiële risico's.

2. Flexibele bestemmingsplannen

We stellen flexibele bestemmingsplannen op om deze daarna stap voor stap te ontwikkelen. Daardoor kunnen we samen met de projectontwikkelaars snel en adequaat inspelen op de veranderende vraag van klanten. Met deze benaderwijze is er ruimte voor gevarieerde initiatieven en is er sprake van een open einde. Dat betekent dat het eindresultaat niet vooraf is vastgesteld.

3. Grondprijzenbeleid

Onze grondprijzen toetsen we jaarlijks aan de lokale en regionale marktontwikkelingen. Vervolgens verwerken we de grondprijs in de exploitatiebegrotingen van alle plannen. Uitgangspunt is maatwerk per kern.

4. Geld

Bij het starten van een nieuwe exploitatie is het nodig dat deze sluitend is. Met sluitend bedoelen we dat we alle kosten die we maken dekken door verkoopopbrengsten van de grond. Het gaat om de kosten van:

- voorbereiding;
- bouwklaar maken van de grond;
- gemeenschapsvoorzieningen zoals wegen, riolering en openbaar groen in het te bebouwen gebied.

We zijn ook betrokken bij woningbouwontwikkeling waarbij we zelf niet de grond bezitten. In die situatie stellen we met de projectontwikkelaar een exploitatie- of samenwerkingsovereenkomst op. De financiële risico's van de bouw liggen dan volledig bij de projectontwikkelaar.

5. Winstneming

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven hoe met winstneming moet worden omgegaan. Een belangrijk uitgangspunt is dat baten en lasten - en het daaruit vloeiende resultaat - moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd.

Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook zo moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting.

Globaal gezien is de formule voor het nemen van de tussentijdse winst als volgt: Percentage gerealiseerde kosten x percentage gerealiseerde inkomsten x verwacht resultaat. Het is nog wel mogelijk om specifieke in het desbetreffende grondexploitatiecomplex aanwezige risico's (geen algemene) in de formule op te nemen om de nodige voorzichtigheid te betrachten.

6. Reserves voor grondzaken

Om de risico's binnen de grondexploitaties op te vangen is een buffer nodig. Deze buffer heet de reserve bouwgrondexploitatie. De raad stelde vast dat de reserve minimaal 20% van de boekwaarde van de gronden moet bevatten.

2.2.7.2 Bouwgrond in exploitatie

Resultaten en prognoses

Volgens de BBV mogen we gronden indelen in de categorieën 'gronden in exploitatie' of 'strategische gronden'. Op dit moment hebben we 23 plannen in exploitatie. Daarnaast ontwikkelen ontwikkelaars 12 plannen.

In 2018 behaalden we de volgende resultaten:

Bedragen * € 1.000,-

Winsten

Tuinstraat West	Hauwert	8
De kreeklanden	Wognum	67
Hieronymus	Wognum	7
Sew-terrein	Nibbixwoud	17
Subtotaal		99

Verliezen

Molenwei Zuid	Sijbekarspel	6
Moskee	Medemblik	1
Subtotaal		7

Per saldo een voordelig resultaat 92

Toelichting

De grondexploitaties Tuinstraat West, Hieronymus, Molenwei Zuid en de Moskee zijn afgerond.

Voorzieningen

Indien de prognose van een grondexploitatie een verlies laat zien dient een voorziening te worden getroffen.

Onder andere voor de grondexploitatie G Slagterlaan was een voorziening getroffen van € 300.000,-. De grondexploitatie G. Slagterlaan is in 2018 conform de ramingen afgerond. Dit betekent dat de getroffen voorziening opgeheven kan worden.

We actualiseerden de prognoses van ons grondexploitaties. Deze prognoses leveren een positief eindresultaat op. We verwachten nog positieve resultaten van € 1.401.635,-.

Een overzicht van de woningexploitaties in onze gemeente vindt u onder [Overzicht](#).

2.2.7.3 Bedrijven in exploitatie

Op dit moment exploiteren we vier bouwterreinen. We berekenden de prognose op deze gronden opnieuw. Dat levert een positieve verwachting op van € 842.579,-. De uitgifte van het bedrijventerrein trekt gestaag aan.

Daarnaast exploiteren projectontwikkelaars drie terreinen in de gemeente.

Een overzicht van de exploitaties van bedrijventerreinen in onze gemeente vindt u onder [Overzicht](#).

2.2.7.4 Risico's

Grondexploitatie is een risicovolle activiteit waarmee we winst of verlies kunnen maken. In het afgelopen jaar realiseerden we een gunstig resultaat van € 91.638,- (zie 2). We reserveerden een deel van de winsten. Dit om mogelijke toekomstige verliezen op te vangen. Of, om te hoge waarderingen van gronden op te vangen. Deze reserve bedraagt minimaal 20% van de boekwaarde van de gronden.

Het beleid van de Provincie vormt een risico. De Provincie schrijft voor dat we geen woningen mogen bouwen buiten bestaand stedelijk gebied. De provincie maakt een uitzondering wanneer we aantonen dat we niet kunnen bouwen binnen bestaand stedelijk gebied. En, wanneer er sprake is van harde woningbehoefte. De toekomst wijst uit hoe de provincie hiermee omgaat. We hebben dit als risico benoemd in de paragraaf weerstandsvermogen.

2.2.7.5 Overzicht

Hierna vindt u een overzicht van alle exploitaties in onze gemeente.

Woningexploitaties		Bedrijventerreinen	
(in eigen beheer)	(projectontwikkelaar)	(in eigen beheer)	(projectontwikkelaar)
<i>Abbekerk</i>	<i>Andijk</i>	<i>Andijk</i>	<i>Medemblik</i>
Roskam	Fruittuinen	Oost-Andijk	Unda Maris I
Gemeentewerf/IJsbaan	Mantelhof		Unda Maris II
	Singershof	<i>Wognum</i>	Randstad Medemblik
<i>Andijk</i>		Overspoor fase I	
Bangert-Zuid	<i>Benningbroek</i>	Overspoor fase II	
De Linten	Vlaar		
Molenweg		<i>Zwaagdijk-Oost</i>	
	<i>Medemblik</i>	WFO/ABC	
<i>Hauwert</i>	Medemblik aan Zee		
Tuinstraat-West	Schepenwijk		
	Waterpark		
<i>Medemblik</i>			
DEK-terrein	<i>Wervershoof</i>		
Moskee	Simon Koopmanstraat		
Weeshuis	Het Eiland		
<i>Midwoud</i>	<i>Wognum</i>		
Tripkouw	Politiebureau		
	De Eendragt		
<i>Nibbixwoud</i>			
SEW-terrein	<i>Zwaagdijk-Oost</i>		
Ganzenweyd	De Gracht		
<i>Onderdijk</i>			
De Schuitvaerder			
<i>Opperdoes</i>			
Kluiten-Zuid			
<i>Sijbekarspel</i>			
Molenwei-Zuid			
<i>Wognum</i>			
Bloesemgaerde			
Bloesemgaerde-Noord			
Boogerd			
Dirk Veermanhof			
Hieronymus			
Kreeklanden II			
<i>Wervershoof</i>			
Centrum-Weststrandplan			
De Tegel			

3. Jaarrekening

3.1 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Hier nemen we u mee in het financiële huishoudboekje 2018 van onze gemeente. Per programma laten we zien hoeveel ons beleid kostte. Deze vergelijken we met de begroting 2018.

Bedragen * € 1.000,-

	Realisatie 2018	Begroting na wijziging 2018	Verschil realisatie begroting na wijziging 2018	Begroting 2018
Baten:				
1 Dienstverlening en organisatie	66.216	65.538	678	63.574
2 Samen leven en ondersteuning	10.555	10.683	-128	9.860
3 Wonen, werken en recreëren	19.426	15.162	4.264	13.596
Totaal van de baten	96.197	91.383	4.814	87.030
Lasten:				
1 Dienstverlening en organisatie	16.641	16.809	-168	15.599
2 Samen leven en ondersteuning	48.785	48.420	365	46.083
3 Wonen, werken en recreëren	33.173	29.020	4.153	28.594
Totaal van de lasten	98.599	94.249	4.350	90.276
Saldo voor bestemming reserves	-2.402	-2.866	464	-3.246
Onttrekking van reserves	6.841	7.382	-541	3.971
Toevoeging van reserves	4.347	4.516	-169	635
Mutaties reserves	2.494	2.866	-372	3.336
Saldo na bestemming reserves	92	-	92	90

De algemene dekkingsmiddelen, overhead en vennootschapsbelasting zijn opgenomen onder programma 1 Dienstverlening en organisatie, zie ook [programma 1](#).

Analyse rekeningresultaat

De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 92.000,-. Onderstaand overzicht bevat een analyse van dit verschil.

<i>Totaalanalyse</i>	
<i>Salarissen en inhuur personeel</i> We maakten minder kosten voor de inzet van (tijdelijk) personeel.	48
<i>Onroerende zaakbelasting</i> We hebben in 2018 met minder verminderingen te maken bij de onroerende zaakbelasting.	34
<i>Toeristenbelasting</i> De inkomsten van toeristenbelasting daalde. Dit komt door de sluiting van een camping in Andijk. Daarnaast zijn bewoners van een camping in Hauwert nu ingeschreven als inwoners. Zij betalen daarom geen toeristenbelasting meer.	-55

<i>DeSom</i> We ontvingen geld terug van DeSom. Dit meldde DeSom in haar najaarsrapportage.	48
<i>Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)</i> De RUD heeft extra controles gedaan in onze gemeente. Daarom moesten we incidenteel extra bijdragen.	-100
<i>Algemene uitkering</i> Door de voorlopige afrekening 2016 en 2017 ontvingen we meer geld van het Rijk. Daarnaast stelden we de algemene uitkering bij aan de decembercirculaire 2018.	282
<i>Vennootschapsbelasting</i> We betaalden een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting voor 2018 van € 199.000,-. In 2019 doen we de definitieve aangifte. Daarnaast viel de aangifte 2017 lager uit als de betaalde voorlopige aanslag. Zodoende ontvingen we € 138.000 terug van de belastingdienst.	-61
<i>Onderhoud sportvelden</i> We hebben in het kader van de harmonisatie sportvelden de veldverlichting bij FC Medemblik vervangen. Daarnaast voerden we onder meer incidenteel extra onderhoud uit aan een aantal kunstgrasvelden.	-68
<i>Subsidies</i> We besteedden de activiteiten- en kernenbudget niet geheel. In de begroting 2019 raamden we dit budget daarom voor een deel structureel af.	39
<i>Sociaal domein</i> In het najaar 2018 hebben we € 800.000,- vanuit de bestemmingsreserve sociaal domein toegevoegd aan de lopende begroting. Dit was helaas niet voldoende. Er is ondanks deze toevoeging nog een tekort binnen het sociaal domein. Dit tekort heeft 2 hoofdoorzaken: 1. Voor de individuele maatwerktrajecten jeugdzorg hebben we een aanvullend tekort. Aan het eind van het jaar zijn we geconfronteerd met enkele zware en dure trajecten verwezen door autonome verwijzers. 2. De inkomsten na terugvorderingen bij fraude in de (bijzondere) bijstand vielen tegen. Hieruit bleek dat een extra toevoeging aan de voorzieningen dubieuze bijstandsdebiteuren noodzakelijk was.	-53
<i>Omgevingsvergunningen</i> We meldden in de Lente- en Herfstnota voordelen op de opbrengsten uit omgevingsvergunningen. We ontvingen echter nog meer bouw aanvragen dan verwacht, waaronder een aantal projecten met een hoge bouwsom. Dit voordeel corrigeerden we met de extra uitgaven voor de inzet van behandeling van de aanvragen.	-178
<i>Grafrechten</i> We hebben minder inkomsten van de verlenging van grafrechten. Van minder graven zijn de grafrechten verlengd.	124
<i>Resultaat grondexploitaties</i> We actualiseerden de grondexploitaties. Hieruit blijkt dat we diverse resultaatnemingen kunnen doen. We verwijzen u verder naar de paragraaf grondbeleid.	-39
<i>Overige verschillen</i>	92
<i>Totaal</i>	-17
	92

3.1.1 Dienstverlening en organisatie

Baten en lasten. Het overzicht bevat de verplichte taakvelden.

Bedragen * € 1.000,-

		Realisatie 2018	Begroting na wijziging 2018	Verschil realisatie begroting na wijziging 2018	Begroting 2018
Baten:					
0.1	Bestuur	39	11	28	11
0.2	Burgerzaken	834	740	94	640
0.4	Overhead	902	698	204	537
0.5	Treasury	542	532	10	476
0.61	OZB woningen	3.910	3.877	33	3.847
0.62	OZB niet-woningen	2.343	2.337	6	2.307
0.64	Belastingen overig	185	185	-	185
0.7	Alg. uitkering/uitk. Gem.fonds	57.391	57.108	283	55.571
0.8	Overige baten en lasten	70	50	20	-
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-
Totaal baten		66.216	65.538	678	63.574
Lasten:					
0.1	Bestuur	2.278	2.223	55	2.084
0.2	Burgerzaken	1.943	1.984	-41	1.892
0.4	Overhead	11.676	11.934	-258	10.750
0.5	Treasury	-73	-45	-28	-92
0.61	OZB woningen	270	302	-32	332
0.62	OZB niet-woningen	-	-	-	-
0.64	Belastingen overig	555	566	-11	543
0.7	Alg. uitkering/uitk. Gem.fonds	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	132	45	87	90,00
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-139	-200	61	-
Totaal lasten		16.642	16.809	-167	15.599
Saldo voor bestemming reserves		49.574	48.729	845	47.975
0.10	Onttrekking van reserves	6.841	7.382	-541	3.971
0.10	Toevoeging van reserves	4.347	4.516	-169	635
Mutaties reserves		2.494	2.866	-372	3.336
Saldo na bestemming reserves		52.069	51.595	474	51.311

3.1.2 Samen leven en ondersteuning

Baten en lasten. Het overzicht bevat de verplichte taakvelden.

Bedragen * € 1.000,-

		Realisatie 2018	Begroting na wijziging 2018	Vershil realisatie begroting na wijziging 2018	Begroting 2018
Baten:					
4.2	Onderwijshuisvesting	531	425	106	425
4.3	Onderwijsbeleid/leerlingzaken	99	108	-9	82
5.2	Sportaccomodaties	449	466	-17	466
5.3	Cult.presentatie, -productie	239	245	-6	85
5.4	Musea	2	2	-	2
5.5	Cultureel erfgoed	54	22	32	22
5.6	Media	-	-	-	-
6.1	Samenkracht en burgerpart.	121	125	-4	92
6.2	Wijkteams	32	29	3	29
6.3	Inkomensregelingen	8.517	8.798	-281	8.107
6.4	Begeleide participatie	-	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	40	-	40	-
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	-	-	-
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	409	410	-1	550
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	63	53	10	-
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	-	-	-	-
Totaal baten		10.556	10.683	-127	9.860
Lasten:					
4.2	Onderwijshuisvesting	2.051	1.920	131	1.844
4.3	Onderwijsbeleid/leerlingzaken	1.207	1.211	-4	1.261
5.2	Sportaccomodaties	3.754	3.447	307	3.361
5.3	Cult.presentatie, -productie	693	705	-12	412
5.4	Musea	590	591	-1	1.153
5.5	Cultureel erfgoed	97	69	28	69
5.6	Media	740	760	-20	729
6.1	Samenkracht en burgerpart.	2.693	2.773	-80	3.266
6.2	Wijkteams	1.944	2.261	-317	1.946
6.3	Inkomensregelingen	11.346	11.364	-18	11.028

6.4	Begeleide participatie	2.422	2.422	0	2.293
6.5	Arbeidsparticipatie	565	580	-15	569
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.689	1.840	-151	2.207
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	5.305	4.585	720	4.220
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	9.492	10.042	-550	7.648
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	305	286	19	171
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	2.296	1.950	346	2.267
7.1	Volksgezondheid	1.596	1.614	-18	1.639
Totaal lasten		48.785	48.420	365	46.083
Saldo voor bestemming reserves		-38.229	-37.737	-492	-36.223
Onttrekking van reserves		-	-	-	-
Toevoeging van reserves		-	-	-	-
Mutaties reserves		-	-	-	-
Saldo na bestemming reserves		-38.229	-37.737	-492	-36.223

3.1.3 Wonen, werken en recreëren

Baten en lasten. Het overzicht bevat de verplichte taakvelden.

Bedragen * € 1.000,-

		Realisatie 2018	Begroting na wijziging 2018	Verschil realisatie begroting na wijziging 2018	Begroting 2018
Baten:					
0.3	Beheer overige gebouwen/grond	481	420	61	143
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	50	67	-17	67
2.1	Verkeer en vervoer	402	295	107	228
2.2	Parkeren	1	1	0	1
2.4	Econ. havens en waterwegen	84	74	10	74
3.1	Economische ontwikkeling	410	420	-10	10
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	554	180	374	181
3.3	Bedrijvenloket/bedrijfsregeling	9	19	-10	19
3.4	Economische promotie	650	713	-63	713
5.7	Openbaar groen en recreatie	61	56	5	6
7.2	Riolering	4.266	4.155	111	4.215
7.3	Afval	6.661	6.336	325	6.228

7.4	Milieubeheer	42	60	-18	18
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	270	310	-40	390
8.1	Ruimtelijke ordening	1	1	0	1
8.2	Grondexploitatie	3.763	497	3.266	542
8.3	Wonen en bouwen	1.720	1.558	162	760
Totaal baten		19.425	15.162	4.263	13.596
Lasten:					
0.3	Beheer overige gebouwen/grond	75	92	-17	110
1.2	Openbare orde en veiligheid	2.939	2.929	10	2.806
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	882	968	-86	961
2.1	Verkeer en vervoer	5.123	5.078	45	5.175
2.2	Parkeren	0	0	0	0
2.4	Econ. havens en waterwegen	405	371	34	571
3.1	Economische ontwikkeling	1.235	1.242	-7	998
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	554	219	335	181
3.3	Bedrijvenloket/bedrijfsregeling	2	4	-2	4
3.4	Economische promotie	103	93	10	106
5.7	Openbaar groen en recreatie	4.268	4.218	50	3.945
7.2	Riolering	3.387	3.351	36	3.386
7.3	Afval	5.660	5.342	318	5.233
7.4	Milieubeheer	1.512	1.408	104	1.498
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	398	383	15	383
8.1	Ruimtelijke ordening	218	217	1	130
8.2	Grondexploitatie	3.671	497	3.174	542
8.3	Wonen en bouwen	2.741	2.608	133	2.565
Totaal lasten		33.173	29.020	4.153	28.594
Saldo voor bestemming reserves		-13.748	-13.858	110	-14.998
Onttrekking van reserves		-	-	-	-
Toevoeging van reserves		-	-	-	-
Mutaties reserves		-	-	-	-
Saldo na bestemming reserves		-13.748	-13.858	110	-14.998

3.1 Balans per 31 december

Bedragen * € 1.000,-

ACTIVA	31-12-2017	31-12-2018
Vaste activa		
1 <i>Immateriële vaste activa</i>	1.011	952
2 <i>Materiële vaste activa</i>	71.108	69.462
Investerings met een economisch nut	58.884	57.198
Investerings met een economisch nut waarvoor heffingen kunnen worden geheven	9.883	9.287
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	2.341	2.977
3 <i>Financiële vaste activa</i>	11.434	10.415
Totaal vaste activa	83.553	80.829
Vlottende activa		
4 <i>Vorraden</i>	6.933	6.189
5 <i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	11.462	11.790
6 <i>Liquide middelen</i>	671	907
7 <i>Overlopende activa</i>	2.988	2.305
Totaal vlottende activa	22.054	21.191
Totaal activa	105.607	102.020
PASSIVA		
Vaste passiva		
8 <i>Eigen vermogen</i>	55.252	52.850
Algemene reserve	29.185	30.836
Bestemmingsreserves	22.076	19.961
Reserve grondexploitatie	1.961	1.961
Resultaat na bestemmingen	2.030	92
9 <i>Voorzieningen</i>	17.247	18.577
10 <i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar</i>	17.993	15.829
Totaal vaste passiva	90.492	87.256
Vlottende passiva		
11 <i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	7.835	9.281
12 <i>Overlopende passiva</i>	7.280	5.483
Totaal vlottende passiva	15.115	14.764
Totaal passiva	105.607	102.020
<i>Gewaarborgde geldleningen</i>	63.299	67.981

3.2 Grondslagen en toelichtingen

3.2.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Bij het maken van deze rekening volgden we de regels uit het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In dit besluit zegt het Rijk hoe we de rekening moeten opstellen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- De waardering van de activa en passiva bestaat uit de oorspronkelijke kosten die we hiervoor betaalden. En, de bedragen die we hiervoor ontvingen. Dit geldt ook voor de bedragen genoemd in het overzicht van baten en lasten.
- De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten namen we alleen op wanneer we deze op balansdatum realiseerden.
- Verliezen en risico's, die ontstonden voor het einde van het begrotingsjaar, verwerkten we. Mits ze voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen verwerken we in het jaar waarop het dividend ontvangen wordt.
- Personeelslasten rekenen we toe aan het begrotingsjaar waarop ze betrekking hebben. Echter, het BBV geeft een verbod voor een gedeelte van deze kosten. Dit verbod houdt in 'dat het niet is toegestaan om voorzieningen en schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume op te nemen'. Daarom rekenen we sommige personeelslasten toe aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Een voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld ziektekostenpremie voor gepensioneerden.
- Als er sprake is van eenmalige schokeffecten, dan vormen we wel een verplichting. Dit geldt bijvoorbeeld in geval van reorganisaties.

Balans

Vaste activa

- Onder de vaste activa nemen we afzonderlijk op de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.
- Activa, aangeschaft voor 2011 schrijven we af volgens het afschrijvingsbeleid van de voormalige gemeenten. De afschrijvingen van activa die we in 2011 en daarna aanschafden, verwerkten we volgens ons huidige [afschrijvingsbeleid](#).

Immateriële vaste activa

- De immateriële vaste activa waarderen we tegen de prijs die we in het verleden op het moment van aanschaf hebben betaald of kosten die we gemaakt hebben om de activa te maken. De kosten verminderen we met afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.
- Bijdragen aan activa van derden activeren we. Deze bijdragen activeren we op het bedrag van bijdragen die we verstrekten. We schrijven de bedragen af in de periode waarin het hierbij betrokken actief van de derde bijdraagt aan de publieke taak. De gemeente stelde hier voorwaarden aan.

Materiële vaste activa

- Eventuele specifieke investeringsbijdragen die we ontvingen van derden brachten we in mindering op de activa. Op het restant schrijven we af.
- De activa verminderen we met afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.
- Verder maken we onderscheid in:
 - investeringen met economisch nut;

- investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
- Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) schrijven we niet af. Bij de waardering houden we rekening met een bijzondere vermindering van de waarde, mocht deze naar verwachting duurzaam zijn.

Financiële vaste activa

- Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g nemen we op tegen de nominale waarde. Wanneer noodzakelijk brengen we een voorziening voor verwachte oninbaarheid hierop in mindering.
- Participaties in aandelenkapitaal van NV's en BV's waarderen we tegen de prijs die we in het verleden hiervoor betaalden. Wanneer de waarde van de aandelen langdurig daalt tot onder deze prijs, dan verminderen we deze waardering.
- Bijdragen aan activa van derden activeren we. Deze bijdragen activeren we op het bedrag van bijdragen die we verstrekten. We schrijven de bedragen af in de periode waarin het hierbij betrokken actief van de derde bijdraagt aan de publieke taak. De gemeente stelde hier voorwaarden aan.

Vlottende activa

Vorraden

- De voorraden bestaan uit:
 - grond- en hulpstoffen onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie);
 - gereed product en handelsgoederen (eigen verklaringen).
- De voorraad grond- en hulpstoffen waarderen we tegen de prijs die we hiervoor betaalden. Inclusief eventuele bijkomende kosten. Mocht de marktwaarde lager zijn, dan waarderen we de voorraden af. Winsten nemen we bij gedeeltelijke of gehele afsluiting van de grondexploitaties. Bij een verwacht verlies nemen we een voorziening op. De hoogte daarvan bepalen we van het verwachte resultaat tegen contante waarde in het betreffende boekjaar.
- Ook de voorraad gereed product en handelsgoederen waarderen we tegen de prijs die we hiervoor betaalden bij aanschaf. Ook hier inclusief eventuele bijkomende kosten.

Vorderingen en overlopende activa

- Vorderingen waarderen we tegen nominale waarde.
- Voor verwachte oninbaarheid brengen we een voorziening in mindering. De debiteuren belastingen, bijstand en overige debiteuren beoordeelden we op opnieuw op kans van invordering. Daarmee bepaalden we de stand van de voorzieningen.

Liquide middelen en overlopende posten

- Deze activa nemen we tegen nominale waarde op.

Vaste passiva

- Onder vaste passiva verstaan we het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden van leningen met een looptijd langer dan een jaar.

Eigen vermogen

- Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening.
- Ons beleid over reserves en voorzieningen ligt vast in de nota herijking reserves en voorzieningen 2017. De raad stelde deze in mei 2017 vast. De nota vindt u [hier](#).

Vorzieningen

- Hieronder nemen we bedragen op om te kunnen voldoen aan verplichtingen die in de toekomst (kunnen) ontstaan. De voorzieningen waarderen we op het nominale bedrag van de verplichting en of het voorzienbare verlies.
- Pensioenvoorzieningen waarderen we tegen contante waarde. Dit is de huidige waarde van een geldbedrag dat pas in de toekomst beschikbaar is.

Vaste schulden

- Hieronder staan opgenomen de leningen met een looptijd langer dan een jaar. Deze waarderen we tegen nominale waarde.

Vlottende passiva

- Onder vlottende passiva verstaan we schulden die we binnen een jaar moeten betalen. En schulden waar we nog geen factuur voor hebben ontvangen. De vlottende passiva waarderen we tegen nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

- De gemeente verstrekte voor een aantal leningen een waarborg. Van deze waarborgen namen we onderaan de balans het totaalbedrag op van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar.

Niet uit de balans blijvende (financiële) verplichtingen

- De gemeente ging verplichtingen aan die niet uit de balans blijken. We geven een actueel beeld van deze verplichtingen. U kunt daarbij denken aan langlopende onderhoudscontracten voor automatisering, telefoniecontracten en leasecontracten.

3.2.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1 Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Boekwaarde 31-12-2017	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2018
Kosten onderzoek en ontwikkeling	147	-	-	-	-29	118
Bijdragen in activa van derden	864	42	-	-	-72	834
Totaal	1.011	42	-	-	-101	952

Bijdragen in activa van derden

De investeringen op dit onderdeel betreft de bijdrage in de kosten van restauratie kerktoren Medemblik.

De belangrijkste investeringen zijn:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Beschikbaar krediet	Werkelijk bested 2018	Cumulatief bested 31-12-2018
Restauratie kerktoren Medemblik	705	42	42
Bijdrage derden	-280	-	-
Totaal	425	42	42

2 Materiële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop van investeringen met economisch nut weer. Hieronder lichten we dit verder toe:

Bedragen * € 1.000,-

	Boekwaarde 31-12-2017	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Verschui- ving	Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2018
Gronden in erfpacht	30	-	-	-	-	-	30
Gronden en terreinen	14.128	-	-	-	-	-401	13.727
Bedrijfsgebouwen	9.570	123	-	-	-	-576	9.117
Schoolgebouwen	11.899	147	-	-	-	-637	11.409
Overige bouwwerken	21.887	308	-	-	-	-951	21.244
Vervoermiddelen	129	30	-	-	-	-38	121
Machines, apparaten en installaties	1.113	566	-	-	-	-230	1.449
Overige materiële vaste activa	128	-	-	-	-	-27	101
Totaal	58.884	1.174	-	-	-	-2.860	57.198

Extra afschrijvingen

In het totale bedrag aan afschrijvingen zit een bedrag van € 223.400,- aan extra afschrijvingen. Het gaat om:

- de kosten voor het inrichten de buitenruimte en voorbereiding van de dorpsaccommodatie Nibbixwoud van € 110.000,-. De raad besloot om deze lasten te dekken uit de reserve Exploitatielasten gemeenschapsvoorzieningen;
- de kosten voor het verduurzamen van het gemeentehuis van € 123.400,-. De raad besloot om deze kosten te dekken uit de algemene reserve.

Bedrijfsgebouwen

We investeren in het verduurzamen van het gemeentehuis. De investeringen betreft de kosten van de maatregelen hiervoor.

Schoolgebouwen

We investeerden in een tijdelijke uitbreiding van de Jozefschool in Medemblik en 1e inrichting klas de Dijken.

Overige bouwwerken

De investeringen betroffen uitgaven van € 193.000,- voor de realisatie van de dorpsaccommodatie De Dres in Nibbixwoud. Optimaliseren van de klimaatinstallatie de Bloesem € 89.000,- en de kosten van het voorbereidingskrediet multifunctionele dorpsaccommodatie in Abbekerk € 26.000,-.

Vervoermiddelen

De investering betreft de aanschaf van een elektrische auto voor de bodes, dit in het kader van duurzaamheid.

Machines, apparaten en installaties

De investeringen betroffen:

- de kosten van de vervangingen ICT van € 48.000,-;
- de kosten van huisvesting ICT van € 76.000,-;

- de kosten van vervanging AED's van € 110.000,-;
- de kosten van zonnepanelen op gemeente daken van € 49.000,-;
- de nieuwe gemeentelijke website van € 34.000,-;
- de aanschaf van materieel voor de buitendienst van € 215.000,-;
- de aanschaf van nieuw I-pads voor raadsleden € 28.000,-;

Onderstaand overzicht bevat de belangrijkste kredieten 2018 met economisch nut :

Bedragen * € 1.000,-

	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed 2018	Cumulatief besteed 31-12-2018
Energie-arm gemeentehuis	205	123	169
Tijdelijke huisvesting Jozefschool	160	111	160
1e inrichting klas de Dijken	36	36	36
De Bloesem Klimaatinstallatie	100	89	119
Centrumplan Nibbixwoud	8.800	193	6.792
Bijdrage derden	-	-	-342
Vorbereidingskrediet dorps huis Abbekerk	100	26	26
Electrische auto bode	30	30	30
Zonnepanelen op gemeente daken	213	49	49
Materieel buitendienst	341	215	317
Vervanging AED's	124	110	109
Huisvesting ICT	245	76	141
Investerings ICT	210	48	87
Ipads nieuwe raad	27	28	28
Website	121	34	101
Totaal	10.712	1.168	7.822

Onderstaand overzicht geeft de boekwaarden met economisch nut weer, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Bedragen * € 1.000,-

	Boekwaarde 31-12-2017	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2018
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.883	418	-	-	-1.014	9.287
Totaal	9.883	418	-	0	-1.014	9.287

In het bedrag van afschrijvingen van € 1.014.000,- is begrepen de investeringskosten riolering van € 418.000,-. Ons beleid staat deze extra afschrijving toe.

De belangrijkste kredieten 2018 met economisch nut, waarvoor we ter bestrijding van de kosten een heffingen kunnen heffen zijn:

Bedragen * € 1.000,-

	Beschikbaar krediet	Werkelijk bested 2018	Cumulatief bested 31-12-2018
Vervanging diverse rioleringen	3.604	418	827
Totaal	3.604	418	827

Het BBV geeft nieuwe bepalingen voor nieuwe investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut. Deze moeten we vanaf 2017 apart inzichtelijk maken.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in het verloop van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut:

Bedragen * € 1.000,-

	Boekwaarde 31-12-2017	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2018
Investerings tot 1-1-2017	1.941	-226	-	-123	-68	1.524
		-	-	-	-	
Investerings vanaf 1-1-2017	400	1.147	-	-81	-13	1.453
Totaal	2.341	921	-	-204	-81	2.977

In 2017 is abusievelijk op dit onderdeel een bedrag van € 250.000,- verantwoord. Dit bedrag had betrekking op investeringen in riolering. Dit is dit jaar gecorrigeerd zodat er nu een negatief bedrag op dit onderdeel ontstaat.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met maatschappelijk nut zijn:

Bedragen * € 1.000,-

	Beschikbaar krediet	Werkelijk bested 2018	Cumulatief bested t/m 2018
Reconstructie Oosteinderweg	1.525	-226	1.488
Bijdrage derden		-123	-636
Totaal	1.525	-349	852

Voor diverse projecten ontvingen we een provinciale bijdrage in de investeringskosten. Deze bijdragen staan in de kolom bijdragen van derden.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de grootste kredieten 2018 met investeringen met maatschappelijk nut in 2018:

Bedragen * € 1.000,-

	Beschikbaar krediet	Werkelijk bested 2018	Cumulatief bested t/m 2018
Rotonde & reconstructie Kerkweg	340	40	426
Bijdrage derden	-150		-150
Brug Abbekerk/Lambertschaag	180	175	180
Bijdrage derden	-19	-19	-19
Duurzame vervanging OV- masten	290	53	53
Reconstructie Ganker Nibbixwoud	750	15	15
Vooroever Medemblik paden-bootcamping	30	30	30
Brug en voetpad Kerkweg Wognum	150	153	153
Vervangen brug Abbekerk (extra)	94	120	120
Herinrichting dr. De Vriesstaat Benningbroek	35	15	15
Parkeervoorziening centrum Medemblik	150	85	85
Achterstallig onderhoud beschoeiing	375	286	286
Knelpunten vaarroutes Twisk	66	77	77
Bijdrage derden	-37	-37	-37
Knelpunten vaarroutes Zwaagdijk	174	33	33
Bijdrage derden	-87	-16	-16
Herstel botenhelling Nibbixwoud	30	16	16
Vervanging essen	500	26	26
Vorbereiding Wildebras	100	7	7
Totaal	2.971	1.059	1.300

3 Financiële vaste activa

Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa is:

Bedragen * € 1.000,-

	Boekwaarde 31-12-2017	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen/ aflossingen	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2018
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	975	-	-	-	-	975
Leningen aan woningbouwcorporaties	5.115	-	-	-784	-	4.331
Overige langlopende leningen u/g	2.563	-	-	-254	-	2.309
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	2.781	716	-	-697	-	2.800
Totaal	11.434	716	-	-1.735	0	10.415

In de kolom afschrijvingen/aflossingen zijn de normale aflossingen opgenomen.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Op 18 december 2017 vond een aandelenruil plaats tussen de N.V. Houdstermaatschappij Gaskop Noord-Holland en Alliander. Deze aandelenruil leidde niet tot een waarderealisatie. Het aantal aandelen Alliander die wij in bezit hebben bedraagt 285.826 stuks.

Overige langlopende leningen u/g

Het bedrag afschrijvingen/aflossingen betreft de aflossingen op de verstrekte geldleningen.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar

In 1995 stortten gemeenten 50% van het dividend van Bouwfonds Nederlandse Gemeenten in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN). Het Bouwfonds verdubbelde deze stortingen. Het SVN stimuleert particulieren hun woning te verbeteren. Onder andere door het verstrekken van leningen onder gunstige voorwaarden. De door ons gestorte, nog niet doorgeleende gelden kunnen we op elk gewenst moment weer opvragen. De vermeerderingen betreffen door het SVN verstrekte geldleningen.

VLOTTENDE ACTIVA

4 Voorraden

De uitsplitsing van de voorraden is als volgt:

Bedragen * € 1.000,-

	Balanswaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2018	Balanswaarde 31-12-2018
Grond- en hulpstoffen:			
- In exploitatie genomen bouwgronden	6.925	9.395	6.184
- Eigen verklaringen	8	5	5
Totaal	6.933	9.400	6.189

Het verloop van de in exploitatie genomen bouwgronden is als volgt:

Bedragen * € 1.000,-

	Balanswaarde 31-12-2017	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vrijval voor- ziening	Winst neming	Verlies neming	Boek- waarde 31-12-2018
Abbekerk	459	85	-25	-	-	-	519
Andijk	703	81	0	-	-	-	784
Hauwert	58	89	-155	-	8	-	0
Medemblik	2.341	265	-209	-	-	-1	2.396
Midwoud	322	38	-734	-	-	-	-374
Nibbixwoud	305	289	-198	-	16	-	412
Opperdoes	114	17	-131	-	-	-	0
Sijbekarspel	85	10	-89	-	-	-6	0
Wervershoof	1.885	120	-428	-	-	-	1.577
Wognum	610	301	0	-	74	-300	685
Bedrijventerrein A7	3.254	104	-262	-	-	-	3.096
Totaal	10.136	1.399	-2.231	-	98	-307	9.095
Voorziening verliezen	-3.211			-300			-2.911
Balanswaarde	6.925			-300			6.184
Nog te maken kosten							16.357
Nog te verwachte opbrengsten							-24.786
Verwacht voordelig resultaat							2.245

De boekwaarde per 1 januari 2018 is € 10.136.000,-. Na aftrek van getroffen voorzieningen van € 3.211.000,- bedraagt de balanswaarde per 1 januari 2018 € 6.925.000,-.

Het BBV schrijft voor dat we voor verliesgevende complexen een voorziening te vormen. Voor de volgende complexen treffen we voorzieningen:

*Bedragen * € 1.000,-*

Plaats	Omschrijving	Stand 31-12-2017	Toevoe- gingen	Vrijval	Onttrek- kingen	Stand 31-12-2018
Abbekerk	Dorpsstraat	306	-	-	-	306
Medemblik	Weeshuis	509	-	-	-	509
Wervershoof	De Tegel	601	-	-	-	601
Wognum	Grietje Slagterlaan	300	-	-300	-	-
	Bloesemgaerde noord	494	-	-	-	494
	Overspoor Oost II	1.001	-	-	-	1.001
Totaal		3.211	-	-300	-	2.911

5 Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Het verloop van de uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder in 2018 is:

Bedragen * € 1.000,-

	Balans- waarde	Boekwaarde	Voorziening on- inbaarheid	Balans- waarde
	31-12-2017	31-12-2018		31-12-2018
Vorderingen op openbare lichamen				
- Debiteuren	6.170	5.983	-	5.983
- Schatkistbankieren	2.380	3.109	-	3.109
Subtotaal	8.550	9.092	-	9.092
Overige vorderingen:				
- Debiteuren belastingen	548	536	-139	397
- Debiteuren bijstand	1.372	1.907	-734	1.173
- Overige debiteuren	992	1.358	-230	1.128
Subtotaal	2.912	3.801	-1.103	2.698
Totaal	11.462	12.893	-1.103	11.790

De vorderingen op openbare lichamen gaat om vorderingen op het Rijk, andere gemeenten, de belastingdienst en de provincie.

Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 moeten we voldoen aan de Wet verplicht schatkistbankieren. Daarmee zijn wij verplicht om onze overtollige middelen in de schatkist te storten. We sloten met onze huisbankier, de BNG een contract. Hiermee kan de BNG overtollige middelen boven een drempelbedrag automatisch afroemen naar een bankrekening van het Rijk. Dit drempelbedrag was in 2018 € 682.000,-. Hierdoor voldoen wij automatisch aan de Wet. In 2018 hadden wij tijdelijke liquiditeitstekorten. Voor een overzicht van het schatkistbankieren wordt verwezen naar [Schatkistbankieren](#).

Het openstaand saldo per 1 maart 2019 van de vorderingen op 31 december 2018 bedraagt van:

- debiteuren belastingen € 429.000,-.
- overige debiteuren € 918.000,-.

Onderstaand overzicht laat het verloop zien van de vorderingen op de provincie. Deze bedragen ontvangen we nog van de provincie:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Subsidie c.f. beschikking	Ontvangen t/m 31-12-2017	Ontvangen in 2018	Nog te ontvangen 31-12-2018
Provincie Noord-Holland				
- 30 km-zone Oosterwijzend Nibbixwoud	11	-	-11	-
- duurzaam veilig Meander	33	-	-	33
Totaal	44	-	-11	33

Het bedrag van € 33.000,- maakt onderdeel uit van de totale vorderingen op openbare lichamen.

6 Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit de volgende componenten:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2018
Kassaldi	2	3
Banksaldi	669	904
<i>Totaal</i>	671	907

7 Overlopende activa

De overlopende activa bestaat uit de volgende componenten:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2018
Vooruitbetaalde bedragen	127	670
Nog te ontvangen bedragen	1.678	1.180
Faciliterende GREX	417	308
Overige overlopende activa	766	147
Totaal	2.988	2.305

Vooruitbetaalde bedragen:

De toename verklaren we doordat we meer facturen betaalden voor het jaar 2019. Dit in vergelijking met het jaar daarvoor.

Nog te ontvangen

Nog te ontvangen bedragen

In het saldo van nog te ontvangen bedragen is een bedrag opgenomen van € 353.000,- dat betrekking heeft op subsidies voor infrastructurele projecten. De afname wordt veroorzaakt door de afrekeningen 2017 van het Sociaal Domein.

Faciliterende GREX

Bij faciliterende GREX verhalen we kosten op private partijen. Het gaat om kosten voor bestemmingswijzigingen, zoals onderzoek en de aanleg van voorzieningen. De private partijen bezitten zelf de bouw kavels.

Overige overlopende activa

De afname wordt voornamelijk veroorzaakt door de afrekening vangnetregeling Bijstandsbesluit Zelfstandigen (€ 148.000,-), facturen waarover een geschil bestond (€ 342.000,-), verstrekte voorschotten bijstand (€ 79.000,-) en te verrekenen BTW/BCF (€ 16.000,-).

PASSIVA
VASTE PASSIVA
8 Eigen vermogen

Onderstaand overzicht laat het verloop zien van het eigen vermogen in 2018. Een extra toelichting op de reserves en voorzieningen vindt u in de [nota Herijking reserves en voorzieningen 2017](#) .

Bedragen * € 1.000,-

	Stand 31-12-2017	Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Vermin- dering ter dekking van afschrijvingen	Stand 31-12-2018
<i>Algemene reserve</i>	29.185	1.950	1.403	-1.579	-123	30.836
<i>Bestemmingsreserve</i>						
Kapitaalgoederen	3.978	-	467	-101	-	4.344
Leefbare kernen	271	-	-	-7	-	264
Combinatiefunctie Breedtesport	185	-	-	-	-	185
Duurzaam Medemblik	87	-	148	-	-	235
Personeel	1.703	-	-	-577	-	1.126
Lokale economie	78	-	-	-33	-	45
Arch. Onderz. Particulieren	60	-	-	-	-	60
Sportvelden	573	-	93	-	-	666
Sociaal domein	3.042	-	-	-804	-	2.238
Welzijnsbeleid	106	-	-	-91	-	15
Gemeentelijke acc.	11.993	-	140	-1.416	-	10.717
Uitdiepen kleine kom	-	80	-	-80	-	-
Omgevingswet	-	-	66	-	-	66
	22.076	80	914	-3.109	-	19.961
<i>Reserve grondexploitatie</i>						
Bouwgronden	1.961	-	-	-	-	1.961
	1.961	-	-	-	-	1.961
<i>Resultaat na bestemming</i>						
Resultaat 2017	2.030	-	-	-2.030	-	-
Resultaat 2018	-	92	-	-	-	92
	2.030	92	-	-2.030	-	92
Totaal	55.252	2.122	2.317	-6.718	-123	52.850

Bestemming resultaat voorgaand boekjaar

In de kolom resultaatbestemming vorig boekjaar laten we de verwerking van het resultaat 2017 zien. Onder vermindering ter dekking van afschrijving ziet u de verminderingen die we gebruiken voor extra afschrijvingen op de activa.

Extra toelichting reserves:

– **Algemene reserve**

De algemene reserve maakt voor een belangrijk onderdeel uit van ons weerstandsvermogen. Deze hebben we nodig voor het opvangen van onverwachte, niet begrote kosten. We verwijzen u verder naar de [paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing](#). In 2018 onttrokken we volgens raadsbesluiten € 1.702.000,- aan de algemene reserve. De bedragen van € 50.000,- en groter zijn:

- regionaal informatielandschap € 66.000,-;
- museabeleid € 225.000,-;
- de Zeehoek - onderzoek en voorbereiding € 70.000,-;
- omgevingswet € 125.000,-;
- duurzaamheid € 150.000,-;
- centrumvisie € 50.000,-;
- toeristisch centrum coördinator € 71.000,-;
- plaatsen ondergrondse afvalcontainers € 50.000,-;
- huisvesting het nieuwe werken € 200.000,-;
- breedband glasvezel € 90.000,-;
- financiële afwikkeling Muziekschool € 128.000,-;
- energie-arm gemeentehuis € 123.000,-.

Hiertegenover staat een storting van € 3.353.000,-. Het betreft:

- bestemming resultaat 2017 € 1.950.00,-;
- onderuitputting BTW-compensatiefonds € 322.000,-;
- Omslagbijdrage Westfrisiaweg € 350.000,-;
- resultaat voortvloeiende uit de lente- zomer- en herfstnota € 651.000,-;

Bestemmingsreserves

– **Kapitaalgoederen**

We onttrekken volgens raadsbesluit € 101.000,- voor het dekken van onderhoudskosten havens. We storten € 167.000,- voor het dekken van de kosten van openbare verlichting en bruggen en duikers. Ook is vanuit de primaire begroting een bedrag van € 300.000,- in deze reserve gestort.

– **Leefbare kernen**

We onttrekken een bedrag van € 7.000,- voor het dekken van kosten die voortvloeien uit het programma Leefbaarheid.

– **Duurzaam Medemblik**

We storten € 148.000,- voor het dekken van kosten voor het programma Duurzaam Medemblik.

– **Personeel**

We onttrekken € 564.000,- voor het dekken van de kosten van de organisatieontwikkeling. Daarnaast onttrekken we € 13.000,- om de kosten van bovenformatief personeel te dekken.

– **Lokale economie**

Deze reserve zetten we in voor het stimuleren van de lokale economie. We onttrekken € 33.000,- voor kosten die we hiervoor maakten.

– **Sportvelden**

We storten de € 93.000,- voor het dekken van kosten vervanging toplaag handbalvelden.

– **Sociaal domein**

We onttrekken een bedrag van € 804.000,- voor het tekort op het onderdeel sociaal domein.

– **Welzijnsbeleid**

Deze reserve zetten we in voor het dekken van de kosten onderhoud sportvelden. We onttrekken € 91.000,- voor de kosten die hiervoor zijn gemaakt.

– **Gemeentelijke accommodaties**

Heeft als doel de structurele kosten van specifieke gemeenschapsvoorzieningen te dekken. De toevoeging betreft:

- een storting uit de exploitatie van € 140.000,-. Daarmee dekken we toekomstige kosten van afschrijvingen voor onder andere de volgende voorzieningen:
 - Reconstructie Oosteinderweg in Wognum;
 - Reconstructie Kerkweg in Wognum;

De onttrekking heeft te maken met het dekken van de volgende kosten:

- bijdrage in de reserve kapitaalgoederen baggeren € 129.000,-;
 - aanvullen van het onderhoudsbudget wegen € 338.000,-;
 - exploitatietekort van De Bloesem, De Dres en Sporting Andijk van € 729.000,-;
 - afschrijvingslasten groot onderhoud onderwijs € 179.000,-;
 - de bijdrage aan Stadshavens B.V. van € 60.000,-. Deze bijdrage vloeit voort uit de verzelfstandiging van de havens.
- *Uitdiepen kleine kom*
Deze reserve is ingezet voor het dekken van de kosten van uitdiepen van de "kleine kom" (Vooroever) ten gunste van de watersportvereniging Bestevaer. Bij de bestemming van het resultaat van 2017 is, via een amendement besloten, om € 80.000,- in deze reserve te storten. De onttrekking betreft de dekking van de gemaakte kosten.
- *Omgevingswet*
Om voorbereid te zijn op de omgevingswet die in 2021 ingaat storten wij nu een bedrag van € 66.000,-.
- Reserve grondexploitatie*
- *Bouwgronden*
Met deze reserve vangen we financiële risico's op die voortvloeien uit de grondexploitaties. De reserve moet een minimale waarde hebben van 20%, en een maximale waarde van 25% van de waarde van de bouwgronden. De reserve bevatte meer gelden dan deze norm.

9 Voorzieningen

Onderstaand overzicht laat de voorzieningen zien:

Bedragen * € 1.000,-

	Stand 31-12-2017	Toevoe- gingen	Vrijval	Aanwending	Stand 31-12-2018
<i>Onderhoudsvoorziening</i>					
Gemeentelijke gebouwen	651	758	-	-943	466
Onderhoud en personeel havens	22	-	-	-11	11
<i>Egalisatievoorziening</i>					
Oosteinde 1 Opperdoes	20	-	-	-	20
<i>Pensioenvoorziening wethouders</i>	2.644	164	-	-101	2.707
<i>Door derden beklemde middelen</i>					
Onderhoud riolering	13.880	4.181	-	-2.993	15.068
Brug Moddersloot Wervershoof	19	-	-	-	19
Parkeren	11	-	-	-	11
Afvalstoffenheffing	-	275	-	-	275
Totaal	17.247	5.378	0	-4.048	18.577

Extra toelichting voorzieningen:

- *Gemeentelijke gebouwen*
Deze voorziening heeft als doel de onderhoudskosten van de gemeentelijke gebouwen te egaliseren. We onttrokken de onderhoudskosten. En we stortten de jaarlijkse bijdrage. Deze is voldoende om de jaarlijkse kosten te dekken. Dit blijkt uit het geactualiseerde beheerplan gemeentelijke gebouwen uit 2016.
- *Onderhoud en personeel havens*
Met Stadshaven Medemblik BV maakten we afspraken over het tijdelijk compenseren van onderhouds- en personeelslasten. Hiervoor maakten we een voorziening. We onttrekken de bijdrage die we afspraken voor 2018.
- *Oosteinde 1 Opperdoes*
We ontvingen een bijdrage voor nog te maken kosten voor het complex Oosteinde 1 in Opperdoes. Deze bijdrage stortten we in deze voorziening.
- *Pensioenvoorziening wethouders*
Jaarlijks actualiseren we de berekening voor de benodigde middelen in deze voorziening. Daarmee vangen we toekomstige pensioenaanspraken van (voormalige-) wethouders op. Uit deze berekeningen blijkt dat aan deze voorziening een storting van € 164.000,- nodig was. De aanwending betreft de lasten van de gepensioneerden.
- *Onderhoud Riolering*
Heeft als doel de kosten voor het in goede staat houden van de gemeentelijke riolering te egaliseren. In 2016 stelde de raad het gemeentelijk rioleringsplan 2017 - 2021 vast. De toevoeging van € 4.181.000,- betreffen de ontvangsten. De onttrekking betreffen de kosten die hiermee gemoeid zijn. Dit is inclusief investeringskosten van € 418.000,-.
- *Brug Moddersloot Wervershoof*
Deze voorziening zetten we in voor het dekken van de kosten een nieuwe brug over de Moddersloot in Wervershoof. De brug is nodig voor de ontsluiting van de toekomstige wijk De Tegel.
- *Afvalstoffenheffing*
De afrekening HVC 2017 levert een voordeel op van € 108.000,-. Bij de behandeling van de herfstnota heeft de raad besloten om dit bedrag in een Egalisatievoorziening

afvalstoffenheffing te storten. Op basis van actuele aantallen huishoudens heeft een herberekening afvalstoffen plaatsgevonden. Uit deze berekening volgde een voordeel van € 167.000,-. Dit voordeel is ook in deze voorziening gestort. Hiermee kunnen toekomstige voor- en nadelen op de afvalstoffenheffing worden vereffend.

10 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de opgenomen langlopende schulden is als volgt:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Stand 31-12-2017	Vermeer- deringen	Af- lossingen	Stand 31-12-2018
Onderhandse leningen	17.853	-	-2.273	15.580
Waarborgsommen	140	221	-112	249
Totaal	17.993	221	-2.385	15.829

De totale rentelast over de onderhandse leningen bedroeg € 579.000,-.

11 Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Bedragen * € 1.000,-

	Stand 31-12-2017	Stand 31-12-2018
Kasgeldleningen	4.000	5.000
Bank- en giroaldi	-	-
Overige schulden	3.835	4.281
Totaal	7.835	9.281

Het saldo schulden < 1 jaar betreffen de opgenomen kasgeldlening van € 5.000.000,- en de per balansdatum nog te betalen nota's van € 4.281.000,-. Per 1 maart 2019 is de kasgeldlening afgelost. Van het bedrag nog te betalen nota's was per 1 maart € 4.040.000,- betaald.

12 Overlopende passiva

Van andere overheden ontvangen we voorschotten op specifieke uitkeringen. Volgens de BBV nemen we deze op onder de overlopende passiva.

De overlopende passiva kunnen we als volgt specificeren:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Stand 31-12-2017	Stand 31-12-2018
Vooruit ontvangen bedragen	109	256
Vooruit ontvangen van Provincie	554	301
Nog te betalen bedragen	6.304	4.049
Overige overlopende passiva	313	877
Totaal	7.280	5.483

De specificatie van de van Provincie vooruit ontvangen bedragen is:

*Bedragen * € 1.000,-*

Omschrijving	Stand 31-12-2017	Toevoe- gingen	Beste- dingen	Stand 31-12-2018
Tussenrek. voorschotten subsidies	554	190	-443	301
Totaal	554	190	-443	301

Vooruit ontvangen bedragen

De toename van vooruit ontvangen bedragen betreft de afrekening zwerfafval 2017 van € 154.000,-.

Vooruit ontvangen van Provincie

We ontvingen subsidie voor de toegankelijkheid bushaltes (€ 157.000,-) en duurzaam veilig Meander Andijk (€ 33.000,-). We betaalden € 400.000,- voor het complex Boogerd, € 10.000,- voor toegankelijkheid bushaltes en € 33.000,- voor duurzaam veilig Meander Andijk.

Nog te betalen bedragen

De afname van nog te betalen bedragen bestaat grotendeels uit de betalingsverplichting sociaal domein over 2017 van (€ 4.293.000,-). Hier tegenover staat een bedrag van € 2.391.000,- dat betrekking heeft op afrekening 2018.

Overige overlopende passiva

De toename van het saldo overige overlopende passiva bestaat grotendeels (€ 551.000,-) uit de in 2019 ontvangen facturen waarvan de lasten voor 2018 zijn bestemd.

Waarborgen

De in de balans opgenomen bedragen voor verstrekte waarborgen aan natuurlijk- en rechtspersonen kunnen we als volgt gespecificeerd:

Bedragen * € 1.000,-

Organisatie	Aard/ Omschrijving	Oorspronke- lijk bedrag	Rente- percentage	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2018
Stg. bejaardenzorg WGM	Renovatie keuken	272	7,15	11	-
Stichting Jomegini	Bouw clubgebouw	120	5,10	39	26
Tennisver. 't Gouwtje	Bouw clubgebouw	68	7,00	5	-
HVO	Hypotheken personeel	1.352	div.	837	516
Stg. Museumstoomtram	Restauratie stoomtramstation	264	1,50	125	119
West-Friese Zorggroep de Omring		1.271	5,54	181	121
Stg. Sport en Cultuur		200	5,80	73	60
Sporting Andijk	Nieuwbouw kleedkamer	70	4,60	5	-
Roeivereniging de Kogge		20	2,85	18	17
Borgstelling 100%		3.637		1.294	859
Overgedragen leningen aan WSW		174.040	div.	62.005	67.122
Totaal		177.677		63.299	67.981

Voor bovenvermelde leningen staat de gemeente 100% garant, met uitzondering van:

- WSW; Voor deze lening heeft een gemeente een achtervang functie voor 50%.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De gemeente Medemblik is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende huur- en leasecontracten. De belangrijkste van deze verplichtingen zijn:

- Huurovereenkomst Zwaagdijk-Oost 204 € 1.098.750
- Uitbestedingsovereenkomst brug- en sluisbediening havens Medemblik € 80.040
- Overeenkomst onderhoud sportvelden € 148.663
- Overeenkomst gazon, bermen en watergangen € 412.004
- Licenties software € 316.332

Schatkistbankieren

Onder 5 [Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar](#) legden we uit dat we moeten voldoen aan de Wet verplicht schatkistbankieren. Daarmee zijn we verplicht om overtollige middelen te storten in de schatkist van het Rijk. Voor het vereenvoudigen van het dagelijkse kasbeheer hanteert het Rijk een drempelbedrag. Alle liquide middelen onder dit drempelbedrag hoeven we niet te storten in de schatkist. Het volgende overzicht laat zien dat we het drempelbedrag van € 682.000,- in het derde en vierde kwartaal hebben overschreden.

Bedragen * € 1.000,-

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					
Verlagjaar					
(1)	Drempelbedrag	682			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	556	668	706	698
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	126	14	0	0
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	25	16
(1) Berekening drempelbedrag					
Verlagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	87.383			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	87.383			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	682			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	50.039	60.773	64.986	64.222
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	556	668	706	698

3.2 Toelichting begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidcontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het BADO (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.”

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dienen de afwijkingen in de jaarrekening ten opzichte van de ontwerpbegroting en de begroting na wijziging goed herkenbaar te worden opgenomen en toegelicht. Uitgangspunt is dat begrotingsafwijkingen en overschrijdingen van investeringen waarbij het college bij het doen van de uitgaven binnen het door de raad vastgestelde beleid is gebleven niet strijdig zijn met het budgetrecht. Het college heeft dan immers gehandeld binnen de afspraken die met de raad zijn gemaakt, alleen door externe en/of onvoorziene omstandigheden zijn de uitgaven of investeringen hoger uitgevallen. Zover mogelijk worden de begrotingswijzigingen die gedurende het jaar al bekend waren tijdens het jaar zelf nog aan de raad voorgelegd. Afwijkingen waarbij dat niet mogelijk was, worden in de jaarrekening goed toegelicht door bijvoorbeeld te verwijzen naar raadsbesluiten of informatieverstrekking aan de raad. Zo maakt het college duidelijk waarom hij vindt dat de afwijkingen passen binnen het door de raad vastgestelde beleid.

Door het vaststellen van de Herfstnota 2018 zijn er weinig substantiële begrotingsafwijkingen. Daar waar toch nog verschillen geconstateerd zijn, worden die hieronder toegelicht. De commissie BBV maakt daarbij onderscheid tussen zeven verschillende soorten begrotingsoverschrijdingen. In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat naar hun mening als rechtmatig en onrechtmatig wordt beoordeeld door de accountant.

Bij de jaarrekening vindt een analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting plaats, conform artikel 28 van het BBV. Bij de analyse moet in ieder geval aan de volgende elementen aandacht worden besteed:

- de oorzaak van de afwijking
- de relatie met de prestaties
- de passendheid in het beleid
- de dekking vanuit andere programma's (alternatieve dekking)
- mogelijke eerdere informatievoorziening over de afwijking aan de raad
- eventueel de mate van verwijtbaarheid

Voor het bepalen van de begrotingsrechtmatigheid stelt de raad van de gemeente Medemblik het volgende normenkader vast:

	Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
1	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend		X
2	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar de accountant stelt ondubbelzinnig vast dat die:		X
2.1	- in de laatste rapportage(s) verwerkt had kunnen worden;		
2.2	- niet in de laatste rapp. verwerkt had kunnen worden	X	
3	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendeckende omzet	X	
4	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerd) overschrijding.	X	
5	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluiten genomen.		X
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing).		X
6.1	- geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar;		
6.2	- geconstateerd na verantwoordingsjaar.	X	
7	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijving- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.		X
7.1	- jaar van investeren;		
7.2	- afschrijving- en financieringslasten in latere jaren.	X	

Analyse begrotingsafwijkingen exploitatie

Bedragen * € 1.000,-

Programma	Toelichting	Overschrijding	Categorie
3. Wonen, werken en recreëren	Diverse overschrijdingen vanuit grondexploitaties die worden gecompenseerd door vrijval voorzieningen, grondverkoop en bijboeking op het onderhanden werk.	3.358	2.2

Analyse begrotingsafwijkingen reserves

De afwijkingen met betrekking tot de reserves zijn voornamelijk het gevolg van lagere uitgaven dan geraamd waardoor de onttrekkingen ook lager zijn uitgevallen en de verwerking van mutaties op grond van eerdere besluitvorming. Voor een nadere toelichting op de afwijkingen wordt verwezen naar [baten en lasten programma 1.](#)

Analyse begrotingsafwijkingen investeringen

Bedragen * € 1.000,-

Omschrijving	Krediet	Cumulatief besteed	Afwijking	Categorie
1 Klimaatinstallatie de Bloesem	100	119	19	2.2
1 Ronde & reconstructie Kerkweg	340	426	86	2.1
2 Vervangen brug Abbekerk	274	295	21	2.2
3 Brug en voetpad Kerkweg Wognum	150	153	3	2.2
4 Knelpunten vaarroutes Twisk	66	77	11	2.2

De overschrijdingen bij investeringen, ten opzichte van het beschikbaar gesteld krediet, vallen binnen de bandbreedte en worden dan ook niet toegelicht.

3.3 Overzicht afgesloten kapitaalinvesteringen

Bedragen * € 1.000,-

	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed 2018	Cumulatief besteed 2018
Vervanging investering ICT 2017	50	51	51
Dienstverlening burgers/ondernemers	147	44	147
Compagniesingel Medemblik	70	72	72
Subsidie	-35	-35	-35
Fietspad Driesprong Wervershoof	53	54	54
Subsidie	-26	-26	-26
Openbare verlichting Medemblik	88	93	93
Baggeren en saneren havens	1.271	919	1.295
Subsidie	-748	-654	-842
Kunstgrasveld Spartanen	400	410	410
Accommodatiebeleid	1.801	6	1.801
Verbouw ivm staanplaatsen	566	47	563
Subsidie	-230	0	-78
Vervanging materieel buitendienst 2016	150	134	149
Totaal	3.556	1.114	3.655

3.4 Overzicht incidentele en baten en lasten en structurele reservemutaties

Hieronder vindt u het overzicht van incidentele baten en lasten van deze jaarrekening.

* € 1.000,-

TV	Toelichting	Lasten	Baten
<i>Programma 1 Dienstverlening en organisatie</i>			
0.4	Aanpassen gebouw gemeentehuis voor verhuur en organisatie	-118	
0.4	Kostenverhoging softwareleveranciers afwikkeling discussie oude jaren	-28	
0.8	Toevoeging voorziening dubieuze debiteuren belastingen	-43	
0.8	BTW-compensatiefonds oude jaren		52
0.9	Vennootschapsbelasting saldo voorlopige aanslagen 2016, 2017 en 2018		139
<i>Programma 2 Samenleven en ondersteuning</i>			
5.2	Harmonisatie sportvelden start- en omstelkosten	-22	
5.4	Subsidie Poldermuseum amendement begroting 2018	-30	
5.6	Bibliotheek aanvulling budgetsubsidie	-35	
<i>Programma 3 Wonen, werken en recreëren</i>			
0.3	Verkoop sportzaal aan het Ganker te Nibbixwoud		137
0.3	Verkoop snippergroen		158
0.5	Dividend Alliander 2018		40
1.1	Veiligheidsregio frictiekosten opgebouwde personeelsrechten	-34	
7.3	Eindafrekening HVC 2017 afvalverwerking		108
7.3	Dotatie aan voorziening volgens amendement afvalstoffenheffing	-108	
7.4	Capaciteit onderzoek en uitvoering afval en duurzaamheid	-45	
7.4	Bijdrage RUD resultaat 2017		42
7.4	Bijdrage RUD extra controles	-100	
8.3	Leges omgevingsvergunningen wegens stijgende bouwactiviteiten		741
RESERVES			
<i>Algemene reserve</i>			
0.10	Invullen taakstelling bezuiniging sportvelden		92
0.10	Basisregistratie grootschalige topografie (niet besteed budget)	-30	
0.10	Ondergrondse containers (niet besteed budget)	-34	
<i>Reserve exploitatie gemeentelijke accommodaties</i>			
0.10	Bijdrage van reserve kapitaalgoederen voor wegen	-338	
0.10	Bijdrage desintegratiekosten privatisering havens	-60	

<i>Reserve duurzaam Medemblik</i>		
0.10	Fasering	-148
Totaal incidentele baten en lasten		-1.174 1.509

Budgettair neutraal reserves
Programma 1 Dienstverlening en organisatie (reserves)

0.1	Samenwerking	-15
0.2	Verkiezingscampagne	-25
0.2	Blockchain	-10
0.2	Klantgeleidesysteem	-18
0.4	Regionaal informatielandschap	-67
0.4	Ontwikkelen restaurant naar werkcafe	-6
0.4	Ontwikkelen inkoopapp	-15
0.4	Doorontwikkeling Topdesk	-11
0.4	Huisvesting Het Nieuwe Werken	-200
0.4	Organisatie ontwikkeling 2018	-564
0.4	Energie-arm gemeentehuis	-123
0.61	Inhaalslag kwaliteit WOZ-bestanden	-36

Programma 2 Samen leven en ondersteunen (reserves)

5.2	De Zeehoek - onderzoek en voorbereiding	-70
5.2	Taakstelling onderhoud sportvelden	-5
5.3	Financiële afwikkeling GR Muziekschool	-129
5.4	Museabeleid Medemblikker musea	-225
5.6	Subsidie bibliotheek	-25
6.1	Leefbaarheid	-51
7.1	Uitvoering gezondheidsbeleid jongeren	-3

Programma 3 Wonen, werken en recreëren (reserves)

2.1	Openbare verlichting	90
2.1	Bruggen en duikers	77
2.1	Extra krediet Oosteinderweg	53
2.1	Verhoging krediet reconstructie Kerkweg Wognum	87
3.1	Bijdrage Westfrisiaweg	350
3.1	Stimulering lokale economie	-33
3.1	Recreatieve verbindingen	-25
3.1	Centrumvisie	-50
3.1	Uitvoeren ambitiedocument riviercruises	-21
3.1	Toeristisch en centrumcoördinator	-71

3.1	Uitvoeringsprogramma verblijfsrecreatie	-18	
3.1	Breedband glasvezel realisatie	-90	
5.7	Amendement hondenbelasting	-21	
7.3	Bijdrage plaatsen ondergrondse afvalcontainers kern Medemblik	-50	
7.4	Programma duurzaamheid	-150	
8.3	Omgevingswet toevoeging aan bestemmingsreserve		66
8.3	Omgevingswet nieuw beleid	-125	

Algemene reserve

0.10	Samenwerking		15
0.10	Verkiezingscampagne		25
0.10	Blockchain		10
0.10	Klantgeleidesysteem		18
0.10	Regionaal informatielandschap		67
0.10	Ontwikkelen restaurant naar werkcafe		6
0.10	Ontwikkelen inkoopapp		15
0.10	Doorontwikkeling Topdesk		11
0.10	Inhaalslag kwaliteit WOZ-bestanden		36
0.10	Taakstelling onderhoud sportvelden		5
0.10	De Zeehoek - onderzoek en voorbereiding		70
0.10	Museabeleid Medemblikker musea		225
0.10	Subsidie bibliotheek		25
0.10	Leefbaarheid		44
0.10	Recreatieve verbindingen		25
0.10	Centrumvisie		50
0.10	Uitvoeren ambitiedocument riviercruises		21
0.10	Toeristisch en centrumcoördinator		71
0.10	Uitvoeringsprogramma verblijfsrecreatie		18
0.10	Bijdrage plaatsen ondergrondse afvalcontainers kern Medemblik		50
0.10	Programma duurzaamheid		150
0.10	Omgevingswet		125
0.10	Huisvesting Het Nieuwe Werken		200
0.10	Energie-arm gemeentehuis		123
0.10	Fin. afwikkeling GR Muziekschool		129
0.10	Amendement hondenbelasting		21
0.10	Breedband glasvezel realisatie		90
0.10	Bijdrage Westfrisiaweg	-350	

Reserve kapitaalgoederen

0.10	Openbare verlichting	-90	
0.10	Bruggen en duikers	-77	

<i>Reserve leefbare kernen</i>		
0.10	Programma Leefbaarheid	8
<i>Reserve personeel</i>		
0.10	Organisatieontwikkeling	564
<i>Reserve stimulering lokale economie</i>		
0.10	Stimulering lokale economie	33
<i>Reserve Sociaal Domein</i>		
0.10	Uitvoering gezondheidsbeleid jongeren	3
<i>Reserve exploitatie gemeentelijke accommodaties</i>		
0.10	Extra krediet Oosteinderweg	-53
0.10	Verhoging krediet reconstructie Kerkweg Wognum	-87
<i>Reserve uitdiepen kleine kom</i>		
0.10	Resultaatbestemming 2017	-80
0.10	Beschikbaar stellen krediet	80
<i>Reserve omgevingswet</i>		
0.10	Omgevingswet	-66

Hieronder vindt u het overzicht van structurele reservemutaties van deze jaarrekening.

* € 1.000,-

TV	Toelichting	Lasten	Baten
<i>STORTING RESERVES</i>			
<i>Algemene reserve</i>			
0.10	Storting onderuitputting BCF		322
<i>Bestemmingsreserve</i>			
0.10	Storting in reserve kapitaalgoederen		300
0.10	Storting in reserve sportvelden		93
<i>ONTTREKKINGEN RESERVES</i>			
<i>Bestemmingsreserve</i>			
0.10	Onttrekking reserve personeel: boventallig personeel	-14	

0.10	Onttrekking reserve kapitaalgoederen: onderhoud havens	-101	
	Onttrekking reserve exploitatie gemeentelijke accommodaties:		
0.10	Exploitatie gemeentelijke accommodaties	-113	
0.10	Centrumplan Nibbixwoud	-200	
0.10	Exploitatielasten De Bloesem	-186	
0.10	Exploitatielasten De Dres	-172	
0.10	Kapitaallasten complex Sporting Andijk	-170	
0.10	Afschrijvingen groot onderhoud basisonderwijs	-177	
	Totaal	-1.133	715

3.5 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Van elke topfunctionaris en van elke andere functionaris, die in 2018 een hogere totale bezoldiging heeft ontvangen dan het geldende bezoldigingsmaximum, moet de gemeente op grond van de WNT en het gewijzigde artikel 28 BBV in de toelichting op de programmarekening het volgende opnemen:

- De beloning;
- De belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- De voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- De functie;
- De duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- De beloning in het voorgaande jaar;
- Een motivering voor de overschrijding van het geldende bezoldigingsmaximum.

Van Topfunctionarissen moet bovendien de naam openbaar worden gemaakt.

In €	J. Zwaan	A. Reus
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Duur dienstverband in 2018	01-01-2018- 31-12-2018	01-01-2018- 31-12-2018
Omvang dienstverband (in fte)	1	1
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	98.147	87.400
Beloningen betaalbaar op termijn	16.149	14.186
Individueel WNT maximum	189.000	189.000
-/- Onverschuldigd betaal bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging	114.296	101.586
Bruto beloning voorgaand jaar	34.223	101.181

Er zijn geen medewerkers die meer verdienen dan het bezoldigingsmaximum.

3.6 Single information Single audit (SiSa)

Een verplicht hoofdstuk in de jaarrekening is de single informatie single audit (SiSa). Met de SiSa wordt de verantwoording afgelegd over ontvangen subsidies in het boekjaar.

SiSa bijlage openbaarvervoerformulier 2018 op grond van artikel 13 van de Regeling openbaarvervoerformulieren - 4.3 - 11 januari 2018								
520	53	<p>Openbaar vervoer</p> <p>Openbaar vervoer op grond van artikel 13 Regeling openbaarvervoerformulieren 2018</p> <p>Openbare vervoer</p> <p>Openbare vervoer op grond van artikel 13 Regeling openbaarvervoerformulieren 2018</p> <p>Openbare vervoer</p> <p>Openbare vervoer op grond van artikel 13 Regeling openbaarvervoerformulieren 2018</p>	<p>Besluiting Jaar T Jaar</p> <p>vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p>	<p>Besluiting Jaar T Jaar</p> <p>vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p>	<p>Besluiting Jaar T Jaar</p> <p>vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p>	<p>Besluiting Jaar T Jaar</p> <p>vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p>	<p>Besluiting Jaar T Jaar</p> <p>vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p> <p>Vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018</p>	
			124.851	124.851	124.851	124.851	124.851	
			124.851	124.851	124.851	124.851	124.851	124.851
			124.851	124.851	124.851	124.851	124.851	124.851
			124.851	124.851	124.851	124.851	124.851	124.851
			124.851	124.851	124.851	124.851	124.851	124.851
			124.851	124.851	124.851	124.851	124.851	124.851
			124.851	124.851	124.851	124.851	124.851	124.851
			124.851	124.851	124.851	124.851	124.851	124.851
			124.851	124.851	124.851	124.851	124.851	124.851
			124.851	124.851	124.851	124.851	124.851	124.851
			124.851	124.851	124.851	124.851	124.851	124.851

526	CS	Begroting Bijzondere toelagen en uitsluitingen 2018 (aanpak) toeslag toeslag toeslag toeslag	Begroting [jaar T] toeslag toeslag toeslag toeslag	Begroting [jaar T] toeslag toeslag toeslag toeslag	Begroting [jaar T] toeslag toeslag toeslag toeslag	Begroting [jaar T] toeslag toeslag toeslag toeslag	Begroting [jaar T] aan toeslag als bedoeld in artikel 55 Oms 2018 (aanpak) toeslag toeslag	Begroting [jaar T] Dak
			Nut toeslag toeslag toeslag	Nut toeslag toeslag toeslag	Nut toeslag toeslag toeslag	Nut toeslag toeslag toeslag	Nut toeslag toeslag toeslag	Nut toeslag toeslag toeslag
526	CSA	Begroting Bijzondere toelagen en uitsluitingen 2018 (aanpak) toeslag toeslag toeslag toeslag	Begroting [jaar T-1] toeslag toeslag toeslag toeslag	Begroting [jaar T-1] toeslag toeslag toeslag toeslag	Begroting [jaar T-1] toeslag toeslag toeslag toeslag	Begroting [jaar T-1] toeslag toeslag toeslag toeslag	Begroting [jaar T-1] aan toeslag als bedoeld in artikel 55 Oms 2018 (aanpak) toeslag toeslag	Begroting [jaar T-1] Dak
1		88428 Grond	141.108	141.795	149.854	161.222	158.163	
2								
3								
4								
5								

4. Overige gegevens

4.1 Controleverklaring onafhankelijke accountant

4.2 Vaststellingsbesluit

De raad van Medemblik. Gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders, besluit op 11 juli 2019:

1. De jaarrekening 2018 vast te stellen.
2. Het positieve rekeningresultaat van € 92.000,- als volgt te bestemmen:
 - a. € 231.000,- te onttrekken uit de reserve sociaal domein.
 - b. € 323.000,- toe te voegen aan de algemene reserve.

Accountantsverslag 2018 - CONCEPT d.d. 12 juni 2019

Gemeente Medemblik

12 juni 2019

Aan de raad van gemeente Medemblik
T.a.v. A. Reus, raadsgriffier
Postbus 6000
1400 HA Wognum

Groningen, 12 juni 2019
Kenmerk: RHB/MS/1050050/

Ter informatie: De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudspagina interactief. Aan de hand van de menustructuur kan door het document genavigeerd worden. Via een klik op het BDO-logo gaat u steeds één stap terug in de menustructuur totdat u uiteindelijk weer in het hoofdmenu (de inhoudsopgave) uitkomt.

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2018 van gemeente Medemblik (hierna te noemen ‘gemeente’) gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2018. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke portefeuillehouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.

namens deze,

drs. R.H. Bouman RA

Inhoudsopgave

gemeente Medemblik

1. Dashboard accountantscontrole

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

3. Resultaat en financiële positie

4. Belangrijkste bevindingen

Bijlagen

CONCEPT

1. Dashboard accountantscontrole

Strekking controleverklaring	Top 3 aandachtspunten voor 2019	Resultaat 2018: € 92.000 voordelig												
<ul style="list-style-type: none"> De jaarrekening 2018 is getrouw, de controleverschillen blijven onder de goedkeuringstolerantie. Dit leidt tot een goedkeurende controleverklaring inzake de getrouwheid. In onze controleverklaring geven wij een beperking inzake de rechtmatigheid. Deze volgt met name uit de bevindingen ten aanzien van de Europese aanbestedingsregels. Jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening. De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd. De WNT is nageleefd; geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage. 	<ul style="list-style-type: none"> Geen preventieve controle op naleving Europese en interne aanbestedingsregels IT-beheersomgeving Doorontwikkeling Administratieve Organisatie en Interne Controle 	<p>Het resultaat over 2018 ligt in lijn met de begroting.</p> <table border="1" data-bbox="1684 415 2395 675"> <thead> <tr> <th>(x €1.000)</th> <th>2018</th> <th>Begroting na wijzigingen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Saldo van baten en lasten</td> <td>(2.402)</td> <td>(2.866)</td> </tr> <tr> <td>Mutatie reserves</td> <td>(2.494)</td> <td>(2.866)</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>92</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	(x €1.000)	2018	Begroting na wijzigingen	Saldo van baten en lasten	(2.402)	(2.866)	Mutatie reserves	(2.494)	(2.866)	Resultaat	92	0
(x €1.000)	2018	Begroting na wijzigingen												
Saldo van baten en lasten	(2.402)	(2.866)												
Mutatie reserves	(2.494)	(2.866)												
Resultaat	92	0												
Ontwikkeling GREX	Overige aandachtspunten	Uw financiële positie vergeleken												
<ul style="list-style-type: none"> Actualisatie van de grondexploitaties heeft voor een aantal complexen geleid tot een tussentijdse winstneming. De voorziening is niet verder aangevuld in 2018. Per ultimo boekjaar 2018 zijn een aantal grondexploitaties, waaronder Overspoor, Tegel en Weeshuis nog lopend. De nog te realiseren opbrengsten bedragen € 24,8 miljoen en de nog te realiseren kosten bedragen € 16,4 miljoen. Het nog te verwachten resultaat bedraagt hiermee € 1,9 miljoen. Een groot deel van de opbrengsten wordt in 2019 gerealiseerd. De risico's ten aanzien van de grondexploitaties lijken hiermee beperkt. 	<ul style="list-style-type: none"> Er is sprake van controleverschillen inzake het sociaal domein. Deze kennen een tweetal oorzaken: enerzijds de door het SVB gerapporteerde fouten (kleiner dan de rapporteringstolerantie) en onrechtmatigheden inzake PGB, anderzijds betreft dit verantwoorde zorgkosten WMO/Jeugd waarvoor de prestatielevering niet is aangetoond, zie 2.1. 	<p>De ratio weerstandsvermogen ligt in lijn met begroting 2018 en voorgaand jaar.</p> <p>Financiële positie van de gemeente is goed te noemen.</p>												

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Controleverschillen

2.3 Top 3 aandachtspunten voor 2019

2.2 Toelichting onrechtmatigheden

2.1 De jaarrekening is getrouw

Gemeente Medemblik

De jaarrekening is getrouw

Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle de volgende resterende controleverschillen geconstateerd.

Resterende, niet-verwerkte controleverschillen 2018 getrouwheid				
Nummer	Omschrijving	Betreft post/toelichting	Fouten	Onzekerheden
1	Vrijval voorziening verlieslatende grondexploitaties	Hoofdstuk 4.2	305.000	
2	Onzekerheden Sociaal domein ZIN	Hoofdstuk 4.5		1.470.000
3	Onzekerheden Sociaal domein PGB	Hoofdstuk 4.5		440.000
4	Bevindingen < rapporteringstolerantie		PM	
	Totaal		305.000	1.910.000
	Materialiteit (1% voor fouten / 3% voor onzekerheden)		€ 997.700	€ 2.993.100

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Het college heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij deze verschillen niet heeft verwerkt en dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. Deze verschillen en de analyse van de impact zijn bevestigd in de bevestiging van het college bij de jaarrekening.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot de getrouwheid betekent dat de jaarrekening 2018 een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva per 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor Provincies en Gemeenten.

2.1 Rechtmatigheid van de jaarrekening

Gemeente Medemblik

De jaarrekening is rechtmatig

Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle de volgende resterende controleverschillen geconstateerd.

Resterende, niet-verwerkte controleverschillen 2018 rechtmatigheid				
Nummer	Omschrijving	Betreft post/toelichting	Fouten	Onzekerheden
1	ongesaldeerde getrouwheidsfouten zijn rechtmatigheidsfouten	transport	305.000	PM
2	Aanbestedingsrechtmatigheid	Hoofdstuk 2.2	1.422.200	
3	Onzekerheden Sociaal Domein ZIN	Hoofdstuk 4.5		1.470.000
4	Onzekerheden Sociaal Domein PGB	Hoofdstuk 4.5		440.000
	Totaal		1.727.200	1.910.000
	Materialiteit (1% voor fouten / 3% voor onzekerheden)		997.000	2.991.000
	Performance materialiteit (65% van de materialiteit)		648.050	1.944.150
	Door de raad vastgestelde rapporteringstolerantie		49.850	49.850

Ten aanzien van het aspect rechtmatigheid overstijgen de geconstateerde fouten de geldende goedkeuringstoleranties. Dit leidt voor wat betreft het aspect rechtmatigheid tot een oordeel met beperking.

Een verklaring met beperking met betrekking tot de rechtmatigheid betekent dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten, behoudens bovenstaande rechtmatigheidsbevindingen, rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader 2018.

2.2 Toelichting onrechtmatigheden

Onrechtmatige
aanbestedingen
van € 1,4 miljoen

1. Aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidscontrole hebben wij de juiste toepassing de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spendanalyse. Naar aanleiding van deze spendanalyse hebben wij de lasten in 2018 uit hoofde van een aantal contracten als onrechtmatig meegewogen in ons oordeel. De geconstateerde fouten hebben met name betrekking op ten onrechte niet aanbestede inhuur van medewerkers en voor een ander deel op (ICT) diensten en leveringen. Deze bevindingen leiden, na extrapolatie vanwege onze steekproef, tot een controleverschil inzake de rechtmatigheid van € 1.422.200.

Onrechtmatig-
heden Sociaal
Domein van € 1,9
miljoen

2. Rechtmatigheidsfouten en onzekerheden in het kader van het Sociaal Domein (€ 1.910.000)

Op basis van de uitgevoerde controlewerkzaamheden ten aanzien van het Sociaal Domein hebben wij fouten en onzekerheden (geëxtrapoleerd) geconstateerd van circa € 1,9 miljoen. Dit komt overeen met de calculatie van de gemeente Medemblik.

2.3 Top 3 aandachtspunten voor 2019

Inleiding	Inleiding Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2018 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende top 3 van aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.
1. Vanuit spendanalyse is € 1,4 miljoen aan fouten geconstateerd	Geen preventieve controle op naleving Europese en interne aanbestedingsregels Tijdens de interim-controle hebben wij geconstateerd dat wij niet kunnen steunen op de interne beheersmaatregelen in het proces ten aanzien van aanbestedingen, vooral omdat niet wordt afgedwongen dat inkopen via het centrale inkoopstelsel verlopen. Evenals voorgaande jaren heeft de gemeente Medemblik daarom achteraf een zogenaamde 'spendanalyses' uitgevoerd. In 2018 blijkt hieruit een onrechtmatigheid van € 1,4 miljoen. Wij adviseren maatregelen (in de processen) te treffen die de kans op dergelijke fouten beperkt.
2. IT-beheersomgeving	IT-beheersomgeving In onze managementletter hebben wij uitgebreid gerapporteerd over de IT beheersmaatregelen. De IT omgeving voldoet (nog) niet aan alle vereisten die door de accountant gesteld wordt, maar inmiddels zijn wel stappen gezet. Mede gezien het onderbrengen van diverse interne controlemaatregelen in de IT-beheersomgeving, adviseren wij de IT-beheersomgeving verder te optimaliseren. Wij beoordelen deze opnieuw bij de interim-controle 2019.
3. Doorontwikkeling AO en VIC	Doorontwikkeling Administratieve Organisatie en Interne Controle In onze managementletter hebben wij geconstateerd dat van een aantal processen de beheersmaatregelen in het proces niet altijd aanwezig of zichtbaar zijn. Wij hebben per proces aangegeven welke maatregelen mogelijk zijn, in combinatie met de beheersmaatregelen in de systemen. We hebben de afgelopen jaren gezien dat er stappen zijn gezet in de verdere ontwikkeling van de interne controle, maar constateren ook dat voor de accountantscontrole in veel gevallen niet gesteund kan worden op (zichtbare) interne beheersingsmaatregelen. Naar onze mening zal dit ook in 2019 opnieuw aandacht vragen, in combinatie met ontwikkelingen zoals de rechtmatigheidsverantwoording van het college vanaf 2021.

3. Resultaat en financiële positie

3.1 Resultaat 2018

3.2 Uw financiële positie vergeleken

3.1 Resultaat 2018

Resultaat 2018 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 92.000 voordelig

Het resultaat van de gemeente Medemblik over het jaar 2018 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 92.000 voordelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

Overzicht van baten en lasten	2018 (x €1.000)	Begroting na wijzigingen (x €1.000)	Verschil	In %
Saldo van baten en lasten	-2.402	-2.866	464	-16%
Onttrekkingen reserves	6.841	7.382	-541	-7%
Dotatie aan reserves	-4.347	-4.516	169	-4%
Resultaat	92	-	92	-100%

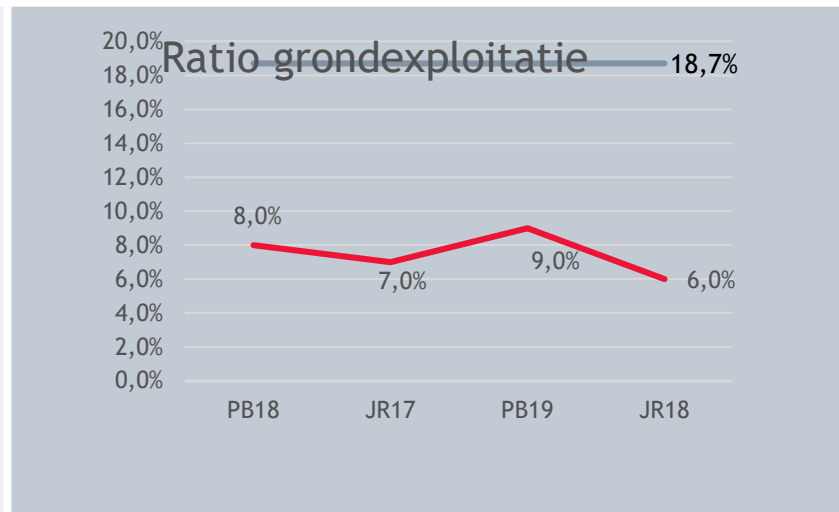
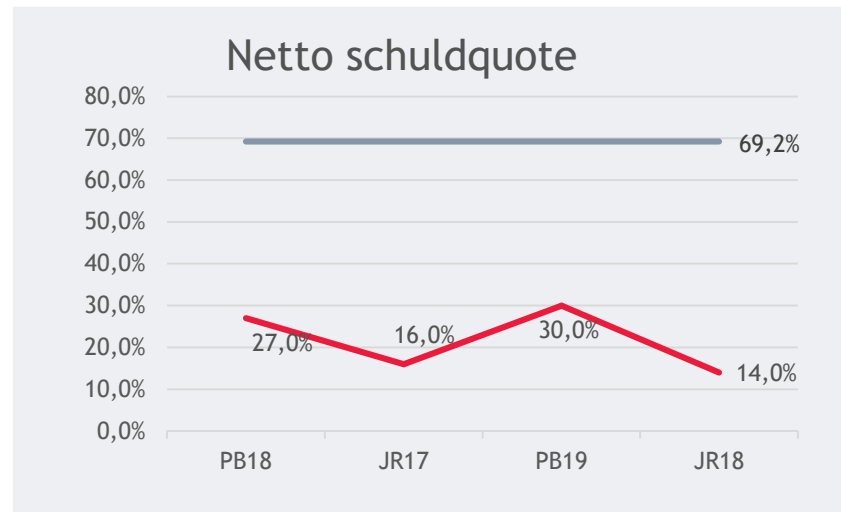
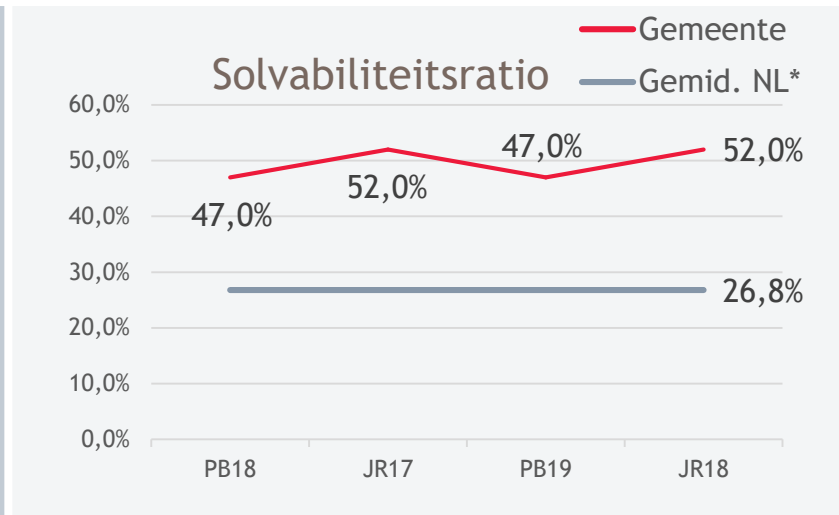
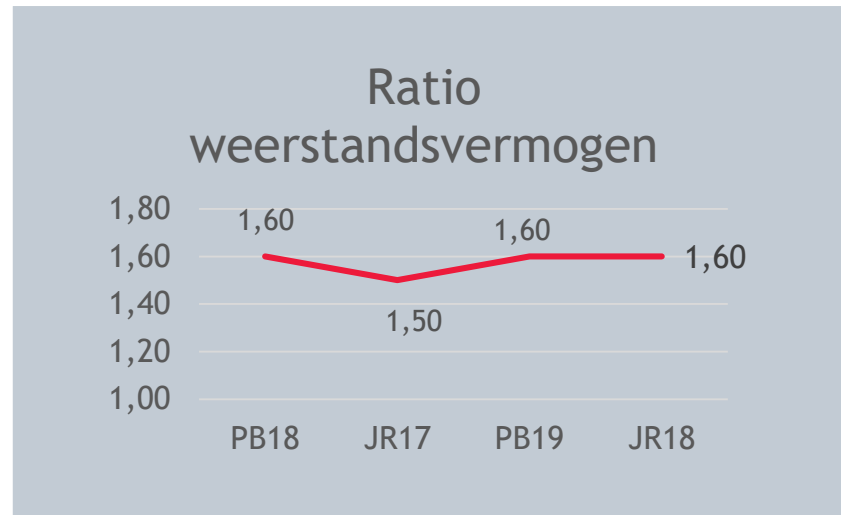
De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijzigingen worden veroorzaakt door:

- Hogere algemene uitkering: € 0,3 miljoen (voordelig)
- Nadeel Sociaal domein: € 0,2 miljoen (nadelig)

Voor een nadere toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting verwijzen wij naar hoofdstuk 3.1 in de jaarrekening.

Het resultaat 2018 wijkt slechts beperkt af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% van de totale begrotingsomvang inherent aan een complex begrotingsproces. De afwijking bij Medemblik blijft ruim onder deze benchmark, waaruit blijkt dat het voorspellende vermogen van de gemeente voldoende is.

3.2 Uw financiële positie vergeleken

- De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde over 2017 voor gemeenten in de categorie > 25.000 en < 50.000 inwoners volgens waarstaatjegemeente.nl

3.2 Uw financiële positie vergeleken

Kengetallen moet in relatie tot elkaar worden gezien

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Financiële positie gemeenten onder druk

Ontwikkeling Nederlandse Gemeenten

Het zijn roerige tijden voor gemeenten. De recessie - met de teruglopende inkomsten, tegenvallende grondverkoop en zware bezuinigingen - was nog maar net achter de rug, of de volgende grote uitdaging diende zich aan: het sociaal domein. Sinds 2015 bent u verantwoordelijk voor een groot aantal taken in het sociaal domein: maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en arbeidsparticipatie. Dat is een monsterklus, operationeel én financieel! Gemeenten kunnen die taken, die gemiddeld bijna 40% van de totale begroting uitmaken, nu nog nét dragen. De meeste gemeenten geven echter aan dat het sociaal domein zwaar drukt op de begroting en vrezen dat het water ze straks financieel tot aan de lippen komt te staan. Of erger. Dat roept de vraag op hoe financieel gezond de Nederlandse gemeenten zijn. En wat betekent dit alles voor de komende jaren?

Om daarover helderheid te geven, hebben wij vanuit de branchegroep Lokale Overheid de financiële cijfers en kengetallen van alle gemeenten in Nederland over 2008 tot en met 2017 op een rij gezet en geanalyseerd. De uitkomsten daarvan zijn niet eenduidig; daarvoor zijn de verschillen tussen gemeenten, provincies en (krimp)regio's te groot. Landelijk gezien ontdekten wij echter wel degelijk een trend: de algehele solvabiliteit is tussen 2009 en 2017 gedaald van 42% naar 35%. Juist nu de gemeenten als gevolg van de nieuwe verplichtingen in het sociaal domein onder grote financiële druk staan, is dat een zorgelijke ontwikkeling. De bewegingsvrijheid van gemeenten neemt af omdat gemeenten steeds minder invloed hebben op hun uitgaven. Krimpregio's hebben het zwaar. Dat vraagt om hernieuwde aandacht voor de weerbaarheid en wendbaarheid (stresstesten), een risicogericht financieel toezicht, de herijking van de Algemene Uitkering en nieuwe vormen van samenwerken. Hoe dan ook: deze uitdagingen betekenen dat gemeenten keuzes moeten maken.

3.2 Uw financiële positie vergeleken

Uw financiële positie is voldoende	<p>Financiële positie</p> <p>Kijkend naar vergelijkbare gemeenten scoort uw gemeente op ieder vlak beter dan gemiddeld, hieruit kan geconcludeerd worden dat de financiële positie van de gemeente Medemblik goed is.</p>
Uw weerstandsvermogen is voldoende	<p>Weerstandsvermogen gemeente Medemblik is voldoende</p> <p>In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 34,2 miljoen. In het weerstandsvermogen ultimo 2018 is € 3,5 miljoen aan vrij aanwendbare bestemmingsreserves meegenomen. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Medemblik heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 21,5 miljoen. Het weerstandsvermogen van de gemeente Medemblik is voldoende te noemen.</p>
De gemeente kan aan haar lange termijn verplichtingen voldoen	<p>Solvabiliteit en netto-schuldquote</p> <p>De solvabiliteit bedraagt ultimo 2018 52%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente in staat is om haar verplichtingen op lange termijn de voldoen. De solvabiliteit van de gemeente Medemblik ligt (ruimschoots) boven het landelijk gemiddelde over 2017 voor gemeenten in de categorie tussen de 25.000 tot 50.000 inwoners.</p> <p>De netto schuldquote bedraagt 14%. De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.</p> <p>Voor zowel de solvabiliteit als de netto-schuldquote scoort de gemeente erg goed in vergelijking met gemeenten van vergelijkbare omvang. Ten aanzien van het weerstandsvermogen geldt dat deze licht is toegenomen ten opzichte van vorig jaar.</p>
Financieel risico als gevolg van de grondexploitatie lijkt gering	<p>Ratio grondexploitatie</p> <p>Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente Medemblik is laag doordat de grondpositie (de waarde van de grond) ten opzichte van de totale baten gering is en de ratio is lager dan het landelijk gemiddelde van vergelijkbare gemeenten. Met de complexen Overspoor, Tegel en Weeshuis heeft de gemeente Medemblik een aantal relatief omvangrijkere grondexploitaties. Deze worden nader toegelicht in paragraaf 4.2.</p>

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Financiële beheersing en toezicht

4.2 Ontwikkeling grondexploitaties

4.3 Overige bevindingen

4.4 Begrotingsrechtmatigheid

4.5 Sociaal domein uitgelicht

4.1 Interimcontrole

Financiële
beheersing en
toezicht

Bevindingen naar aanleiding van onze interimcontrole

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle is primair gericht op de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter d.d. 20 december 2018 en besproken in de auditcommissie van 19 januari jl.

Samenvattend constateerden wij dat wij nog niet op alle interne beheersactiviteiten in de bedrijfsprocessen kunnen steunen. Onze controle is daarmee hoofdzakelijk gegevensgericht en achteraf.

Om te komen tot een meer systeemgerichte controle, waarbij gesteund wordt op de bedrijfsprocessen van de gemeente, dienen interne beheersmaatregelen verder geoptimaliseerd te worden. Wij constateren dat de gemeente zich hier optimaal voor inzet.

4.2 Ontwikkeling grondexploitaties

Actualisatie en
bijstelling
grondexploitaties

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

Een grotere balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitatie). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, druk op verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd. De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot drie P's:

- **Planning:** is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt? Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.
- **Programmering:** in de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavel appartementen, etc.) in de projecten in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- **Prijs:** inherent gevolg van de economische crisis is dat de verkoopprijzen van woningen en dus van grond onder druk staan. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd, rekening houdend met het risico dat gronden later of in het geheel niet worden afgenomen?

Redelijkheid
belangrijkste
schattingselementen
vastgesteld

Deze drie P's zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten getoetst. De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2018 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze zijn gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen.

Per ultimo boekjaar 2018 zijn diverse grondexploitaties, waaronder Overspoor, Tegel en Weeshuis nog lopend. De nog te realiseren opbrengsten bedragen € 24,8 miljoen en de nog te realiseren kosten bedragen € 16,4 miljoen. Het nog te verwachten resultaat bedraagt hiermee € 1,9 miljoen.

Voorziening
complexen € 0,3
miljoen te hoog

De risico's ten aanzien van de grondexploitaties lijken hiermee beperkt. Op basis van de geactualiseerde exploitatieopzetten is het ingeschatte resultaat verder verbeterd. Hierdoor lijkt de voorziening voor verlieslatende complexen € 0,3 miljoen te hoog ingeschat. Wij hebben dit bedrag meegenomen in de foutenevaluatie (zie paragraaf 2.1).

4.2 Grondexploitatie: verloop boekwaarden

De gemeente Medemblik heeft grote verkopen gerealiseerd

Cijfermatig beeld
grondexploitaties
en belangrijkste
ontwikkelingen

De ontwikkeling van de boekwaarden

De ontwikkeling van de boekwaarde van gronden in 2018 is als volgt weer te geven (zie ook toelichting in de jaarrekening)

(*€ 1.000)	BW 31-12-2017	Investerings	Inkomsten	Mutatie voorzieningen	Resultaatneming	BW 31-12-2018
Overspoor (fase 1)	1.428	53	-/- 262			1.219
Overspoor (fase 2)	1.826	51				1.877
Tegel	1.341	25				1.366
Weeshuis	1.755	60				1.815
De Linten	706	32				738
Overig	3.080	1.178	-/- 2.049		98	2.380
Voorziening grondexploitatie	3.211			-/- 300		2.911
Totaal gronden	6.925	1.399	-/- 2.311	-/- 300	98	6.484

Boekwaarde is in 2018 afgenomen van afgerond € 6.925, miljoen naar € 6,5 miljoen. De belangrijkste mutaties zijn:

- Investerings : € 1,4 miljoen; dit wordt vooral verklaard door de lasten bouw en woonrijp maken in het project SEW-terrein ten bedrage van € 0,3 miljoen.
- Verkopen : € 2,3 miljoen; dit betreft vooral verkopen in de complexen Oostspoor, Tripkouw Oost II+III en WFO/ABC
- POC- methode : In totaal wordt er voor € 0,1 miljoen winst genomen
- Vrijval voorziening : Vrijval voorziening van € 0,3 miljoen.

Zoals blijkt uit bovenstaand overzicht bestaat de boekwaarde met name uit De Tegel, Weeshuis en Overspoor.

Voormalige Niet in exploitatie genomen gronden

Een aantal grondexploitaties zijn vanuit de overgangsregeling van de niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) als grondexploitaties verantwoord. Voor deze gronden is sprake van een beperkte looptijd van 4 jaar. Uiterlijk 31 december 2019 dient een toets plaats te vinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de dan geldende bestemming. Wordt daarbij een duurzame waardevermindering vastgesteld, dan dient dat uiterlijk 31 december 2019 te leiden tot een afwaardering van deze gronden. Wij raden aan om de marktwaarde van de gronden die onder de overgangsregeling vallen te bepalen.

Uiterlijk 31
december 2019
dient een toets
plaats te vinden

4.3 Overige bevindingen

Grafrechten en grafonderhoud

Voorziening begraafrechten

Het beheer en onderhoud van uw begraafplaatsen wordt gefinancierd uit de inkomsten van de grafrechten. Bij uw gemeente bestaat de mogelijkheid om grafrechten en/of onderhoudsrechten af te kopen. Uit de ontvangen afkoopsom vloeit voor de gemeente de verplichting voort het graf gedurende de overeengekomen periode ter beschikking te stellen en/of te onderhouden. De gemeente Medemblik heeft (in het verleden) een voorziening gevormd voor uitgifte graven. Deze voorziening is gevormd voor de bekostiging van het grafrecht met de hiervoor van particulieren ontvangen afkoopsommen voor gebruik van het graf.

Uit gewijzigde BBV inzichten is duidelijk geworden dat voor ontvangen afkoopsommen een voorziening (vooruit ontvangen gelden van derden) gevormd zou moeten worden. Immers: de afkoopsom heeft betrekking op meerdere jaren en daarom zou gedurende de looptijd hiervan jaarlijks een deel van de gevormde voorziening ten gunste van het programmaonderdeel geboekt moeten worden. Feitelijk zijn de ontvangen afkoopsommen een meerjarige verplichting aan degene die de afkoopsom heeft betaald.

Voorziening beheer gebouwen

De voorziening beheer gebouwen is ingesteld ter egalisatie van de kosten voor de onderhoud van de gebouwen. Gedurende onze controle hebben wij geconstateerd dat de onderhoudsbegroting in 2017 is geactualiseerd. De uitkomsten van dit onderzoek zijn verwerkt in de onderhoudsplannen. De mutaties die zijn doorgevoerd worden niet bijgehouden dan wel onderbouwd. Dit houdt voor onze controle in dat met iedere mutatie die wordt doorgevoerd de betrouwbaarheid van de begroting afneemt. Voor 2019 is het van belang dat aanpassingen op de onderhoudsbegroting worden onderbouwd met inspecties dan wel andere onderliggende documentatie om de continue betrouwbaarheid van de onderhoudsbegroting te waarborgen.

Uit de geactualiseerde onderhoudsbegroting (inclusief mutaties van de afdeling vastgoed) bleek een overschot van ongeveer € 0,3 miljoen. Ons is medegedeeld dat op basis van 10 jaar het mogelijk is om grote uitgaven uit te stellen naar een periode buiten de 10 jaar, waardoor er mogelijk een vertekend beeld ontstaat van de benodigde dotatie. Hierdoor is voorzichtigheidshalve rekening gehouden met enige “ruimte” in de hoogte van de voorziening. Wij vinden dit acceptabel, ook omdat de voorziening iets te ruim is en het effect van een iets lagere dotatie in de komende jaren gering is.

Voorziening beheer gebouwen is te hoog

4.3 Overige bevindingen

Registratie door
middel van
standenregister

Volledigheid verhuuropbrengsten

Reeds in het verleden hebben wij vastgesteld dat administratief de zaken ten aanzien van huuropbrengsten niet zodanig ingericht dat op eenvoudige wijze adequate (financiële) monitoring kan plaatsvinden. Hierdoor bestaat het risico op onvolledige registratie van de verhuuropbrengsten, onvoldoende (tussentijdse) sturing en beheersing.

Wij hebben vastgesteld dat in boekjaar 2018 nog in onvoldoende mate opvolging punt is gegeven aan het betreffende. Wij adviseren u de registratie (van overeenkomsten en contracten) nader in te richten, bijvoorbeeld door middel van het implementeren van een standenregister.

4.3 Overige bevindingen

Bezoldigingen 2018 zijn niet strijdig met de WNT

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechte in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2018 niet meer bedragen dan € 189.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2018 van de gemeente Medemblik niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2018 van de gemeente Medemblik voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

WNRA

De invoering van de WNRA vindt plaats per 1 januari 2020. Inmiddels is de CAO Gemeenten (de vervanger voor de CAR-UWO) definitief waardoor het overgrote deel van de uitgangspunten duidelijk zijn. In 2019 zal uw organisatie in kaart moeten brengen op welke wijze dit effect heeft op uw begroting en dienen de wijzigingen in omstandigheden gecommuniceerd te worden met uw personeel.

Naast de ontwikkelingen die de WNRA heeft voor uw gemeente is dit ook van invloed op de gemeenschappelijke regelingen waarin u deelneemt. Met name bij de veiligheidsregio kan de WRNA (voor veiligheidsregio's uitgesteld tot 2021) mogelijk grote financiële gevolgen hebben. Gezien de huidige discussie omtrent de vrijwilligersstatus van de brandweervrijwilligers, die volgens de Europese standaarden zal worden omgezet naar een part-time dienstverband, zal tot gevolg hebben over de vergoedingen van de brandweervrijwilligers sociale lasten en pensioenbijdrages gedaan moeten worden. Ondanks het feit dat deze omzetting nog niet definitief is, is het aan te raden om samen met uw veiligheidsregio de financiële gevolgen in kaart te brengen.

In kaart brengen van effect op begroting

4.4 Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrecht- Matigheid

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeente circa € 94,2 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 95,4 miljoen aan werkelijke lasten in 2018. Dit is in totaal een onderschrijding van € 1,2 miljoen (< 1%). De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijzigingen worden veroorzaakt door lagere lasten sociaal domein van € 2,2 miljoen. Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 91,4 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 96,1 miljoen aan werkelijke baten in 2018. In totaal gaat het om een lagere realisatie van baten van € 1,7 miljoen (2%). Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2018 is er per saldo circa € 2,5 miljoen aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat € 3,2 miljoen positief bedraagt.

De gemeenteraad autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het college vast. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerd en gerapporteerd te worden aan de gemeenteraad. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan de gemeenteraad is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Echter hoeven deze overschrijdingen niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel bijvoorbeeld indien de overschrijding geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten of overschrijdingen bij open-einde regelingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten zijn de begrotingsoverschrijdingen nader weergegeven en geanalyseerd.

4.4 Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Zoals blijkt uit het overzicht van baten en lasten zijn er begrotingsoverschrijdingen op de lasten te constateren. Deze zijn in te delen in de onderstaande categorieën zoals opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

Lastenoverschrijding programma (* € 1.000)	Begrotingsafwijking (* € 1.000)	Onrechtmatig, telt <u>niet</u> mee in het oordeel	Onrechtmatig, telt <u>wel</u> mee in het oordeel
3 Wonen, werken en recreëren (totaal € 32.378)	Betreft overschrijdingen (totaal € 3.358), welke worden gecompenseerd door opbrengsten.	✓	

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse begrotingsafwijkingen zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2018 (hoofdstuk 4.3).

Kredietoverschrijdingen

Kredietoverschrijdingen
€ 59.000

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid hebben wij tevens de lastenoverschrijdingen op investeringskredieten beoordeeld om vast te stellen of de gerealiseerde uitgaven binnen de door de gemeenteraad geautoriseerde begroting zijn gebleven. Uit deze analyse blijkt dat op diverse investeringskredieten sprake is van een overschrijding van de door de gemeenteraad vastgestelde investeringskredieten.

Dit betreft één grotere kredietoverschrijding boven de rapporteringstolerantie:

- Rotonde & reconstructie Kerkweg: € 86.000

Hier staat een bijdrage van derden van € 150.000 tegenover, waardoor geen sprake is van een onrechtmatige overschrijding.

De overige kredietoverschrijdingen bedragen gesaldeerd € 59.000.

4.5 Sociaal domein uitgelicht

Gemeente Medemblik

Sociaal domein
2018 bedragen
circa
€ 16,2 miljoen

Sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van de gemeente Medemblik met betrekking tot het sociaal domein bedragen over 2018 circa € 16,2 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

Onderdeel	2018	2017
Jeugdzorg ZIN	9,4	9,3
WMO ZIN	5,9	4,6
PGB	0,9	1,1
Totaal	16,2	15,0

4.5 Sociaal domein uitgelicht

Gemeente Medemblik

Afwijkingen bij
productie-
verantwoordingen

Resterende
onzekerheid
Jeugdzorg circa
€ 1.100.000

Jeugdzorg ZIN

Ten aanzien van de jeugdhulp heeft de gemeente Medemblik de zorg ingekocht en instellingen gecontracteerd. Met betrekking tot de lasten inzake jeugdhulp vraagt de gemeente bij de zorgaanbieders om een productieverantwoording en controleverklaring in lijn met het landelijk protocol. Daarnaast heeft de gemeente ene klachtenregistratie bijgehouden en een cliënt tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Voor deze variant geldt dat net zoals bij de Wmo ZIN dit dan alsnog tot een onzekerheid leidt omtrent de geleverde prestatie. Uit onze controle blijkt dat van een aantal zorginstellingen nog onvoldoende controle-informatie is ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht.

Uit onze controle blijkt dat er door de gemeente Medemblik verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de productieverantwoordingen. De productieverantwoordingen zijn hoger dan de lasten in de jaarrekening. Daarmee bestaat een fout omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van deze lasten. Deze lasten zijn gecorrigeerd en aanvullend opgenomen in de aangepaste jaarrekening.

Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, de uitkomsten van de in 2018 ontvangen controleverklaringen, ramen wij het bedrag van de resterende onzekerheid in totaliteit op circa € 1.100.000

4.5 Sociaal domein uitgelicht

Gemeente Medemblik

<p>Afwijkingen bij productie-verantwoordingen</p> <p>Resterende onzekerheid Wmo ZIN circa € 370.000</p>	<p>Wmo ZIN</p> <p>De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo ZIN vindt plaats vanuit de gemeente Medemblik. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. Met betrekking tot de lasten Wmo ZIN vraagt de gemeente Medemblik per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol. Tevens is door de gemeente een cliënttevredenheidsonderzoek uitgevoerd, en is een rechtmatigheidsonderzoek uitgevoerd.</p> <p>Uit onze controle blijkt dat er door de gemeente Medemblik verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de productieverantwoordingen. De lasten van de ontvangen productieverantwoordingen zijn hoger dan de lasten in de jaarrekening. Daarmee bestaat een fout omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van deze lasten. Deze lasten zijn gecorrigeerd en aanvullend opgenomen in de aangepaste jaarrekening.</p> <p>Tevens is van een aantal zorginstellingen geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, de uitkomsten van de in 2018 ontvangen controleverklaringen en de ontvangen bestuursverklaringen ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op € 370.000</p>
---	---

4.5 Sociaal domein uitgelicht

Gemeente Medemblik

Fout PGB mede gebaseerd op projectiebrieven

Geraamde fout in de Persoons Gebonden Budgetten

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen PGB en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. Uit de accountantscontrole 2018 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een afkeurend oordeel. Ten aanzien van de rechtmatigheidsfouten zijn de foutpercentages opgenomen in de gemeente specifieke projectiebrieven. Voor de gemeente Medemblik zijn de percentages voor rechtmatigheidsfouten en voor getrouwheidsfouten voor zowel de Wmo als Jeugdzorg opgenomen in onderstaande tabel:

PGB per categorie	Financiële rechtmatigheidsfout	Financiële getrouwheidsfout
Jeugdzorg	1,32%	1,34%
Wmo	3,01%	2,96%

Rechtmatigheid- en getrouwheidsfouten PGB

De financiële rechtmatigheidsfout en getrouwheidsfout voor PGB voor de gemeente Medemblik valt met deze percentages onder de rapporteringsgrens.

Onzekerheden PGB geraamd op € 440.000.

De SVB toetst niet op levering van de zorg. Hierdoor is er sprake van een onzekerheid. De gemeente verkrijgt echter zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces en de controles op betalingen waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. De processen van PGB Jeugdzorg en Wmo lopen op een aantal onderdelen verschillend, waardoor voor Jeugdzorg en Wmo niet dezelfde zekerheid wordt verkregen. Op basis van het zekerheidspercentage dat de gemeente Medemblik hierdoor verkrijgt, zijn de onzekerheden voor PGB geraamd op circa € 440.000.

Wij hebben een review gedaan en kunnen steunen op de werkzaamheden van de accountant van de SVB. Daarbij concluderen wij dat de formele fouten zoals geconstateerd door de accountant van de SVB geen impact hebben op het rechtmatigheidsoordeel over de jaarrekening 2018 van uw gemeente.

4.5 Sociaal domein uitgelicht

Gemeente Medemblik

Grip op lasten
Wmo en Jeugd
voor verbetering
mogelijk

Grip op lasten Wmo en Jeugdzorg

De onzekerheden in de lasten Wmo en Jeugdzorg ten aanzien van de prestatielevring van de zorg zijn voor gemeente Medemblik relatief hoog. Dit is mede het gevolg van de bevindingen ons en de verbijzonderde interne controle ten aanzien van de controle op prestatielevring in het sociaal domein. De onzekerheid blijft echter binnen de in dit rapport gestelde toleranties,

Wij concluderen dat gemeente Medemblik de grip op een deel van de lasten inzake Wmo en Jeugdzorg kan verbeteren. Dit resulteert in een onzekerheid ten aanzien van de prestatielevring van de zorg die wij hebben meegewogen in onze oordeelsvorming.

Bijlage A: Onze controle

Bijlage B: Bevindingen SISA-bijlage

Bijlage A

Onze controle

Doel en object van de controle	Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Medemblik, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld zijn in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging.
Materialiteit	Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 997.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.
Onafhankelijkheid	Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Bijlage A

Onze controle

Opdracht en controleaanpak	<p>Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.</p> <p>Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van Klantnaam. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.</p> <p>De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Waardering van de voorraden bouwgrond in exploitatie• Rechtmatigheid uit hoofde van de Europese aanbestedingen• Management override
Strekking van de controle-verklaring	<p>Wij hebben bij de jaarrekening 2018 van de gemeente Medemblik een goedkeurende verklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid, en een verklaring met beperking ten aanzien van de rechtmatigheid. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2018 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.</p>
Continuïteit	<p>De waarderingen in de jaarrekening van gemeente Medemblik zijn gebaseerd op de veronderstelling dat gemeente Medemblik als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.</p>

Bijlage A

Onze controle

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De jaarstukken 2018 van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag 2018 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2018 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De grondslagen van de jaarrekening 2018 zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2018. In 2018 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Bijlage A

Onze controle

Fraude en non-compliance	<p>Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de concern controller en de portefeuillehouder financiën. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.</p> <p>Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voorzover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening.</p>
Geautomatiseerde gegevensverwerking	<p>De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2018. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De punten waarop de verschillende applicaties voor verbetering vatbaar zijn, zijn met u in onze management letter gecommuniceerd.</p>

Bijlage B

Bevindingen SISA-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Medemblik heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Beperking
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2018 in het kader van SiSa worden verantwoord. Wij doen dit middels een tabel, die ook moet worden opgenomen als geen fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Per regeling wordt aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Deze tabel hierna weergegeven.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2018			
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2017			
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018			
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2017			

Nieuwe perspectieven

In de nieuwe economie doen kansen zich sneller voor dan ooit. Nieuwe spelregels geven een boost aan zakelijk werken. En een nieuwe generatie staat klaar om het anders te doen. Beter, slimmer, innovatiever. Wie succesvol wil ondernemen, moet zelf ook vernieuwen. Open staan voor verandering. En met open vizier kijken naar de mogelijkheden die voor ons liggen.

Nieuwe perspectieven, dát is wat BDO u wil bieden. En kan bieden, dankzij onze unieke combinatie van lokale marktkennis en een internationaal netwerk. Persoonlijke dienstverlening en een professionele aanpak. BDO helpt u graag om vanuit een andere invalshoek naar uw business te kijken. Zodat u de juiste beslissingen neemt om uw organisatie sterker, wendbaarder en succesvoller te maken. Of u nu een mkb-bedrijf, familiebedrijf, publieke organisatie of internationale organisatie bent.

BDO kijkt graag met u vooruit. Samen komen we tot nieuwe inzichten en nieuwe kansen in uw markt. Samen creëren we nieuwe perspectieven.

BDO Accountants & Adviseurs verleent vanuit 25 vestigingen in heel Nederland en met ruim 2.500 professionals diensten op het gebied van accountancy, belastingadvies en consultancy.

BDO adviseert organisaties in tal van branches en is sterk in de advisering aan het Nederlandse middenbedrijf, (semi-) overheidsinstellingen en familiebedrijven. Of het nu gaat om een controle van uw jaarrekening, de begeleiding van een ingewikkelde overname of een fiscaal advies op maat. In alle gevallen heeft u te maken met professionals. Zowel lokaal, regionaal, landelijk als internationaal. BDO maakt deel uit van het internationale BDO-netwerk (actief in 162 landen, meer dan 73.500 medewerkers wereldwijd) dat bestaat uit zelfstandige en onafhankelijke organisaties, die over de hele wereld onder de merknaam BDO actief zijn op het gebied van de zakelijke dienstverlening. Dat maakt ons in alle opzichten bijzonder betrokken. Kijk voor meer informatie op www.bdo.nl

Gemeente Medemblik
De Raad
Dick Ketlaan 21
1687 CD WOGNUM

Uw kenmerk
Uw brief van
Zaaknummer Z-18-044148
Documentnummer DOC-19-163454
Bijlage(n) 0
Telefoonnummer 0229 856000
Verzonden **20 JUN 2019**

Behandelend ambtenaar Martine Klaassen Bos
Onderwerp Advies auditcommissie jaarrekening en accountantsverslag 2018

Geachte Raad,

Advies

De auditcommissie adviseert de raad om:

1. De jaarstukken 2018 vast te stellen inclusief de voorgestelde bestemming van het resultaat.
2. De aanbevelingen uit het accountantsverslag, over te nemen en het college op te dragen om de raad 1 x per kwartaal te rapporteren over de uitvoering hiervan voor een periode van tenminste twee jaar.
3. Het college op te dragen om alle langlopende contracten te beoordelen op (toekomstige) onrechtmatigheden, de voor- en nadelen van eventuele centrale aanbesteding (intern of extern met de 7 gemeenten in West-Friesland) in kaart te brengen en hierover te rapporteren aan de raad voor 1 januari 2020.
4. Het college op te dragen de komende twee jaar 1 x per kwartaal de voortgang te rapporteren van de top 3 aandachtspunten als vermeld in het accountantsverslag.
5. Het college te vragen om voor de aanlevering van de jaarstukken 2019 en volgende een planning te maken waarbij ruimte is voor onvoorziene omstandigheden.
6. Het college op te dragen om in de jaarrekening 2019 en volgende niet alleen te benoemen wat is gerealiseerd in het afgelopen jaar, maar ook tot welk effect dit heeft geleid, zonder de compactheid van de verantwoording te verliezen.

Inleiding

Op dinsdag 11 juni jl. heeft de auditcommissie in vergadering de concepten van de jaarrekening en het accountantsverslag 2018 (tezamen: de jaarstukken 2018) besproken. Bij die bespreking waren, naast de auditcommissieleden, R.H. Bouman, partner BDO, D. Kuijpers, wethouder en N. Ooijevaar, afdelingshoofd Strategie & Organisatie, aanwezig.

Jaarrekening en accountantsverslag

De auditcommissie heeft de taak de raad te adviseren over de jaarrekening en de aanbevelingen in het accountantsverslag. De inhoudelijke bespreking van de jaarrekening is aan de commissies en de raad, deze controleren immers of het college heeft uitgevoerd wat ze moest uitvoeren en of de doelstellingen uit de begroting van 2018 ook daadwerkelijk zijn gehaald. Het is beleid om het resultaat van het boekjaar aan de Algemene Reserve toe te voegen. De auditcommissie adviseert

de raad om de jaarstukken 2018 vast te stellen inclusief de voorgestelde bestemming van het resultaat en de aanbevelingen uit het accountantsverslag over te nemen.

Getrouwheid: goedkeurende verklaring

De gemeente Medemblik heeft voor de jaarrekening 2018 een goedkeurende verklaring verkregen met betrekking tot de getrouwheid. Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en samenstelling van de baten en lasten en de activa en passiva. De accountant benadrukt dat de gemeente de financiële huishouding goed op orde heeft.

Rechtmatigheid: verklaring met beperking

De gemeente Medemblik heeft voor de jaarrekening 2018 een verklaring met een beperking verkregen met betrekking tot de rechtmatigheid. Dit betekent dat de geconstateerde afwijkingen in de rechtmatigheid groter zijn dan de door de raad vastgestelde toleranties. De voornaamste afwijkingen komen door fouten in de aanbestedingsrechtmatigheid. De accountant heeft toegelicht dat bij de controle op de uitgaven, contracten zijn gesignaleerd waarbij de inkoop niet volgens de huidige Europese aanbestedingsregels is verlopen. De inkoop is weliswaar ver voor de inwerkingtreding van de Aanbestedingswet gedaan, maar hadden op een eerder moment opnieuw moeten worden aanbesteed. Dit jaar is daar scherper op gelet.

De auditcommissie merkt op dat al meerdere jaren wordt geadviseerd om het proces voor inkopen en aanbesteden te verbeteren en heeft hierop de wethouder bevraagd. De wethouder heeft toegelicht dat het plan van aanpak voor het inkopen- en aanbestedingsproces wordt uitgevoerd door de implementatie van het contractenregister en een digitaal inkoopstelsel. De contracten die nu als onrechtmatig zijn beoordeeld, zijn eerder niet onrechtmatig bevonden omdat deze indertijd wel door rechtmatige procedures tot stand zijn gekomen. Het gaat hierbij onder andere om informatiseringspakketten voor de gemeentelijke dienstverlening en de administratie. Het college zal hierover nader advies inwinnen bij aanbestedingsdeskundigen. De auditcommissie adviseert de raad het college op te dragen om alle langlopende (informatiserings)contracten te beoordelen op (toekomstige) onrechtmatigheden, de voor- en nadelen van eventuele centrale aanbesteding (intern of extern met de 7 gemeenten van West-Friesland) in kaart te brengen en hierover de raad te rapporteren voor 1 januari 2020.

Top 3 aandachtspunten voor 2019

De accountant heeft een top 3 opgesteld van aandachtspunten die met spoed beter moeten worden georganiseerd:

1. Europese en interne aanbestedingsregels;
2. IT-beheersomgeving;
3. Administratieve Organisatie en Interne Controle.

Het college heeft aangegeven de drie aandachtspunten voortvarend op te pakken. De auditcommissie adviseert daarom de raad het college op te dragen periodiek de voortgang van deze aandachtspunten te rapporteren.

Planning

De auditcommissie merkt op dat de aanlevering van de jaarrekening en het accountantsverslag niet conform planning zijn aangeleverd en de auditcommissie hierover zeer laat werd geïnformeerd. De commissie heeft daardoor de voorbereidende vergadering moeten annuleren en in zeer korte

termijn de concept stukken moeten beoordelen. Dit komt het adviesproces niet ten goede. De auditcommissie adviseert de raad daarom het college op te dragen om voor de aanlevering van de jaarstukken 2019 en volgende een planning te maken waarbij ruimte is voor onvoorziene omstandigheden.

Leesbaarheid

Tenslotte, de auditcommissie constateert dat het college weer een verbetering heeft gemaakt in de leesbaarheid en de compactheid van de verantwoording, waarvoor complimenten. Een enkele opmerking ten aanzien van de realisatie. Als echter, ter illustratie, staat dat 73% van de doelen zijn gerealiseerd in plaats van de afgesproken 80%, wordt niet uitgelegd waarom dit is gebeurd, danwel wat het effect hiervan was. De auditcommissie adviseert de raad om het college op te dragen om in de jaarrekening niet alleen te benoemen wat is gerealiseerd in het afgelopen jaar, maar ook tot welk effect dit heeft geleid, zonder de compactheid van de verantwoording te verliezen.

Ten slotte

De auditcommissie merkt verder op dat de organisatie, wederom, in staat is verbeteringen in het systeem te realiseren en dat de controle positief is verlopen. De auditcommissie bedankt het college voor de goede sturing van het afgelopen jaar en alle medewerkers voor de bijdrage aan de jaarstukken.

Met vriendelijke groet,

C. Nederhoff

Voorzitter auditcommissie

Leden auditcommissie:

A.M. Wakelkamp S. Visser

R.A. Paarlberg J. Visser

Concept-Besluitenlijst Commissie Samenleving

Datum 16 mei 2019
Tijd 19:30
Locatie MBG024
Voorzitter J. Stam
Commissiegriffier K. Zwakman

Aanwezigen vanaf 21:15 uur, Commissie samenleving in MBG 024:

VVD: T. Beerepoot, D. Kistemaker
CDA: C. Selders, S. Schouten
GB: G. Gringhuis
D66: M. de Brouwer, B. Tensen
PvdA: R. Blauw
GroenLinks: B. Huisman
PW2010: B. Burggraaf
BAMM: J. Berkhout

Afwezig: PWF
CU

College: D. Kuipers
J. Fit (tot 21.30 uur)

Ambtelijk: S. Feenstra (ag pnt 11 en 12), G. Paulissen en K. Heemskerk (ag pnt 13)

De vergadering start om 19.30 uur in de raadzaal. De drie commissies vergaderen raadsbreed t/m ag.pt. 03. Vanaf ag.pt. 04 vergaderen de commissies afzonderlijk.

Ag.pt. Onderwerp

01 Opening

De voorzitter heet allen welkom.

02 Vaststelling agenda t/m pt. 5

Mw. Selders stelt voor om het rvs over het Pact raadsbreed te behandelen. Een optie is om dit 20 mei te organiseren. N.a.v. de reacties van de fracties concludeert de voorzitter dat - hoewel onderschreven wordt dat dit onderwerp voor alle commissies relevant is - er geen steun is voor het voorstel, vanwege de praktische bezwaren bij behandeling op 20 mei. De agendacommissie zal alert zijn op onderwerpen met een raadsbreed karakter.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

03 Rvs Lentenota 2019 (DOC-19-146942) (Portefeuillehouder: D. Kuipers)

De volgende vragen worden door of namens het college beantwoord:

1. pag 1 - Prog. 1 - Verhoging energielasten gemeentehuis.

Kan aangegeven worden welke maatregelen er nog meer genomen gaanPagina 2 worden (intern) om de energiekosten te reduceren, immers op pag 7 van de lentenota staat dat er als besparingen zijn op de energielasten.

Reactie: op 5 oktober 2017 heeft de raad ingestemd met de uitvoering van de pakketten 1 en 2 van het project energiearm gemeentehuis. Maatregelen uit deze pakketten zijn:

- aanbrengen LED-verlichting in de parkeergarage
- aanbrengen bewegingsensoren in de parkeergarage
- isoleren appendages cv-installatie
- zonwerende folie Midden- en Zuidgebouw
- plaatsing 208 zonnepanelen met SDE-subsidie
- aanbrengen van bewegingsensoren Midden- en Noordgebouw

Daarnaast volgen nog maatregelen:

- uitbreiding elektratussenmeters in 3 gebouwen

Er is budget voor het plaatsen van een extra 1150 zonnepanelen langs de A7.

Het wachten is op toekenning van de SDE-subsidie.

2. pag 1 - Prog. 1 - Fiscale ondersteuning.

Kan aangegeven worden waarvoor deze € 25.000 specifiek gebruikt wordt?

Is het niet zo dat de ambtenaren, om hun werk naar behoren uit te kunnen voeren, met enige regelmaat bijscholing krijgen waardoor deze financieel ondersteuning in principe overbodig is?

Reactie: er zijn ambtenaren die een basiskennis hebben van fiscaliteiten. De complexiteit van dit aandachtsgebied neemt toe, er komen meer specialistische vragen. Hiervoor is ondersteuning en advies nodig van fiscalisten. Er worden meer fiscale vraagstukken verwacht in de komende jaren, mede door raadsbesluiten over grote projecten.

3. pag 3 - Prog. 3 - Onderzoek sanering overbodige verkeersborden gemeente Medemblik. Kan aangegeven worden waarom deze inventarisatie zodanig veel geld moet kosten? Kan aangegeven worden wat het landelijk beleid (saneren verkeersborden) inhoudt en of dit beleid leidt naar een meer veilige verkeerssituatie in de gemeente Medemblik?

Reactie: Doel van het saneringsplan is alle overbodige en onjuiste bebording te verwijderen. Daardoor neemt de verkeersveiligheid toe en nemen de kosten voor beheer en vervanging af. De kosten betreffen: inventarisatie, advisering, registratie, verkeersbesluit formuleren en presenteren plan van aanpak.

4. pag 4 - Prog. 3 - Afval.

Zijn de kosten a € 25,000 voor extra toezicht omdat extra toezicht moet worden ingehuurd? Is dit niet een van de taken van een BOA, waar cf aangenomen motie al extra in wordt geïnvesteerd?

Reactie: de raad heeft op 28 maart jl. een besluit genomen voor de taken 2019-2020 waarvoor een extra budget beschikbaar is gesteld. Extra toezicht voor de controle van afval valt niet onder deze taken. Om ervoor te kunnen zorgen dat het project ondergrondse containers in de binnenstad Medemblik een succes blijft, is het verstandig om capaciteit in te zetten zodat direct kan worden gehandeld als afval verkeerd wordt aangeboden.

5. pag 8 - Kredietaanvragen - punt 11 - Beheer kunstwerken vervangingen.

Valt het vervangen van een brug en vlonder onder een kunstwerk?

Reactie: ja (kunstwerken zijn civieltechnische bouwwerken).

6. Pag 2: Aangegeven wordt dat er extra budget nodig is voor onderzoek en communicatie (facilitering digitaal participatieplatform en kernvisies).

Kan dat toegelicht worden? Wat is de noodzaak?

Reactie: 3 jaar geleden is een proces gestart voor het ontwikkelen van kernvisies. Het vervolgtraject is nu in gang gezet en dat vereist middelen die nodig zijn om dit traject te ondersteunen (bijeenkomsten faciliteren, planontwikkeling en -presentatie).

7. Pag 5: Betalen eigenaren van gebouwen mee aan Gebruiksvergunningen brandveiligheid?
Reactie: het betreft een overheidstaak, het gaat om veiligheid, het is belangrijk dat dit snel op orde komt, vandaar dat extra middelen nodig zijn.

8. Pag. 5: hoeveel energie is er tot nu toe opgewekt met de zonnepanelen?
Reactie: 57.000 kW voor 208 panelen (real time).

9. Pag. 7 pt. 3: hoe is de keuze van de speelplaatsen tot stand gekomen?
Reactie: op basis van een lijst.

10. Extra-parkeerplaatsen Kleyenburg: zijn dat openbare parkeerplaatsen of behoren de plaatsen toe aan Kleyenburg?
Reactie: deze vraag wordt schriftelijk beantwoord.

11. Pag. 8: ptn. 7 en 8; waarom staat dit in de lentenota? Dit had toch in de begroting thuisgehoord (het gaat immers niet om onverwachte, incidentele zaken).
Reactie: dat klopt. Dat dit niet gebeurd is komt omdat men nog moet wennen aan nieuwe regels m.b.t. het activeren van dit soort zaken. In de begroting 2020 zal dit beter op orde zijn.

12. Waarom staan de zonnepanelen op het westen en niet op het zuiden?
Reactie: niet alleen de duurzaamheid bepaalt de positionering maar ook de inpassing.

13. Pag. 4: is er een rapport beschikbaar over de evaluatie van de havens? En had niet kunnen worden voorzien dat er kosten met de evaluatie gemoeid zijn?
Reactie: een dergelijk rapport is niet bekend bij het college. Eind 2018 is pas besloten om een evaluatie te doen; daarom kon het niet meer meegenomen worden in de begroting.

De commissie besluit dat het onderwerp als hamerstuk op de agenda voor de meningvormende commissie kan worden geplaatst.

04 Initiatiefvoorstel Optimaliseren vergadermodel (DOC-19-141519)

De volgende vragen worden door de indieners van het initiatiefvoorstel beantwoord.

1. Is er koudwatervrees wat betreft vergaderen in de krokus-, mei- en Herfstvakantie?
Reactie: nee. Het is echter aan het presidium om de vergaderdata vast te stellen.

2. Wanneer kan een nieuw vergadermodel ingaan?
Reactie: zodra de raad hiervoor de benodigde besluiten genomen heeft.

3. Wat is nog de rol van de agendacommissie (gezien de taken die volgens het voorstel bij het presidium worden neergelegd)?
Reactie: er liggen geen taken meer voor de agendacommissie. Wel is het - wil het presidium de nieuwe taken goed kunnen doen - noodzakelijk dat er een meer betrouwbare lange termijnagenda komt.

4. Aangegeven wordt dat ook een gedragsverandering noodzakelijk is om vergaderingen effectiever te maken. Er zijn echter 10 fracties, dat blijft zo. Hoe denken de indieners deze verandering te realiseren?

Reactie: dit is een kip-en-ei-kwestie. Het voorstel beoogt niet om het gedrag te veranderen, wel om vergaderingen effectiever en aantrekkelijker te laten verlopen. De

indieners vinden dat de oriënterende vergaderingen het minste toevoegen; wat daar aan de orde komt kan ook schriftelijk verlopen. Er worden 2 cycli toegevoegd; het is aan het presidium om te sturen op evenwichtige agenda's. Het vooraf stellen van schriftelijke vragen is effectief.

5. Lukt het om de omvang van raadsvoorstellen binnen dit model zorgvuldig te behandelen?
Reactie: er zijn 2 cycli toegevoegd. Maar discipline is belangrijk, niet alleen in de vergadering maar ook wat betreft het stellen van vragen vooraf. Er zouden alleen vragen gesteld moeten worden als de antwoorden daarop relevant zijn voor de te nemen besluiten.

De commissie besluit dat het onderwerp als besluitstuk op de agenda voor de meningvormende commissie kan worden geplaatst.

05 Bespreeknotitie toekomst gemeente Medemblik (G. van Keulen, GroenLinks)

Dhr. Van Keulen geeft - ter inleiding - een presentatie.

Naar aanleiding van de bespreeknotitie, de bijlage daarbij en de presentatie worden de volgende vragen aan dhr. Van Keulen gesteld en door hem beantwoord:

1. Aangegeven wordt dat de onderzoeksresultaten representatief zijn. Maar is dat wel zo? Er is immers een gering percentage van de bevolking geïnterviewd.

Reactie: de fractie is daadwerkelijk in gesprek gegaan met de inwoners die geïnterviewd zijn, het gaan niet om digitale contacten. Dat heeft ertoe geleid dat een brede kring informatie heeft gegeven.

2. Bij de interviews zijn twee vragen gesteld. Er staan echter vier vragen in de bespreeknotitie; waarom zijn deze toegevoegd?

Reactie: inwoners weten vermoedelijk niet wat het Pact inhoudt. Het Pact is echter wel relevant; er liggen relaties met de vragen die aan de inwoners zijn voorgelegd. Het Pact gaat immers over de toekomst. Er komt langzaam maar zeker een verstedelijking; wat zijn de opvattingen van de commissie hierover? Ook het Pact laat een ontwikkeling zien. Gaan we daarmee niet op weg naar een fusie? Hoe denkt de commissie daarover?

3. Wanneer zijn de enquêteurs bij de inwoners langsgeweest?

Reactie: 's middags en 's avonds, voor 21.30 uur.

4. Onlangs hebben dhrn. Nijsingh en Beuker ook een bespreeknotitie ingediend. Daar zijn voorbereidingsbijeenkomsten aan vooraf gegaan. Waarom heeft GroenLinks de enquête toen niet ter sprake gebracht?

Reactie: de enquête liep al toen de 2e voorbereidingsbijeenkomst plaatsvond; de fractie vond dit niet goed te combineren. Wel sluit het onderwerp deels aan bij genoemde bespreeknotitie.

5. Klopt het dat aan de conclusie die is aangegeven m.b.t. de kloof tussen bestuur en inwoners geen vragen aan inwoners ten grondslag liggen?

Reactie: tijdens de gesprekken is ook informatie naar voren gekomen waar de vragen niet op gericht waren.

6. Heeft de fractie uitleg gegeven bij de vragen?

Reactie: in de gesprekken is verduidelijkt wat ermee bedoeld werd als bleek dat die verduidelijking nodig was om antwoorden te krijgen.

7. Het woord "verstedelijking" kan verschillend geïnterpreteerd worden. Welke definitie is hieraan gegeven?

Reactie: er is geen definitie meegegeven. In de gesprekken bleek ook dat dit verschillend ingevuld werd.

8. Waar is GroenLinks bang voor, waar het gaat om Amsterdam naar hier te halen?

Reactie: GroenLinks wil graag dat Medemblik een plattelandsgemeente blijft, dat staat in het partijprogramma. Dat betekent dat er goed nagedacht moet worden over de stappen die Medemblik zet voor de toekomst.

9. Geconcludeerd wordt dat er een kloof is tussen bestuur en inwoners. Maar heeft het bestuur ooit aangegeven dat er een fusiewens is?

Reactie: de kloof en de fusie hebben geen directe relatie. De fractie neemt waar dat er een kloof is; wat mensen willen en wat er gebeurt is niet altijd gelijk.

Vervolgens wordt gereageerd op de vragen die GroenLinks stelt:

- 1) Kan de commissie zich vinden in de uitkomsten van de enquête?
- 2) In hoeverre moet er rekening gehouden worden met de wensen van de inwoners?
- 3) Doen wij er als gemeentebestuur goed aan om 'Amsterdam naar hier te halen'?
- 4) Zijn de 'maatschappelijke opgaven' van het Pact van Westfriesland niet net een brug te ver?

PWF:

1. De enquête is te beperkt.
2. Met de wensen moet altijd rekening gehouden worden.
3. PWF wil Amsterdam niet hier halen en woningbouw voor eigen inwoners.
4. Ook PWF heeft hier zorgen over.

CDA: is kritisch over de notitie. Deze lijkt ingegeven door angst voor verandering.

Bovendien lijkt het onderzoek/de notitie gebaseerd op de opvattingen van de fractie.

1. Het onderzoek is niet representatief. Er worden conclusies getrokken waar geen vragen over gesteld zijn. Opvallend is dat de bespreeknotitie komt nadat eerder de notitie van dhrn. Nijssingh en Beuker is behandeld. Uitgesproken is toen dat we verder willen werken aan de visie van de gemeente; dat is dus al aan de orde geweest. CDA vindt dat de kloofconclusie zwaar is aangezet. Op welk bestuur wordt gedoeld? Verder wordt aan een communicatieplan voor de raad gewerkt. Bovendien hebben gemeenteraad en fracties hier een eigen verantwoordelijkheid in.

2. Er wordt gewerkt aan participatiebeleid.

3. Toerisme is belangrijk voor Medemblik, de fractie verwacht niet dat dit ertoe zal leiden dat dit de gemeente zwaar belast

4. De opgaven komen op ons af en zijn een feit; samenwerking is daarbij belangrijk maar moet doeltreffend blijven waarbij afweging met de lokale belangen belangrijk is. De discussie over het pact hoort bij het rvs hierover thuis. "Een brug te ver" is te zwaar aangezet.

PW2010:

1. Er is twijfel over de betrouwbaarheid van de uitkomsten. De fractie vindt de uitkomsten subjectief en kan zich er niet in vinden. Bovendien is een klein percentage geïnterviewd.

2. Staat niet ter discussie.

3. Deze vraag is suggestief.

4. De discussie over het pact vindt plaats aan de hand van het rvs. De fractie staat hier wel kritisch in maar vindt samenwerking nodig.

PvdA:

1. De fractie kan zich niet in de uitkomsten vinden. Het onderzoek is niet door een bureau maar door een politieke partij uitgevoerd. Het is daarom moeilijk om conclusies te trekken, ook vanwege de representativiteit.

2. Uiteraard. Maar soms moeten er ook besluiten worden genomen die niet direct op veel enthousiasme kunnen rekenen. Is er altijd wel zicht bij de inwoners op consequenties, bv. van zelfstandigheid ook op langere termijn?

3. Suggestieve vraag. Amsterdammers komen naar de regio/de gemeente, ook vanwege de situatie op de woningmarkt.

4. De PvdA vindt de ontwikkeling van de regio gestimuleerd moet worden. De fractie vindt het jammer dat GroenLinks zich behoudend opstelt. I.p.v. angst voor de toekomst moeten we juist zin aan de toekomst hebben. Het is belangrijk om mee te doen.

D66: de fractie vindt het onderzoek vrij negatief ingestoken en is dat niet gewend van GroenLinks. Ook de titel "Ze doen toch wat ze willen" wijst in die richting. Ook de insteek

van de beide vragen aan de inwoners is vrij negatief, een andere formulering had tot andere uitkomsten kunnen leiden. De fractie vindt de conclusies voorbarig en de fractie kan zich daar niet in vinden. Voor de beantwoording van de vragen in de bespreeknotitie sluit de fractie zich aan bij het CDA.

GB:

1. De fractie ziet de enquête meer als ludieke actie. Wat hout snijdt is dat mensen wel informatie willen maar deze enquête is te beperkt en te eenzijdig en geeft geen objectief beeld.

2. Dit loopt al (o.a. de participatietraject)

3. Definiëring is niet helder. Iedereen kan in Medemblik komen wonen. De fractie heeft er een voorkeur voor dat gebouwd wordt voor de eigen behoefte.

4. Samenwerking en vooruitkijken is nodig, daar moet meer aandacht voor komen, die conclusie is ook n.a.v. de bespreeknotitie van dhrn. Nijssingh en Beuker getrokken.

Misschien moet er een bredere enquête komen.

CU:

Kan zich niet in de uitkomsten vinden en vindt het ook jammer van de actie. Er zijn vragen gesteld aan 1% van de inwoners en er zijn algemene conclusies getrokken. Politiek ben je dan niet goed bezig. Het is ook kwalijk: er wordt in de publiciteit aangegeven dat DE mening is opgehaald van DE inwoners. Enquêteer moet aan deskundigen worden overgelaten. Ook had een initiatief voor een enquête met de raad gedeeld kunnen worden. Mw. Visser vindt GroenLinks populistisch: de meningen van enkelen worden gebruikt om de mening van de raad te forceren. Dat doet geen recht aan een politiek democratisch proces. Deze actie is van geen waarde en is misschien zelfs negatief.

VVD:

1. Eens met de andere fracties dat de enquête niet representatief is.

2. Uiteraard, daar zit de raad voor.

3. Medemblik zal een plattelandsgemeente blijven, ook al komen er meer woningen. Dat moet goed ingepast worden. Het is suggestief om dat verstedelijking te noemen. De VVD is ook tegen fusie maar daar is ook geen sprake van; niemand heeft wensen in die richting aangegeven. Fusie is een non-discussie. GroenLinks moet niet de indruk wekken dat dat anders is. Het woningcontingent en werkgelegenheid is nodig; dat vereist lobbywerk.

4. Het pact is volgens de VVD geen fusiedocument; het is een intentieverklaring van gemeenten die willen samenwerken op een aantal terreinen.

BAMM:

1. Ondanks de goede bedoelingen lijkt de enquête zonde van de tijd. De fractie kan zich niet vinden in de uitkomsten, summiere, subjectieve en suggestieve vragen. Voor een goede enquête moeten de vragen zorgvuldig geformuleerd worden.

Wat betreft de overige vragen: in lijn met de andere fracties.

Reactie dhr. Van Keulen:

▫ Proeft scepsis over de intenties (partijdigheid). Z.i. is dat niet aan de orde. Jammer dat dit zo wordt uitgelegd. GroenLinks wilde weten wat inwoners dachten van de vraagstukken die zijn voorgelegd.

▫ GroenLinks bezoekt de regionale raadsledenbijeenkomsten. Dhr. Van Keulen hoort dat daar wel degelijk over fusies wordt gesproken. Bekend is dat een raadslid van Stede Broec in overleg is met regionale partijen om een voorstel in te dienen over fusie van gemeenten in WF. Dit is ook bij dhr. Raat bekend.

▫ Het is belangrijk om bij het denken over de toekomst van Medemblik de vraag te stellen of de gemeente plattelandsgemeente wil blijven of niet. Het is (i.t.t. wat de VVD aangeeft) niet vanzelfsprekend dat dat zo blijft (verwijst naar WBG-opvattingen die het pact beïnvloeden).

▫ Wat betreft de samenwerking: als dat voor veel taken gebeurt, komt van het één het ander. Waar wil Medemblik grenzen trekken wat betreft de zelfstandigheid?

▫ Hij constateert - gezien de reacties - dat het weinig zin heeft om met verdere voorstellen te komen. Dat vindt hij enigszins teleurstellend, omdat er z.i. geen sprake is van een subjectieve conclusie.

05A PAUZE

06 Heropening en vaststellen agenda vanaf pt. 6

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

07 Spreekrecht art. 16 Verordening op de raadscommissies gemeente Medemblik 2018 - 2022

Er hebben zich geen insprekers gemeld.

08 Vaststellen besluitenlijst commissie samenleving d.d. 4 april 2019

De besluitenlijst wordt vastgesteld, met de aanvulling onder 11b dat GL geen behoefte heeft aan meer onderzoek.

09 Vaststellen toezeggingenlijst en motielijst

De commissie stemt in met de adviezen van de griffie m.b.t. de toezeggingen- en motielijsten. Nagevraagd zal worden wat de voortgang van motie 204 is: RegenboogRegio.

10 Actieve informatie college

Wethouder Fit:

- Met gebruik making van de Brede regeling combinatiefuncties is in april een cultuurcoach aangesteld, ondergebracht bij De Blauwe Schuit. Tot de zomer op freelance basis. Zij zal muziek in de klas stimuleren.
- De projectgroep Hervorming subsidiemethodiek muziekonderwijs bereidt een advies voor en is samengesteld uit vertegenwoordigers van betrokken organisaties.
- Meer muziek in de klas: 19 van de 23 scholen hebben hiervoor subsidie aangevraagd.

Wethouder Kuipers:

- Toegezegde Infonota Veilig thuis komt eind juni.

11 Dialoog GR: GGD Hollands Noorden

E. Abbema (adjunct-directeur GGD NHN), mw Koopman (dir secr GGD NHN) geven toelichting op de werkzaamheden van de GGD NHN:

Programma Jeugd: Vanuit het programma Jeugd bewaken, beschermen en bevorderen we de gezondheid, groei en ontwikkeling van alle kinderen en jongeren tussen '-9 maanden' en 19 jaar. Een gezonde jeugd begint al voor de zwangerschap, daarom werken we nauw samen met bijvoorbeeld verloskundigen aan prenatale zorg. Zo geven wij cursussen voor zwangeren en organiseren wij

informatieavonden over voeding. Na de geboorte van uw kind, wordt u uitgenodigd voor een aantal bezoeken aan het consultatiebureau. Onze jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen en assistenten volgen de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling en gezondheid van uw kind. Regelmatig onderzoek van kinderen kan voorkomen dat er problemen ontstaan, of dat deze verergeren. Gaat uw kind naar school, dan wordt hij nog een aantal keer opgeroepen voor een bezoek aan de jeugdarts, de jeugdverpleegkundige of de doktersassistente.

Taken die in het verleden door de Ommering werden uitgevoerd zijn sinds 2012 overgedragen aan de GGD. De GGD verzorgt nu de gehele (jeugd)lijn van 0 tot 18-jaar.

Bij pasgeborenen wordt een screenbezoek afgelegd, waarbij onder meer gekeken wordt naar mogelijke erfelijke ziekten. De GGD werkt mee aan het project Kansrijke start.

Op dit moment is met name bij Veilig thuis het werven van voldoende professioneel personeel een knelpunt, zoals overal in het land.

Programma Infectieziektebestrijding: Onze artsen en verpleegkundigen richten zich op de bestrijding en het voorkomen van infectieziekten als tuberculose, kinkhoest, legionella en hepatitis A en B. Daarnaast hebben wij een spreekuur voor vragen over seks en seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA). Gaat u op vakantie buiten Europa? Onze artsen en verpleegkundigen staan voor u klaar met advies en de benodigde inentingen. Een afspraak voor ons reizigersspreekuur is zo gemaakt. Als uw kind naar de kinderopvang gaat, wilt u graag weten of dat veilig en verantwoord gebeurt. Onze inspecteurs komen daarom regelmatig langs op kinderdagverblijven, BSO's, bij gastouders en bij peuterspeelzalen. Als u vragen heeft over milieu in relatie tot gezondheid, kunt u terecht bij een van onze milieuadviseurs.

Programma Kwetsbare Burger: De GGD heeft een aantal forensisch artsen in dienst. Zij zijn 24 uur per dag beschikbaar als medisch adviseur van politie en justitie. Zo doen onze artsen de zorg voor arrestanten en buiten kantooruren ook voor gedetineerden, doen we zedenonderzoek in opdracht van de politie, nemen ze lichaamsmateriaal af en stellen ze letselbeschrijvingen op. Onze artsen doen ook de lijkschouw bij (twijfel aan) een niet-natuurlijke dood, inclusief euthanasie.

Over het algemeen zijn de taken van de GGD bij kwetsbare burgers signalerend. De GGD behandelt hier niet en heeft hier geen uitvoerende taak.

Daarnaast verzorgt de GGD de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). Onze medewerkers richten zich op mensen die problemen hebben op meer leefgebieden en die zelf niet om hulp vragen. Zij kunnen overlast veroorzaken of zich in een sociaal kwetsbare situatie bevinden. Onze medewerkers zijn erop gericht om inzicht te krijgen in de problemen, deze mensen te motiveren en samen met hen en andere instellingen te zoeken naar de hulp die nodig is. Wij werken daarom nauw samen met onder andere politie, veiligheidshuizen, gemeenten, woningbouwverenigingen en de GGZ.

Programma Onderzoek, Beleid en Preventie: Om te weten te komen hoe het gesteld is met de gezondheid van de bevolking in ons werkgebied, doen epidemiologen van de GGD regelmatig onderzoek. Wij verzamelen regionale en gemeentelijke gegevens en vergelijken die met landelijke gegevens. Op basis hiervan adviseren wij gemeenten over (preventieve) maatregelen en beleid (swijzigingen). Zo kunnen gemeenten actie ondernemen om de gezondheid van hun inwoners te verbeteren. Wanneer bijvoorbeeld uit onderzoek blijkt dat de inwoners van een gemeente te weinig bewegen, kan de gemeente, samen met ons, activiteiten doen om sporten te bevorderen. De GGD heeft een aantal programma's om gezond gedrag te stimuleren bij de inwoners van Noord-Holland Noord, daarin trekken we op met andere gezondheids- en welzijnsinstellingen. U kunt dan denken aan het programma In control of Alcohol & drugs, maar ook aan JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) en de Gezonde School.

Er worden meerdere monitors per jaar uitgevoerd. Op basis van deze informatie wordt een profiel per gemeente opgesteld aan de hand waarvan gemeenten hun lokaal gezondheidsbeleid kunnen aanpassen.

Op vragen van de commissie antwoordt wethouder Kuipers als volgt:
De zienswijzen van de aangesloten gemeenten worden in het AB besproken. Medemblik heeft als enige gemeente aangegeven de begroting af te keuren, omdat het beleid onvoldoende beschreven is. Het AB heeft dit besproken, maar dit heeft geen vervolg gekregen.

De financiële tekorten bij de GGD zijn weggewerkt, inmiddels is er een kleine reserve opgebouwd.

Voor Medemblik zijn vooral de preventie en de ketensamenwerking een uitdaging.

Op de vraag wat voor Medemblik is bereikt in 2018 wordt verwezen naar het populaire jaarverslag.

De overige vragen van de fracties GL en CDA worden schriftelijk beantwoord (bijlagen).

Op dit moment kan per gemeente geen inzicht worden gegeven welke kosten gemoeid zijn met de afgenomen aanvullende taken. Deze informatie wordt aan de AB-leden in het bestuur wel verstrekt. In de reacties op de begroting 2020 is dit meegenomen in het overzicht.

De voorzitter sluit vervolgens het agendapunt af en dankt de vertegenwoordigers van de GGD NHN voor hun informatieve bijdragen.

12 Rvs Voorstel 1e wijziging Verordening MO Medemblik (DOC-19-136181)

Op vragen van de commissie wordt door of namens de wethouder als volgt geantwoord:

- Voor algemene voorzieningen wordt geen eigen bijdrage van de afnemer gevraagd.
- Na de aanvraag wordt nagegaan of er betalingsproblemen zijn bij de eigen bijdrage, bijvoorbeeld tijdens het keukentafelgesprek.
- Deze wijziging van de verordening komt voort uit een wettelijke maatregel, die overigens nog door de Eerste Kamer moet worden vastgesteld.
- De eigen bijdrage wordt niet geheven wanneer de persoon in de schuldhulpverlening zit of minder verdient dan 120% van het minimumloon.

De commissie besluit dat het onderwerp als hamerstuk op de agenda voor de meningvormende commissie kan worden geplaatst.

13 Presentatie: sociaal domein in control (Portefeuillehouder D. Kuipers)

De presentatie wordt verzorgd door K. Heemskerk en G. Paulissen aan de hand van sheets (bijlage).

Op vragen van de commissie wordt als volgt geantwoord:

Keuzes om het budget voor het sociaal domein te beïnvloeden zijn onder meer:

- De grens voor bijzondere bijstand beperken van 120 % naar 110% van het minimum loon;
- Al dan niet ontwikkelen van preventie, maar dat beïnvloedt ook de kosten op langere termijn;
- Te streven naar een lichte vorm van zorg in plaats van de zware vorm.
- De wijze van declareren (de codering) is momenteel erg ingewikkeld en gaat daardoor vaak fout. Het aantal codes voor handelingen is rond de 200 en gaat worden teruggebracht naar 77 codes, waarmee declareren eenvoudiger wordt.
- Ook wordt de registratie van de jeugdhulp bij de gemeente nog verder verbeterd.

De commissie spreekt zijn waardering uit voor de presentatie.

14 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.00 uur

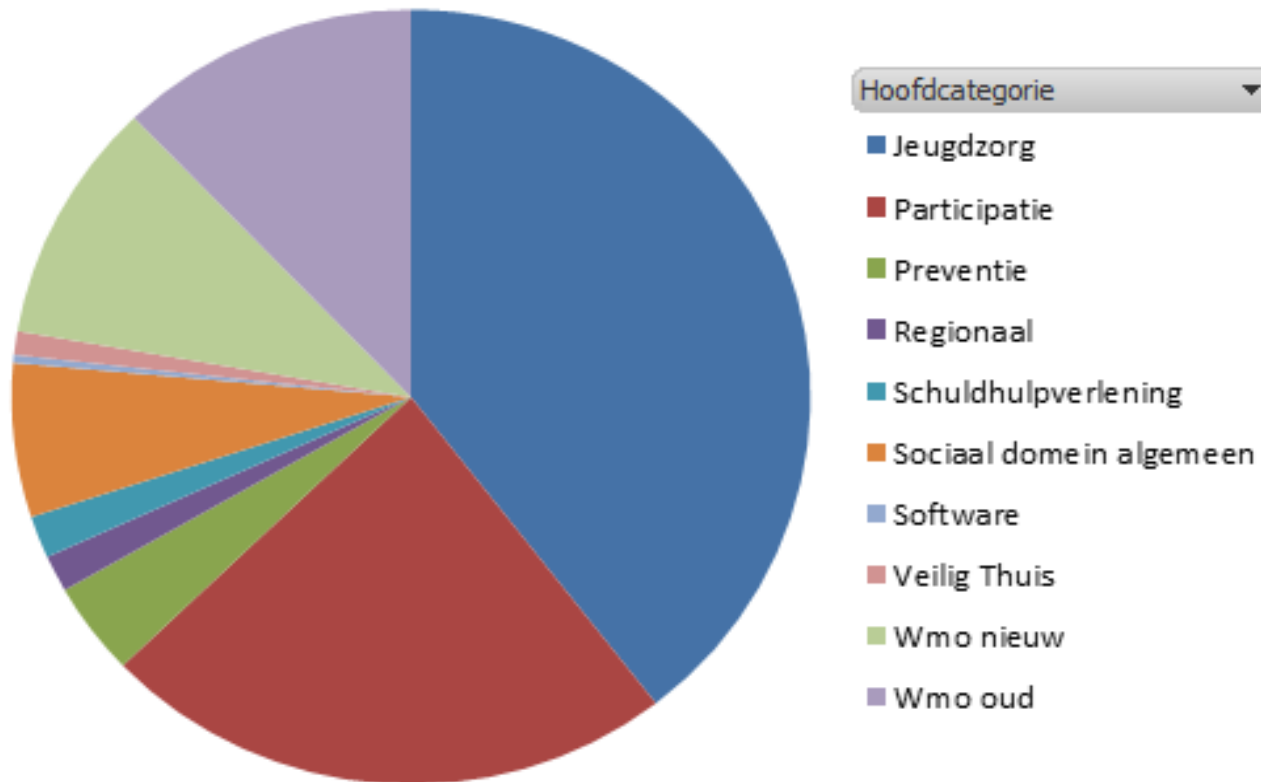
Financieel in control

Sociaal domein

mei 2019

Sociaal domein: wat verstaan we eronder

Totaal

Karakteristieken sociaal domein

1. We werken met een integrale begroting voor SD
2. We zijn zelf risicodrager en hebben beperkte sturingsmogelijkheden:
 - Onderdelen binnen SD hebben karakter van open-einde
 - Invloed op instroom jeugd beperkt door autonoom verwijzers
 - Beperkingen aan eigen beleidsruimte
3. Rijksbudget in 2017 en 2018 niet toereikend / niet budget neutraal
4. 1/3 begroting is bestemd voor SD

Wat zien we op dit moment/ Autonome ontwikkelingen

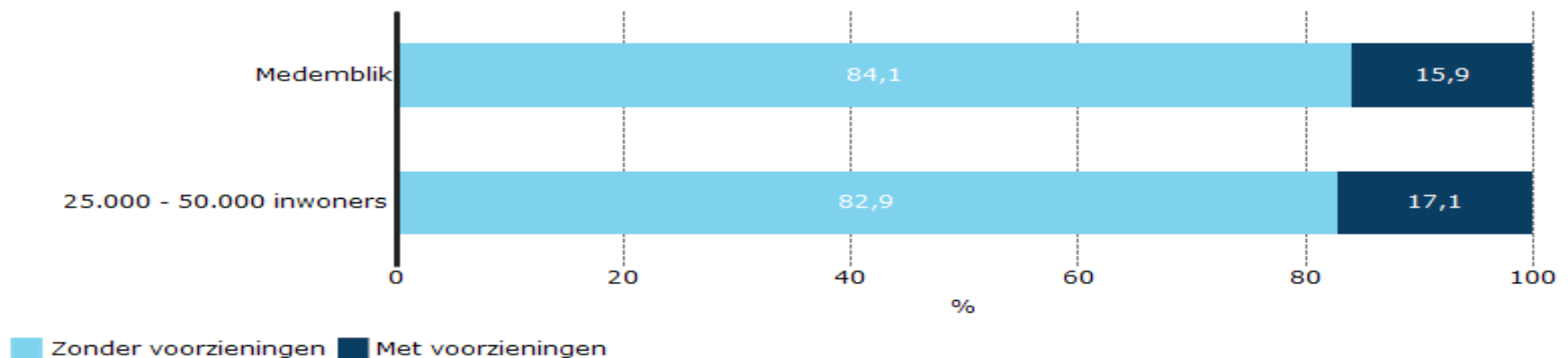
1. Druk op de Wmo
2. Stijging aantal cliënten Jeugdzorg & Wmo nieuw
3. Landelijk nog geen ombuiging zichtbaar naar lichtere jeugdhulp
4. Inzet op preventie (preventie-akkoord)
5. Veilig Thuis

Medemblik vs NL

bron: waarstaatjegemeente, betreft Q3&Q4 2018

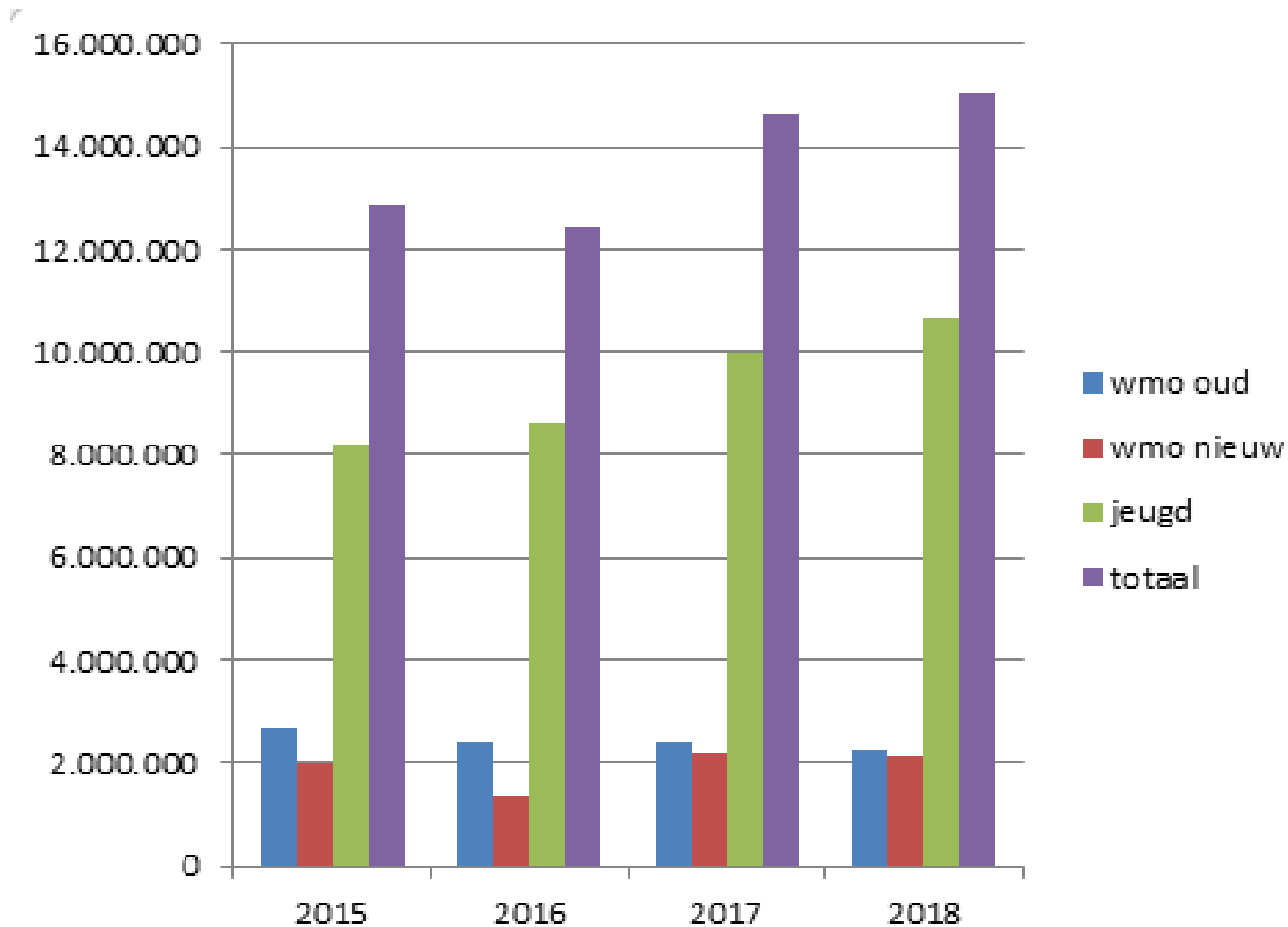
	% inwoners 0-19	% jeugdhulptrajecten
Medemblik	23,2	9,9
West-Friesland	23,2	10,2
Nederland	22,2	10,4

1.2 Huishoudens zonder en met zorg en ondersteuning

Ontwikkeling uitgaven

individuele maatwerktrajecten

Voorbeelden kosten Jeugdzorg

	Soort zorg	Kosten	Periode
1	intensief basis GGZ	1.088	traject
2	specialistische GGZ	6.300	traject
3	pleegzorg plaatsing	14.600	jaar
	voogdij	5.671	
	behandeling SGGZ	20.700	
	totaal:	40.971	
4	gezinshuis	87.600	jaar
	voogdij	5.671	
	trainingprogramma	2.616	
	totaal:	95.887	

4-sporen aanpak 'Financieel in control' start eind 2017

Toegang tot zorg

Samenwerking met aanbieders

Beleidskeuzes

Interne organisatie/bedrijfsvoering

	Highlights maatregelen
Spoor 1 toegang tot zorg	Instroom via huisartsen
	Doorontwikkelen administratieve organisatie
Spoor 2 samenwerking met aanbieders	Verkorten doorlooptijd
	Regionaal versterken contractmanagement & inkoopteam
Spoor 3 inhoudelijke (beleids)keuzes	Aanpassen regionale raamcontracten, uitsluiten optie declareren na afronding kalenderjaar
	Implementatie uitvoeringskader inkoop 2019-2021
	Sturen op toegang tot bijzondere bijstand & Schuldhulpverlening
Spoor 4 interne organisatie/bedrijfsvoering	Terugdringen administratieve lasten
	Datamanagement
	Vaste formatie boven (duurdere) inhuur
	Effectieve inzet van preventie

Grip en sturing

- Inzicht en daardoor ‘maximaal’ grip en sturing
 - Basis op orde: financieel, administratief en op inhoud werk
 - Opbrengst: minder administratieve lasten, meer tijd voor primaire proces
 - Benchmark tov andere gemeentes
 - Datamanagement
- kwaliteitsverbetering:
 - Professionaliteit
 - Inzet op effectiviteit:
 - Verbeteren werkprocessen,
- Collectieve voorzieningen ipv individuele voorzieningen

Met als doel: behalen transformatiedoelstellingen

Onze dilemma's

1. Budget sociaal domein is structureel ontoereikend
2. Maximaal grip via 4 sporen aanpak vs beperkte sturingsmogelijkheden
3. Inzet op preventie nodig om transformatiedoelstellingen te halen (zelfredzaamheid vs zorg voor iedereen)
4. Reserve sociaal domein halverwege 2020 leeg.
5. Hoe nu verder?

Beantwoording vragen voorafgaand aan de oriënterende commissies

Nummer DOC-19-154761
 Zaaknummer Z-18-046220
 Naam commissielid C. Selders
 Fractie CDA
 Onderwerp Commissievragen CDA cie. Sleving ag.pt. 11 Dialoog GR GGD
 Hollands Noorden
 Datum waarop de vraag is gesteld 13 mei 2019

Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de oriënterende commissie.

Portefeuillehouder

Afdeling

Vanuit de mogelijke vragen bij een dialoog met de GR-en graag een toelichting op met name onderstaande:

- 2) Wat heeft de belangrijkste prioriteit op het beleidsveld van de GR? Zowel van afgelopen jaar, als voor komend jaar.
- 7) Welke voor ons als raad relevante risico's ziet u in het beleidsveld van de GR?
- 8) Tegen welke dilemma's loopt u als vertegenwoordiger van Medemblik op en welke keuzes maakt u hierbij, of gaat u maken?

1.	<p>Aanvullende vragen:</p> <p>In het overzicht zienswijzen gemeenten Kadernota 2020 tbv AB 13-03-2019 (bijlage 2) staan alle zienswijzen van de 17 gemeenten in een overzicht. Er zijn een aantal onderdelen in deze zienswijzen die met elkaar overeenkomen. Er zijn echter ook specifieke zienswijzen die slechts een of een aantal gemeenten met elkaar delen.</p> <p>Hoe gaat de GGD om met de diverse zienswijzen?</p>
Antwoord	<p>De zienswijzen van alle gemeenten worden integraal in een overzicht geplaatst. Daarnaast wordt een overzicht gemaakt van de punten die uit de zienswijzen naar voren komen waar actie op wordt gevraagd. Op deze punten wordt een bestuurlijke reactie geformuleerd door het dagelijks bestuur, die aan het algemeen bestuur ter vaststelling wordt aangeboden. Dit is in het AB van 13 maart 2019 gebeurd.</p> <p>De zienswijze van de raad van Medemblik is door het dagelijks bestuur samengevat onder de punten 1 en 2 van de bestuurlijke reactie. Punt 1 betrof de wens van veel gemeenten om hen te betrekken in een participatietraject van beleidsontwikkeling inclusief financiële consequenties voorafgaand aan de programmabegroting 2020 en gemeenten te betrekken bij beleidsontwikkeling en hiertoe een procesvoorstel te doen.</p> <p>Punt 2 betrof het onderscheid maken in GR taken en aanvullende/niet-GR taken vanaf de programmabegroting 2020.</p>

2.	<p>De zienswijze van de Gemeente Medemblik komt niet overeen met de zienswijze die wij (geamendeerd) raadsbreed hebben aangenomen op 28-02-2019.</p> <p>Hoe betrouwbaar is zo'n overzicht?</p>
Antwoord	<p>Veel zienswijzen (en daarmee ook geamendeerde zienswijzen) worden pas enige tijd na de raadsvergadering aan GGD HN toegezonden. In het geval van Medemblik is direct na ontvangst van het (gewijzigde) besluit over de zienswijzen een bericht verstuurd naar alle AB leden (op 11 maart 2019) waarin is gemeld dat de raad van Medemblik een gewijzigd/ geamendeerd besluit heeft genomen. Dat is in het overzicht aangepast en deze aangepaste bijlage is aan de leden van het AB toegezonden als ook op de website geplaatst. In dit overzicht staat vermeld dat de raad van Medemblik een negatieve zienswijze afgeeft. Het geamendeerde besluit over de zienswijze heeft dus deel uitgemaakt van de beraadslagingen in het algemeen bestuur van 13 maart jongstleden.</p>
3a.	<p>Dit jaar is er een extra onderdeel aan het Rijksvaccinatieprogramma toegevoegd, namelijk vaccinaties tegen Meningokokken ACWY. Hiervoor is een aparte oproep naar tieners uitgegaan.</p> <p>Krijgen gemeenten hiervoor extra bijdragen van het Rijk?</p>
Antwoord	<p>Formeel zijn extra vaccinaties voor 14-18 jarigen tegen meningokokken ACWY geen onderdeel van het vaste Rijksvaccinatieprogramma (RVP). De financiering loopt daarom ook anders dan die van het vaste RVP. Er is een tarief vastgesteld dat de GGD per vaccinatie direct vergoed krijgt via het RIVM, dus niet via de gemeente. De tarieven dekken de extra kosten die hiermee gepaard gaan.</p>
3b.	<p>Kunt u iets zeggen over de opkomst in onze gemeente?</p>
Antwoord	<p>Het is op dit moment niet mogelijk iets te zeggen over de opkomst in Medemblik. Dit komt omdat veel jongeren uit Medemblik hun vaccinatie elders hebben gehaald, bijvoorbeeld waar ze naar school gaan of werken. Wanneer het RIVM alle data heeft verwerkt, krijgen we dit inzicht wel. We zien dat de opkomst na de eerste vaccinatieronde voor de hele regio op 80% ligt. Dit was 5% hoger dan we hadden beoogd. Dit zegt nog niets over de uiteindelijke opkomst, omdat jongeren die niet gekomen zijn, een herhalingsoproep hebben gekregen in de tweede ronde alsnog te komen, en in het najaar is nog een inhaalronde. Een klein percentage jongeren heeft de gratis vaccinatierondes niet afgewacht, maar hebben op eigen kosten zich eerder laten vaccineren. Voor een goede registratie van de vaccinatiegraad verzoekt het RIVM hen te laten weten dat zij al gevaccineerd zijn.</p>

Beantwoording vragen voorafgaand aan de oriënterende commissies

Nummer DOC-19-154807
 Zaaknummer Z-18-046220
 Naam commissielid R. Manshanden
 Fractie GroenLinks
 Onderwerp Commissievragen GroenLinks cie. Sleving 16 mei ag.pt. 11
 Dialoog GR GGD Hollands Noorden

Datum waarop de vraag is gesteld 13 mei 2019

Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de oriënterende commissie.

Portefeuillehouder

Afdeling

Graag een reactie op de onderstaande vragen die bij de motie “Dialoog met haar GR vertegenwoordigers” horen.

1.	Wat is, volgens u, het meest relevant voor ons om te weten over de ontwikkelingen van afgelopen en komend jaar binnen de GR?
antwoord	Er wordt ingezet om met gemeenten samen te bouwen aan een financieel gezonde organisatie. Het komend jaar vindt een bestuurlijke herijking plaats die wordt bepaald door wijziging van de gemeenschappelijke regeling, evaluatie van de dienstverleningsovereenkomst Veilig Thuis en andere ontwikkelingen. Dit alles met het doel om door preventieve zorg de gezondheid voor alle inwoners van Medemblik zo goed mogelijk te bewaken, beschermen en bevorderen.
2.	Wat heeft de belangrijkste prioriteit op het beleidsveld van de GR? Zowel van afgelopen jaar, als voor komend jaar.
Antwoord	De GGD heeft een gevarieerd takenpakket dat in 5 programma's uiteenvalt: Programma Jeugd, Kwetsbare burgers, infectieziekten, Onderzoek, beleid en preventie en Veilig thuis. GGD HN heeft de opdracht om aan te sluiten bij de veranderend samenleving en de nieuwe taken en verantwoordelijkheid van gemeenten. Dat vraagt om continue verbetering en doorontwikkeling. Er waren dit jaar verschillende autonome ontwikkelingen door een aantal wetswijzigingen, landelijke ontwikkelingen en bv de extra vaccinatierondes voor Meningokokken ACWY. De prioriteit lag bij het zo goed mogelijk vormgeven, in- en uitvoeren van deze ontwikkelingen. Daarnaast wordt ingezet op versterking van en sturing op de financiële positie door het volgen van het Financieel Herstelplan.
3.	Welke keuzes zijn er voor deze GR gemaakt?

Antwoord	In algemene zin is het zo dat er dit jaar verschillende autonome ontwikkelingen zijn geweest, waar we ons toe hadden te verhouden: een aantal landelijke ontwikkelingen, wetswijzigingen en bv de extra vaccinatierondes. De keuze is geweest daar de focus op te leggen.
4.	Wat heeft, volgens de GR afgelopen jaar specifiek voor Medemblik bereikt?
Antwoord	In het Populaire jaarverslag 2018 zijn per gemeente de realisatie cijfers opgenomen voor het onderdeel Jeugd. Voor de overige onderdelen is dit voor het gehele werkgebied opgenomen. In dit jaarverslag valt te lezen welke producten de GGD voor de gemeente Medemblik levert.
5.	Wat wilt u met de GR komend jaar voor Medemblik specifiek gaan bereiken?
Antwoord	Vanuit de GR is bv specifiek het gemeenteprofiel, waarin ingezoomd wordt wat de stand van de gezondheid van de bewoners van Medemblik is. Op basis van dit profiel is de beleidsadvisering op maat, en kan er gekozen worden voor een bepaalde focus binnen dienstverlening, bv binnen de gezonde schoolaanpak. In aanvulling op de GR heeft gemeente Medemblik aanvullende afspraken gemaakt voor dienstverlening die specifiek voor Medemblik is ingekocht. Bv kernengerichte locaties voor JGZ, inzet in de Wijkteams etc.
6.	Welke kansen ziet u komend jaar om te gaan benutten?
Antwoord	<p>Kansen voor de komend jaar/jaren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veel gemeenten hebben te kampen met tekorten in de jeugdzorg. Meer inzetten op preventie en vroegtijdige signalering en inzet van lichtere vormen van hulpverlening (normaliseren), bieden voor de lange termijn oplossingen om meer 'aan de voorkant' te komen. Vanuit haar GR-opdracht kan de GGD hierin in grote mate bijdragen. De gemeente Medemblik financiert al diverse aanvullende producten van de GGD, die hierin al een bijdrage leveren: als bijv. inzet JGZ in de wijkteams, opvoedspreekuren en inzet OGGZ in wijkteams. - Omgevingswet: de Omgevingswet biedt kansen voor een integrale aanpak, waarbij ook gezondheid en preventie worden meegewogen in omgevingsbeleid (veilige en gezonde fysieke leefomgeving). - Aanpak personen met verward gedrag - Wet verplichte GGZ
7.	Welke voor ons als raad relevante risico's ziet u in het beleidsveld van de GR? Tegen welke dilemma's loopt u als vertegenwoordiger van Medemblik op en welke keuzes maakt u hierbij, of gaat u maken?

Antwoord	Risico's: krapte in de arbeidsmarkt voor aanbod zorgpersoneel. Discussie rondom vaccinatie, etc.
8.	Zijn er dilemma's bij, waarbij het u helpt als wij als raad uitspraken over denk/oplossingsrichtingen gaan doen?
Antwoord	Zie antwoord vraag 7, vaak spelen dit soort problematieken landelijk. Het doel is dat het AB-lid de raad in een zo vroeg mogelijk stadium betreft bij ontwikkelingen en onderwerpen waar de raad sturing op heeft.

ID	Gedaan dd	Gedaan in	Onderwerp	Omschrijving	Behandelen in cie.	dd agendering/ Cyclus	Pfh	Stand van zaken	Advies griffie
716	11-09-17	cie. SLZ	De Zeehoek	De exploitatieovereenkomst die met stichting de Zeehoek wordt gesloten zal ter kennisname aan de raad worden gezonden.	Cie SLZ	1-3-2020	J. Fit	2/11/17: Q2 2018. 29/5/18: planning is bijgesteld. Zie DOC-18-069524. Q4/2018. 15/8/2018 planning bijgesteld naar Q4 2020. 18/10/2018: Dit komt aan de orde in de vervolgfase. Planning Q4 2019.	Aanhouden
782	10-4-2018	DOC-18-066280	Uitvoeringsplan alcohol&drugs	Evaluatie 2020	Cie SLZ	20-3-2020	J. Fit	29/5/18: Q2 2020: 18/2/19: SF conform planning	Aanhouden
795	20-9-2018	Meningvormend	Zomernota 2018	De overschrijding bibliotheek wordt binnen een jaar opgelost. /cie BenM 11-10-2018: De herindeling van De Mouter zal binnen één jaar geregeld zijn.	Cie SLZ	3-6-2019	J. Fit	22/10/18: in Q2 2019 volgt een informatienota over de stand van zaken. 29/05/19: in Q3 volgt een integraal raadsvoorstel voor de Mouter.	Aanhouden
802	8-10-2018	BenM	Budget verbouwing De Mouter	De belangrijkste aanleiding is de wens van de school voor uitbreiding. Daarnaast is er de taakstelling voor de bibliotheek van 40.000,-. Dat leidt tot de tweede activiteit. Verder is geïnventariseerd met de stakeholders wat de wensen zijn. Onderzocht wordt welke effecten dit heeft op het gebouw en wordt nagegaan hoe dit passend kan worden gemaakt. Het bedrag van 7 ton is een globale raming, gebaseerd op de inventarisatie. De bijdrage van de school moet nog helder worden. Er volgt nog een nadere uitwerking, dat komt in de raad terug.	Cie SLZ	3-6-2019	J. Fit	22/10/18: in Q2 2019 volgt een informatienota over de stand van zaken. 29/11/18: in Q2 2019 volgt een raadsvoorstel. 29/05/19: in Q3 volgt een raadsvoorstel. College heeft meer tijd nodig om tot een goed uitgewerkt voorstel te komen.	Aanhouden, Afhandelingstermijn aanpassen
807	8-11-2018	Raad	Vaststellen begroting 2019 / accommodatiebeleid	Accommodatiebeleid: de portefeuillehouder zegt toe dat er in het eerste kwartaal van 2019 een plan van aanpak beschikbaar is en dat er in het vierde kwartaal van 2019 zicht wordt gegeven op de globale stand van zaken wat betreft de contouren van het beleid.	Cie SLZ	3-6-2019	J. Fit	29/11/18: Q1 2019. Agendacie 21 maart. 25/03/2019: Conform toezegging in informatienota (Z-19-052657, DOC-19-131589) verplaatst naar Q2. 3/06/19: Meer informatie volgt over de planning.	Aanhouden
820	28-2-2019	Raad	Rvs Tijdelijke subsidieregeling investeringen accommodaties 2019	Bij de beraadslagingen zegt wethouder Fit toe dat zodra het maximum van het beschikbare budget is bereikt, een evaluatie aan de raad zal worden voorgelegd, zodat de raad het budget eventueel kan aanpassen.	Cie SLZ		J. Fit	25/3/19: Q4 (begroting 2020), of eerder als dit aan de orde is.	Aanhouden, Afhandelingstermijn aanpassen
824	14-3-2019	Meningvormend	Monitoring Veilig thuis	Monitor aanpak wachtlijsten Veilig thuis (Dashboard aanpak wachtlijsten). Wethouder Kuipers zegt toe dat de raad elk kwartaal 1 op 1 wordt geïnformeerd over aantal meldingen, wachttijden, adviezen en onderzoeken, ziekteverzuim en personeelsbestand.	Cie SLZ	3-6-2019	D. Kuipers	1/1/19: medio juni wordt de raad via een informatienota geïnformeerd over de stand van zaken bij Veilig Thuis. (SF)	Aanhouden
826	25-4-2019	Raad	Ingekomen stukken en mededelingen	Naar aanleiding van de ingekomen stukken 750 en 759 (aangenomen motie Enkhuizen Jeugdzorg Plus en aangenomen motie Stede Broec voortgangsrapportage Horizon) verzoekt mw. Selders of het college kan toezeggen dat deze onderwerpen worden meegenomen in besprekingen die regelmatig plaatsvinden over het onderwerp Sociaal domein. De voorzitter constateert dat dit toegezegd wordt.	Cie SLZ		D. Kuipers		Aanhouden
					MOTIES				
M182	1-11-2018	Raad	Motie Rvs MFA in Wervershoof; vervoersmogelijkheid (IVR-18-05452)	Draagt het college op: met voorstellen te komen voor een vervoersmogelijkheid voor iedereen om deze voorziening voor een ieder bereikbaar te maken.	Cie SLZ	11-11-2019	J. Fit	29/11/18: Dit komt aan de orde in de vervolgfase. Planning Q4 2019.	Aanhouden
M187	8-11-2018	Raad	Motie GemeenteBelangen Programmabegroting AED De basis op orde	Draagt het college op: 1. De gemeentelijke AED's per kern te inventariseren. 2. In de kernen waar de bereikbaarheid van AED's onvoldoende is, extra AED's te plaatsen.	Cie SLZ	3-6-2019	F. Streng	29/1/19: Dit wordt meegenomen in de vervangingsronde van de huidige AED's incl. kasten: Q1 2019 18/3/2019: Wegens drukte bij installateur verschoven naar Q2 2019	Aanhouden

ID	Gedaan dd	Gedaan in	Onderwerp	Omschrijving	Behandelen in cie.	dd agendering/ Cyclus	Pfh	Stand van zaken	Advies griffie
M193	6-12-2018	Raad	Motie vreemd aan de orde van de dag (IVR-18-05493) CDA Verbinding van onderwijs, zorg en welzijn met een wijkleertentrum	Draagt het college op: 1. Beknopt te onderzoeken of in onze gemeente een wijkleercentrum (of -centra) opgezet kan (kunnen) worden zoals dit in de gemeente Koggenland is aangepakt; 2. De resultaten en conclusie hiervan te delen met de raad d.m.v. een informatienota of raadsvoorstel.	Cie SLZ	3-6-2019	D. Kuipers	30/01/19: planning informatienota Q2 2019	Aanhouden
M204	31-1-2019	Raad	Motie vreemd aan de orde van de dag CDA. RegenboogRegio	Verzoekt het college: Samen met de gemeenten Koggenland, Stede Broec, Drechterland, Enkhuizen en Opmeer (eventueel met ondersteuning van Movisie) aan het Ministerie van OCW voor te leggen of deze zes gemeenten samen als 'RegenboogRegio' een intentieverklaring kunnen tekenen en in aanmerking kunnen komen voor een aanvullende subsidie ten behoeve van LHBTI-acceptatie.	Cie SLZ		J. Fit	27/2/19: Tot op heden is nog niet bekend of in de gemeente Enkhuizen de motie is aangenomen. Zodra dit bekend is, wordt er een verzoek ingediend bij het Ministerie van OCW. 21/3/19: In afwachting wat de raad van Enkhuizen gaat besluiten wordt met de overige vijf regio gemeenten nu de eerste stappen gezet richting een verzoek naar het Ministerie van OCW. 15/4/19: Het eerste contact met OCW is geweest. Het is afwachten wat voor reactie er gaat komen om de vraag of WF een regenboogregio kan worden. 29/5/19: Het ministerie van OCW heeft gereageerd op de vraag van de regio west friesland. In juni komt er een reactie richting de betrokken west friese raden.	Aanhouden
M206	28-2-2019	Raad	Motie vreemd aan de orde van de dag CDA. Verhuizing tennisvereniging De Kaag naar de Westrand in Wervershoof	Draagt het college op: 1. Het voorstel van 1 november 2018 alsnog ten uitvoer te brengen met dien verstande dat de tekst onder punt 1: Onder voorbehoud van vaststelling van de Begroting 2019 akkoord te gaan met het plan "Verplaatsing tennispark De Kaag naar de Westrand in Wervershoof", wat voor de gemeente een uitgave inhoudt van € 783.000,- wordt vervangen door: "Akkoord te gaan met het plan "Verplaatsing tennispark De Kaag naar de Westrand in Wervershoof." 2. Onder voorbehoud van een cofinanciering ter grootte van € 213.400,- een subsidie te verstrekken van € 395.600,- voor het realiseren van zes tennisbanen en een oefenveld op het tennispark inclusief ledverlichting en parkeerplaatsen. De specificatie van de cofinanciering is als bijlage bijgevoegd. Deze dient als leidraad en is in de uitvoering nader te bepalen. Zelfwerkzaamheid die tot besparingen leidt, wordt als een vorm van cofinanciering gezien en de hieruit voortvloeiende besparingen mogen dan ook op het bedrag van € 213.400,- in mindering gebracht worden. De subsidie van € 395.600,- te dekken uit de Algemene Reserve. 3. Een krediet te verstrekken van € 264.000,- voor het realiseren van een natuurgras trainingsveld met ledverlichting op het braakliggend terrein op de Westrand inclusief ballenvangers. De € 15.000,- structurele lasten hiervan voor 2020 te dekken uit het begrotingsresultaat 2020 en daarna te dekken binnen de begroting. 4. Met een voorstel te komen met betrekking tot de vrijgekomen locatie aan de Slotlaan, waarbij de voorkeur uitgesproken wordt de te verwachten opbrengst over te hevelen naar de algemene middelen.	Cie SLZ	21-3-2019	J. Fit	25/3/19: 28 maart legt het college de begrotingswijziging voor aan de raad. 18/4/2019: begrotingswijziging is akkoord. Motie wordt uitgevoerd. Kan van de toezeggingenlijst.	Aanhouden (motie bestaat uit meerdere onderdelen)

ID	Gedaan dd	Gedaan in	Onderwerp	Omschrijving	Behandelen in cie.	dd agendering/ Cyclus	Pfh	Stand van zaken	Advies griffie
M210	25-4-2019	Raad	Motie vreemd aan de orde van de dag GemeenteBelangen. Doorrekening variant met behoud gymzaal	<p>Verzoekt het college: 1. Voor 1 oktober 2019 een doorrekening te maken (voor dezelfde termijn als ook de semipermanente hal staat), rekening houdend met het groot onderhoud van de gymzaal en een bezettingsrooster van de drie accommodaties op basis van de verkregen informatie van de verenigingen.</p> <p>Deze doorrekening moet antwoord geven op de vraag welke gevolgen (financieel, bezetting en onderhoud) het behoud van de gymzaal met zich meebrengt ten opzichte van het thans voorliggende raadsvoorstel welke rekening houdt met de semi-permanente hal en de topsporthal.</p>	Cie SLZ	29-8-2019	J. Fit		Aanhouden

Beantwoording vragen uit de oriënterende commissies

Nummer DOC-19-156572
Zaaknummer Z-18-046220
Naam commissielid C. Selders
Fractie CDA
Onderwerp Regenbooggemeente
Datum waarop de vraag is gesteld

Portefeuillehouder J. Fit
Afdeling

In motie 204 is het college verzocht samen met de gemeenten Koggenland, Stede Broec, Drechterland, Enkhuizen en Opmeer (eventueel met ondersteuning van Movisie) aan het Ministerie van OCW voor te leggen of deze zes gemeenten samen als ‘RegenboogRegio’ een intentieverklaring kunnen tekenen en in aanmerking kunnen komen voor een aanvullende subsidie ten behoeve van LHBTI-acceptatie.

1.	Heeft het ministerie van OCW inmiddels gereageerd? Wat is de kans dat de regio als ‘RegenboogRegio’ wordt aangemerkt?
antwoord	Het ministerie van OCW heeft gereageerd. Regionaal wordt er een reactie op de motie voorbereid, deze zullen de vijf betrokken gemeenteraden in juni ontvangen.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de oriënterende commissies

Nummer DOC-19-163043
Zaaknummer Z-18-046220
Naam commissielid M. de Brouwer
Fractie D66
Onderwerp Commissievragen D66 cie. Sleving 20 juni ag.pt. 7
toezeggingen- en motielijst
Datum waarop de vraag is gesteld 12 juni 2019

Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de oriënterende commissie.

Portefeuillehouder

Afdeling

1.	Punt 824: wanneer kunnen wij de informatie nota verwachten? Nog voor de zomervakantie?
antwoord	
2.	M187: heeft de vervanging van de AED's al plaats gevonden? En zijn er al extra AED's geplaatst? Hoeveel?
Antwoord	
3.	M204: Wat is de stand van zaken? Zie ook het antwoord op de raadvraag van het CDA.
Antwoord	

Beantwoording vragen voorafgaand aan de oriënterende commissies

Nummer DOC-19-164663
Zaaknummer Z-18-046220
Naam commissielid C. Selders
Fractie CDA
Onderwerp Toezeggingenlijst: Sociaal domein
Datum waarop de vraag is gesteld 17 juni 2019
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de oriënterende commissie.
Portefeuillehouder
Afdeling

1.	Toezegging 826; n.a.v. ingekomen stukken 750 en 759 Tijdens de cie van 16 mei jl. is Horizon niet besproken bij het onderwerp Sociaal Domein. Kan de wethouder een update geven over de stand van zaken?
antwoord	Wethouder Dirk Kuipers is deze week met vakantie, u ontvangt uiterlijk donderdag 27 juni een uitgebreide schriftelijke update.

2.	M193 WijkLeerCentrum Kunnen we hier nog voor het zomerreces informatie over verwachten?
antwoord	Ja, we streven ernaar deze uiterlijk juni 2019 naar u te verzenden.

RAADSVERGADERING d.d. 11 juli 2019

Zaaknummer	Z-19-061597
Voorstelnummer	DOC-19-157416
Onderwerp	Doeltreffendheid samenwerking Jeugdhulp
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Dirk Kuipers
Afdelingshoofd(en)	Sabine van Eck

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend rapport van Rekenkamercommissie Medemblik-Opmeer d.d. 28 mei 2019;

gelet op artikel 185 van de Gemeentewet;

overwegende dat de rekenkamercommissie aan de raad rapporteert;

b e s l u i t

1. De conclusies van de rekenkamercommissie, genoemd in het rapport 'Doeltreffendheid samenwerking Jeugdhulp', te onderschrijven;
2. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie over te nemen;
3. Het college opdracht te geven de aanbevelingen in beleid en uitvoering vorm te geven, en de raad te informeren over de voortgang voor 1 juli 2020.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 11 juli 2019.

De griffier,

De voorzitter,

Ter besluitvorming

Onderwerp

Rapport rekenkamercommissie Doeltreffendheid samenwerking Jeugdhulp

Aanleiding

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van de jeugdhulp. De samenwerking door de gemeente met uiteenlopende partijen is essentieel voor het verlenen van doeltreffende jeugdhulp. Na de transitie zit de gemeente Medemblik nu in de fase van de transformatie. Voor het realiseren van de transformatiedoelen, zoals preventie en versterken van de eigen kracht van jongeren, is meer nodig dan de organisatie van de samenwerking. Dan gaat het over het zo goed mogelijk samenwerken in de keten van de jeugdhulp. De rekenkamercommissie heeft een onafhankelijk onderzoek verricht naar de doeltreffendheid van deze samenwerking.

Voorstel

1. De conclusies van de rekenkamercommissie, genoemd in het rapport 'Doeltreffendheid samenwerking Jeugdhulp', te onderschrijven;
2. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie over te nemen;
3. Het college opdracht te geven de aanbevelingen in beleid en uitvoering vorm te geven, en de raad te informeren over de voortgang 1 juli 2020.

Beoogd resultaat

Door het opvolgen van de aanbevelingen kunnen het bestuur en de organisatie van de gemeente de doeltreffendheid (maatschappelijk effect) van de jeugdhulp verder verbeteren. Belangrijke handvatten hiertoe zijn het versterken van de kaderstelling en controle, sturen op samenwerkingsaspecten, het vertalen van landelijke onderzoeken en aandacht voor ketensamenwerking in de jeugdhulp.

Argumenten

Het rapport geeft inzicht in de doeltreffendheid van de samenwerking op het gebied van jeugdhulp en handvatten om deze te verbeteren.

Uit de resultaten van documentstudie, interviews en een enquête onder zorgpartijen, volgen de volgende conclusies en aanbevelingen:

1. Kaders en controle

Conclusie: De kaders en controle zijn nu gericht op het budget. Er is minder scherpe aandacht voor kaderstelling en controle op het maatschappelijk effect. Het risico is dat er niet scherp genoeg gestuurd wordt op de uiteindelijke doelen van de transformatie: het versterken van de eigen kracht en het terugbrengen van specialistische zorg (2de lijn).

Aanbeveling 1: Versterk de kaderstelling en controle op het maatschappelijk effect.

2. Praktijk

Conclusie: Qua structuur heeft Medemblik veel goed geregeld. In de praktijk is meer aandacht nodig voor samenwerking: inzicht in belangen, faciliteiten, regierol en evaluatie.

Aanbeveling 2: **Stuur in de praktijk meer op belangrijke samenwerkingsaspecten.**

3. Visie

Conclusie: De visie van Medemblik kan bij veranderende trends en demografische ontwikkelingen leiden tot toename van jeugdhulp en overschrijdingen van het budget

Aanbeveling 3: **Volg de trends en ontwikkelingen van de visie en vertaal de aanbevelingen van landelijke onderzoeken op het gebied van Jeugdhulp.**

4. Ketensamenwerking

Conclusie: In het nieuwe beleid is aandacht voor de principes van ketensamenwerking. Deze aandacht behoeft aanscherping, zowel in beleid als uitvoering, om tot betere ketensamenwerking te komen.

Aanbeveling 4 : **Ga in beleid en uitvoeringsplan nadrukkelijk en scherper aan de slag met de principes van ketensamenwerking.**

Kantttekeningen

Niet van toepassing

Financiën

Niet van toepassing

Uitvoering/evaluatie

Het college wordt opgedragen de aanbevelingen vorm te geven in het beleid en de uitvoering van jeugdhulp.

Communicatie

De rekenkamercommissie zal zoals gebruikelijk een kort persbericht bij het onderzoek opstellen en de geënquêteerde zorgpartijen van het openbaar rapport op de hoogte stellen. De eventuele verdere communicatie is te verzorgen door het college.

Bijlagen

1. De aanbiedingsbrief van de Rekenkamercommissie Medemblik-Opmeer
2. Het rapport Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdhulp
Deel 1) Bestuurlijke Nota
Deel 2) Nota van Bevindingen
3. Een visuele samenvatting van het rapport.

Commissie

Commissie

Commissie

Behandeld in de commissie Samenleving d.d. 20 juni 2019
Behandeld in raadsbrede commissie d.d. 27 juni 2019

Aan de raad van de gemeente Medemblik
Postbus 45
1687 ZG Wognum

Betreft: Aanbiedingsbrief bij het RKC rapport 'Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdhulp, Gemeente Medemblik'
Datum: 24 mei 2019
C.C. : College van Medemblik

Geachte raadsleden,

Hierbij ontvangt u het Rekenkamerrapport over het onderwerp 'Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdhulp, Gemeente Medemblik'. De Rekenkamercommissie (RKC) heeft over dit onderwerp een rekenkameronderzoek uitgevoerd naar aanleiding van besprekingen met de raad en commissieleden in maart en september 2017. Eind 2017 heeft u de onderzoeksopzet ontvangen. In het jaarverslag 2018 zijn de werkzaamheden toegelicht en u heeft in december 2018 een brief gekregen over de vertraging van dit onderzoek.

Rapport in 2 delen

Het rapport hebben wij opgesplitst in twee delen:

- Deel 1 Bestuurlijke Nota. Hierin zijn op bestuurlijk niveau voor college en raad de conclusies en aanbevelingen en de bestuurlijke reactie opgenomen;
- Deel 2 Nota van Bevindingen. Hierin zijn de onderliggende onderzoeksgegevens opgenomen, waaronder de enquête onder zorgorganisaties.

Deze opsplitsing is bedoeld zodat u kort en bondig de resultaten van het onderzoek (bestuurlijke nota) kunt lezen en gelijktijdig ook de details en feiten van het onderzoek (nota van bevindingen) tot uw beschikking heeft.

Bestuurlijke reactie en conclusies en aanbevelingen

De bestuurlijke brief en het nawoord van de RKC zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van de bestuurlijke nota. Wij adviseren u dit met het college te bespreken en de conclusies en aanbevelingen middels een raadsbesluit over te nemen.

Presentatie en bespreking van het rapport

Naast het rapport ontvangt u ook een samenvatting van het rapport op twee A4'tjes. Dit is nieuw bij de aanbieding van rapporten. We willen u hiermee beknopt en visueel de essenties van het onderzoek aanbieden. Dit overzicht kunt u mogelijk nu en in de toekomst gebruiken bij uw werkzaamheden.

De RKC zal het rapport aan u toelichten op een komende commissievergadering. Wij stemmen dit af met uw griffier.

Hoogachtend,

De Rekenkamercommissie Medemblik-Opmeer
H.G. Wokke (voorzitter)
P. Domburg
E. Westphal

Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdhulp

Gemeente Medemblik

Eindrapport

Deel 2 Nota van bevindingen

2019

Voorwoord

Waarom dit rapport?

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van de jeugdhulp. De samenwerking door de gemeente met uiteenlopende partijen is hierdoor essentieel voor het verlenen van doeltreffende jeugdhulp. Na de transitie zit de gemeente Medemblik nu in de fase van de transformatie. Voor het realiseren van de transformatiedoelen, zoals preventie en versterken van de eigen kracht van jongeren, is meer nodig dan de organisatie van de samenwerking. Dan gaat het over het zo goed mogelijk samenwerken in de keten van de jeugdhulp. Daarbij is het uitgangspunt van het gezin leidend. Dit rapport gaat hierover.

Welke aspecten worden belicht?

Een succesvolle samenwerking tussen partijen wordt door meerdere factoren bepaald. Deze succesfactoren benoemen en onderzoeken we in dit rapport. We kijken naar de praktijk van de samenwerking tussen gemeente en zorgpartijen. Het gaat dan over ambitie en doelen, wederzijdse belangen, de samenwerkingsrelatie, de organisatie en het proces van samenwerken. Door invulling te geven aan deze factoren bereiken de partijen hun eigen en gezamenlijke doelen. We belichten ook de leidende principes voor effectieve ketensamenwerking. Het gaat hier over lange termijn samenwerking met betrokken partners. Partners die gezamenlijk invulling geven aan de informatievoorziening, de monitoring van prestaties, continu verbeteren en invulling geven aan het centraal gestelde collectieve belang.

Voor wie is het rapport bestemd en hoe kan het worden gebruikt?

Het onderzoeksrapport bestaat uit twee delen: een bestuurlijke nota (deel 1) en een nota van bevindingen met bijlagen (deel 2) met de onderzoeksgegevens.

Het rapport is bestemd voor de gemeenteraad, het college en de organisatie van de gemeente Medemblik. Met de conclusies en aanbevelingen, zoals opgenomen in deel 1, kan de raad zijn kaderstelling en controle meer richten op de transformatiedoelstellingen. Het college en de organisatie kunnen de samenwerking met zorgpartijen verbeteren. Samenwerken betekent ook informatie delen en samen invulling geven aan verbeteracties. Het rapport is daarom ook relevant voor de zorgpartijen die op het gebied van de jeugdhulp voor de gemeente Medemblik (en regio) werkzaam zijn. Hiermee is het een middel om, bijvoorbeeld door gesprekken tussen de gemeente Medemblik en zorgpartijen, het beleid en de uitvoering van de jeugdhulp te concretiseren en gezamenlijk nader te bepalen.

Woord van dank

De RKC bedankt alle betrokken medewerkers van de gemeente Medemblik voor de gehouden interviews, de verkregen informatie en de ondersteuning bij het uitzetten van de digitale enquête. De RKC bedankt ook de zorgpartijen die door het invullen van een enquête inzicht hebben gegeven in hun beleving van de samenwerking.

De Rekenkamercommissie

Henk Wokke (voorzitter)
Nelleke Domburg
Edwin Westphal

Inhoudsopgave	Deel 2	Nota van Bevindingen	
1	Inleiding onderzoek		5
	1.1 Onderzoek: doelstelling, probleemstelling, en scope		5
	1.2 Normenkader en factoren voor succesvolle samenwerking		6
2	Landelijke context van het onderzoek		8
	2.1 Jeugdwet en centrale doelstellingen Jeugdhulp		8
	2.2 Landelijke ontwikkelopgave Jeugdhulp		9
3	Beleid Medemblik: afstemming doelen en prioriteiten		11
	3.1 Kaders en doelen van de gemeente Medemblik		11
	3.2 Controle op realisatie van doelen		16
	3.3 Samenhang van doelen gemeente Medemblik met zorgpartijen		20
4	Uitvoering samenwerking Medemblik		25
	4.1 Respons en representativiteit digitale enquête		25
	4.2 Ambities en doelen gedeeld		26
	4.3 Belangen		28
	4.4 Relatie gemeente Medemblik met zorgpartijen		30
	4.5 Organisatie van het netwerk		32
	4.6 Proces van de samenwerking		35
	4.7 Ontwikkelingen sinds 2015		37
5	Ontwikkelingen beleid 2019-2022 en zicht op de toekomst		39
	5.1 Landelijke ontwikkelingen Jeugdhulp en onderzoek ketensamenwerking		39
	5.2 Beleid Medemblik 2019-2022: samen werken om elkaar te versterken		41
	5.3 Beschouwing landelijke ontwikkelingen en beleid Medemblik 2019-2022:		43
	Bijlagen		45
	Bijlage 1 Onderzoekaanpak, literatuur en afkortingen		46
	Bijlage 2 Gemeentelijke beleids- en verantwoordingstukken		49
	Bijlage 3 Gemeentelijke convenanten en samenwerkingsafspraken		60
	Bijlage 4 Voorbeeld overzichten ontwikkelingen jeugdhulp Medemblik		63
	Bijlage 5 Opzet enquête voor zorgpartijen		65

RKC Medemblik – Opmeer

1 Inleiding onderzoek

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op het doel van het onderzoek, de bijbehorende probleemstelling en de scope (paragraaf 1.1), en vervolgens is het normenkader toegelicht (paragraaf 1.2).

1.1 Onderzoek: doelstelling, probleemstelling, en scope

De doelstelling en de bijbehorende probleemstelling conform de onderzoeksopzet¹ zijn als volgt:

Doelstelling: Inzicht geven in de doeltreffendheid van de samenwerking in de jeugdhulp tussen de 0de, 1ste en 2de lijn in de gemeente Medemblik.

Probleemstelling: Hoe verloopt de samenwerking tussen gemeente en betrokkenen in de 0de, 1ste en 2de lijn van de jeugdhulp en wat betekent dit voor de doeltreffendheid van de jeugdhulp in Medemblik.

Met inzicht in doeltreffendheid van de samenwerking willen we de raad, zo mogelijk, ook handvatten geven voor de nadere invulling van hun verantwoordelijkheid bij jeugdhulp. Hierbij moeten gemeenten bij beleid en uitvoering ook omgaan met de belangen van anderen. We willen mogelijkheden aangeven om de doeltreffendheid van de samenwerking op het gebied van jeugdhulp te verbeteren.

De scope van dit onderzoek is de samenwerkingsrelaties tussen gemeente en zorgorganisaties. Er is onderzocht hoe de gemeenten de samenwerking met partijen in de jeugdhulp hebben geregeld, hoe dit verloopt en hoe hier zicht op is (ook voor de raad). In het kader van dit onderzoek is het daarbij ook relevant hoe de zorgorganisaties de rol van de gemeente daarin ervaren.

In de onderzoeksopzet zijn daarom deelvragen geformuleerd op de volgende aspecten:

- Doelen en prioriteiten. Hierbij gaat het om hoe de doelen van de gemeente zich verhouden tot de doelen van zorgpartijen en hoe er gerapporteerd wordt over het behalen van doelen.
- Samenwerking. Hierbij gaat het om de afstemming tussen gemeente en zorgpartijen op operationeel, tactisch en strategisch niveau op de 0de, 1ste en 2de lijn van de jeugdhulpverlening.

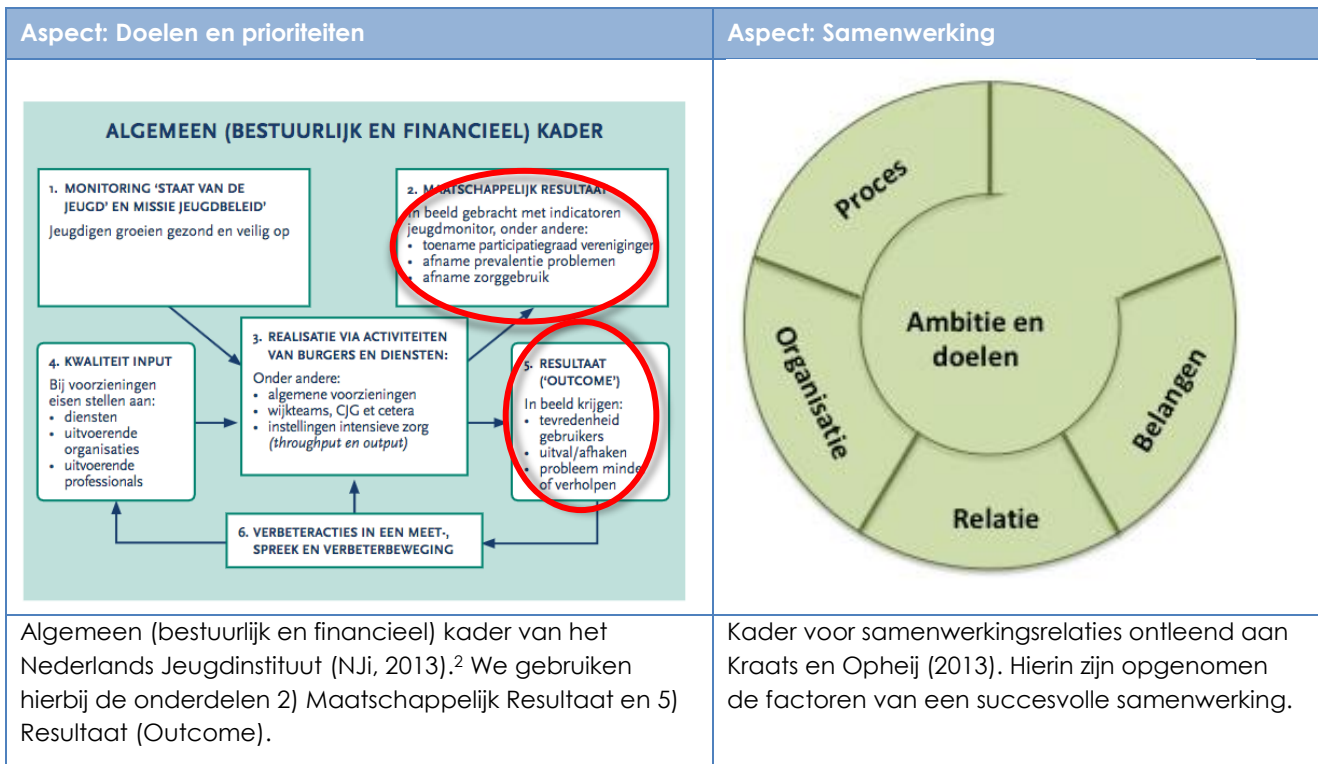
Bijlage 1 gaat kort nader in op de uitvoering van de onderzoeksopzet. Daar is ook de literatuurlijst en een lijst met afkortingen opgenomen.

¹ RKC Medemblik-Opmeer (2017). Onderzoeksopzet Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdzorg in Medemblik en Opmeer.

1.2 Normenkader en factoren voor succesvolle samenwerking

Het normenkader sluit aan op deze twee aspecten.

Hiervoor is aansluiting gezocht bij de volgende twee algemeen gebruikte kaders (figuur 4.1).

Figuur 1.1 Basis voor het normenkader

De factoren voor een succesvolle samenwerking zijn:

Ambitie en doelen. Een gedeelde en betekenisvolle ambitie is van groot belang als bindmiddel in de samenwerking. Deze ambitie moet worden uitgewerkt in doelen die breed gedragen en samen nagestreefd worden.

Belangen. Maatschappelijke, organisatie- en individuele belangen moeten inzichtelijk zijn. Zo kunnen in een onderhandelingsproces oplossingen worden gevonden waarmee win-win situaties bereikt worden: het beste gezamenlijke resultaat.

Relatie. Vertrouwen is bij samenwerken essentieel. Goede interpersoonlijke relaties, verbindend leiderschap en de wijze van omgaan met verschillen en conflicten bepalen de samenwerking.

Organisatie. Professioneel organiseren betekent zorgdragen voor de besturing, juridische vorm, businesscase en faciliteiten (mensen, ICT). De samenwerking leidt tot realisatie van doelen.

Proces. Een afgestemde aanpak (fasen, wijze besluitvorming) is basis voor het ontwikkelen en vitaal houden van de samenwerking. Een heldere rolverdeling en evaluatie ondersteunen dit proces.

Het normenkader op het gebied van doelen, prioriteiten en samenwerking is opgesteld in aansluiting op de onderzoeksvragen en de genoemde algemene kaders. Hierbij kijken we in dit rapport vooral naar de kaderstellende en controlerende rol van de raad (zie tabel 4.1).

² Dit kader is ook gebruikt bij de informatiebrief van de RKC Medemblik-Opmeer (juli 2017) over Monitoring van het Jeugdbeleid.

RKC Medemblik – Opmeer

Tabel 1.1 Normenkader

Onderzoeksvraag	Normen
DOELEN EN PRIORITEITEN	
1. Kaders: Welke doelen heeft de raad gesteld voor jeugdhulp (0 ^{de} , 1 ^{ste} en 2 ^{de} lijn)?	<ul style="list-style-type: none"> • Doelen over de outcome zijn helder • Doelen over het budget zijn helder • Er zijn doelen voor ontwikkeling 0de, 1ste en 2de lijn
2. Controle: Hoe wordt over de realisatie van de doelen gerapporteerd; is dat voor de raad inzichtelijk?	<ul style="list-style-type: none"> • Inzicht in behalen van doelen met de jeugdmonitor • Inzicht in behalen van doelen budget • Inzicht in de realisatie van doelen zorgpartijen
3. Samenhang van doelen: Hoe verhouden de doelen van de gemeente zich met de doelen van de zorgpartijen?	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een samenwerkingsovereenkomst met duurzame afspraken (zie verwijzing naar de TAJ in paragraaf 5.2)³ • In de samenwerkingsovereenkomst staan doelen • Gemeente en zorgpartijen hebben frequent contact
SAMENWERKING	
4. Ambitie en doelen: Is er een gedeelde ambitie van gemeente en zorgpartijen? Waar gaan ze samen voor?	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een gedeelde ambitie tussen gemeente en zorgpartijen (partners) • De bijdrage van partners is helder • Er is een (financiële) prikkel dat partners bijdragen
5. Belangen: Wat zijn de belangen van gemeente en zorgpartijen?	<ul style="list-style-type: none"> • Partners hebben inzicht in elkaars belangen • Gezamenlijke oplossing gaat voor eigen belang
6. Relatie: Is er vertrouwen? Is de relatie constructief?	<ul style="list-style-type: none"> • Partijen hebben vertrouwen in elkaar • Conflicten worden constructief behandeld
7. Organisatie: Is het netwerk van partijen professioneel georganiseerd?	<ul style="list-style-type: none"> • Structuur en besturing van de samenwerking zijn afgestemd op doelen van partners/organisaties • Faciliteiten (bv. ICT, financiën) en medewerkers van partijen worden als bindmiddel ingezet • De samenwerking leidt tot realisatie van doelen
8. Proces: Is het proces van de samenwerking goed georganiseerd?	<ul style="list-style-type: none"> • De rollen (o.a. regierol) in de samenwerking zijn helder • Er is in de communicatie balans tussen inhoud en proces en interactie • Er is evaluatie van het samenwerkingsproces

Bij de beoordeling van de normen, zijn de volgende categorieën gebruikt:

	De gemeente en partijen voldoen grotendeels aan de norm.
	De gemeente en partijen voldoen gedeeltelijk aan de norm.
	De gemeente en partijen voldoen niet / nauwelijks aan de norm.

Leeswijzer.

Hier in hoofdstuk 1 is een inleiding op het onderzoek gegeven. Hoofdstuk 2 schetst de landelijke context, waarna hoofdstuk 3 een beeld geeft van de beleidsinvulling van de afgelopen jaren in Medemblik. Hoofdstuk 4 gaat in op de uitvoering van de samenwerking, inclusief de resultaten van de enquête. Hoofdstuk 5 geeft een doorkijk naar het begin 2019 vastgestelde nieuwe beleidsplan. De uitvoering hiervan zal in de komende periode plaatsvinden, hier is logischerwijs daarom nog geen onderzoek naar gedaan. Deze nota van bevindingen is daarmee chronologisch van opzet.

³ Het gaat hierbij om afspraken voor langere duur over kwaliteit, passende zorg en professionaliteit in combinatie met hierop toegesneden bekostiging en tariefstelling.

2 Landelijke context van het onderzoek

In dit hoofdstuk is het onderzoek in de context gezet van landelijke wetgeving (paragraaf 2.1) en de landelijke ontwikkelopgave voor de jeugdhulp (paragraaf 2.2).

2.1 Jeugdwet en centrale doelstellingen Jeugdhulp

Met de nieuwe Jeugdwet⁴ zijn gemeenten sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor jeugdhulp.

Met de komst van de Jeugdwet in 2015 hebben gemeenten de wettelijke "verantwoordelijkheid voor het voorkomen van, de ondersteuning, hulp en zorg bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregelen en de jeugdreclassering⁵." Hiervoor zijn taken en verantwoordelijkheden overgedragen aan gemeenten (decentralisatie). Daarnaast zijn er ook wijzigingen ingezet in de manier van organiseren bij gemeenten en andere partijen van de uitvoering van de jeugdhulp (transformatie). De gemeente werkt zo op het gebied van jeugdhulp met veel partijen samen (0de, 1ste en 2de lijn). Daarbij zijn er ook wettelijke verplichtingen om bovenlokaal samen te werken op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering. De Jeugdwet is erop gericht om bij te dragen aan een betere ondersteuning van kinderen. Hierbij is een diversiteit aan zorgvormen, jeugdhulpaanbieders en opdrachtgevers betrokken (VNG, 2015). Hiervoor is ook een omslag nodig, waarbij de centrale transformatiedoelstellingen zijn⁶:

1. Meer preventie, eigen verantwoordelijkheid en benutten van 'eigen kracht';
2. Jeugdigen naar vermogen mee laten doen, door normaliseren, ontzorgen en niet onnodig medicaliseren;
3. Sneller op maat, dichtbij huis om het beroep op specialistische jeugdhulp te verminderen;
4. Betere samenwerking rond gezinnen (één gezin, één plan, één regisseur);
5. Meer ruimte voor professionals door de regeldruk te verminderen.

De gespecialiseerde jeugdhulp moet naadloos aansluiten op de jeugdtaken waar gemeenten verantwoordelijk voor zijn. Voor jeugdigen en opvoeders betekent het: minder verwijsmomenten, meer preventie, snelle inzet, beroep op eigen netwerk.⁷

Gemeenten moeten met veel uiteenlopende partijen samenwerken.

- In de 0de lijn: de zgn. *civil society* (o.a. ouders/eigen netwerk, scholen, (sport-)verenigingen);
- In de 1ste lijn: o.a. binnen de wijkteams, huisartsen;
- In de 2de lijn: specialistische zorg (o.a. jeugd-ggz, jeugdverslavingszorg, jeugd LVB⁸).

Bepaalde voorzieningen worden lokaal vormgegeven en ingericht (zoals preventie, samenwerking met scholen, wijkteams). Daarnaast zijn er voorzieningen, die regionaal of bovenregionaal/landelijk vorm krijgen (o.a. jeugdzorg+ (gesloten jeugdzorg), jeugd LVB en intramurale jeugd-ggz).⁹ De Jeugdwet schrijft voor dat gemeenten bepaalde zaken bovenlokaal organiseren, zoals jeugdbescherming en jeugdreclassering en het Algemeen Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). Het AMHK heet nu Veilig Thuis. Ook specialistische hulp wordt (boven-) regionaal ingekocht. De VNG heeft ook landelijke raamcontracten afgesloten in het kader van het landelijk transitiearrangement (enkele landelijke specialistische functies voor schaarse zorgvragen).

⁴ Jeugdwet (1 maart 2014). <http://wetten.overheid.nl>

⁵ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0034925/2017-02-28>

⁶ TAJ, Transitie Autoriteit Jeugd (2017). Zorgen voor de jeugd (derde jaarrapport).

⁷ Publieksfolder transitie jeugdzorg, CJG geeft antwoord (juli 2013).

⁸ LVB: licht verstandelijke beperking.

⁹ VNG (2015). Ruimte voor jeugdhulp.

2.2 Landelijke ontwikkelopgave Jeugdhulp

De transformatie betekent een ontwikkelopgave voor het jeugdstelsel.

In 2015 is de notitie Ruimte voor Jeugdhulp gepubliceerd door een werkgroep met deelnemers van het rijk, gemeenten en sectoren GGZ, jeugdzorg en gehandicaptenzorg. Centraal hierin stond de ontwikkelopgave voor het jeugdstelsel. Het belang van samenwerking en afstemming tussen partijen komt hierin herhaaldelijk aan bod (zie enkele citaten in het volgende kader).

"Gesprek op basis van gedeelde visie. Om de jeugdhulp verder te ontwikkelen, is een gedeelde visie noodzakelijk. Aanbieders en gemeenten kunnen deze visie intensief met elkaar ontwikkelen."

"Kennisuitwisseling tussen gemeenten en aanbieders. De invoering van de Jeugdwet heeft er toe geleid dat in het hele land nu vernieuwende initiatieven en organisatiemodellen bestaan voor het ontwikkelen, delen en verrijken van kennis."

"Inkoop past bij dialoog. Het gesprek over de ontwikkeling van het zorgaanbod is zowel inhoudelijk als financieel gedreven."

"Samenwerking met instellingen. Om te komen tot een vernieuwd, ontschot ondersteuningsaanbod, gaan gemeenten de dialoog aan met de instellingen in de regio's."

In 2015 heeft deze werkgroep als ambitie geformuleerd "om ten opzichte van de bestaande situatie de klinische capaciteit over de volle breedte met 30% te laten krimpen in enkele jaren, uiterlijk in 2018." In de Transformatieagenda Specialistische Jeugdhulp Noord-Holland Noord¹⁰, hebben de 18 betrokken gemeenten in de bestuursopdracht deze afname van specialistische jeugdhulp met 30% als doelstelling overgenomen. Dit geldt dus ook voor Medemblik.

Evaluaties van de Jeugdwet geven aan om de focus meer op samenwerking te richten.

Begin 2018 is een eerste evaluatie van de Jeugdwet¹¹ verschenen. De jeugdwet vraagt van partijen in het zorgveld, om op een andere manier hulp en ondersteuning te bieden: minder specialistisch, meer gericht op samenwerking en minder medicaliserend. Deze evaluatie door ZonMw levert geen aanbevelingen op om de wet te veranderen. Wel wordt aangestuurd op een gezamenlijke aanpak door gemeenten, zorgaanbieders en cliënten om de transformatie verder te brengen¹².

Evaluatie van de Jeugdwet in 2018 – aspecten gericht op **samenwerking**:

- Veel gemeenten zijn trots op wat ze al hebben bereikt: steeds betere samenwerking, regionaal en lokaal met een veelheid aan partners, en het op orde hebben van de toegang.
- Eén van de zaken die minder vaak op orde is, is de regie van gemeenten op de samenwerking met en tussen de verschillende organisaties.
- Zorgaanbieders en professionals geven aan, dat zij met verschillende regelingen van individuele gemeenten te maken hebben gekregen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om verschillen in de vormgeving van gebiedsteams (of wijkteams).

¹⁰ Werkgroep Specialistische Jeugdhulp Noord-Holland Noord (2016). Transformatieagenda Specialistische Jeugdhulp Noord-Holland Noord.

¹¹ ZonMw (2018). Eerste evaluatie Jeugdwet, Na de transitie nu de transformatie. Januari 2018

¹² <https://www.nji.nl/nl/Actueel/Nieuws-van-het-NJi/Realiseren-ambities-Jeugdwet-vraagt-extra-inspanning>

RKC Medemblik – Opmeer

- Als het gaat over de samenhang binnen jeugdhulp aan jeugdigen en gezinnen en continuïteit van zorg (van 18- naar 18+), lijkt er sprake van toenemende samenwerking tussen gemeenten en aanbieders en tussen aanbieders onderling.
- Er lijkt minder toename in de samenwerking van de lokale teams met huisartsen, tussen lokale teams en specialistische jeugdhulpaanbieders en tussen specialisten uit diverse sectoren. Eén van de aanbevelingen is om de samenwerking tussen gemeenten en huisartsen meer vorm te geven.
- Aanbieders van jeugdhulp geven wel aan, dat samenwerking wordt bemoeilijkt door het werken met aanbesteding en de daaruit voortvloeiende concurrentie, de administratieve processen en de regeldruk. Aanbesteding en samenwerking staan in de praktijk met elkaar op gespannen voet.
- Inkoop van GI's (gecertificeerde instelling) door gemeenten zorgt voor een ongewenst rolconflict: GI's zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van beslissingen over jeugdreclassering en –bescherming en de instellingen hebben ook belang bij een goede relatie met de betreffende gemeente.

De Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) heeft onderzoek uitgevoerd naar specialistische jeugdhulp.

Belangrijke uitkomsten van het onderzoek uit 2018 zijn:

- op veel plaatsen blijkt er onvoldoende overeenstemming te bestaan tussen partijen over 'passende zorg'. Daarbij gaat het over verwachtingen van jeugdigen en opvoeders, kwaliteitseisen, zorgduur, zorgintensiteit, wachttijden en professionaliteit. Daarnaast zijn er verschillende opvattingen over de verdeling van de verantwoordelijkheid tussen gemeenten en professionals;
- de aansluiting van het gedwongen kader (jeugdbescherming en jeugdreclassering) op andere onderdelen van jeugdhulp is vaak niet goed geregeld;
- vanwege de bezuinigingen die gemeenten hebben doorgevoerd, staat bij veel aanbieders de investeringsruimte onder druk.

Interview:

De TAJ is afgerond. Medemblik en West-Friesland voldeden aan de eisen. Dat is bekend. Een beleidsambtenaar van Medemblik zit in een landelijke werkgroep toezicht en kwaliteit. Op onderdelen kunnen er verschillen zijn in Medemblik, ten opzichte van het landelijke beeld. Maar op hoofdlijnen is er wel overeenstemming.

De TAJ heeft een aantal opgaven geformuleerd, die betrekking hebben op samenwerking:

- voor gemeenten:
 - samen met aanbieders definiëren wat kwaliteit, passende zorg en professionaliteit inhoudt in combinatie met hierop toegesneden bekostiging en tariefstelling en ordening van het zorglandschap;
 - de toegang en eerstelijns hulpverlening consistent positioneren;
 - sterker sturen op outcome en integraliteit: daarmee vooral doelend op de verbinding met (passend) onderwijs en het gedwongen kader (dwang en drang);
 - investeren in het verbeteren van de uitvoering ter voorkoming van wachttijden;
 - zelf transparant zijn en transparantie van aanbieders eisen;
- aanbieders van zorg moeten zich verder ontwikkelen als professionele en zakelijke samenwerkingspartner;
- het Rijk heeft een functie in het stimuleren van professionele ontwikkeling en betere ketensamenwerking.

3 Beleid Medemblik: afstemming doelen en prioriteiten

Om een uitspraak te kunnen doen over doeltreffendheid, is inzicht vereist in doelen en prioriteiten. Daarbij gaat het over het beoogde maatschappelijk resultaat van het beleid. Deze aspecten komen in dit hoofdstuk als volgt aan bod:

- Zijn de doelen over outcome en budget helder? En: is er een duidelijke koppeling tussen doelen op strategisch, tactisch en operationeel niveau? (paragraaf 3.1)
- Daarnaast is het van belang dat er inzicht is in de mate waarin doelen behaald worden (controle; paragraaf 3.2).
- De verhouding tussen de doelen van gemeente en (zorg-)partijen moet ook inzichtelijk zijn (paragraaf 3.3).

3.1 Kaders en doelen van de gemeente Medemblik

Overzicht van gemeentelijke en van toepassing zijnde (boven-)regionale kaders.

Het landelijke kader voor gemeenten is de Jeugdwet 2015 (zie paragraaf 5.1). In de periode 2015-2018¹³ zijn de belangrijkste beleidskaders in Medemblik (zie Tabel. 6.1):

Tabel 3.1 Beleidsontwikkeling in relatie tot Jeugdhulp

Gebied	Jaar	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Medemblik			Verordening Jeugdhulp 2015 Beleidsplan Jeugdhulp 2015	Kadernotitie Medemblik "In Control of Drugs- en Alcohol" Innovatieagenda Sociaal Domein 2016-2017		Verordening Jeugdhulp 2017 Samen doen, beleidsplan sociaal domein 2017-2018	Preventie en handhavingsplan Drank en Horecawet
Westfriesland (WF7)		Beleidskader "Zorg voor Jeugd" 2014-2018		Jeugdwet 2015			
Noord-Holland Noord (18 gemeenten)					Transformatieagenda specialistische jeugdhulp Kadernota "In Control of Alcohol & Drugs"		

A) Gemeentelijke beleidskaders

- Verordening Jeugdhulp Medemblik 2015 en het Beleidsplan Wmo en Jeugdhulp 2015(;
- Kadernotitie Medemblik In Control of Drugs- en Alcohol 2016-2020;
- Innovatieagenda Sociaal Domein;
- Verordening Jeugdhulp Medemblik 2017 en Samen Doen, Beleidsplan sociaal domein 2017-2018
- Preventie en handhavingsplan Drank en Horecawet Medemblik 2018-2021.¹⁴

¹³ Inmiddels is door de raad het beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022 vastgesteld. We verwijzen naar hfst 8.

¹⁴ Dit plan is ter volledigheid van beleid opgenomen. In dit onderzoek gaan we verder niet in op de uitvoering van de Drank en Horecawet. De drank- en drugsproblematiek is wel onderdeel van de uitvoering van zorgpartijen.

RKC Medemblik – Opmeer

Interview:

Samenwerken is geen apart beleidsthema, maar onderdeel van onze werkwijze. Het vorige en huidige college leggen de nadruk op samenhangend beleid. Zie collegeprogramma (<https://www.medemblik.nl/raad-en-bestuur/coalitieakkoord/>). Binnen de gemeentelijke organisatie wordt sterk ingezet op integraal samenwerken over de verschillende beleidsthema's heen. Het samenwerken met (externe) samenwerkingspartners in het sociaal domein, vanuit het perspectief van de inwoner, is vanaf de start van de transitie leidend geweest voor de inrichting van beleid en de uitvoering.

B) Regionale beleidskaders door Medemblik bekrachtigd

- Regionaal beleidskader "Zorg voor Jeugd 2014-2018".

Interview:

In 2015 heeft Berenschot op verzoek van de WF7-gemeenten onderzoek gedaan naar de samenwerking in het sociaal domein. De huidige inrichting en structuur van het MADIVOSA zijn voortgekomen uit de conclusies en aanbevelingen van het rapport.

*De WF7-gemeenten werken voor het sociaal domein samen in **MADIVOSA-verband**. Deze samenwerkingsstructuur bestaat uit een bestuurlijke afstemmingstafel waar de wethouders overleggen en afstemmen (portefeuillehouders overleg MADIVOSA). Dit vindt plaats aan de hand van een strategische agenda. De besluitvorming vindt plaats in de diverse colleges; het MADIVOSA is niet besluitvormend. De samenwerkingsstructuur bestaat verder uit een ambtelijk overleg (afdelingshoofdenoverleg MADIVOSA). De wethouders formuleren bestuursopdrachten die ambtelijk uitvoerend vorm krijgen, in projectgroepen. In de strategische agenda zijn 6 hoofdthema's benoemd: 1. Inkoop Sociaal domein, 2. Maatschappelijke Opvang, Beschermd Wonen en Verwarde Personen, 3. Migratie, 4. (Boven)regionale specialistische jeugdhulp, 5. Regionale samenwerking toezicht jeugd, Wmo en 6. Participatie en armoedebeleid.*

C) Beleidskaders Noord-Holland Noord niveau

- Transformatieagenda specialistische hulp;
- Kadernota "In Control of Alcohol & Drugs".

Belangrijke uitgangspunten voor Medemblik zijn regionale inkoop en integraliteit.

Conform de landelijke wettelijke bepalingen (zie paragraaf 5.1) en de regionale beleidskaders is er overwegend sprake van regionale contracten voor de inkoop van Jeugdhulp (en Wmo). Slechts bij uitzondering is sprake van lokaal individuele maatwerkovereenkomsten, wanneer er sprake is van een zeer specifieke ondersteuningsvraag.

Vanaf de start van het sociaal domein in 2015 is in het beleid het integraal (en ontschot) werken van groot belang. Het gaat hierbij om: integraliteit vanuit de behoefte van de inwoners/het gezin, integrale toegang door de wijkteams en integraal aanbod van voorzieningen.

Inzicht in gemeentelijke en van toepassing zijnde (boven-)regionale kaders en beleidsstukken.

In bijlage 2 is een nader inzicht van deze beleidsstukken vanaf 2013 gegeven. Daarbij zijn ook de relevante aspecten in relatie tot Jeugdhulp uit de programmabegrotingen vanaf 2015 opgenomen. Dit is aangevuld met de daarop betrekking hebbende onderdelen uit de interviews.

RKC Medemblik – Opmeer

Samenvatting beleid: kaders en doelen

De doelen op het gebied van jeugdhulp in de beleidsstukken (zie bijlage 2) van de gemeente Medemblik zijn hieronder samengevat (tabel 3.2). Daarbij is onderscheid gemaakt naar doelen op strategisch, tactisch en operationeel niveau en budgettaire doelen.

Tabel 3.2 Ontwikkeling van doelen Jeugdhulp op strategisch, tactisch, operationeel en budgettair niveau

Doelen	Beleidsplan 2015	Innovatieagenda (2016)	Beleidsplan 2017-2018
Strategisch	Continuïteit van zorg met huidige aanbieders.	Transformatie expliciet: innovatieve projecten en initiatieven in het SD ¹⁵ helpen stimuleren.	Transformatie gericht op integraliteit.
Tactisch	RTA (Regionaal Transitie Arrangement), samenwerking juridisch geborgd gezamenlijke inkoop, preventie en vroegsignalering.	Inzet op eigen kracht en zelfredzaamheid. Zware zorg voorkomen, door inzet op preventie. Integrale hulpverlening: 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. Nieuwe positionering gemeente, inwoners en instellingen.	Versterken wijkgericht werken. Sluitend aanbod van voorliggende voorzieningen. Optimaliseren/versterken van het formele ondersteuningsaanbod. Integraal samenwerken: verbinden en versterken. (Boven)regionale samenwerking specialistische jeugdhulp: 18 gemeenten in Noord-Holland Noord.
Operationeel	Toegang tot voorzieningen (indicatie) via drie wijkteams en Team SD. Wijkteams gericht op preventie en eenvoudige ondersteuningsvragen. Team SD richt zich op zwaardere/complexere ondersteuningsvragen.	Projecten in top tien van thema's – specifiek jeugd: 1. vechtscheidingen 2. overgangsccliënten 18-/18+ 5. jeugdigen met GGZ problematiek 6. jeugdigen met afstand tot de arbeidsmarkt en vroegtijdige schoolverlaters 7. pleegzorgouders/-kinderen 8. aansluiting onderwijs en jeugdhulpverlening.	Betere aansluiting tussen wijkteams en partners in de wijk. Grotere verbinding van wijkteams met het onderwijs en de jeugd: leerplicht ambtenaar en schoolmaatschappelijk werk. Inzet opvoedondersteuner in wijkteams (gericht op preventie). Preventieve inzet Jongerenwerkers. Opstellen: Transformatieagenda + uitvoeringsagenda specialistische jeugdhulp voor Noord-Holland Noord (18 gemeenten). Inzet op meer pleegzorggezinnen en meeleefgezinnen.
Budgettair	Taakstelling voor inkoop van 15% in 2015; Verhouding prijs en kwaliteit.	Budget van €400.000; per voorstel max. €25.000.	Algemeen: Het rijksbudget is uitgangspunt. De rijksoverheid kort op de budgetten.

De raad heeft aandachtspunten gegeven voor het nieuw beleidsplan sociaal domein 2019-2022.

In september 2018 heeft de commissie samenleving aandachtspunten aangegeven voor het nieuwe beleidsplan wat ten tijde van de uitvoering van het RKC-onderzoek in de maak is. Ook uitkomsten van gesprekken met inwoners en samenwerkingspartners over het sociaal domein worden als input gebruikt voor het opstellen van een nieuw beleidsplan sociaal domein voor de periode 2019 - 2022. Het overkoepelende thema is preventie. (Zie verder hoofdstuk 5.)

¹⁵ SD: sociaal domein

RKC Medemblik – Opmeer

Analyse beleidsstukken en interviews

Doelen outcome

Uitgangspunt van het Medemblikse beleid is het Regionaal beleidskader "Zorg voor Jeugd 2014-2018". In dit beleid en de lokale beleidskaders zijn zaken als visie, taken en uitgangspunten van de jeugdhulp vastgesteld. Op basis hiervan zijn keuzen gemaakt zowel voor de te verstrekken voorzieningen (collectieve voorzieningen ter beperking van individuele voorzieningen en toepassing van profijtbeginsel waar mogelijk) als de wijze van organisatie (op wijkniveau, digitalisering van producten en diensten, maatschappelijke organisaties ondersteunen bij verandering en nieuwe initiatieven). Vanuit deze keuzes en uitgangspunten en wijze van organiseren wordt maatwerk geleverd: per klant wordt gekeken wat wel en niet mogelijk is.

Het beleidsplan 2017-2018 is gericht op het hele Sociaal Domein – en niet alleen Jeugdhulp – en integraal samenwerken is daarin een belangrijk middel maar geen doel op zich. Het doel is te werken vanuit het perspectief van de inwoner.

Uit tabel 3.2 blijkt dat er in het beleid kwalitatieve doelen zijn geformuleerd op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Deze doelen sluiten ook op elkaar aan. Deze doelen zijn vooral gericht op het proces en de output op het gebied van jeugdhulp. Er zijn in aansluiting op de missie echter geen kwantitatieve outcome doelen (maatschappelijk resultaat) geformuleerd.

Interview:

Er wordt meer ingezet op preventie, met als doel minder zware zorg op termijn. Het wordt gezien als een groeimodel: hoe meer we preventief inzetten, hoe meer vraag ook aan de voorkant zal komen. De verwachting is dat er op termijn minder vraag is in de eerste en tweede lijn. Het beoogde nieuwe evenwicht is niet gekwantificeerd. Vanuit andere gemeenten weten we dat dit moeilijk te kwantificeren is, zeker vanwege het vermeende effect van toename van zorg in eerste instantie. Het betreft dus echt een visie voor de langere termijn.

De gemeente zou nu zelf inzicht kunnen krijgen in de zorgpiramide, maar preventieve werking is moeilijk te registreren (registratie op zich levert ook niet iets op voor de samenleving). De gemeente bedoelt hiermee dat preventie vele vormen kent, waarbij het effect van een helpende hand of een gesprek bij een sportvereniging of buurthuis o.i.d. niet meetbaar is. Verder is er bewust gekozen om niet alle gesprekken die de professionals van de gemeente met inwoners voeren vast te leggen. De extra administratieve lasten wegen niet op tegen een eventueel inzicht.

In de programmabegroting van 2017, 2018 en 2019 zien we – conform de wettelijke regeling – het vermelden van beleidsindicatoren. (Zie details bijlage 2.)

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
Onderwijs		
<i>Absoluut verzuim (niet op school ingeschreven) (per 1.000 inwoners 5 - 18 jaar, 2017)</i>	0,98	1,44
<i>Relatief verzuim (schoolverzuim zonder geldige reden) (per 1.000 inwoners 5 - 18 jaar, 2017)</i>	14,6	20,36
<i>Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (% deelnemers VO, MBO en VAVO, 2016)</i>	1,3	1,2
<i>Kinderen in armoede (uitkeringsgezin) (% kinderen tot 18 jaar, 2015)</i>	3,5	3,9
<i>Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2017)</i>	10,6	9,1
<i>Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2017)</i>	1,2	1,0
<i>Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar, 2017)</i>	0,2	0,3
<i>Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen, 2015)</i>	0,66	0,95

Tabel 3.3 Beleidsindicatoren jeugdhulp 2019

In de programmabegroting 2018 en 2019 is bij de door regeling voorgeschreven beleidsindicatoren een vergelijking met de referentiegroep opgenomen. Daaruit komt het beeld naar voren, dat Medemblik het op het gebied van onderwijs

meestal beter doet. Er zijn in beide jaren wel meer jongeren met jeugdhulp/jeugdbescherming dan de referentiegroep.

RKC Medemblik – Opmeer

Er wordt niet aangegeven wat de indicatoren betekenen voor het eventueel bijstellen van beleid. (Zie verder ook paragraaf 6.2). In deze stukken is er geen zichtbare koppeling tussen de gestelde prioriteiten en de (te behalen) wettelijke verplichte beleidsindicatoren (tabel 6.3). Bij de programmabegroting 2019 is wel aangegeven dat de indicatoren waar nodig gebruikt zullen worden om het beleid bij te sturen.

Het nieuwe beleidsplan 2019-2022 krijgt een integraal karakter met per jaar een integraal uitvoeringsplan. In de raad van 31 januari 2019 is het plan ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden. In het beleidsplan zijn geen indicatoren opgenomen, dit wordt mogelijk wel in het jaarlijks uitvoeringsplan opgenomen (zie hoofdstuk 8).

Doelen budget

Er zijn in de beleidsdocumenten voor de periode 2015 en 2016 heldere doelen in totaliteit over het budget gesteld. In het beleidsplan (2017-2018) is aangegeven dat het "objectieve verdeelmodel" is ingevoerd: "Dit betekent dat de budgetten op grond van objectief meetbare indicatoren worden verdeeld over de gemeenten. Dit pakt voor de gemeente Medemblik in 2016 nog voordelig uit, maar is geen garantie voor de toekomst."

In de programmabegrotingen zijn de baten en lasten van het Sociaal Domein uitgewerkt naar taakvelden.¹⁶ In andere beleidsdocumenten en raadsbesluiten zijn de budgetten over het algemeen niet verder gespecificeerd. Er is in maart 2015 wel een extra budget uitgetrokken voor herindicaties en er is een budget voor de innovatieagenda vastgesteld. Dit betekent dat door de budgetallocatie op hoofdlijnen richting is gegeven aan de gelden die beschikbaar gesteld zijn voor het realiseren van de prioriteiten.

Doelen ontwikkeling 0de, 1ste, 2de lijn

De doelen - waaronder samenwerkingsdoelstellingen - die gesteld zijn op het gebied van de ontwikkeling van de 0de, 1ste en 2de lijn zijn voornamelijk kwalitatief. In de regionale Transformatieagenda voor specialistische jeugdhulp zien we een ontwikkeling (afname met 30% van specialistische Jeugdhulp) om dit ook kwantitatief te formuleren.

De innovatieagenda zet sterk in op versterking van eigen kracht, preventie en integraal samenwerken met een regiepositie van de gemeente.

Bij de proces- en outputdoelstellingen (tabel 3.2) zien we wel veel aandacht voor samenwerken. Hierbij zien we een ontwikkeling van samenwerken om de toegang te regelen (2015), samenwerken in projecten (2016) en integraal samenwerken (2017 en verder).

We merken op dat bij de beleidsontwikkeling de raad (en ook samenwerkingspartners) juist ook aan de voorkant van het beleid meegenomen wordt.

¹⁶ Omdat dit onderzoek gericht is op de doeltreffendheid van de samenwerking, gaan we hier niet nader in op de doelmatigheid van het Sociaal Domein.

RKC Medemblik – Opmeer

Beoordeling

Op basis van de bovenstaande analyse komt de RKC tot de volgende beoordeling (tabel 3.4).

Tabel 3.4 Beoordeling normen 'Kaders'

Normen	Beoordeling
Kaders: Welke doelen heeft de raad gesteld voor jeugdhulp (0 ^{de} , 1 ^{ste} en 2 ^{de} lijn)?	
<ul style="list-style-type: none"> Doelen over de outcome zijn helder Doelen over het budget zijn helder Er zijn doelen voor ontwikkeling 0de, 1ste en 2de lijn 	
<ul style="list-style-type: none"> De doelen over de outcome zijn vooral kwalitatief beschreven. Vanaf 2017 zijn – conform wettelijke regeling – beleidsindicatoren opgenomen, gericht op een maatschappelijk effect (outcome). Voorbeelden hiervan zijn: % jongeren met jeugdhulp, met jeugdbescherming en jeugdreclassering (zie tabel 3.3) en omvang instroom- uitstroom en aantal unieke cliënten (bijlage 2). Er zijn in de programmabegrotingen hiervoor echter geen doelwaarden geformuleerd. In de beleidsplannen zijn deze (outcome) beleidsindicatoren – met doelwaarden – ook niet vermeld. In beleidsplannen staan vooral proces en outputdoelen zonder een verbinding hoe de proces- en outputdoelen bijdragen aan de outcomedoelen. Daarbij zijn de proces- en outputdoelen kwalitatief bepaald. Het uitgangspunt voor het kader voor het budget is: binnen het rijksbudget voor het hele sociaal domein te blijven. Verder zijn er budgetten voor (innovatieve) projecten. Als consequentie van de keuze om met hoofdprogramma's te werken zijn de afzonderlijke baten en lasten van jeugdhulp niet meer zichtbaar gemaakt in de programmabegrotingen. Deze zijn verwerkt in de verschillende taakvelden. De raad stelt dus, middels deze taakvelden en het uitgangspunt binnen rijksbudget te blijven, de financiële kaders op gebied van jeugdhulp. Het totale budget voor jeugdhulp zelf is daarom niet zichtbaar voor de raad. Voor de controle op de uitkomsten van het budget verwijzen we naar paragraaf 3.2. De RKC ziet in alle jaren duidelijke kwalitatieve (proces-)doelen voor de ontwikkeling van 0de, 1ste en 2de lijn. Hierin is een logische ontwikkeling: van transitie regelen tot integraal transformeren. Er is een goede start in de Transformatieagenda specialistische jeugdhulp gemaakt om het doel van afname te kwantificeren. In de algemene jeugdhulp (0de en 1ste lijn) is dit nog niet verder gekwantificeerd. De gemeente zet in op preventie, en verwacht minder vraag in de 1ste en 2de lijn. De gemeente zou zelf inzicht kunnen krijgen in de zorgpiramide, al is dit moeilijk te registeren. Op dit moment heeft de raad geen inzicht – bijvoorbeeld door een nulmeting – van de omvang van de jeugdhulp verdeeld over de 0de, 1ste en 2de lijn. Welke aantallen jeugdigen worden in 0de, 1ste en 2de lijn geholpen? Welke toe- of afname is vanuit visie op de lange termijn gewenst/mogelijk op de verschillende onderdelen van jeugdhulp? 	

3.2 Controle op realisatie van doelen

In de verschillende beleidsstukken wordt expliciet aandacht besteed aan de wijze van evaluatie.

Dit is samengevat in onderstaand overzicht.

Tabel 3.5 Overzicht controleafspraken in beleidsstukken

Beleidsplan 2015	Innovatieagenda (2016)	Beleidsplan 2017-2018
Ontwikkeling monitorings- en evaluatiesystematiek: <ul style="list-style-type: none"> kwalitatief en kwantitatief 	Maximale doorlooptijd van projecten is 2 jaar. Er is een tussenrapportage en een eindrapportage volgens vastgestelde formats. De raad	Middels evaluaties en CEO's (cliëntervaringsonderzoeken) de resultaten en effecten van de beleidsvoornemens meten.

RKC Medemblik – Opmeer

<ul style="list-style-type: none"> • voor wijkteams i.s.m. VGZ • op onderdelen i.s.m. regiogemeenten in West-Friesland. 	<p>wordt schriftelijk over (tussen)tijdse resultaten geïnformeerd.</p> <p>In 2018: evaluatie van de innovatieagenda en besluit over continuïteit van het innovatiebudget.</p>	<p>Monitoring en toezicht zijn speerpunt voor invulling van de opdrachtgeversrol door de gemeente: monitoringsinstrumenten voor de prestaties van zorgaanbieders. Genoemd worden: zelfredzaamheidsmatrix, cliënt-tevredenheidsonderzoek en audits. Rapportage en monitoring verbeteren: ook van inzet in de 0de lijn, om het effect van transformatie zichtbaar te maken.</p>
---	---	--

Inzicht in verantwoordingsstukken naar de raad: P&C-cyclus, onderzoeken en actieve informatie.

In bijlage 2 is een nader inzicht van de P&C-documenten (o.a. jaarrekeningen, lente- en herfstnota's), de relevante onderzoeken op het gebied van Jeugdhulp, en de actieve informatie (informatienota's, presentaties in commissies en themabijeenkomsten) opgenomen. Dit is aangevuld met de daarop betrekking hebbende onderdelen uit de interviews.

Samenvatting verantwoording naar de raad over kaders en doelen.

De verantwoordingsstukken op het gebied van jeugdhulp zijn hieronder samengevat (tabel 6.6). Hierin is over elk jaar aangegeven welke informatie uit de verschillende bronnen naar de raad is verantwoord. Ook is zichtbaar hoe de informatie zich ontwikkeld heeft.

Tabel 3.6 Verantwoording in informatievoorziening aan raad over realisatie van doelen en budget Jeugdhulp

Over Periode	P&C-documenten	Onderzoeken cliënten	Actieve informatie
2014	JR (jaarrekening); verwachting tekort op budget SD. Storting bedrag in reserve. Doorontwikkeling wijkteams en overleggen partners intensiveren.		
2015	Lentenota: aanzienlijk tekort jeugdhulp verwacht. JR: storting € 2,6 miljoen in reserve SD. Samenwerkingsovereen-komst Jeugdsportfonds/ Leergeld. Geen prestatie-indicatoren.	Lokale monitor Sociaal Domein over eigen en sociale kracht. Geen conclusies over samenwerking.	
2016	Lentenota; overschot Rijksbudget. JR: storting € 1,4 miljoen in reserve SD. 1 indicator; niet toegankelijke jeugdhulp stijgt met meer dan 30% naar 1.118 jeugdigen.	CEO Jeugd 2016. Driekwart tevreden cliënten. Slechts 46% tevreden over samenwerking.	Presentatie Sociaal Domein: actuele stand van zaken, ontwikkeling klanten en praktijk.
2017	Herfstnota: tekort sociaal Domein min. € 1 miljoen. JR: Totaal nadeel € 0,8 miljoen, vooral maatwerk onder 18 jaar.		Beantwoording raadvragen. College gaat samenwerking onderzoeken basisonderwijs en wijkteams. Inkooptraject Jeugd. Presentatie SD: overzicht en terugkoppeling beleid en praktijk
2018		CEO 2017/2018.	Themabijeenkomst: cliëntroute, cijfers ,

RKC Medemblik – Opmeer

Lage respons.
Komt nieuwe
methode
onderzoek.

inkoop en pilot uitstroom. Instroom,
voorzieningen en cliënten nemen toe.
Presentatie cijfers achter de
jeugdhulpverlening (van Waar staat je
gemeente en eigen registratiesysteem).
De vervolgstappen zijn: ambities
bepalen, evaluatie/monitoring, trends
voorspellen en omslag bewerken.

De respons op de cliënt ervaringsonderzoeken (CEO's) is laag (<20 % voor het onderzoek over 2016), maar wel redelijk representatief. Vanaf 2018 is de gemeentelijke organisatie gaan werken met meer metingen (methodiek doorlopend meten) om de response te verhogen.

Analyse

De raad wordt door de verschillende informatie en met name de presentaties op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen op het gebied van de jeugdhulp. Hierbij wordt invulling gegeven aan de controleafspraken (tabel 3.6).

Inzicht doelen jeugdmonitor

In de programmabegrotingen wordt sinds 2016 een melding gemaakt van voorgeschreven beleidsindicatoren van www.waarstaatjegemeente.nl. Er wordt niet direct een vergelijking met voorgaande jaren gepresenteerd. In de jaarrekening 2015 zijn geen prestatie-indicatoren op het gebied van jeugdhulp opgenomen. In de jaarrekening 2016 is sprake van één indicator: het aantal jeugdigen, dat gebruik maakt van de niet vrij toegankelijke jeugdhulp. Deze is gestegen naar 1.118 terwijl de doelstelling 850 was. Deze toename van 31% is in de jaarrekening niet toegelicht.

In de jaarrekening 2017 zijn de activiteiten ten aanzien van jeugdhulp opgenomen en de wettelijke beleidsindicatoren. Ook in de programmabegroting 2018 zijn de beleidsindicatoren opgenomen. De RKC constateert dat zowel in jaarrekening als begroting er geen toelichting of analyse van indicatoren is opgenomen (waarom doet Medemblik het beter of minder dan de referentiegroep?). De controle door de raad hierop is daarom minder eenvoudig. In de jaarrekening 2017 is een terugkoppeling gegeven over de innovatieprojecten (18 projecten ontvingen een innovatiesubsidie).

Bijlage 4 geeft een beeld van mogelijke informatie over ontwikkelingen in de jeugdhulp uit www.waarstaatjegemeente.nl.

Inzicht doelen budget

In de jaren 2015 en 2016 is een deel van het resultaat gestort in de reserve Sociaal Domein. In 2017 is hier voor een belangrijk deel gebruik van gemaakt, door een groot tekort op de Jeugdhulp onder de 18 jaar. Er is aandacht voor de invloed van de ontwikkelingen op het (beschikbare) budget en via de reserve Sociaal Domein wordt hier op ingespeeld.

Inzicht doelen zorgpartijen

In de jaarrekeningen of via www.waarstaatjegemeente.nl zijn geen indicatoren gericht op samenwerking opgenomen. De raad heeft wel via de CEO's een algemeen beeld gekregen van de samenwerking van zorgpartijen. Wel was de response van deze onderzoeken laag. Uit de CEO's blijkt een positief beeld en een positieve ontwikkeling in hoe cliënten de jeugdhulp waarderen. Dit geldt voor de toegankelijkheid, de uitvoering en het effect van de hulp. Het minst positief zijn cliënten over de samenwerking tussen organisaties, dit is ook minder geworden (2016 ten opzichte van 2015). De raad heeft geen inzicht in hoeverre afzonderlijke zorgpartijen bijdragen aan de

RKC Medemblik – Opmeer

realisatie van deze doelen. Bij het nieuwe inkoopbeleid is de intentie om van productgestuurd naar resultaatgestuurd inkopen¹⁷ te gaan. Op het niveau van de individuele zorgpartij heeft de gemeentelijke organisatie door terugkoppeling en monitoring van contractafspraken met zorgpartijen inzicht per zorgpartij.

Interview:

De gemeente gebruikt de **prestatie-indicatoren** in begroting en jaarrekening niet om ook naar de samenwerking te kijken. Deze zitten er niet in. Dat doen we niet op zo'n manier. In de rapportages sociaal domein wordt vooral gekeken naar de producten van de dienstverlening en of er wordt gedeclareerd op de manier zoals is afgesproken. Er wordt gekeken naar samenwerking in de administratieve afwikkeling; hoe je dat beter kunt afstemmen of beter inrichten. Dat kan aanleiding zijn voor gesprekken en dat gebeurt ook, bijvoorbeeld in kwartaalafspraken met aanbieders .

De raad heeft niet via jaarrekeningen, waarstaatjegemeente of CEO's een specifiek inzicht in de doelrealisatie van de zorgpartijen. In de contracten met zorgpartijen zijn wel afspraken gemaakt.

Interview:

In de **contracten** met aanbieders worden afspraken gemaakt over verantwoording en terugkoppeling. Een deel van de zorg kopen we als gemeente zelf in. Dit sluit aan bij de visie van gemeente om maatwerk te bieden voor inwoners. Voor deze trajecten worden contracten opgesteld. Ook hierin zijn afspraken vastgelegd met betrekking tot verantwoording en terugkoppeling. Bij de nieuwe inkoopstrategie gaat de gemeente over van een productgestuurd naar resultaatgestuurd inkopen.

Beoordeling

Op basis van de analyse komt de RKC tot de onderstaande beoordeling (tabel 3.7).

Tabel 3.7 Beoordeling normen 'Controle'

Normen	Beoordeling
Controle: Hoe wordt over de realisatie van de doelen gerapporteerd; is dat voor de raad inzichtelijk?	
<ul style="list-style-type: none">Inzicht in behalen van doelen met de jeugdmonitor	
<ul style="list-style-type: none">Inzicht in behalen van doelen budget	
<ul style="list-style-type: none">Inzicht in de realisatie van doelen zorgpartijen	

- In de jaarrekening 2016 is als enige indicator genoemd het aantal jeugdigen, dat gebruik maakt van de niet vrij toegankelijke jeugdhulp. Deze is gestegen met meer dan 30%, maar de toename is niet toegelicht. Gegevens van de jeugdmonitor zijn sinds de begroting van 2017 opgenomen. Voor deze beleidsindicatoren zijn geen gemeentelijke doelen geformuleerd. In de jaarrekening 2017 zijn de wettelijke indicatoren opgenomen. Deze zijn niet vergeleken met voorgaande jaren maar wel met andere weinig stedelijke gemeenten. Verschillen zijn niet toegelicht. De raad heeft hierdoor in de afgelopen jaren wel inzicht in de ontwikkeling van de indicatoren jeugdmonitor gehad, maar zonder doelen en toelichting was controle niet mogelijk. Inmiddels is waarstaatjegemeente.nl verder verbeterd. De gemeente gebruik intern ook andere actuele informatie.

¹⁷ Resultaatgericht inkopen is het daadwerkelijk vastleggen van doelen in inkoopcontracten, te organiseren dat er regie op is en het mogelijk maken op doelen ook af te rekenen. (Bron: resultaatgericht inkopen in het sociale domein, P. Scholten et al.)

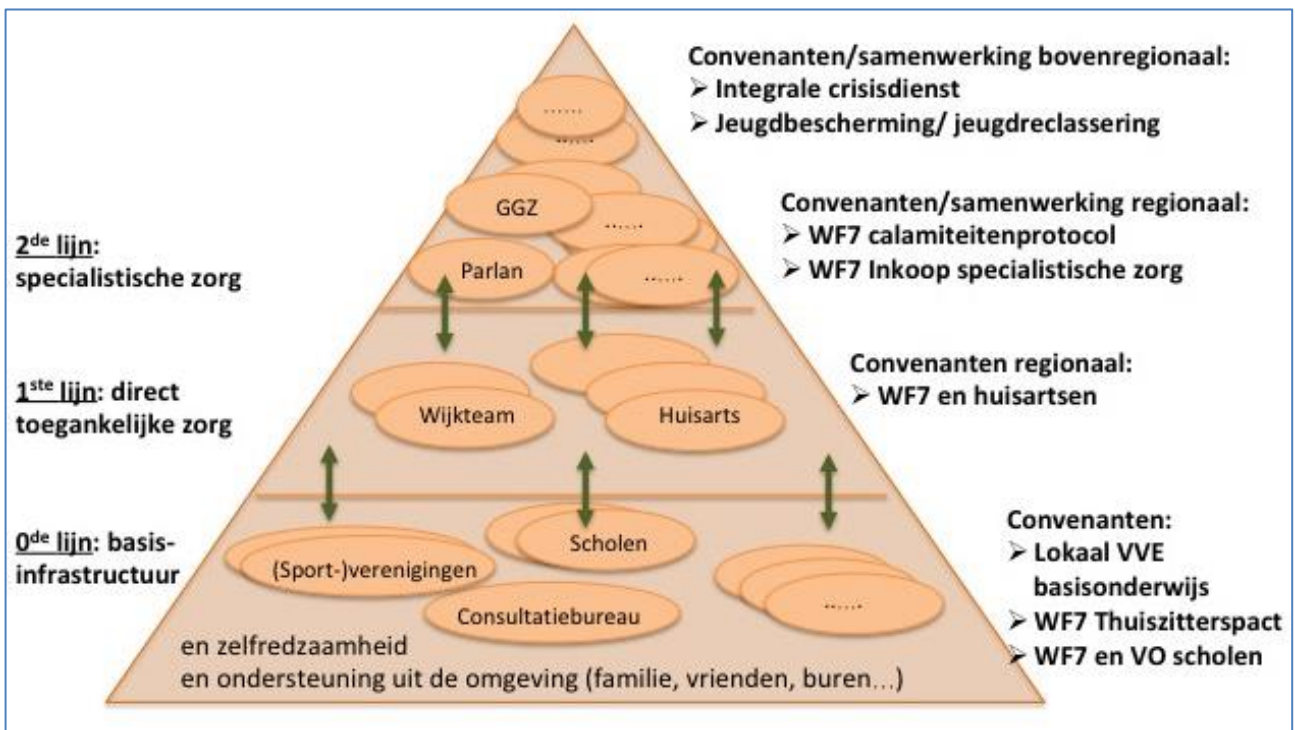
RKC Medemblik – Opmeer

- Gebleken is dat het algemene budgetdoel niet wordt gehaald: de uitgaven voor het sociaal domein blijven niet binnen het (rijks-)budget. We merken hierbij op dat het landelijk beeld is dat bij veel gemeenten de integratie uitkering sociaal domein niet voldoende is. Uit de jaarrekening 2016 blijkt dat er, na mutaties van reserves, nog wel een klein voordeel is op het sociaal domein ten opzichte van de begroting. In 2016 is een bedrag van €1,4 miljoen gestort in de reserve sociaal domein. Dit is gebruikt in 2017. Uit de jaarrekening 2017 blijkt dat er een nadeel op het sociaal domein was van ca. € 0,8 miljoen, met name veroorzaakt door de Jeugdhulp. Hoewel het algemeen budgetdoel niet gehaald is, heeft de raad door de gegeven informatie hier wel inzicht in.
- De raad krijgt – via de CEO's - wel informatie over hoe cliënten de jeugdhulp ervaren. De lage respons was een aandachtspunt. Door een nieuwe methodiek is de verwachting dat de respons zal toenemen. De raad heeft geen inzicht in hoeverre afzonderlijke zorgpartijen bijdragen aan de realisatie van deze doelen. Bij het nieuwe inkoopbeleid is de intentie om van productgestuurd naar resultaatgestuurd inkopen te gaan. Op het niveau van de individuele zorgpartij heeft de gemeentelijke organisatie door terugkoppeling en monitoring van contractafspraken met zorgpartijen inzicht per zorgpartij. Het kan voor de raad wel van belang zijn om inzicht te hebben op een generiek niveau. In hoeverre behalen de zorgpartijen hun afgesproken doelen en tegen de afgesproken kosten? In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op resultaatgestuurd inkopen. Dan zal hier meer aandacht voor zijn.

3.3 Samenhang van doelen gemeente Medemblik met zorgpartijen

Overzicht van de samenwerkingsverbanden van de gemeente met 0de, 1ste en 2de lijn.

In onderstaande figuur zijn de belangrijkste geformaliseerde samenwerkingen samengevat.

Figuur 3.1 Overzicht lokale en (boven)regionale convenanten en samenwerking 0de, 1ste en 2de lijns-jeugdhulp

Door de verschillende convenanten zorgt de gemeente ervoor dat er sprake is van integrale zorg vanuit het wettelijk kader en het beleid. Zoals in bovenstaande figuur blijkt heeft het wijkteam zowel een cruciale rol bij het zicht krijgen op de signalen vanuit de 0de lijn, als in het uitvoeren van

RKC Medemblik – Opmeer

zorg in de 1ste lijn en het doorverwijzen naar de 2de lijn. Ook de huisartsen spelen uiteraard een cruciale rol bij het doorverwijzen van jeugdigen naar de specialistische zorg.

Interview:

De gemeente maakt in de uitvoering onderscheid tussen vrij toegankelijke zorg en ingekochte zorg. Vrij toegankelijke zorg: maatschappelijk werk, GGD, vrijwillige ouderadviseurs, jeugdverpleegkundige, wijkverpleegkundige, jongerenwerk. Ingekochte zorg: meer dan 100 zorgaanbieders, waaronder Parlan, GGZ-NH-Noord, De Praktijk (onderdeel van Parlan), Leekerweide.

Inzicht in convenanten en samenwerkingsafspraken ter kennisgeving naar de raad.

In bijlage 3 is een nader inzicht van de convenanten en samenwerkingsafspraken opgenomen. Hierin zijn ook de afspraken op het gebied van samenwerking en doelen nader toegelicht.

Samenvatting convenanten en samenwerkingsafspraken.

De convenanten en samenwerkingsafspraken die de gemeente heeft gemaakt zijn in tabel 3.8 samengevat met de vermelding voor welke elementen er afspraken zijn gemaakt gericht op doelen en samenwerking. Hierin zijn ook de jaren aangegeven van het betreffende convenant per 0de, 1ste en 2de lijn.

Tabel 3.8 Samenvatting convenanten met zorgpartijen in 0de, 1ste en 2de lijn met samenhang van doelen

0 ^{de} lijn	Partijen	Afspraken samenhang doelen
April 2015. Convenant VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie)	Basisonderwijs, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, GGD	<ul style="list-style-type: none"> • Verantwoordelijkheden • Inspanning- en resultaatafspraken • Informatie en overleg
December 2016. Thuiszitterspact Westfriesland	Westfriesse gemeenten en onderwijs-samenwerkingsverbanden	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfde ambitie • Middelen aanwenden • Samenwerking bevorderen • Voortgang /rapportage
Oktober 2017. Convenant schoolmaatschappelijk werk	WF7-gemeenten en VO-scholen regio	<ul style="list-style-type: none"> • Gedeelde visie en doel • Verantwoordelijkheden • Afstemming Wijkteam • Informatie en overleg
1 ^{ste} lijn	Partijen	Afspraken samenhang doelen
2017. Convenant huisartsen	WF7-gemeenten en huisartsen	<ul style="list-style-type: none"> • Voorwaarden verwijzing • Doel en ambitie • Afspraken samenwerking • Kostenbeheersing • Informatie en overleg
2 ^{de} lijn	Partijen:	Afspraken samenhang doelen
November 2014. Calamiteitenprotocol	WF7-gemeenten en gecertificeerde instellingen (GI's)	<ul style="list-style-type: none"> • Verantwoordelijkheden en rollen • Procesafspraken • Registratie en overleg
2014-2018 Inkoop specialistische zorg. Zorg continuïteit en inkoop	WF7-gemeenten. Hoorn centrumgemeente	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfde ambitie • Kader overeenkomsten /offertes met zorgpartijen • Tarieven, kwaliteit, administratie • Resultaatgericht bekostigen

RKC Medemblik – Opmeer

2018. Bovenregionale crisisdienst. (per 1 juli 2018 operationeel)	18 gemeenten en zorgpartijen	<ul style="list-style-type: none">• Inrichten en uitvoeren crisisdienst• Aanbesteding: kwaliteit en kosten• Informatie en overleg
2018. Convenant jeugdbescherming en jeugdreclassering (wettelijke taken)	32 gemeenten in 6 Noord-Hollandse regio's met gecertificeerde instellingen	<ul style="list-style-type: none">• Proces van samenwerking• Overleg/afstemmen/informeren• Gezamenlijk inkoop 2019• Kosten en kwaliteit

Analyse

Onderstaand hebben we een analyse op hoofdlijnen opgenomen gericht op de beoordelingscriteria. Hierbij hebben we ook een aantal onderdelen uit de interviews (augustus/september 2018) opgenomen omdat deze nadere duiding geven hoe de samenwerking op dat moment verliep.

Samenwerking met duurzame afspraken

Op lokaal niveau is er het convenant VVE. In het convenant VVE blijken de wederzijdse belangen van de gemeente en de schoolbesturen en er zijn afspraken gemaakt over inspanningen en resultaten en de organisatie (zie bijlage 3). Hiermee is vormgegeven aan doelen en proces. Er zijn in het convenant geen bepalingen opgenomen hoe eventuele conflicten worden geregeld.

Op regionaal niveau (WF7) zijn zaken als calamiteiten, inkoop, onderwijs en samenwerking huisartsen geregeld.

Interview: Inkoop van de specialistische zorg (2de lijn)

Dit traject loopt volgens planning. Momenteel (juni 2018) zijn we bezig met het gunningstraject. We proberen gezamenlijk de kennis van zorgaanbieders goed in te zetten. Er zijn ook veel positieve reacties vanuit de zorgaanbieders over de gezamenlijke aanpak.

Op bovenregionaal niveau zijn de integrale crisisdienst, de jeugdbescherming en de jeugdreclassering geregeld. Kwaliteit en kosten van zorgaanbieders op deze terreinen zijn belangrijke criteria bij de inkoop.

Interview: Bovenregionale integrale crisisdienst (per 1 januari 2018)

Er zijn verschillende projecten die op (boven)regionaal niveau spelen. De integrale crisisdienst jeugd draait sinds deze zomer. Dit loopt goed.

Samenwerking met doelen

In de verschillende samenwerkingsafspraken zijn over het algemeen duidelijke doelen:

- het calamiteitenprotocol jeugd heeft vooral een procesmatig doel: hoe om te gaan met calamiteiten?;
- de inkoopovereenkomsten voor specialistische zorg bevatten niet allemaal specifieke en/of kwantificeerbare doelen. In de offerteaanvragen voor de inkoop is het accent verschoven: van oorspronkelijk gericht op zorgcontinuïteit (2015) naar borging van benodigde kwalitatieve en kwantitatieve jeugdhulp met behulp van resultaatbekostiging (2016) en meer sturing op transformatie (2018);
- de afspraken met het schoolmaatschappelijk werk: bevat een gedeelde visie en gezamenlijk doel;
- de afspraken met de huisartsen: gericht op verwijzing; het doel is niet erg specifiek.

RKC Medemblik – Opmeer

Het terugkerend element is gezamenlijk invulling geven aan een integrale aanpak van zorg met aandacht voor kwaliteit en kosten. Wat (nog) minder terugkomt in de doelen is het gezamenlijk invulling geven aan het terugdringen van de kosten, bijvoorbeeld door vermindering of anders omgaan met verwijzingen. De verwijzingen staan namelijk aan het begin van de jeugdhulp en de kosten.

Contact bij samenwerking

De afspraken over de frequentie van overleg op bestuurlijk niveau over de algemene doelen van de samenwerking zijn wisselend.

In samenwerkingsovereenkomst en convenanten zijn veel procesafspraken vastgelegd, o.a. over de frequentie van contact. Hieruit blijkt dat juist op dit punt veel inspanningen worden geleverd om door middel van contact invulling te geven aan de hiervoor genoemde doelen.

Interview: Overlegvormen onderwijs

Het OOGO: (Op Overeenstemming Gericht Overleg) is een **wettelijke verplichting** zowel in de onderwijswet als ook in de jeugdwet (Spiegelbepaling). In relatie tot jeugdhulp is het OOGO relevant waarin het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband wordt besproken. Dit is in principe 1x per 4 jaar. Ook het Beleidskader SD, voor wat betreft onderdeel Jeugd wordt afgestemd middels een formeel OOGO. Taak van het OOGO is dus informeren en afstemmen over en weer over plannen van elkaar. Dit is een bestuurlijk overleg tussen directeur samenwerkingsverband en portefeuillehouders op regionaal niveau specifiek gericht op Passend Onderwijs.

Verdere samenwerking vindt plaats in het Kennisplatform. Dat is een regionaal ambtelijk overleg van beleidsadviseurs jeugd en onderwijs en het samenwerkingsverband. Het is meteen ook het ambtelijk voorbereiden overleg voor het REA (Regionaal Educatieve Agenda). In het **REA vindt op bestuurlijk en regionaal niveau** afstemming plaats tussen het samenwerkingsverband, de schoolbesturen en de gemeenten.

Tot slot is er nog een **lokaal overleg, het LEA** (Lokaal Educatieve Agenda)¹⁸. Dit is ook een bestuurlijk overleg van schoolbesturen, besturen voorschoolse voorzieningen en gemeente. Dit betreft een overleg over een breed scala aan onderwijsthema's zoals VVE, gezondheidsbeleid, muziekeducatie en zorg. Een van de resultaten van de LEA is o.a. het door alle partijen ondertekende VVE convenant met bijbehorende overdrachtsprocedure. Dit is ter informatie aan de raad gestuurd. Daarnaast zijn er diverse werkgroepen nu bezig om te komen tot afspraken/beleid over de samenwerking op het gebied van onderwijs en jeugd. Een voorbeeld hiervan is de ambtelijke regionale werkgroep "Onderwijszorgarrangementen". Dit zijn lopende werkgroepen die hun resultaat nog moeten gaan opleveren. De raad wordt geïnformeerd zodra er een resultaat is.

Interview: Borging jeugdbescherming en jeugdreclassering

Er is over het algemeen een goede afstemming met de GI's. Met het openbaar ministerie is er individueel casus overleg (ico's). Dat is groot overleg met alle betrokkenen over jeugdigen met crimineel gedrag. De gemeente sluit daarbij aan.

¹⁸ De notities over REA en LEA zijn met de raad gedeeld.

RKC Medemblik – Opmeer

Beoordeling

Tabel 3.9 Beoordeling normen 'Samenhang van doelen'

Normen	Beoordeling
Samenhang van doelen: Hoe verhouden de doelen van de gemeente zich met de doelen van de zorgpartijen?	
<ul style="list-style-type: none"> • Er is een samenwerkingsovereenkomst met duurzame afspraken* • In de samenwerkingsovereenkomst staan doelen • Gemeente en zorgpartijen hebben frequent contact 	

* Het gaat hierbij om afspraken voor langere duur over kwaliteit, passende zorg en professionaliteit in combinatie met hierop toegesneden bekostiging en tariefstelling.

- Met verschillende partijen op lokaal, regionaal en bovenregionaal niveau heeft de gemeente samenwerkingsafspraken gemaakt met afspraken over kwaliteit en passende zorg in relatie tot kosten/tarieven. Deze afspraken zijn veelal voor meerdere jaren gemaakt of worden tussentijds aangepast naar de nieuwe situatie en/of verlengd. De verschillende convenanten dekken in belangrijke mate de uitvoering van de jeugdhulp door de 0de, 1ste en 2de lijn.
- De overeenkomsten bevatten vaak een gedeelde visie of ambitie en doelen. Het convenant met de huisartsen is specifiek gericht op de transformatie. De gestelde doelen in de convenanten zijn vooral kwalitatief en procesmatig van aard. Er zijn veelal geen specifiek meetbare kwantitatieve doelen. Er zijn wel procesafspraken en overlegmomenten voor evaluatie/monitoring. In de overeenkomsten hebben wij geen afspraken of bepalingen gezien, waarin is vastgelegd hoe de gemeente zicht krijgt op de omvang en bronnen van waar de doorverwijzingen vandaan komen. Zicht hierop is van belang om vanuit analyse te kunnen sturen op het eventueel stroomlijnen of terugbrengen van de doorverwijzingen en daarmee de kosten.
- De frequentie van het contact tussen gemeente en zorgpartijen is wisselend, maar voldoende frequent passend bij de wijze van samenwerken.
 - tweemaal per jaar overleg in het kader van Convenant VVE;
 - in het calamiteitenprotocol is aangegeven dat ten minste eenmaal per jaar de registratie van incidenten en calamiteiten met de gemeente wordt besproken;
 - op het gebied van (specialistische) inkoop zijn er overlegmomenten, op basis van het contract;
 - het Thuiszitterspact wordt halfjaarlijks in het REA besproken;
 - afspraken voor overleg met de huisartsen vinden meerdere keren per jaar plaats, zowel op bestuurlijk niveau (wethouders en WFHO) als op wijkteamniveau. Daarbij komen o.a. lokale ontwikkelingen, aandachtspunten, samenwerkings- en verwijsafspraken aan bod;
 - afspraken over het schoolmaatschappelijk worden jaarlijks besproken met alle betrokken partijen (scholen en gemeenten);
 - ook in de bovenregionale afspraken is aandacht besteed aan het overleg.

4 Uitvoering samenwerking Medemblik

We onderzoeken in dit hoofdstuk het *perspectief* van de zorgpartijen en beleidsambtenaren op de samenwerking. Hiervoor hebben we een enquête uitgezet bij de zorgpartijen in de 0de, 1ste lijn en de 2de lijn. Deze enquête in de vorm van een scorekaart bevatte een groot aantal stellingen over de samenwerking met de gemeente (zie bijlage 5). De kwantitatieve uitkomsten van de scorekaart zijn kwalitatief aangevuld met toelichtingen die bij de enquête gemaakt zijn door respondenten.

Hieronder volgt eerst een overzicht van de respons op de digitale enquête (4.1). Daarna komen de verschillende aspecten van samenwerking (te weten: ambities en doelen, belangen, relatie, organisatie en proces) aan bod in paragraaf 4.2 tot en met 4.6. Per aspect gaan we in op:

- de perceptie (scores en toelichting) van zorgpartijen uit de 2de lijn (zie paragraaf 4.1);
- de perceptie van beleidsambtenaren van de gemeente, zoals in de interviews genoemd;
- de beoordeling door de RKC van deze percepties conform de normen.

Aan het eind van dit hoofdstuk presenteren we de beoordeling van zorgpartijen op recente ontwikkelingen op basis van de enquête (4.7).

4.1 Respons en representativiteit digitale enquête

0de en 1ste lijn

De 0de lijn bestaat uit een hele brede groep instanties en verenigingen. Deze hebben niet noodzakelijkerwijs allemaal te maken met jeugdhulp. Ook voor de huisartsenpraktijken (1ste lijn) geldt, dat de mate waarin zij te maken hebben met jeugdhulp zeer wisselend kan zijn. Er was niet eenvoudig een totaal overzicht beschikbaar van organisaties uit de 0de en 1ste lijn op het gebied van jeugdhulp. De RKC heeft 21 huisartsenpraktijken in de gemeente aangeschreven en 3 organisaties uit de 0de lijn. Voor de gemeente Medemblik hebben uiteindelijk drie huisartsenpraktijken de enquête ingevuld. Deze resultaten geven daarmee maar in beperkte mate inzicht in hoe de samenwerking door de 0de en 1ste lijn wordt ervaren.

2de lijn

Voor de gemeente Medemblik hebben we 45 organisaties uit de 2de lijn benaderd. Dit waren allemaal organisaties met minimaal 5 cliënten in 2018. In 2018 hadden deze organisaties samen 1691 cliënten. Uiteindelijk hebben 24 organisaties uit deze groep de enquête ingevuld. Deze organisaties verzorgen samen trajecten voor 1040 jeugdige cliënten uit de gemeente Medemblik. De resultaten geven een beeld van hele uiteenlopende organisaties in de 2de lijnszorg. Ruim 70% van de respondenten is al vanaf 2015 of daarvoor werkzaam voor Medemblik. De overige partijen zijn later voor de gemeente gaan werken.

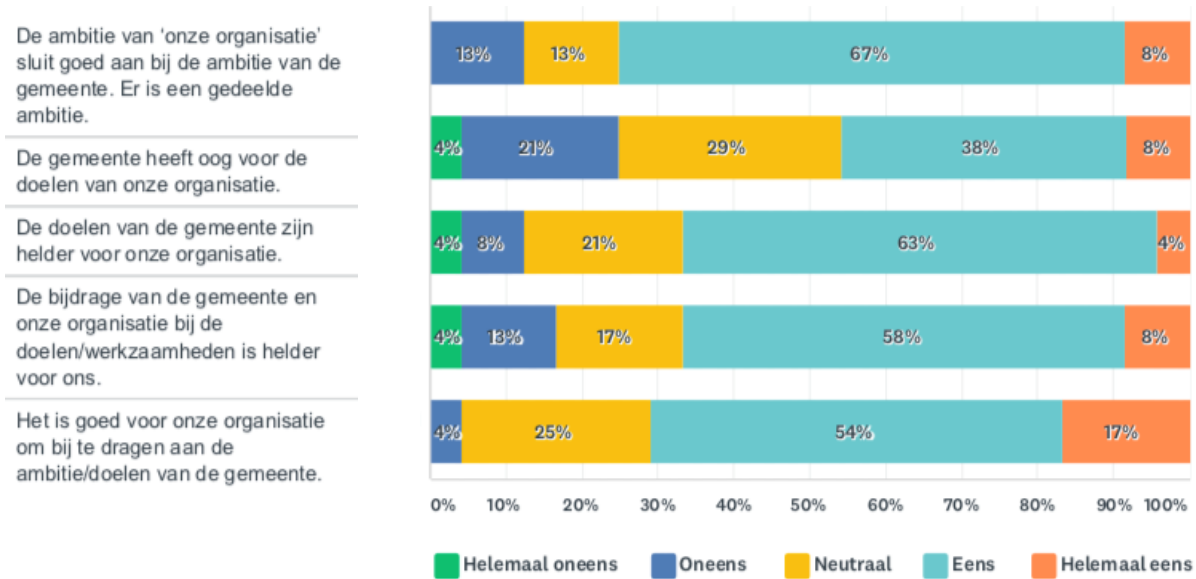
Tabel 4.1 Samenvatting enquêtes naar respons en representativiteit

Zorgpartijen	Uitgezet	Ontvangen	Respons	Representatief
0 ^{de} en 1 ^{ste} lijn	24	3	13%	Nee
2 ^{de} lijn	45	24	53%	Ja

Omdat de respons van de 0de en 1ste lijn te beperkt is, is het met dit onderzoek niet goed mogelijk om van deze groep een goed beeld te geven. We hebben in de volgende paragrafen, als resultaat van de enquête, alleen enkele uitspraken uit de toelichtingen opgenomen. Van de 2de lijn is de representativiteit voldoende om ook statistische resultaten weer te geven. De volgende paragrafen tonen de figuren met de spreiding van de schriftelijke antwoorden van de 2de lijn.

4.2 Ambities en doelen gedeeld

Perceptie¹⁹ van gemeente en zorgpartijen

Figuur 4.1 Scores 2de lijn op normen 'Ambities en doelen'

Kernpunten:

- Een ruime meerderheid (66%-75%) is het eens met vier van de vijf stellingen. Hieruit blijkt dat deze organisaties vinden dat ambities en doelen over het algemeen goed overeenkomen.
- Het hoogste percentage (helemaal) eens, betreft de aansluiting tussen de ambitie van de organisatie en die van de gemeente. Ambities gaan veelal over het leveren van de beste zorg aan jeugdigen en hebben een hoog abstractieniveau.
- Er is geen meerderheid, die vindt dat de gemeente oog heeft voor de doelen van de organisatie: 46% (helemaal) eens tegenover 25% (helemaal) oneens. Doelen zijn concreter dan ambities. Dit kan betekenen dat er in de praktijk spanning kan optreden tussen deze organisaties (de 25% groep) en de gemeente bij het realiseren van de eigen doelen.

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen in de enquête 0de en 1ste lijn:

- *Als POH -Jeugd kijk ik zowel vanuit de huisarts, alsook vanuit [de zorgorganisatie]. Daarbij wil ik benadrukken dat ik sinds kort wat intensiever onderdeel uitmaak van de overleggen bij de gemeente en steeds meer leer wat de bijdrage van de gemeente kan zijn.*
- *Het is heel lang onduidelijk geweest wat de gemeente precies deed aan jeugdhulp. Nu laatste jaren twee keer een overleg gehad waarna de samenwerking iets verbeterde.*
- *We spreken nog niet dezelfde taal, lijnen zijn niet kort, geen regelmatig contact met een bekend contactpersoon bv etc.*

¹⁹ In het algemeen zijn mensen en organisaties kritischer over een ander dan over zichzelf. In onderzoek noemt men dit respondentenbias: hij/zij doet zich beter voor dan hij in werkelijkheid is, etc. Ook in het RKC onderzoek blijkt dit bij een aantal vragen.

RKC Medemblik – Opmeer

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen in de enquête 2de lijn:

- De doelen zijn van en voor beide partijen helder. Het is nog wel eens lastig om dit ook gezamenlijk in de praktijk te brengen. Daarbij is dan nog wel eens een verschil waar te nemen in de samenwerking met de inhoudelijke medewerkers van de gemeente en de medewerkers van de afdeling bedrijfsvoering.
- Ik heb hierbij veel oneens ingevuld omdat wij niet expliciet op de hoogte zijn van de doelen van de gemeente Medemblik en zij van die van ons. Gemeenschappelijk doel is goede begeleiding/ondersteuning aanbieden aan kinderen/gezinnen die dit nodig hebben om ervoor te zorgen dat kinderen zich goed kunnen ontwikkelen. Echter dat is een algemeen doel welke wij hebben vanuit onze eigen organisaties als hulpverlener en gemeenten.
- De gemeente heeft soms een bepaald beeld wat niet overeenkomt met de werkelijkheid. Soms zijn bepaalde doelstellingen niet haalbaar in de praktijk.

Toelichting en opvallende uitspraken uit interviews met de gemeente:

- We zijn nu bezig met preventie op een manier, zoals de gemeente daarmee verder wil. Daar beginnen we nu mee. Bijvoorbeeld door aan te sluiten op de plekken (vindplaatsen) waar jeugdigen zijn en vroegtijdiger kunnen interveniëren. Dit vraagt inzet van het schoolmaatschappelijk werk. Er zijn geen concrete einddoelen gesteld.
- Op detail niveau is bekend bij elke partij welke vormen ze wel en niet aan mogen bieden (onderscheid: preventie en zorgverlening). Er zijn overzichten van welke aanbieder welk product levert. Dat is ook bij de partijen bekend. Zo zijn de inkoopovereenkomsten geregeld.
- Er zijn wel veel uniforme afspraken. Het inkoopteam heeft perceelbeschrijvingen en bijbehorende contractafspraken. Dat gaat vanuit het regionaal inkoopteam.
- De gemeente gaat als volgt om met het financieel belang van zorgpartijen ten opzichte van het belang van Medemblik om de omvang van 1ste en 2de lijn terug te brengen. Zorgpartijen hebben zeker een belang bij een x aantal cliënten gelet op hun bedrijfsvoering. De samenleving zal altijd een x aantal inwoners hebben die zorg nodig hebben. Ook zijn er wachtlijsten in plaats van dat zorgaanbieders moeten 'zoeken' naar cliënten. Het motiveren van zorgaanbieders om ander licht aanbod te creëren wordt gedaan en zal daarnaast nog blijvende aandacht nodig hebben. In de behandeling en hoe je het zorgtraject aanpakt, zitten wel veranderingen. De professionals moeten daar ook een slag in maken.

RKC Medemblik – Opmeer

Beoordeling

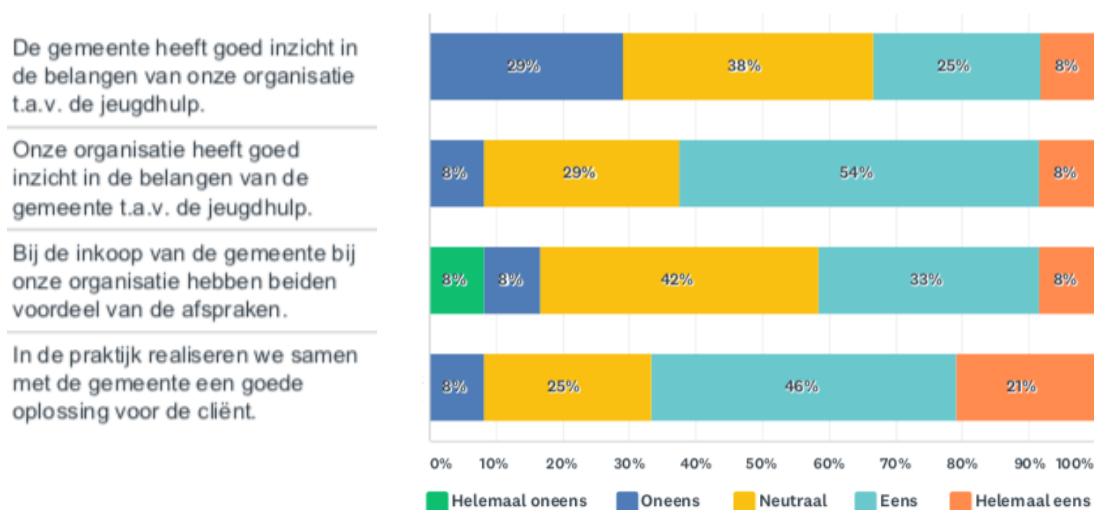
Tabel 4.1 Beoordeling normen 'Ambitie en doelen' voor de 2de lijn

Normen	Beoordeling
Ambitie en doelen: Is er een gedeelde ambitie van gemeente en zorgpartijen?	
<ul style="list-style-type: none"> Er is een gedeelde ambitie tussen gemeente en zorgpartijen (partners) De bijdrage van partners is helder Er is een (financiële) prikkel dat partners bijdragen 	

- Van de geënquêteerden is 75% het eens met de stelling dat sprake is van gedeelde ambities (en slechts 13% oneens). De RKC ziet in uitspraken wel dat er verschil is in de betekenis hiervan. Zorgpartijen hebben het over het te bereiken maatschappelijk effect (begeleiding/ ondersteuning van jeugdigen), terwijl de gemeente het ook heeft in de wijze hoe dat te bereiken, nl. steeds meer door preventie.
- Hoewel de bijdragen van zorgpartijen (op detailniveau) in contracten geregeld is, staat er in de praktijk spanning op het realiseren van doelen. Dit beeld komt naar voren, omdat er geen meerderheid van zorgpartijen is die het eens is met stelling dat de gemeente zicht heeft op de doelen van hen. Als aangegeven is dat doelen van en voor beide partijen helder zijn, is dat met de opmerking dat het nog wel eens lastig is om dit ook gezamenlijk in de praktijk te brengen. Daarbij doen zowel zorgpartijen als de gemeente uitspraken die deze spanning aangeven (partijen niet op de hoogte zijn van doelen, doelstellingen niet haalbaar in praktijk, geen concrete einddoelen).
- De ambitie moet bijdragen aan de (financiële) belangen van de samenwerkingspartners. Dit prikkelt de partners om aan de ambitie daadwerkelijk bij te dragen. Er is een tegengesteld financieel belang tussen gemeente (terugbrengen kosten) en zorgpartijen (bijdrage voor hun bedrijfsvoering). In het huidige systeem zijn de belangen vormgegeven in de inkoopafspraken, zowel op perceel als individueel niveau. De RKC ziet dus wel een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie, maar geen financiële prikkel dat partners bijdragen aan het belang van de gemeente. (Zie verder hoofdstuk 5, specifiek figuur 5.1 principe 6.)

4.3 Belangen

Perceptie van gemeente en zorgpartijen

Figuur 4.2 Scores 2de lijn op normen 'Belangen'

RKC Medemblik – Opmeer

Kernpunten:

- Een derde (33%) van de zorgorganisaties geeft aan dat de gemeente zicht heeft op hun belangen. En 41% zegt zicht te hebben op de belangen van de gemeente.
- Ook vindt minder dan de helft (41%) dat zowel gemeente als eigen organisatie een voordeel hebben van de inkoopafspraken. En 16% is het (helemaal) oneens dat beide voordelen hebben. Dit betekent dat er spanning staat op het verdelen van opbrengsten en kosten.
- Tweederde van de respondenten (67%) vindt dat het in de praktijk nog lukt om een goede oplossing voor de cliënt te realiseren. Echter een derde (33%) is hier neutraal of negatiever over. Dit duidt op een sub-optimalisatie (mindere afstemming tussen gemeente en zorgpartij), omdat volgens deze zorgpartijen niet de goede oplossing voor de cliënten geboden wordt.

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen 0de lijn en 1ste lijn:

- *Huisartsen zijn niet betrokken bij de inkoop. Er is nog weinig sprake van samenwerking*

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen in de enquête 2de lijn:

- *Als er een 1-gezin-1 plan is, is de samenwerking met de gebiedsteam medewerker over het algemeen heel prettig en waardevol om de juiste hulp voor dit gezin te gaan inzetten.*
- *De gemeente stelt aan ons zulke zware eisen, dat we moeten afhaken. ... Daarmee stoot de gemeente een belangrijke vorm (laagdrempelig, dicht bij huis, cliëntgericht) van jeugdhulp af.*
- *Begin 2016 is een collega met een taart met foto van ons team naar de gemeente gegaan om ons zichtbaar te maken om meer bekendheid te krijgen.*
- *Ook hier is de praktijk nog wel eens weerbarstig en speelt het eigen belang van gemeente of organisatie nog wel een rol bij het realiseren van een goede oplossing voor de cliënt. Daarbij kunnen we elkaar soms nog wel eens dwars zitten. Dit zijn wel uitzonderingen. Over het algemeen loopt deze samenwerking goed.*
- *Bureaucratie is enorm!*
- *... dus waar liggen de doelen van de gemeentes dan? Hebben de gemeentes dan oog voor onze doelen/belangen? Of verloopt de samenwerking op dit gebied alleen maar digitaal volgens de regels en aanvinklijstjes? Naast de overkoepelende vraagstukken is gemeente Medemblik in de praktijk één van de fijnste gemeentes om samen te werken. De casemanagers denken mee, zijn oplossingsgericht en handelen snel.*

Toelichting en opvallende uitspraken uit interviews met de gemeente:

- *De wijkteams zijn samenwerkingsverbanden van gemeente en andere partners. Daarnaast is er veel samenwerking en afstemming tussen de wijkteams. Er gaan projecten door de wijkteams heen.*
- *Wat we doen op uitvoerend niveau is werken met 1 gezin, 1 aanpak. Dat gebeurt niet bij enkelvoudige problemen, maar is vooral van toepassing bij meervoudige problematiek. Er zijn duidelijke formats voor hoe gesprekken gevoerd worden: met het hele gezin en betrokken zorgpartijen. Er is één persoon, die daar de regie op voert: bij voorkeur iemand uit het gezin, het netwerk of anders iemand van de gemeente (jeugdconsulent)...*
- *De leerplichtambtenaar is aangesloten in het brede overleg over casuïstiek. De leerplichtambtenaar zit bij de jeugdconsulten/jeugdhulpverleners (twee begrippen worden naast elkaar gebruikt) op de kamer.*

Beoordeling

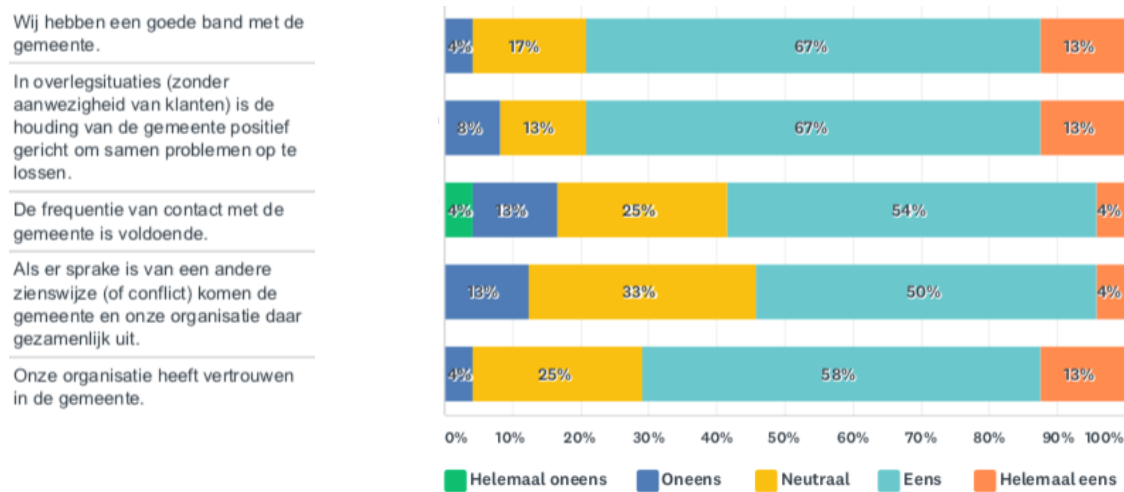
Tabel 4.2 Beoordeling normen 'Belangen' voor de 2de lijn

Normen	Beoordeling
Belangen: Wat zijn de belangen van gemeente en zorgpartijen?	
<ul style="list-style-type: none"> Partners hebben inzicht in elkaars belangen Gezamenlijke oplossing gaat voor eigen belang 	

- Uit de scores blijkt dat zorgorganisaties vinden dat er te weinig zicht is op hun belangen en dat zij ook zelf te weinig zicht hebben op de belangen van de gemeente. Gezien de uitspraken lijkt dit te betekenen dat er hetzij te weinig over de wederzijdse belangen wordt gesproken of dat er beperkt rekening mee gehouden wordt. De zorgaanbieders ervaren zware eisen en bureaucratie.
- Ondanks minder zich op belangen, lukt het in de praktijk nog veelal (67%) om een goede oplossing voor de cliënt te realiseren. Optimaal is deze situatie nog niet. De 1-gezin-1 plan aanpak leidt zowel voor zorgpartijen als de gemeente meestal tot een gezamenlijke oplossing. Incidenteel is gemeld dat eigenbelang een oplossing voor de klant in de weg staat.

4.4 Relatie gemeente Medemblik met zorgpartijen

Perceptie van gemeente en zorgpartijen

Figuur 4.3 Scores 2de lijn op normen 'Relatie'

Kernpunten:

- Het overgrote deel (80%) van zorgpartijen geeft aan dat er een goede band met de gemeente is en dat de houding van de gemeente positief is gericht op samen oplossen van problemen. Ook heeft 71% van de zorgpartijen vertrouwen in de gemeente.
- De frequentie van contact wordt door een meerderheid (58%) als voldoende ervaren. Echter 17% ervaart dit als onvoldoende.
- Bij andere zienswijze (verschil van inzicht) komt 54% van de zorgpartijen er met de gemeente uit. Een derde is hierin neutraal en 13% vindt niet dat ze er gezamenlijk uitkomen.

RKC Medemblik – Opmeer

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen 0de lijn en 1ste lijn:

- *Er is te weinig terugkoppeling en te weinig overleg. Hierdoor weten we niet bij welke gezinnen de gemeente betrokken is.*
- *Zorgverleners werken en denken anders dan gemeente medewerkers. Dat maakt samenwerking complex.*

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen in de enquête 2de lijn:

- *Er is relatief weinig contact met de gemeente, alleen met een wijkteam medewerker indien van toepassing en de administratie. Dus niet op beleidsniveau.*
- *Te weinig contact om daarover uitspraken te doen. Voor zover nodig is het ok.*
- *Ik vind dit een lastige stelling. Want wie is in deze de gemeente? In het contact over de klanten hebben wij contact met de consultants/medewerkers toegang. Het afgelopen jaar hebben er veel wisselingen plaatsgevonden, hetgeen vraagt om steeds weer een relatie opbouwen. Daarbij is het niet altijd duidelijk welke persoon betrokken is bij de klant en wat de rol is van de gemeente in de begeleiding van de klant.*
- *Nogmaals... één van de fijnste gemeentes binnen de 7 West-Friese om mee samen te werken.*

Toelichting en opvallende uitspraken uit interviews met de gemeente:

- *De gemeente heeft vier keer per jaar overleg met vertegenwoordigers van de huisartsen. Een huisarts heeft een andere kijk op bepaalde zaken. Er is daarin echt een hele grote stap gemaakt in de samenwerking en onderling vertrouwen. We kennen elkaar en elkaars zienswijze nu beter. Dat is ook terug te zien in de contacten die huisartsen zoeken met de gemeente of met jeugdconsulenten.*
- *Bij sommige aanbieders blijft het (ontwikkeling samenwerking jeugdhulp keten/ doorlopende zorglijn) een knelpunt. Er is een procesregisseur die kan helpen bij conflictsituaties (voor Hoorn, Enkhuizen, Medemblik). Een mogelijk volgende stap is, dat de wethouders van de gemeenten richting het bestuur van een zorgverlener gaan. Dat wil men graag voorkomen, waardoor er toch een oplossing wordt gevonden.*
- *Soms zijn er conflicten tussen doelen van de gemeente en doelen van externe partijen op casusniveau. Over het algemeen in de meervoudig complexe zaken. De procesregisseur kan daar dan een taak in hebben. Dat is ook verankerd in de wetgeving (was al zo bij het CJG), dus alle partijen moeten hiermee instemmen.*

Beoordeling

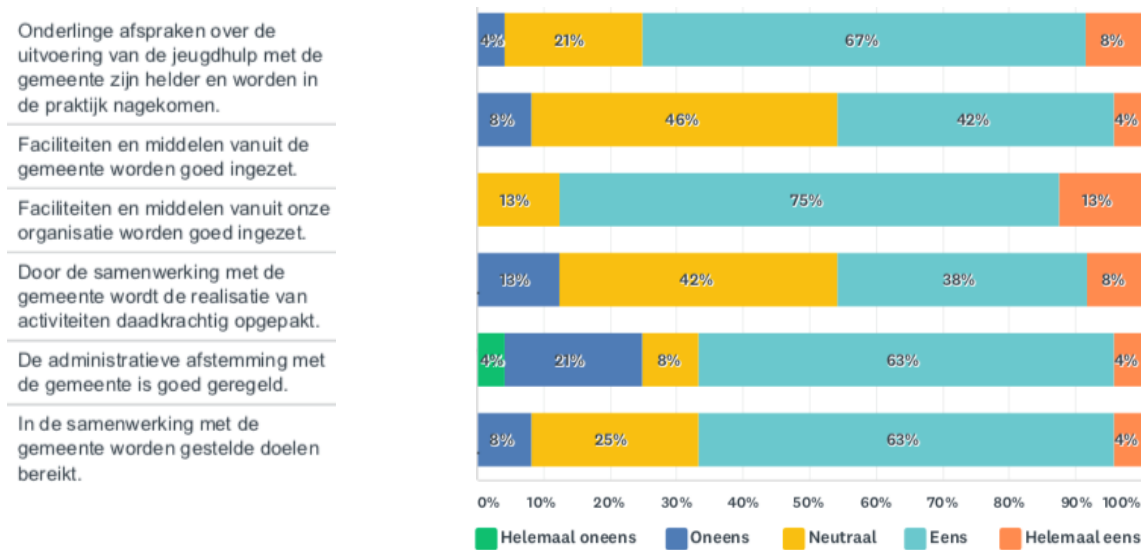
Tabel 4.3 Beoordeling normen 'Relatie' voor de 2de lijn

Normen	Beoordeling
Relatie: Is er vertrouwen? Is de relatie constructief?	
<ul style="list-style-type: none"> Partijen hebben vertrouwen in elkaar Conflicten worden constructief behandeld 	

- De meeste zorgpartijen hebben een goede band met (80%) en vertrouwen in de gemeente (71%). Wel wordt de omvang van het contact minder ervaren, maar als het er is wordt het als positief ervaren. Soms lijkt er behoefte te zijn aan (meer) contact op beleidsmatig niveau.
- Conflicten of andere zienswijzen lijken voornamelijk bij complexe zaken voor te komen. Door overleg en de procesregisseur, komt de meerderheid van de partijen er met de gemeente goed uit of staat daar neutraal is. Toch resteert bij 13% van de zorgpartijen de mening, dat ze er niet goed samen uit gekomen zijn.

4.5 Organisatie van het netwerk

Perceptie van gemeente en zorgpartijen

Figuur 4.4 Scores 2de lijn op normen 'Organisatie van het netwerk'

Kernpunten :

- Het merendeel van de zorgpartijen vindt dat afspraken worden nagekomen (75%) en dat gestelde doelen in samenwerking worden bereikt (67%).
- Bijna de helft (46%) vindt dat faciliteiten en middelen vanuit de gemeente goed worden ingezet. Een even groot gedeelte (46%) is hier neutraal in. Deze groep kan hier of geen zicht op hebben of daadwerkelijk neutraal zijn. Zorgpartijen vinden van zichzelf wel (88%) dat ze eigen faciliteiten en middelen goed inzetten.
- Ook bijna de helft (46%) vindt dat de realisatie van doelen daadkrachtig wordt opgepakt. Meer dan de helft (54%) vindt dat niet en is daar neutraal in (42%) of zelf negatief (13%).

RKC Medemblik – Opmeer

- Over de administratieve afstemming lopen de meningen het meest uiteen: van helemaal oneens (4%) tot helemaal eens (4%). Het merendeel (63%) vindt wel dat het goed geregeld is.

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen 0de lijn en 1ste lijn:

- *Dit is nog groeiende, maar ik denk zeker wel dat hier goede mogelijkheden in zitten.*
- *We hebben naar mijn weten geen gezamenlijke doelen geformuleerd.*
- *Ik vind dat er nog amper of geen sprake is van samenwerking.*

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen in de enquête 2de lijn:

- *De afspraken vanuit de overeenkomst komen we na. Er zijn daarnaast geen andere afspraken gemaakt met deze gemeente. Alleen voor een subsidie-project en hierin verloopt de communicatie met de gemeente prettig.*
- *Het oppakken van activiteiten en de onderlinge afspraken zouden duidelijker kunnen, waardoor we daadkrachtiger aan de slag kunnen en blijven.*
- *We vinden dit lastige vragen. Het contact met de gemeente Medemblik is naar ons idee eenzijdig gericht, er is minder contact.*
- *Samenwerking is over het algemeen goed. Innovatie is wel een punt van aandacht.*
- *De administratieve problemen zijn inmiddels goed opgelost en lopen nu ook goed.*
- *Al blijft het administratieve gedeelte een hele uitdaging voor organisaties die nog niet zo lang meedraaien, althans is onze ervaring. Er wordt veel gevraagd van ons op het gebied van ontdekken, ondervinden, fouten maken & zelf de oplossing zoeken. Dit kost tijd.*

Toelichting en opvallende uitspraken uit interviews met de gemeente:

- *(Boven)regionale samenwerking is primair georganiseerd en ingericht in Madivosa-structuur. Hierin werken we op meerdere jeugdthema's samen aan de hand van strategische agenda. (zie paragraaf 3.1). Ieder thema kent een of meerdere bestuurlijke trekkers en een ambtelijke trekker. Vervolgens krijgt de samenwerking verder vorm in een projectorganisatie. De gemeenten leveren hiervoor de capaciteit en budget.*
- *Door de toenemende samenwerking in de regio ontstaan steeds meer regionale projecten. De gemeenten hanteren dezelfde manier van projectmatig werken. Alle medewerkers van Medemblik worden hierin opgeleid.*
- *Samenwerking in de keten: dit betreft de samenwerking in de uitvoering van de jeugdzorg, namelijk tussen gemeente en partners, tussen partners onderling. Samenwerking is geregeld in inrichting werkprocessen (Triage & Toegang) en praktische werkafspraken en inrichting van (financiële) administratie. Deels ook vastgelegd in contracten (via regionaal inkoopbureau) en individuele overeenkomsten.*
- *Bestuurlijke samenwerking: zowel incidenteel en structureel, bv LEA en REA in relatie tot Jeugd en zorg (passend onderwijs). (Zie ook paragraaf 3.3.)*
- *Vanuit Hoorn is er een initiatief om een digitale sociale kaart te ontwikkelen voor Westfriesland.*
- *Het samenwerken met (externe) samenwerkingspartners in het sociaal domein, vanuit het perspectief van de inwoner, is [...] terug te zien in de samenstelling van de wijkteams, waarin ook maatschappelijk werkers (Mee & de Wering), schoolmaatschappelijk werkers en GGD-jeugdverpleegkundigen plaatshebben.*

RKC Medemblik – Opmeer

- De gemeente houdt zicht op de resultaten, maar zit zeker in de jeugdzorg niet altijd aan tafel, afhankelijk van de rol. Zicht op samenwerking komt met name uit cliëntervaringsonderzoeken. Daarnaast vinden er evaluaties op casusniveau plaats. Vanuit de uitvoer worden signalen met betrekking tot samenwerking gesignaleerd aan de beleidsafdeling.
- De implementatie van de nieuwe inkoopstrategie resulteert in een hele nieuwe manier van samenwerken met zorgaanbieders. We gaan over van productgestuurd naar resultaatgestuurd inkopen.
- Wachttijden zijn doorlopend een aandachtspunt. Dat is nog niet echt verbeterd. Er zijn nog steeds lange wachttijden. Sommige organisaties hebben het wat meer op orde (er zijn afspraken gemaakt, in nieuwe inkoop is maximale tijd tot start traject opgenomen, vervangende zorg). Met Veilig Thuis zijn er nu wel duidelijke afspraken gemaakt op operationeel niveau in verband met de wachtlijsten.

Beoordeling

Tabel 4.4 Beoordeling normen 'Organisatie' voor de 2de lijn

Normen	Beoordeling
Organisatie: Is het netwerk van partijen professioneel georganiseerd?	
<ul style="list-style-type: none"> • Structuur en besturing van de samenwerking zijn afgestemd op doelen van partners/organisaties 	
<ul style="list-style-type: none"> • Faciliteiten (bv. ICT, financiën) en medewerkers van partijen worden als bindmiddel ingezet 	
<ul style="list-style-type: none"> • De samenwerking leidt tot realisatie van doelen 	

- Vooral uit het interview met de gemeente blijkt dat de bovenregionale samenwerking (Madivosa), de regionale projecten, de samenwerking in de keten en de bestuurlijke samenwerking geregeld is en gericht op de doelstellingen. Wel blijkt dat dit vanuit het oogpunt van zorgpartijen duidelijker kan worden bij de onderlinge afspraken en het contact met de gemeente.
- Op het gebied van faciliteiten vindt bijna de helft van de zorgpartijen dat de faciliteiten van de gemeente goed worden ingezet. De meeste andere partijen staan hier neutraal in. Het kan zijn dat zij hierop nog onvoldoende zicht hebben of er meer van verwachten. Dit betekent dat de inzet van faciliteiten als bindmiddel nog beduidend kan groeien. Als voorbeelden van faciliteiten zien we de ontwikkeling van de digitale kaart en innovatie.
- Zorgpartijen vinden dat gestelde doelen in samenwerking worden bereikt (67%). De gemeente heeft ook zicht op de doelen. Gelijktijdig zien partijen en de gemeente met name nog een groot knelpunt in de omvang van de wachtlijsten. Hier is dus nog behoorlijk wat te realiseren. Ook is de overgang van productgericht naar resultaatgericht inkopen een belangrijk element bij het realiseren van doelen.

4.6 Proces van de samenwerking

Perceptie van gemeente en zorgpartijen

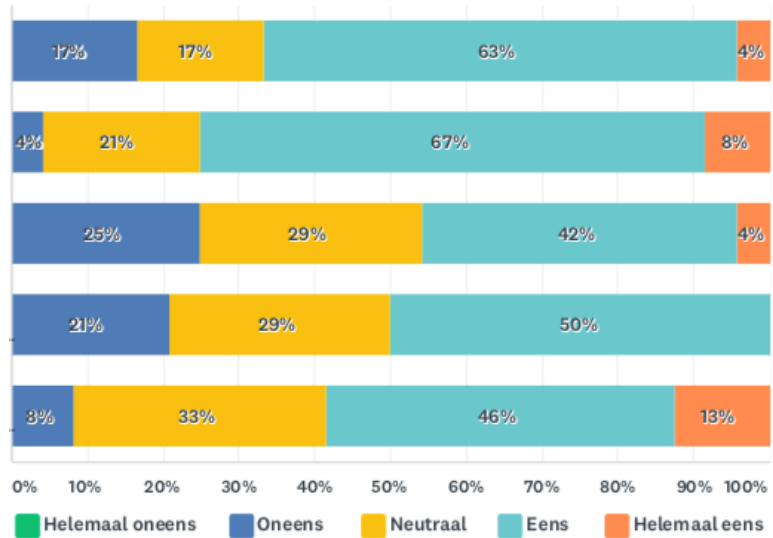
Er zijn duidelijke afspraken hoe de samenwerking moet zijn tussen onze organisatie en de gemeente.

Er is een goede communicatie tussen onze organisatie en de gemeente.

De invulling van de regierol door de gemeente bij de samenwerking is positief.

De samenwerking wordt met onze organisatie op een goede manier geëvalueerd.

De samenwerking heeft zich de laatste jaren positief ontwikkeld.

Figuur 4.5 Scores 2de lijn op normen 'Proces van de samenwerking'

Kernpunten :

- Een groot deel vindt dat er duidelijke afspraken (67%) en een goede communicatie (75%) zijn. Wel vindt 17% dat er geen duidelijke afspraken zijn over de samenwerking.
- De meningen lopen meer uiteen over de invulling van de regierol door de gemeente en de evaluatie van de samenwerking. De helft (46% en 50%) is hier positief over. Echter bijna een kwart (25% en 21%) is het hiermee oneens, de rest (29%) is neutraal.
- Het merendeel (59%) van de respondenten vindt dat de samenwerking zich positief ontwikkeld heeft. Slechts 8% is het hiermee oneens.

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen 0de lijn en 1ste lijn:

- *Er is iets meer contact geweest, maar er is geen sprake van structurele samenwerking of afstemming met ons in de zorg.*

RKC Medemblik – Opmeer

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen in de enquête 2de lijn:

- Een paar keer oneens ingevuld omdat het proces van samenwerken voor een groot deel loopt via de WF-7.[...] Dat is niet altijd even effectief. Directe contacten met de gemeenten lopen beter. Wens is wel om de WF-7 gesprekken meer inhoud en kwaliteit te geven als er ook daadwerkelijk een beleid is voor de WF-7.
- Je leert elkaar beter kennen. Maar er heeft geen evaluatie plaats gevonden.
- Niet in alle gevallen neemt de gemeente de regie op zich, maar laat dit bij ons liggen.
- Misschien wel goed, ook te horen hoe gemeente tegen onze praktijk aankijkt, zodat er eventuele verbeteringen gedaan kunnen worden.
- De invulling van de regierol, de afspraken en de evaluatie van de samenwerking vragen om verbetering en verduidelijking. De samenwerking is de laatste tijd minder positief door de wisseling in contactpersonen.
- Er zouden twee keer per jaar gesprekken zijn tussen WF7 en onze organisatie, maar deze gesprekken zijn afgezegd.

Toelichting en opvallende uitspraken uit interviews met de gemeente:

- De gemeente werkt vanuit verschillende **rollen** samen met partijen:
 - a) in een opdrachtgever-relatie: door het inkopen van zorgaanbod;
 - b) als regisseur van de zorg, door partijen bij elkaar te brengen om zorg op maat te leveren;
 - c) als toegang & triage voor hulpvragen van inwoners (verwijzen, uitvoeren, doorverwijzen);
 - d) als facilitator/stimulator (verlenen van subsidies, stimuleren van mantelzorg en/of vrijwilligers).
- Ook neemt de gemeente nadrukkelijk een regierol als het gaat om het betrekken van partijen rondom concrete casuïstiek.
- Belangrijk met betrekking tot onderwijs is dat rollen en verantwoordelijkheden helder zijn. Gemeenten gaan niet over kwaliteit van het onderwijs. Onderwijs gaat niet over bv. inkoop zorg, maar wel onderwijshuisvesting.
- In de contracten met aanbieders worden afspraken gemaakt over verantwoording en terugkoppeling.
- Er wordt gekeken naar samenwerking in de administratieve afwikkeling; hoe je dat beter kunt afstemmen of beter inrichten. Dat kan aanleiding zijn voor gesprekken en dat gebeurt ook, bijvoorbeeld in kwartaalafspraken met aanbieders . Deze kwartaalgesprekken worden regionaal gevoerd door een medewerker van het inkoopbureau in samenwerking met een beleidsmedewerker. Medemblik participeert hier actief in.
- Onlangs hebben wij de kwartaalgesprekken door een extern adviseur laten evalueren. Dit heeft geresulteerd in een voorstel voor verdere verbetering van het instrument van kwartaalgesprekken voor sturing. Het voorstel zal op deze wijze worden geïmplementeerd binnen de organisatie.
- Integraal samenwerken is 1 van de vier thema's van het beleidsplan (zie paragraaf 6.1). Hier is nog geen evaluatie (op papier) van. Nu wordt daar wel naar gekeken in de aanloop naar het nieuwe beleidsplan voor 2019 en verder (zie hoofdstuk 8).
- Bij het thema Communicatie (gericht op versterken van de samenwerking tussen de wijkteams en de organisaties in de schil om de teams heen in de kernen) is er nog geen evaluatie van hoe het nu loopt, want het beleidsplan loopt nog het hele jaar.

RKC Medemblik – Opmeer

Beoordeling

Tabel 4.5 Beoordeling normen 'Proces' voor de 2de lijn

Normen	Beoordeling
Proces: Is het proces van samenwerking goed georganiseerd?	
<ul style="list-style-type: none"> De rollen (o.a. regierol) in de samenwerking zijn helder Er is een goede communicatie tussen gemeente en zorgpartij Er is evaluatie van het samenwerkingsproces 	

- Zorgpartijen zijn verschillend van mening over de invulling van de regierol door de gemeente. De helft is hier positief over, een kwart is er negatief over en ruim een kwart is neutraal. De gemeente geeft zelf aan verschillende rollen in te nemen (van opdrachtgever tot stimulator) en wil bij complexe casussen nadrukkelijk een regierol innemen. Er lijkt vanuit de zorgpartijen behoefte aan een duidelijker invulling van de regierol door de gemeente.
- Het grootste deel van de zorgpartijen (75%) vindt dat er een goede communicatie is met de gemeente. Wel zijn er opmerkingen gemaakt, waaruit blijkt dat de communicatie met de gemeente Medeblik zelf beter verloopt dan de communicatie op regionaal WF7-niveau. De gemeente heeft ook oog voor de evaluatie van de communicatie. De evaluatie kan vervolgens leiden tot verbetering.
- Zorgpartijen kijken verschillend naar de evaluatie van de samenwerking. De helft is positief, een vijfde is negatief en bijna 30% is neutraal. De evaluatie van de samenwerking (per zorgpartij) kan dus nog aan kracht winnen. Hoewel de RKC geen evaluatie op papier heeft gezien, is deze door de gemeente wel meegenomen bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan (zie hoofdstuk 5).

4.7 Ontwikkelingen sinds 2015²⁰

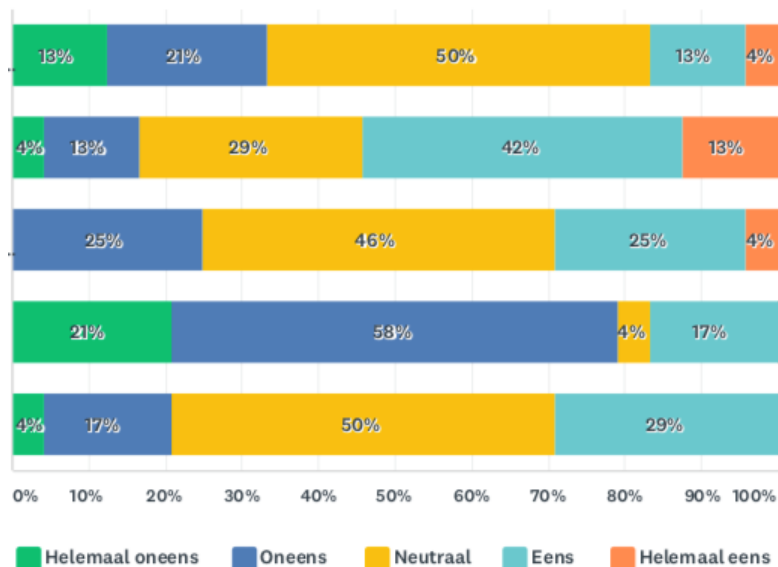
Bij de samenwerking met de gemeente is sinds 2015 ingezet op het terugdringen van wachttijden.

Het sturen op resultaten (outcome-doelstellingen) is de laatste jaren toegenomen.

Door de samenwerking met de gemeente ofwel via de wijkteams is de samenwerking met andere zorgpartijen verbeterd.

De omvang van de jeugdhulp die onze organisatie aan de gemeente levert is in de periode 2015-2018 afgenomen.

De gemeente stuurt de laatste jaren sterker op de verbinding met passend onderwijs.

Figuur 4.6 Scores 2de lijn op normen 'Ontwikkelingen sinds 2015'

²⁰ Bij deze paragraaf ontwikkelingen hebben we geen normen gesteld. Daarom is er ook geen beoordeling van deze ontwikkeling. In de bestuurlijke nota nemen we de bevinding uit deze paragraaf, samen met de bevindingen uit hoofdstuk 5, wel mee.

RKC Medemblik – Opmeer

Kernpunten :

- Een aantal partijen (17%) vindt dat er sinds 2015 is ingezet op het terugdringen van wachtlijsten. De helft (50%) is neutraal, maar 34% vindt dat dit niet is gebeurd. De RKC vindt deze scores en de onderstaande uitspraken opvallend, omdat de wachtlijstproblematiek een maatschappelijk belangrijk onderwerp is.
- Net de helft (55%) vindt dat er meer gestuurd wordt op outcome-doelstellingen. Een derde (30%) is neutraal, maar ook een deel (17%) is het hier mee oneens.
- Er lijkt geen invloed te zijn geweest van de samenwerking met de gemeente op de onderlinge samenwerking tussen zorgpartijen; een kwart (25) is het oneens, de helft (50%) is neutraal en een kwart (25%) is het eens met de stelling dat de samenwerking verbeterd is.
- Zeer opvallend is dat een zeer groot deel (79%) vindt dat de omvang van de jeugdhulp van hun organisatie is toegenomen. Een klein (17%) van de zorgpartijen ziet organisatie een afname. Overigens is dat wel in lijn met het landelijke en Medemblikse beeld dat de omvang van de jeugdhulp is toegenomen.
- Momenteel vindt ca. een derde (29%) dat de gemeente stuurt op de verbinding met passend onderwijs. De helft (50%) is hier neutraal in, de rest (21%) vindt niet dat hierop door de gemeente gestuurd wordt.

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen 0de lijn en 1ste lijn:

- *Ik vind niet dat ik hier iets van kan zeggen, daar ik pas sinds juli 2018 werkzaam ben binnen deze gemeente.*
- *Voor mij is veel onduidelijk: waar stuurt de gemeente op? en resultaten? welke resultaten, wie bepaalt wat een resultaat is etc. etc.. De wachttijden zijn alleen maar opgelopen en sommige organisaties melden zelfs dat ze maanden of zelfs een half jaar geen nieuwe casussen aannemen. Dit is hiervoor nog nooit gebeurd. Ik vind dat veel kinderen tussen wal en schip vallen.*

Toelichting en opvallende uitspraken zorgpartijen in de enquête 2de lijn:

- *Interessante vragen hierboven. Zelf werken we hier wel aan, maar we hebben niet vernomen dat de gemeente dit doet en samen met ons.*
- *Eerste twee vragen zijn wel onderwerp van gesprek maar nog te weinig geëffectueerd.*
- *In 2015 zat onze organisatie nog volledig in Wognum en daardoor waren we ook meer zichtbaar in de gemeente Medemblik en hun inwoners. Vanaf januari 2016 is de toename van klanten meer uit de regio Hoorn en Koggenland gekomen. We merken wel dat leerplicht, huisartsen uit de gemeente Medemblik contact met onze organisatie opnemen of wij passende hulp kunnen bieden bij de jeugd. Dat vinden wij erg prettig en merken dat dit goed werkt.*
- *Verbinding met passend onderwijs sinds kort op de agenda van de gemeenten ondanks veel aandringen vanuit de partners in de afgelopen jaren. Wel fijn dat dit nu prominenter op de agenda staat.*
- *Neutraal. Wij zijn pas betrokken sinds 01-01-2018.*
- *De uitvoerende organisatie heeft meer kennis waardoor deze meer verantwoording hoort te krijgen. Mijn ervaring met passend onderwijs is dat de organisatie beter kan inschatten wat passend is dan de gemeente. Zij werken met de cliënt.*

5 Ontwikkelingen beleid 2019-2022 en zicht op de toekomst

Na het onderzoek van beleid en uitvoering tot en met 2018 (zie eerdere hoofdstukken) is door de gemeenteraad op 31 januari 2019 het Beleidsplan Sociaal Domein 2019 vastgesteld. De eerdere hoofdstukken in deze Nota van bevindingen zijn hier niet op aangepast of aangevuld. Over het nieuwe beleidsplan kunnen nog geen uitspraken gedaan worden over de doeltreffendheid. Ook is dit gezien de recente datum geen onderdeel geweest van de gehouden interviews (hoofdstuk 3). Daarnaast is het ook niet meegenomen in de uitgezette enquête bij zorgpartijen (hoofdstuk 4).

Omdat deze recente ontwikkelingen relevant kunnen zijn voor de toekomst, hebben we deze in dit hoofdstuk een aparte plek gegeven. Conform de opzet van de eerdere hoofdstukken hebben we de belangrijkste ontwikkelingen in landelijke context (paragraaf 5.1), het beleid (paragraaf 5.2) en uitvoering (paragraaf 5.3) beschreven.

5.1 Landelijke ontwikkelingen Jeugdhulp en onderzoek ketensamenwerking

Toename jeugdhulp heeft een relatie met demografie gemeente en werking wijkteams.

Het CBS heeft een toename van 33% gesignaleerd van jeugdhulp uitgevoerd door wijkteams. In opdracht van het Ministerie van VWS is daarom door I&O Research in zes gemeenten diepgaand onderzoek gedaan naar deze toename.²¹ De belangrijkste conclusies zijn:

1. Door het ontbreken van een duidelijke afbakening tussen preventie en ambulante jeugdhulp kan het zijn dat ook preventie als ambulante jeugdhulp geregistreerd wordt;
2. Werkwijze van wijkteams verschilt en is volgens de onderzochte gemeenten afhankelijk van de demografie van de gemeente. Als sprake is van hoog opgeleiden, richten wijkteams zich vooral op de toegang. Als sprake is van vooral laag opgeleiden dan verlenen veel gemeenten ook ambulante jeugdhulp. En hoe hoger het percentage gezinnen in armoede is, hoe meer meldingen er voor jeugdhulp zijn;
3. Een betere en eerdere signalering van hulpbehoevende jongeren is volgens de gemeenten zeker een verklaring van de toename van hulp door wijkteam en specialistische jeugdhulp. En in geval van korte lijnen met huisartsen is sprake van meer ambulante jeugdhulp door wijkteams;
4. Wachtlijsten hebben invloed op wie de jeugdhulp uitvoert. Wachtlijsten bij het wijkteam leiden tot eerder doorverwijzen naar specialistische jeugdhulp. Wachtlijsten bij zorgaanbieders betekent vaak dat het wijkteam de jeugdhulp biedt (overbruggingszorg);
5. Ten slotte is er een toestroom van kinderen vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) naar de jeugdwet, wat te maken heeft met de aangescherpte normen om hulp vanuit de Wlz te krijgen. En soms zet de gemeente jeugdhulp in, omdat de specifieke hulp niet onder de Zorgverzekeringswet (Zvw) valt.

De aanbevelingen uit dit onderzoek die gelden voor gemeenten in het algemeen zijn:

- Uniforme registratie van preventie en ambulante jeugdhulp leidt tot inzicht in de toename van jeugdhulp door wijkteams. Dit kan bijvoorbeeld door een bijeenkomst te organiseren voor betrokkenen binnen de gemeente;
- Bekendheid en gebruik van het hulpmiddel 'leidraad toegang preventief-ambulant', dit is een hulpmiddel voor het onderscheid tussen jeugdhulp en preventie bij beleidsinformatie Jeugd ²²;
- Een heldere definitie van het begrip 'preventie' en een concretisering zodat de preventie meer meetbaar wordt.

²¹ I&O Research, Onderzoek naar toename Jeugdhulp Wijkteams, Ministerie van VWS, oktober 2018.

²² <https://jeugdmonitor.cbs.nl/sites/default/files/2018-04/170407-leidraad-toegang-preventief-ambulant-def.pdf>

RKC Medemblik – Opmeer

Komt echte vernieuwing door ketensamenwerking die nog op gang moet komen? ²³

Resultaten die beleidsmakers voor ogen hadden, zijn maar ten dele waargemaakt. Cliënten ervaren nog vaak onvoldoende dat ze centraal staan, de kosten in de jeugdhulp lopen op en de wachtlijsten worden langer. De transformatie staat nog in de kinderschoenen. Steeds meer komt de gedachte op dat de echte vernieuwing moet komen uit ketensamenwerking.

De transitie was een mega prestatie. Veel gemeenten hebben een werkmodel neergezet dat zoveel mogelijk de oude situatie kon voorzetten, binnen de nieuwe (wettelijke) kaders. De nieuwe situatie vraagt van alle betrokkenen een ander samenspel, met nieuw gedrag, andere vaardigheden en andere spelregels. In het huidige model staan alle betrokken partijen gezamenlijk voor de zorg voor de cliënt, terwijl er van echte samenwerking nog weinig sprake is.

Uit onderzoek en ervaring blijken er zes leidende principes voor effectieve samenwerking:

- 1) *Creëer een fusie van belangen voor lange termijn samenwerking.* Dit betekent een zorgvuldige selectie van strategische partners (zelfde strategie, ambitie en deling expertise). Dit is dus anders dan lange lijsten van partijen waar zorg is ingekocht.
- 2) *Vroege betrokkenheid van strategische partners.* Beslis gezamenlijk over de belangrijkste opgave. Bepaal samen wat de uitvoering effectief maakt.
- 3) *Delen van informatie.* Bepaal samen welke informatie nodig is om het werk goed te doen (financieel, wachtlijsten, doorlooptijden, cliëntprofielen en -historie)

4) *Gezamenlijk monitoring systeem.* Bepaal hoe geleverde prestaties continu geëvalueerd worden. Toets geleverde prestaties aan afgesproken prestaties. Richt één objectief meetsysteem in.

5) *Continu verbeteren.* Een continue focus op het zoeken naar manieren om het stellen, goedkoper en beter te doen in de keten is belangrijk. Denken vanuit de principes van LEAN is daarbij behulpzaam.

6) *Gezamenlijk incentive systeem.* Het individuele organisatiebelang en het collectieve belang moeten samensmelten zodat sub-optimalisatie voorkomen wordt. Kosten, opbrengsten en risico's moeten daarvoor gezamenlijk gedragen worden.

Figuur 5.1 Leidende principes voor effectieve samenwerking

Het sociaal domein werkt wel in ketens, maar nog niet samen in de keten

Veel gemeenten vinden dat ze werken in de keten en dus doen aan ketensamenwerking. Van echte ketensamenwerking is pas sprake als alle leidende 6 principes ook echt zijn ingevuld. De volgende stappen kunnen gezet worden om dit te bereiken:

1. Laat de klassieke opdrachtgever/opdrachtnemer groeien naar een partnership. Dat kan binnen de aanbestedingsregels, zoals ook blijkt bij corporaties;
2. Ga met minder partners werken en ontwikkel met hen de keten:
 - a. Maak een lokale of regionale analyse van de keten om het verbeterpotentieel van de keten te bepalen en welke acties nodig zijn;
 - b. Start een pilot op een keten, waarbij de 6 principes worden toegepast. Dat kan ook bij bestaande partners, die zich hiermee bewijzen voor een volgende periode.

²³ Publicatie van juli 2018 op het kennisplatform <https://www.gemeentennl.nl/sociaal-domein/bezuinigen-in-het-sociaal-domein-door-ketensamenwerking/>

5.2 Beleid Medemblik 2019-2022: samen werken om elkaar te versterken

Met vier bouwstenen en gezamenlijke totstandkoming is het beleid kader voor de toekomst.

Met de bouwstenen – Geluk, Meedoen, Samenwerken en Zorg dicht bij mensen thuis – zijn de visie, de werkwijze en de beoogde doelen beschreven in het nieuwe Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022. Het beleidsplan is gezamenlijk met o.a. de inwoners, het onderwijs, de adviesraad, commissieleden, college en interne afdelingen opgesteld. Het is gebaseerd op onderbouwde trends en ontwikkelingen.²⁴ Speerpunten zijn gebaseerd op wet, coalitieakkoord en doorlopend bijdragen aan de transformatie.

Samengevat:

- De werkwijze is integraal, zowel intern als met o.a. zorgpartners. Maatwerk door professionals met regelruimte. Het gaat om bouwen, stimuleren, experimenteren. Het is blijvend leren.
- De visie is om elke inwoner zo vroeg mogelijk te stimuleren/ondersteunen om het leven zo zelfstandig mogelijk te leven. Niet zorgen voor, maar zorgen dat.
- Hoe? Door drie pijlers – Preventie, Integraliteit en Innovatie – en de vier bouwstenen.

Figuur 5.2 Model voor doorontwikkeling (Bron: Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022)

²⁴ K. van Dijken (2018). Platform 31. Trends en opgaven voor Westfriesse gemeenten.

RKC Medemblik – Opmeer

Duidelijk is waar de gemeente nu staat, de gemeente kijkt vooruit en wil ontwikkelen.

De gemeente heeft zicht op de verandering van de samenstelling van de bevolking, de zorgvraag en de ontwikkelingen en aandachtspunten (o.a. dementie, technologie en kloof rijk/arm). De verwachte ontwikkelingen voor Medemblik zijn o.a. dat: er een afname (-3%) zal zijn van jongeren tussen 0-15 jaar, er meer immigranten komen en per saldo vertrek van inwoners. Ook is er een trend dat er concurrentie tussen gemeenten is op basis van bereikbaarheid en voorzieningen.

Waar staan we nu – citaten gericht op **samenwerking** (Bron: Beleidsplan 2019-2022):

- *“In Westfries verband zetten we in op meerjarige partnerschappen met zorgaanbieders, op basis van resultaatgestuurde afspraken.”*
- *“Samen maken we het verschil. Daarom zetten we blijvend actief in op samenwerking met scholen, opvang, (huis)artsen, zorgorganisaties en de zorgverzekeraar.*
- *“Juist in het sociaal domein is regionale samenwerking van belang. Op veel terreinen kunnen we onze krachten bundelen en kennis delen.”*
- *Uitdaging: “Maatschappelijke partners vinden elkaar niet altijd. Met een goede onderlinge samenwerking hebben sport, kunst en cultuur maar ook maatschappelijke organisaties, zorginstellingen en onderwijs invloed op bijvoorbeeld het verminderen van gezondheidsproblemen en eenzaamheid.”*

De gemeente staat vanuit haar visie voor een integrale benadering, innovatie, en preventie.

De gemeente wil mee veranderen met de samenleving. Dit doet zij door een integraal beleid voor Wmo, participatie en Jeugdwet te hanteren. Innovatie kan gaan over zorginhoud, vormen van samenwerking en manieren van werken. De gemeente zet in op vroegsignalering en preventie.

Waar staan we voor – citaten gericht op **samenwerking** (Bron: Beleidsplan 2019-2022):

- *“De inhoudelijke kaders van dit beleidsplan zijn ook de inhoudelijke kaders voor innovatie samen met onze inwoners, (zorg) partners en andere overheden.”*
- *“We investeren in het verzamelen en ontsluiten van managementinformatie, zodat we eerder en beter kunnen bijsturen.”*
- *“We werken, waar nodig en wenselijk, integraal. Zowel intern als ook met (zorg-, maatschappelijk en vrijwillige-)partners en inwoners.”*
- *“De wijkteams vormen de spin in het web als het gaat om preventief werken.”*

Voor de vier bouwstenen zijn speerpunten en beoogde resultaten beschreven.

De speerpunten zijn beschreven in termen als: participeren, stimuleren, ondersteunen, werken samen, zorgen dat. De beoogde resultaten zijn o.a.: goed ondersteuningsaanbod, passende hulp, informeren, deelnemen aan samenleving. Jaarlijks wordt een uitvoeringsplan gemaakt met de verdere invulling van activiteiten gekoppeld aan de speerpunten. Monitoring en blijvend leren zijn gericht om activiteiten te toetsen aan hun bijdrage aan het gewenste maatschappelijk resultaat. Het uitvoeringsplan was ten tijde van het onderzoek nog niet gereed en is geen onderdeel van dit onderzoek van de RKC geweest.

Vanaf 1 januari 2020 resultaatgestuurde inkoop van Wmo en Jeugd in de regio West-Friesland.

Door deze nieuwe werkwijze (die is ontwikkeld in nauwe samenwerking met de zorgaanbieders) worden de transformatie- en innovatie-mogelijkheden binnen de geleverde zorg en ondersteuning geoptimaliseerd (ondersteuningsbehoeften inwoners/gezinnen staat centraal, op basis van vooraf in overleg met hen gemaakte afspraken over resultaten en doelen).

RKC Medemblik – Opmeer

5.3 Beschouwing landelijke ontwikkelingen en beleid Medemblik 2019-2022:

Analyse van het mogelijk risico op toename van jeugdhulp in Medemblik

Het onderzoek van I&O Research (zie paragraaf 8.1) geeft de oorzaken aan van de toename van jeugdhulp door wijkteams. Samengevat is er een risico als sprake is van een bepaalde demografische ontwikkeling, wachtlijsten bij zorgaanbieders en als wijkteams zelf ook jeugdhulp verlenen. De situatie in Medemblik is als volgt:

- a) Uit het beleid blijkt een visie om elke inwoner – dus ook jeugdigen – zo vroeg mogelijk te stimuleren/ondersteunen. De betekenis van de trends en ontwikkelingen voor de behoefte aan jeugdhulp is in het beleidsplan niet uitgewerkt en ook moeilijk te voorspellen.
- b) Er bestaan – gezien de toelichtingen uit de enquête (zie hoofdstuk 4)- op dit moment wachtlijsten bij zorgaanbieders. De RKC heeft geen onderzoek uitgevoerd naar de precieze omvang hiervan bij deze zorgaanbieders.
- c) Momenteel is de praktijk dat de wijkteams zich richten op preventie, en de zorgaanbieders de jeugdhulp uitvoeren.

Nadere toelichting over de wijze van toegang in Medemblik (Bron: Verordening Jeugdhulp gemeente Medemblik 2018 en toelichting van de gemeente):

- *Huisarts, medisch specialist/jeugdarts of school hebben expliciet verwijzingsrecht naar een jeugdhulpaanbieder. Hierover wordt het college geïnformeerd. Het college legt de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking.*
- *De wijkteams bestaan uit integrale teams van medewerkers binnen en buiten de gemeente en verzorgen in veel mindere mate de toegang tot jeugdhulp. Wel is geregeld dat burgers via de website en telefonisch zelf contact kunnen opnemen met de wijkteams. Of dat zorgpartijen hiernaar verwijzen.*
- *De jeugdhulpverleners van Medemblik verlenen wel jeugdhulp, echter in vergelijking met de hoeveelheid jeugdhulp die via indicaties aan de inwoners geven is dat zeer minimaal.*

Dit betekent dat bij deze visie de jeugdhulp toe zal nemen als de behoefte aan jeugdhulp toeneemt door wijziging van trends en demografische ontwikkeling. Deze behoefte zal dan opgevangen worden door hetzij toename van wachtlijsten, toename kosten zorgaanbieders of als wijkteams toch meer overbruggingszorg gaan verlenen. Omdat wijkteams gericht zijn op preventie en jeugdzorgverleners van Medemblik slechts voor een klein deel zelf jeugdzorg verlenen is de verwachting dat de wijkteams/jeugdhulpverleners dan niet veel overbruggingshulp zullen bieden. Een toename van kosten van de wijkteams als gevolg van ambulante jeugdzorg – zoals bij de gemeenten in het onderzoek van I&O Research - ligt dus niet voor de hand. Wel kunnen de wachtlijsten langer worden of de kosten van zorgpartijen toenemen.

Voor wat betreft de risico's op overschrijding van budgetten jeugdhulp zijn er overigens landelijk vele rapporten en signalen die hierop wijzen. De minister van VWS doet in samenwerking met de VNG een onderzoek naar de gemeentelijke tekorten. De resultaten van dit onderzoek waren ten tijde van het onderzoek van de RKC nog niet bekend. Zij worden in 2019 verwacht.²⁵

Omdat het onderscheid tussen preventie en ambulante jeugdzorg van belang is bij de analyse van (toekomstige) kosten en omdat Medemblik zich richt op preventie, zijn de aanbevelingen in het rapport van I&O Research (zie paragraaf 5.1) mogelijk ook van waarde voor Medemblik.

²⁵ <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/onderzoek-naar-oorzaken-tekorten-jeugdhulp.9598569.lynkx>

RKC Medemblik – Opmeer

Analyse van de doorontwikkeling naar ketensamenwerking in Medemblik

Als we de principes van ketensamenwerking (zie figuur 5.1) vergelijken met de samenvatting van het nieuwe Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022 zien we het volgende beeld.

- 1) Medemblik heeft gekozen voor lange termijn samenwerking. Gelijkzeitig zien we nog geen verdere selectie van strategische partners. Er is sprake van een groot aantal zorgpartijen
 - 2) We zien dat partners betrokken zijn geweest bij het opstellen van het beleid. Er is nog geen uitvoeringsplan waarin samen bepaald is wat effectief is.
 - 3) Er wordt geïnvesteerd in goede managementinformatie. Qua principe moet dit aansluiten bij de informatie om het werk goed te doen (wachtlijsten, doorlooptijden, cliënt info).
 - 4) Medemblik gaat in het uitvoeringsplan aandacht besteden aan monitoring om activiteiten te toetsen aan het gewenste maatschappelijk resultaat. Nu zijn in het beleid de beoogde resultaten nog kwalitatief beschreven op input en proces: van een goed ondersteuningsaanbod tot deelnemen aan de samenleving.
 - 5) Blijvend leren is als activiteit beschreven. Gelijkzeitig zien we in tabel 4.5 dat de norm "evaluatie van het samenwerkingsproces" nog voor verbetering vatbaar is. Dit betekent dat het blijvend leren als activiteit meer aandacht moet krijgen dan in het verleden. Blijvend leren betekent in de toekomst ook vooral samen met partners.
 - 6) Een gezamenlijk incentivesysteem, waarbij een door de gemeente gewenst resultaat wordt beloond, moet sub-optimalisatie voorkomen. Op dit moment worden kosten, opbrengsten en risico's niet gezamenlijk door gemeente en zorgpartijen gedragen. De gemeente betaalt zorgaanbieders op basis van inkoopafspraken. De beloning (incentive) is gekoppeld aan de productafname en niet aan het beoogde resultaat. Medemblik gaat inzetten op resultaatgestuurde afspraken. Bij deze manier van werken – vanaf 1 januari 2020 – wordt de zorgaanbieder afgerekend op het resultaat dat vooraf met de inwoner/cliënt is bepaald.
-

Bijlagen

Bijlage 1 Onderzoekaanpak, literatuur en afkortingen

Onderzoekaanpak

De aanpak van dit onderzoek bestaat uit documentstudie, interviews en enquête zorgpartijen

Naast een documentenstudie hebben we gesprekken gevoerd met medewerkers van de gemeente Medemblik. Ook hebben we een enquête rondgestuurd naar een selectie van zorgpartijen. Daarbij hebben we onderscheid gemaakt tussen partijen die vallen onder de vrijtoegankelijke zorg (maatschappelijk werk, jongerenwerk) en partijen die vallen onder de ingekochte zorg (o.a. GGZ en Parlan). Dit betekent de uitvoering van o.a. volgende stappen:

- bestuderen van informatie over de jeugdhulp (o.a. CPB, ROB, Movisie, NJi);
- verzamelen van informatie over beleid en uitvoering uit beleidsstukken, zoals stukken van raads- en commissievergaderingen van de gemeente Medemblik;
- bestudering van enquêtes en onderzoeken naar de beleving van de doeltreffendheid van jeugdhulp door jeugdigen en opvoeders. We kijken hierbij vooral naar de samenwerkingsaspecten.
- houden van interviews over beleid en uitvoering over de samenwerking met een aantal betrokken ambtenaren over de verzamelde informatie;
- voorleggen van een aantal stellingen aan de belangrijkste zorgpartijen (digitale enquête);
- aansluitend hebben we een aantal toelichtende korte telefonische interviews gehouden met een aantal zorgpartijen zowel in de vrij toegankelijke zorg (maatschappelijk werk, jongerenwerk) als in de ingekochte zorg (o.a. GGZ en Parlan).

Literatuuroverzicht

Externe bronnen

1. CJG (2013). Publieksfolder transitie jeugdzorg, CJG geeft antwoord.
2. Dijken, K. van (2018). Platform 31. Trends en opgaven voor de Westfriese gemeenten.
3. Integrale Crisisfunctie Jeugd NHN (2016).
4. I&O Research (2016). Lokale Monitor Sociaal Domein 2015.
5. I&O Reserach (2017). Cliëntervaringsonderzoek Jeugd 2016, Gemeente Medemblik.
6. I&O Research (2018), Onderzoek naar toename Jeugdhulp Wijkteams, Ministerie van VWS.
7. Kaats, E. en W. Opheij (2013). Leren samenwerken tussen organisaties.
8. Movisie (2017). Op weg naar outcomegericht werken, Over sturen op maatschappelijk effect in het sociaal domein.
9. Nederlands Jeugdinstituut, NJi (2013), T. Van Yperen et al. Transformeren met beleid. Maatschappelijke resultaten, kwaliteitsindicatoren en ombouwscenario's transitie jeugdzorg.
10. Scholten, P. en N. Springeling (2016). Resultaatgericht inkopen in het sociale domein.
11. Simons, R. (1995) Levers of Control: How managers use innovative control systems to drive strategic renewal
12. TAJ, Transitie Autoriteit Jeugd (2017). Zorgen voor de jeugd (derde jaarrapport).
13. TAJ, Transitie Autoriteit Jeugd (2018). Tussen droom en daad, Op weg naar een volwassen jeugdstelsel (vierde jaarrapportage).
14. VNG (2015). Ruimte voor jeugdhulp. Notitie Werkgroep.
15. Werkgroep Specialistische Jeugdhulp Noord-Holland Noord (2016). Transformatieagenda Specialistische Jeugdhulp Noord-Holland Noord.
16. ZonMw (2018). Eerste evaluatie Jeugdwet, Na de transitie nu de transformatie.

RKC Medemblik – Opmeer

Gemeentelijke stukken

1. Beantwoording politiek/technische vragen raadsleden (2 feb. 2017).
2. Beleidsnota: Lokale uitvoering van maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp, Beleidskader voor de uitvoering van de Wmo en de Jeugdwet voor 2015 en 2016 in de gemeente Medemblik (vastgesteld: 11 dec. 2014).
3. Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022 (31 januari 2019).
4. Bespreknotitie Beleidsplan Sociaal Domein (17 nov. 2016 in Commissie Samenleving).
5. Besluitenlijst Commissie Samenleving, gehouden op datum 18 mei 2017.
6. Convenant Borging jeugdbeschermingen en jeugdreclassering (2018).
7. Convenant Jeugdhulp gemeenten en huisartsen regio Westfriesland 2017.
8. Convenant Schoolmaatschappelijk Werk Voortgezet Onderwijs WF 2017-2022 (okt. 2017).
9. Convenant Voor- en Vroegschoolse educatie (april 2015).
10. Denkkader innovatieagenda sociaal domein Medemblik (17 maart 2016).
11. Herfstnota 2015 (10 december 2015).
12. Herfstnota 2017 (14 december 2017).
13. Informatienota raad: transfoamtieagenda NHN specialistische jeugdhulp (29 nov. 2016)
14. Informatienota raad: Cliëntervaringsonderzoek Wmo en Jeugd 2017-2018 (24 april 2018).
15. Innovatieagenda Sociaal Domein gemeente Medemblik 2016-2017 (vastgesteld: 29 sept. 2016).
16. Jaarrekeningen 2014, 2015, 2016 en 2017.
17. Kadernota In Control of Alcohol&Drugs 2016-2020 Noord-Holland Noord (29 feb. 2016, vastgesteld: 9 juni 2016).
18. Kadernotitie Medemblik "In Control of Drugs- en Alcohol" 2016-2020 (8 okt. 2015)
19. Lentenota 2015 (11 juni 2015).
20. Lentenota 2016 (19 juni 2016).
21. Overeenkomst bovenregionale integrale crisisdienst (2018).
22. Presentaties Sociaal Domein (17 maart 2016/6 okt. 2016/14 sept. 2017/14 juni 2018/11 okt. 2018).
23. Preventie en handavingspland Drank en Horecawet (26 april 2018)
24. Programmabegroting 2015 (6 nov. 2014), Programmabegroting 2016 (5 nov. 2015).
Programmabegroting 2017 (10 nov. 2016), Programmabegroting 2018 (9 nov. 2017).
Programmabegroting 2019 (8 nov. 2018).
25. Regionaal beleidskader "Zorg voor Jeugd" (12 dec. 2013)
26. Regionaal Transitie Arrangement, Regio Alkmaar, Regio West-Friesland, 2013 (6 feb. 2014)
27. RKC Medemblik-Opmeer (2017). Onderzoeksopzet Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdzorg in Medemblik en Opmeer, een onderzoek naar samenwerking tussen de 0de, 1ste en 2de lijn.
28. Samen Doen, Beleidsplan sociaal domein 2017-2018 (vastgesteld: 26 jan. 2017).
29. Thuiszitterspact Westfriesland (dec. 2016).
30. Verordening Jeugdhulp Medemblik 2015 (vastgesteld: 11 dec. 2014).
31. Verordening Jeugdhulp Medemblik 2017 en 2018 (vastgesteld: 26 jan. 2017/ 1 febr. 2018).
32. WF7 (2014). Calamiteitenprotocol Jeugd, Communicatieafspraken (20 nov. 2014).
33. WF7 (2018). Uitvoeringskader inkoop sociaal domein West-Friesland 2019-2021.

Websites

- <https://jeugdmonitor.cbs.nl/sites/default/files/2018-04/170407-leidraad-toegang-preventief-ambulant-def.pdf>
- <https://www.gemeentennl.nl/sociaal-domein/bezuinigen-in-het-sociaal-domein-door-ketensamenwerking/>
- <http://www.house-of-control.nl/managementcontrol-levers-of-control-simon.html>
- <http://www.nji.nl>
- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Suboptimalisatie>
- www.waarstaatjegemeente.nl
- <http://wetten.overheid.nl>

Afkortingen

AKJ	Stichting Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg
AMHK	Algemeen Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEO	Cliëntervaringsonderzoek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CPB	Centraal Plan Bureau
GGD	Gemeentelijke (Gemeenschappelijke, Gewestelijke) Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GI	Gecertificeerde Instelling
HALT	Het ALTERNatief. Instantie die kortlopende interventies organiseert.
JR	Jaarrekening
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LVB	Licht Verstandelijke Beperking
NJi	Nederlands jeugdinstituut
POH	Praktijk Ondersteuner Huisarts
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
REA	Regionaal Educatieve Agenda
ROB	Raad voor het Openbaarbestuur
SD	Sociaal Domein
TAJ	Transitie Autoriteit Jeugd
VO	Voortgezet Onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WFHO	Coöperatieve West-Friese Huisartsenorganisatie
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Begrippen

Convenant	Het Nederlandse Ministerie van Veiligheid en Justitie definieert een convenant als "een afspraak van de overheid met een of meer partijen gericht op het realiseren van bepaalde (beleids-) doelstellingen. In een convenant worden schriftelijke afspraken over het leveren van prestaties vastgelegd." Convenanten worden gebruikt in situaties dat de reguliere middelen niet effectief blijken en om uiteenlopende afspraken vast te leggen, veelal in de context van beleid, intenties en samenwerking. Er bestaat geen strikt vastgelegde vorm of inhoud van een convenant. Convenanten zijn er daarom in vele soorten en maten. ²⁶
-----------	--

Maatschappelijk effect

De veranderingen en effecten die een bepaald beleid of de optelsom van activiteiten of ontwikkelingen teweegbrengen op het niveau van de samenleving. (Movisie, 2017)

Outcome	De veranderingen en effecten die een bepaald beleid of een bepaalde activiteit teweegbrengen op het niveau van de samenleving of een individu. (Movisie, 2017)
---------	--

²⁶ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Convenant>

Bijlage 2 Gemeentelijke beleids- en verantwoordingstukken

Beleidsstukken van 2013 -2017

12 december 2013 – In het regionaal beleidskader “Zorg voor Jeugd” is aangegeven dat de inkoop van zorg regionaal gebeurt, de toegang lokaal geregeld wordt en dat gebiedsteams lokaal opereren, maar zoveel mogelijk gestreefd wordt naar gelijke kaders, taken en verantwoordelijkheden. In het beleidskader zijn de volgende eisen gesteld aan het inzetten van zorg:

- Het gezin behoudt de regie en wordt hierin ondersteund wanneer nodig.
- Eigen kracht en herstel van het gewone leven is het beoogde resultaat van de zorg.
- De zorg wordt zoveel mogelijk uitgevoerd in de eigen omgeving door gebiedsgerichte teams.
- De gebiedsgerichte teams bestaan uit ‘generalisten’, die contactpersoon zijn en blijven voor het gezin.
- Er wordt vraaggericht en sociaal domein breed gewerkt.
- De zorg wordt ingezet volgens het principe 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur.
- Het mandaat voor het inzetten van zorg ligt bij de gebiedsgerichte teams.
- Hulp wordt in de juiste proporties geboden: licht indien mogelijk, zwaar zodra dat nodig is.
- Het totale zorgaanbod is zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving van het kind beschikbaar.
- De totale zorg wordt integraal en zonder overlap aangeboden.
- De veiligheid van het kind wordt maximaal gewaarborgd.
- Onder voorwaarden is er keuzevrijheid voor ouders en jongeren bij de inzet van zwaardere zorg.
- Specialistische zorg moet snel en flexibel ingezet kunnen worden.
- Specialisten delen hun kennis met andere professionals, die met kinderen werken.
- De gemeenten houden rekening met- en zijn zo goed mogelijk voorbereid op eventuele calamiteiten.

6 november 2014 – Programmabegroting 2015. Hierin zijn geen specifieke prestatie-indicatoren of baten en lasten opgenomen in relatie tot jeugdhulp.²⁷ In algemene zin is aangeven:

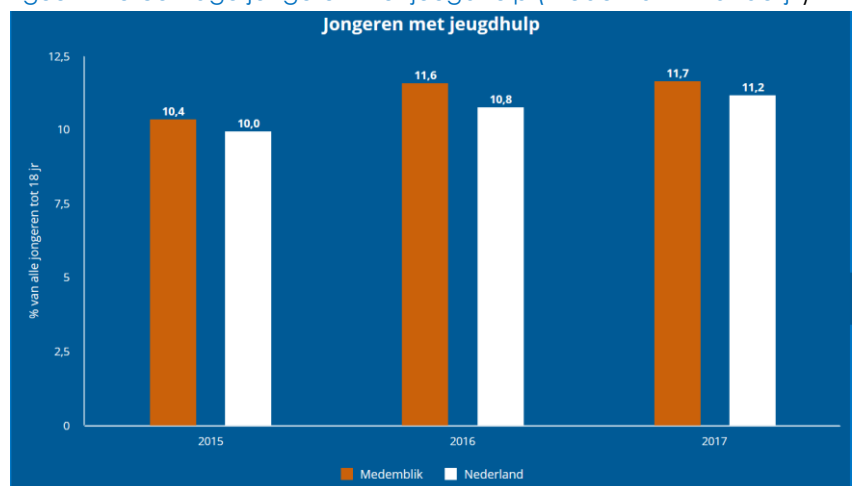
Wat gaan we daarvoor doen?

De nieuwe taken voor de Jeugdwet en de Wmo worden uitgevoerd door het Team Sociaal Domein en drie Wijkteams. Door dicht bij de cliënt te staan en preventief te werken wordt dure zorg vermeden.

11 december 2014 - In de Verordening Jeugdhulp is aangegeven welke vormen van algemene en individuele voorzieningen beschikbaar zijn en hoe de toegang via huisarts, medisch specialist of jeugdarts is geregeld. Ook is de werking van het pgb (persoonsgebonden budget) geregeld, wordt ingegaan op prijs-kwaliteitverhouding bij tariefstelling en de instelling van een vertrouwenspersoon en klachtenregeling. Tot slot is vastgelegd dat het college inwoners moet betrekken bij beleid betreffende jeugdhulp en dat er jaarlijks een evaluatie van het beleid plaatsvindt. Op 26 januari 2017 is een geactualiseerde Verordening Jeugdhulp 2017 vastgesteld.

In het Beleidsplan Wmo en Jeugdhulp 2015, “Lokale uitvoering van maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp”, wordt uitgegaan van de Wmo-visie: *“Alle inwoners van Medemblik kunnen meedoen in de samenleving, waar zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid vanzelfsprekend is naast persoonlijke aandacht en zorg voor de kwetsbaren binnen een cultuur van transparante communicatie en*

Figuur 1 Percentage jongeren met jeugdhulp (Medemblik – Landelijk)

²⁷ In de programmabegroting zijn de rijksbijdragen en uitgaven voor het sociaal domein in totaliteit opgenomen. Het onderdeel Jeugdzorg maakt hier deel van uit.

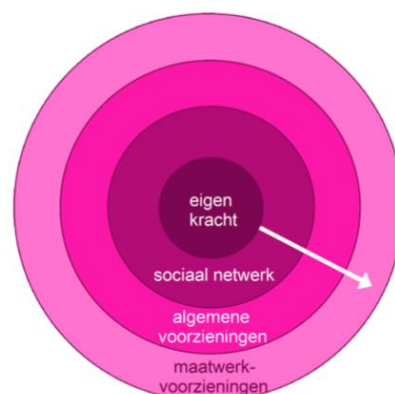
RKC Medemblik – Opmeer

sterke onderlinge verbondenheid." Wat betreft het deel van de bevolking dat onder de Jeugdwet valt gaat het in Medemblik om ca. 9.000 kinderen in de leeftijd van 0-17 jaar en ca. 12.000 kinderen in de leeftijd van 18-23 jaar.

Het percentage jongeren met jeugdhulp in de leeftijd tot 18 jaar ligt in Medemblik boven het landelijk gemiddelde. Figuur 1 laat de ontwikkeling sinds 2015 zien (Bron: [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl)).

De gemeente heeft verder de nieuwe taken in het kader van de Jeugdwet (transitie) geborgd en keuzen gemaakt vanwege de bezuinigingen. Uitgangspunt is sluitende financieringssystemen en het leidend zijn van het beschikbare budget. Bij de vaststelling van de prijs-kwaliteit verhouding is sprake van regionale inkoop, die haar basis vindt in het Regionaal Transitie Arrangement voor het jaar 2015. Hierin is bepaald dat contracten met zorgaanbieders worden afgesloten.

Het principe is benutten van eigen kracht en dat deskundige hulp snel, flexibel en (in de buurt) beschikbaar zijn. Er wordt gebruik gemaakt van de verantwoordelijkheidskring bij het in kaart brengen van de hulpvraag (figuur 2).

Figuur 2 Verantwoordelijkheidskring (Bron: Beleidsnota "Lokale uitvoering van maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp")

5 maart 2015 - Begroting en bestemmingsreserve Sociaal Domein (SD): raadsbesluit voor toekenning extra budget (€ 200.000) uit bestemmingsreserve SD voor gelijktijdige uitvoering herindicaties Wmo en jeugd. Medemblik is in 2015 een zgn. nadeelgemeente wat betreft Jeugdhulp (in vergelijking met buurgemeenten veel kosten op het gebied van zware Jeugdhulp).

5 november 2015 – Programmabegroting 2016: Programma 7 SD. Er zijn drie kwalitatieve hoofddoelstellingen (wat willen we bereiken) geformuleerd op het gebied van het sociaal domein. Per doelstelling zijn de activiteiten benoemd. Voor de jeugdhulp gaat het bijvoorbeeld om het afstemmen van de inkoop van de Jeugdhulp op de zorgbehoefte, het opstellen van sociale wijkagenda's om wijkteams gericht in te zetten en het opzetten van een regeling voor pleegouders. Wat samenwerking betreft, wordt specifiek melding gemaakt van de samenwerking met Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld. Er is één specifieke prestatie-indicator in relatie tot jeugdhulp:

Prestatie-indicator	2015	2016	2017	2018	2019
Jeugdigen die gebruik maken van de niet vrij toegankelijke jeugdhulp	875	850	800	750	750

Interview:

We werken **integraal vanuit visie Sociaal Domein**: we hanteren voor jeugdhulp dus geen specifieke beleidsdoelen, rapportages en/of prestatie-indicatoren. In dit verband merken we o.a. op dat samenwerking geen eigen beleidsthema is/ geen doel maar middel.

Binnen de gemeentelijke organisatie wordt sterk ingezet op integraal samenwerken over de verschillende beleidsthema's heen. Het **samenwerken met (externe) samenwerkingspartners** in het sociaal domein, vanuit het perspectief van de inwoner, is vanaf de start van de transitie leidend geweest voor de inrichting van beleid en de uitvoering.

Dit heeft geresulteerd in de inrichting en doorontwikkeling van de **wijkteams** en het inrichten van een breed casuoverleg. Ook neemt de gemeente nadrukkelijk een regierol als het gaat om het

RKC Medemblik – Opmeer

betrekken van partijen rondom concrete casuïstiek. De processen en samenwerking zijn beschreven in de 'cliëntroute'. Deze eerste fase is dus sterk gericht geweest op de uitvoerende en operationele samenwerking.

17 maart 2016 - Denkkader innovatieagenda sociaal domein Medemblik: dit wordt gepresenteerd in de Commissie Samenleving en richt zich op input/ideeën vanuit de commissie voor de innovatieagenda. In een presentatie wordt ook een overzicht gegeven van de stand van zaken.

29 september 2016 – De raad stelt de Innovatieagenda SD vast. Aan de innovatieagenda is een budget van € 400.000 gekoppeld. Hierin zijn vier transformatiedoelstellingen uitgewerkt: 1) versterken van eigen kracht en zelfredzaamheid, 2) zware zorg zoveel mogelijk voorkomen door inzetten op preventie, 3) integrale hulpverlening door integraal samenwerken, 4) nieuwe positionering gemeente, inwoners en instellingen.

Interview:

Een **innovatie** krijgt maximaal 50% vergoed van de gemeente tot maximaal 25.000 euro met een looptijd van 2 jaar. Na deze 2 jaar moet een innovatie zelfstandig verder kunnen. De indieners dienen na een jaar een tussentijdse rapportage in en na twee jaar wordt aangegeven hoe ze innovatie gaan borgen en opgedane kennis met andere partijen gaan delen.

10 november 2016 - Programmabegroting 2017: Programma 2 Samen leven en ondersteuning. Er zijn verschillende kwalitatieve doelen geformuleerd, o.a. "We stemmen de inkoop van de jeugdhulp af op de behoeften van onze inwoners", "We moedigen initiatieven van inwoners en instellingen aan, onder meer door het uitvoeren van de innovatieagenda Sociaal Domein". In dit programma zijn ook in totaliteit alle baten en lasten opgenomen, waaronder die van het sociaal domein. De baten en lasten voor de jeugdhulp zijn verwerkt in de taakvelden bij het programma. Het totaal voor jeugdhulp is zo²⁸ niet meer apart inzichtelijk. Conform de wettelijke regeling beleidsindicatoren gemeenten is een overzicht van indicatoren gepresenteerd uit www.waarstaatjegemeente.nl.

Tabel 1 Beleidsindicatoren jeugdhulp 2017

	Medemblik	Nederland	Medemblik	Nederland
<i>Jongeren met een delict voor de rechter</i> (% 12 t/m 21 jarigen, 2012)			1,9	2,6
<i>Kinderen in uitkeringsgezin</i> (% kinderen tot 18 jaar, 2012)			2,3	5,7
<i>Netto arbeidsparticipatie</i> (% werkzame beroepsbevolking / totale beroepsbevolking, 2015)			67,5	65,4
<i>Werkloze jongeren</i> (% 16 t/m 22 jarigen, 2012)			0,7	1,2
<i>Personen met een bijstandsuitkering</i> (per 10.000 inwoners, 2015)			178,5	405,1
<i>Lopende re-integratievoorzieningen</i> (per 10.000 inwoners van 15 - 65 jaar, 2015)			136,5	311,9
<i>Jongeren met jeugdhulp</i> (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2015)			10,4	10,0
<i>Jongeren met jeugdbescherming</i> (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2015)			1,4	1,2
<i>Jongeren met jeugdreclassering</i> (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar, 2015)			0,2	0,5
<i>Absoluut verzuim (niet op school ingeschreven)</i> (per 1.000 leerlingen, 2014)	1,0	5,0		
<i>Relatief verzuim (schoolverzuim zonder geldige reden)</i> (per 1.000 leerlingen, 2014)	20,0	60,0		
<i>Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie</i> (% deelnemers VO en MBO, 2012)	2,3	3,2		
<i>Achterstandsleerlingen</i> (% 4 t/m 12 jarigen, 2012)	7,0	11,6		

In de begroting van 2018 zal hier een vervolg aan worden gegeven. In deze wettelijke indicatoren gaat het om de maatschappelijke effecten. Er zijn geen indicatoren in relatie tot samenwerking opgenomen.

²⁸ Deze is gebaseerd op de nieuwe eisen die het Rijk heeft gesteld aan de begroting en verantwoording.

RKC Medemblik – Opmeer

17 november 2016 - Bespreeknotitie Beleidsplan Sociaal Domein in de commissie Samenleving. Deze notitie vraagt input vanuit de raad voor de ontwikkeling van het nieuwe beleidsplan.

29 november 2016 - Informatienota raad: Transformatieagenda NHN specialistische jeugdhulp.

Naast de beleidsstukken van Medemblik is door 18 gemeenten in Noord-Holland Noord in samenwerking met de Jeugdhulpaanbieders de Transformatieagenda Specialistische Jeugdhulp Noord-Holland Noord opgesteld (**15 november 2016**) op basis van een bestuursopdracht van de 18 colleges. Hierin zijn de volgende transformatiedoelen geformuleerd:

- beschikbaar en bereikbaar houden van zeer specialistische vormen van Jeugdhulp in de drie regio's van Noord-Holland Noord;
- afname van inzet van deze vormen van Jeugdhulp ten opzichte van 1-1-2014 met 30%, zoals in de notitie "Visie op ruimte voor Jeugdhulp" als landelijke ambitie is opgenomen;
- maken van afspraken tussen gemeenten en instellingen in de drie regio's over beheersmaatregelen voor de meest significante risico's voor specialistische vormen van Jeugdhulp.

Interview:

Naast Noord-Kennemerland en West-Friesland doet ook de Kop van Noord-Holland mee. De samenwerking wordt goed opgepakt. De eerste resultaten zijn er. **Bovenregionaal** wordt vooral op projectbasis georganiseerd, waarbij gemeente Hoorn (met de inkoop) een belangrijke rol heeft. Er zijn projecten met/ voor gi's (gecertificeerde instellingen), integrale crisisdienst, jeugdreclassering. (Zie ook paragraaf 6.3)

De gemeente is aangesloten bij AKJ (Stichting Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg): een landelijk werkend orgaan, dat vertrouwenspersonen levert in de jeugdhulp.

12 januari 2017. Behandeling in de commissie samenleving van het Beleidsplan Sociaal Domein 2017-2018 en het bijhorende raadsvoorstel. Ook Jeugdhulp is opgenomen in het plan.

Interview:

Voor het opstellen van het **nieuwe beleidsplan** kiezen we nadrukkelijk voor een participatief traject met samenwerkingspartners vanuit 0de, 1ste en 2de lijn. De invulling van het plan krijgt echt in gezamenlijkheid vorm.

26 januari 2017 - De raad stelt het "Samen Doen Beleidsplan Sociaal Domein 2017-2018" vast. Hierin is aangegeven dat het punt is aangebroken om de transformatie voorop te zetten. Integraliteit is daarbij een kernbegrip: "het leggen van verbindingen tussen hulpverleners, tussen formele en informele hulp, tussen levensdomeinen, tussen beleidsterreinen en tussen sectoren." Aansluitend aan de vier thema's van de innovatieagenda (zie 29 september 2016) zijn de transformatiethema's: 1) Versterken wijkgericht werken, 2) Sluitend aanbod voorzieningen, 3) Versterken ondersteuningsaanbod en 4) Integraal samenwerken. Voor deze vier thema's zijn doelstellingen, speerpunten, beoogde resultaten en acties geformuleerd. Deze zijn sterk kwalitatief geformuleerd.

Beleidsplan 2017-2018 – enkele aspecten gericht op samenwerking:

- "Van de zorgaanbieders krijgen wij terug (uit kwartaalgesprekken en kwartaalrapportages) dat zij over het algemeen tevreden zijn met de samenwerking. Met name de samenwerking met de wijkteams en het Team Sociaal Domein op casusniveau. Wel zouden aanbieders graag eerder en meer betrokken worden bij (regionale) oplossingen voor bedrijfsvoeringvraagstukken (factureren en declareren en daarbij horende werkafspraken). Ook is er behoefte aan nadere kennismaking, bijvoorbeeld door middel van werkbezoeken. Uit kwartaalrapportages van de aanbieders blijkt dat er relatief weinig klachten zijn over

RKC Medemblik – Opmeer

kwaliteit van zorg. Aanbieders zijn ook tevreden over het feit dat wij als enige in de regio met volledige digitale berichtenverkeer iWmo werken voor de verwerking van facturen en declaratie."

- "Wij willen de samenwerking met de huisartsen verbeteren voor beter inzicht in zorgvragen / doorverwijzingen;"
- "De grenzen tussen gemeente, organisaties en samenleving wijzigen en er gaan nieuwe samenwerkingsmodellen ontstaan, die wellicht krachtiger en slagvaardiger blijken te zijn. Daarnaast staan financierings- en sturingsmodellen ter discussie."
- "De toegenomen complexiteit van maatschappelijke vraagstukken brengt met zich mee dat een vakoverstijgend perspectief belangrijker wordt. Problemen vereisen een multidisciplinaire aanpak."

9 november 2017 – Programmabegroting 2018: Programma 2 Samen leven en ondersteuning. De beleidsindicatoren in relatie tot jeugdhulp zijn in de presentatie nu vergeleken met het gemiddelde van andere weinig stedelijke gemeenten (niet met geheel Nederland, zoals in de begroting van 2017). In de programmabegroting zijn opgenomen de 'wat willen we bereiken' en de totale baten en totale lasten van het programma, met een specificatie in de bijlagen naar taakvelden.

Tabel 2 Beleidsindicatoren jeugdhulp 2018.

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
Onderwijs		
Absoluut verzuim (niet op school ingeschreven) (per 1.000 inwoners 5 - 18 jaar, 2016)	0,42	1,52
Relatief verzuim (schoolverzuim zonder geldige reden) (per 1.000 inwoners 5 - 18 jaar, 2016)	14,15	19,51
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (% deelnemers VO, MBO en VAVO, 2014)	1,1	1,4
Kinderen in armoede (uitkeringsgezin)		
(% kinderen tot 18 jaar, 2015)	3,5	3,81
Jongeren met jeugdhulp		
(% van alle jongeren tot 18 jaar, 2016)	11,4	9,9
Jongeren met jeugdbescherming		
(% van alle jongeren tot 18 jaar, 2016)	1,3	1,1
Jongeren met jeugdreclassering		
(% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar, 2016)	0,2	0,4
Jongeren met een delict voor de rechter		
(% 12 t/m 21 jarigen, 2015)	0,66	0,95

Bij de risico top 10 in de begroting zijn twee risico's benoemd in relatie tot jeugdhulp:

- er is een toename in de jeugdhulp;
- er is onvoldoende controle op besteding van het jeugdbudget.

13 september 2018. De commissie samenleving is gevraagd aandachtspunten mee te geven voor de gesprekken met inwoners en samenwerkingspartners over het sociaal domein. Op basis van deze gesprekken wordt een nieuw beleidsplan sociaal domein voor de periode 2019 - 2022 opgesteld. Het huidige beleidsplan loopt dit jaar af. Het overkoepelende thema is preventie en er zijn 4 thema's: (keten) Samenwerking, Meedoen, Geluk/Vitaliteit en Zorg dicht bij mensen thuis. Deze thema's zullen ook gebruikt worden voor de innovatieagenda sociaal domein 2019-2022.

8 november 2018. Programmabegroting 2019. Programma 2 Samenleven en ondersteuning. In de programmabegroting is aangegeven dat de verplichte set aan beleidsindicatoren onderdeel uitmaken van de begroting. "We gaan deze indicatoren waar nodig gebruiken om ons beleid bij te sturen."

RKC Medemblik – Opmeer

Tabel 3 Beleidsindicatoren jeugdhulp 2019.

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
Onderwijs		
<i>Absoluut verzuim (niet op school ingeschreven)</i> (per 1.000 inwoners 5 - 18 jaar, 2017)	0,98	1,44
<i>Relatief verzuim (schoolverzuim zonder geldige reden)</i> (per 1.000 inwoners 5 - 18 jaar, 2017)	14,6	20,36
<i>Voortijdige schoolverlaters</i> zonder startkwalificatie (% deelnemers VO, MBO en VAVO, 2016)	1,3	1,2
<i>Kinderen in armoede (uitkeringsgezin)</i> (% kinderen tot 18 jaar, 2015)	3,5	3,9
<i>Jongeren met jeugdhulp</i> (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2017)	10,6	9,1
<i>Jongeren met jeugdbescherming</i> (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2017)	1,2	1,0
<i>Jongeren met jeugdreclassering</i> (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar, 2017)	0,2	0,3
<i>Jongeren met een delict voor de rechter</i> (% 12 t/m 21 jarigen, 2015)	0,66	0,95

Daarnaast zijn ook extra beleidsindicatoren opgenomen voor het cliëntervaringsonderzoek Wmo. Er zijn geen extra beleidsindicatoren opgenomen voor het cliëntervaringsonderzoek Jeugd.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat Medemblik het qua onderwijs over het algemeen beter doet dan de referentiegroep. Op het gebied van jeugdhulp en jeugdbescherming doet Medemblik het minder goed dan de referentiegroep. Er is geen toelichting of analyse opgenomen. De sturing hierop is ook niet expliciet opgenomen.

31 januari 2019. Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022. Samenwerken om elkaar te versterken. Dit beleidsplan heeft als doel verder vorm te geven aan de gewenste transformatie in het sociaal domein. Het plan gaat uit van drie pijlers : Preventie, Integraliteit en Innovatie. De vier bouwstenen zijn: geluk, meedoen, samenwerken en zorg dichtbij mensen thuis. Het beoogd resultaat van samenwerken is "We realiseren door samenwerking de beste zorg en voorkomen dat zorg nodig is." Na de vaststelling van het beleidsplan zal een eerste jaarlijks uitvoeringsplan gemaakt worden.

Controle stukken over 2014- 2018

11 juni 2015 – Jaarrekening 2014. De verwachting is dat er een tekort kan ontstaan op het budget van het sociaal domein, dat uit het weerstandsvermogen moet worden opgevangen. Hiervoor wordt een bedrag in de algemene reserve gestort.

Programma 7 Sociale voorzieningen en maatschappelijke zorg meldt ten aanzien van samenwerking met partijen: "In 2014 zijn we gestart met de uitbreiding van één naar drie wijkteams. De werkwijze van de wijkteams is gericht op preventieve inzet waarbij samengewerkt wordt met vindplaatsen in de kernen (onderwijs, kerken, ouderenbonden sportverenigingen etc.). De wijkteams gaan af op signalen vanuit deze vindplaatsen en hanteren hierbij een proactieve houding." Ook over het werken met 1 methode (1 gezin, 1 plan, 1 coördinator) zijn afspraken gemaakt met de partners die vertegenwoordigd zijn in de wijkteams. Daarnaast wordt gemeld dat in de doorontwikkeling van het wijkgericht werken en de wijkteams, de overleggen met de maatschappelijke partners zijn geïntensiveerd.

Lentenota 2015: Er wordt een aanzienlijk tekort verwacht op de uitvoering van de nieuwe taken, met name Jeugdhulp.

10 december 2015. In de Herfstnota 2015 is aangegeven dat er nog geen aanvullende prognose gegeven kan worden van de benodigde budgetten voor de uitvoering van de taken Sociaal Domein. Dit speelde bij alle gemeenten in het land.

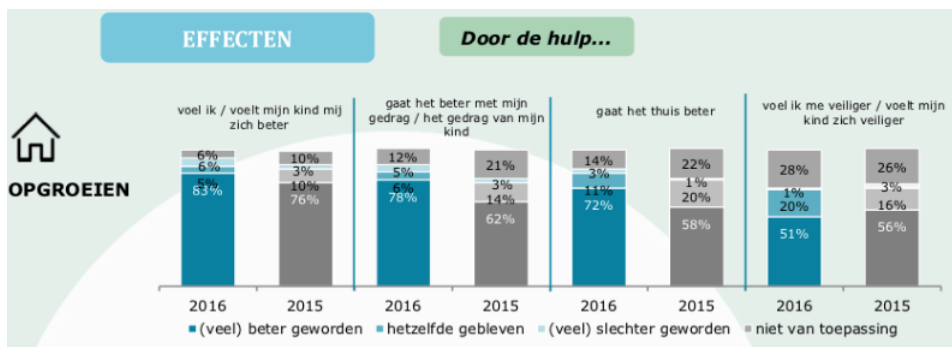
RKC Medemblik – Opmeer

5 april 2016. Informatienota naar de raad over de lokale monitor Sociaal Domein 2015. Het onderzoeksbureau I&O Research heeft dit in december 2015 uitgevoerd. Dit onderzoek is gericht op de ontwikkeling van de eigen kracht van inwoners (meerderheid Medemblik is zelfredzaam) en sociale kracht (is toegenomen ten opzichte van 2013). Er zijn geen specifieke conclusies over samenwerking in de jeugdhulp.

7 juni 2016 – Jaarrekening 2015: van het positieve resultaat van € 3,2 miljoen in 2015 een deel van € 2,6 miljoen te storten in de reserve sociaal domein. In Programma 7 SD is ten aanzien van samenwerking een driejarige overeenkomst gesloten met het Jeugdsportfonds en de Stichting Leergeld. Daarnaast is, om beter uitvoering te geven aan de preventietaken, de inzet van de wijkteams verhoogd met: 220 uur maatschappelijk werk, 4 fte jeugdhulpverleners en 0,2fte wijkcoördinator. De extra inzet was gericht op het in beeld brengen van 874 jeugdigen die op 1 januari 2015 aan de gemeente zijn overgedragen en het voeren van keukentafelgesprekken o.a. over 382 jeugdigen. In de jaarrekening 2015 zijn geen prestatie-indicatoren over jeugdhulp vermeld.

19 juni 2016 - Lentenota 2016: In 2015 heeft Medemblik een overschot op het Rijksbudget. De kortingen die het Rijk doorvoert op de budgetten bedragen voor de jeugdhulp 15% in 2016 en 20% vanaf 2017.

Juni 2017 – Cliëntervaringsonderzoek Jeugd 2016, uitgevoerd door I&O Research. In totaal hebben 176 cliënten/ouders (18 % van de 946) Jeugd hun respons gegeven over de toegankelijkheid en kwaliteit van de ondersteuning, de effecten van de Jeugdzorg, en de mantelzorg in Medemblik. De meeste cliënten (82%) ontvangen de ondersteuning zoals geïndiceerd door de gemeente. Driekwart van de jeugdhulpcliënten is tevreden over de ondersteuning die zij ontvangen en geven aan dat hun situatie verbeterd is. Ten opzichte van 2015 is er duidelijk vooruitgang geboekt wat betreft de beoordeling van verschillende aspecten van de toegankelijkheid en van de uitvoering. Figuur 3 geeft een voorbeeld van het effect van hulp op “opgroeien”.

Figuur 3 Effect van Jeugdhulpverlening op het thema opgroeien 2016-2015.

De lange wachttijden zijn volgens de cliënten het grootste verbeterpunt. Op het gebied van de uitvoering van de jeugdhulp is men het minst (ten opzichte van andere punten) te spreken over de mate waarin organisaties samenwerken om de cliënt te helpen.

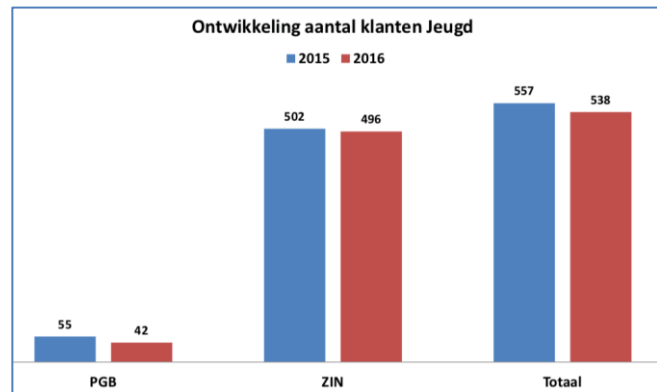
Uit het onderzoek blijkt dat in 2016 46% altijd/vaak tevreden is over de samenwerking van verschillende organisaties. Dit is iets lager dan de 49% in 2015. Het totaal percentage dat van mening is dat er soms/nooit wordt samengewerkt is daarbij toegenomen (van 18% naar 25%).

Figuur 4 Waardering van cliënten t.a.v. de samenwerking tussen organisaties

29 september 2016 - De raad stelt de Innovatieagenda Sociaal Domein gemeente Medemblik 2016-2017 vast. Bij de 10 thema's die zijn onderscheiden zijn beoogde resultaten weergegeven. Deze zijn vooral kwalitatief geformuleerd o.a. in termen van 'verbetering', 'doorontwikkeling' en 'versterking'.

6 oktober 2016 - Presentatie SD in de commissie Samenleving: de stand van zaken wordt gepresenteerd (figuur 5). Daarnaast een terugkoppeling vanuit het beleid (actuele onderwerpen) en vanuit de praktijk (wijkteams).

Figuur 5 Ontwikkeling klanten (zijn ouders van kinderen) Jeugd 2015-2016 (PGB: persoonsgebonden budget, ZIN: zorg in natura)

26 januari 2017 – Samen Doen, Beleidsplan Sociaal Domein 2017-2018. Hierin zijn de controleafspraken op de prestaties van zorgaanbieders benoemd. Het belang van samenwerken op verschillende vlakken is benoemd, maar er wordt niet ingegaan op de manier waarop de wijze van samenwerking wordt geëvalueerd of gecontroleerd.

Interview:

*De gemeente houdt zicht op de resultaten, maar zit zeker in de jeugdzorg niet altijd aan tafel, afhankelijk van de rol. **Zicht op samenwerking** komt met name uit cliëntervaringsonderzoeken. Daarnaast vinden er evaluaties op casusniveau plaats. Vanuit de uitvoer worden signalen met betrekking tot samenwerking gesignaleerd aan de beleidsafdeling.*

Er is ook een regionale procesregisseur (in dienst van meerdere gemeenten), die ingezet kan worden en die interventies kan plegen bijvoorbeeld op het gebied van de samenwerking.

Integraal samenwerken is 1 van de vier thema's (zie tabel 6.2). Hier staan doelstellingen, 5 speerpunten, beoogde resultaten en acties. Zijn hier al evaluaties van? Hoe loopt dat?

Nee, er zijn nog geen evaluaties (op papier) van. Nu wordt daar wel naar gekeken in de aanloop naar het nieuwe beleidsplan voor 2019 en verder.

2 februari 2017 – Bij de stukken van de commissie Samenleving zit de beantwoording van raadvragen en de beantwoording van vragen over het SD van 12 januari 2017. Uit de antwoorden blijkt dat het toezicht op het functioneren van de jeugdhulp vooral gericht is op de kwaliteit van de geleverde zorg en niet specifiek op de samenwerking. De inspectie Jeugdzorg wordt door de overheid aangestuurd. Passend onderwijs wordt op zich niet geëvalueerd. Wel wordt om de vier jaar door betrokken partijen een nieuw ondersteuningsplan opgesteld. Het college geeft aan in het 3de kwartaal 2017 de samenwerking tussen de ondersteuningsteams basisonderwijs en de wijkteams te gaan onderzoeken.

RKC Medemblik – Opmeer

Interview:

De inzet van **schoolmaatschappelijk werkers** op de basisscholen is onderzocht. Dat wordt nu (september 2018) verder geanalyseerd in nauwe samenwerking met scholen. Een versterking van de verbinding en de rol van schoolmaatschappelijk werk lijkt wenselijk.

18 mei 2017 – Bij de actieve informatie meldt het college ten aanzien van het inkooptraject jeugd, dat er meer aandacht zal zijn voor een cliëntgerichte aanpak.

Interview:

Door de toenemende samenwerking in de regio ontstaan steeds meer regionale projecten. De gemeenten hanteren dezelfde manier van projectmatig werken. Alle medewerkers van Medemblik worden hierin opgeleid. De projecten bevinden zich in verschillende fasen. De terugkoppeling naar de raad verloopt via de diverse colleges. De **actieve informatie** tijdens de commissievergaderingen speelt hierin een belangrijke rol, om raadsleden te informeren over voortgang van beleidsdossiers en projecten. Informatie over samenwerking kan hiervan een onderdeel zijn, als dat relevant is.

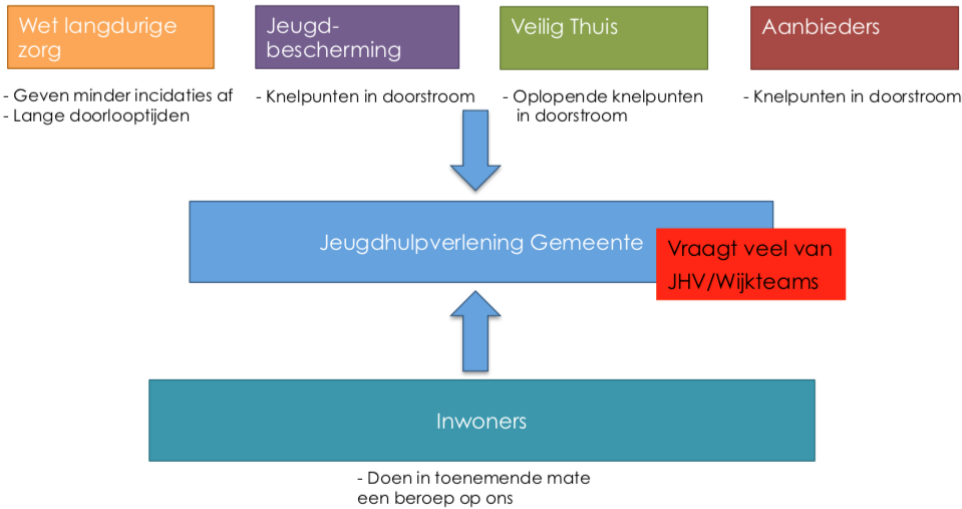
De implementatie van de nieuwe inkoopstrategie resulteert in een hele nieuwe manier van samenwerken met zorgaanbieders. We gaan over van productgestuurd naar resultaatgestuurd inkopen. (Zie: Uitvoeringskader Inkoop Sociaal Domein voor toelichting op deze nieuwe manier van inkopen.)

6 juli 2017 – Jaarrekening 2016: voorstel om een groot deel van het positieve eindresultaat van € 2,1 miljoen²⁹ namelijk € 1,4 miljoen te storten in de bestemmingsreserve Sociaal Domein. In de analyse van dit positieve resultaat (ten opzichte van de begroting) is aangegeven dat er een positief verschil was voor het sociaal domein (jeugd en Wmo nieuw) van € 345.000. Als enige indicator is genoemd het aantal jeugdigen, dat gebruik maakt van de niet vrij toegankelijke jeugdhulp. Dit is gestegen van 850 in 2015 naar 1.118 in 2016. Deze toename van 31% is in de jaarrekening niet toegelicht. In de programmabegroting van 2016 was uitgegaan van een prestatie-indicator van 850 in 2016, met een daling naar uiteindelijk 750 in 2019. Er is gerapporteerd over de doelstellingen en activiteiten van de programmabegroting. Op het gebied van samenwerking met partijen ten behoeve van de jeugd wordt gemeld, dat de samenwerking met JeugdSportfonds en Stichting Leergeld is gecontinueerd (doel: kinderen te laten meedoen met schoolse en buitenschoolse activiteiten). Ook is de regeling voor pleegouders gerealiseerd. En verder:

Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Wij leggen de verbinding tussen de school en de wijkteams. Op iedere school is een schoolmaatschappelijk werker aanwezig. De schoolmaatschappelijkwerker is de 'verbinder' tussen het onderwijs en het wijkteam.	Er is een analyse gemaakt van de samenwerking tussen de scholen, wijkteams en het schoolmaatschappelijk werk. De aandachtspunten worden verwerkt.
- bij de voorbereiding van de inkoop 2017, in te zetten op het inkopen van innovatieve zorgvormen en slimme zorgarrangementen (bijvoorbeeld door het stimuleren van samenwerking tussen zorgaanbieders).	Voor de inkoopstrategie 2018-2019 zijn in regionaal verband werkateliers georganiseerd. Samen met aanbieders zijn de eerste stappen gezet om te komen tot innovatieve zorgvormen en slimme zorgarrangementen.

²⁹ Het gerealiseerd resultaat bestaat uit het totaal van baten en lasten (€ 3,3 miljoen negatief) en de onttrekkingen/toevoegingen aan de reserves (€5,4 miljoen positief).

14 september 2017 – Presentatie SD in de commissie Samenleving. Er wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken. Daarnaast is er een terugkoppeling vanuit het beleid en vanuit de praktijk. Figuur 6 geeft een beeld van de gepresenteerde ontwikkeling van de jeugdhulpverlening.

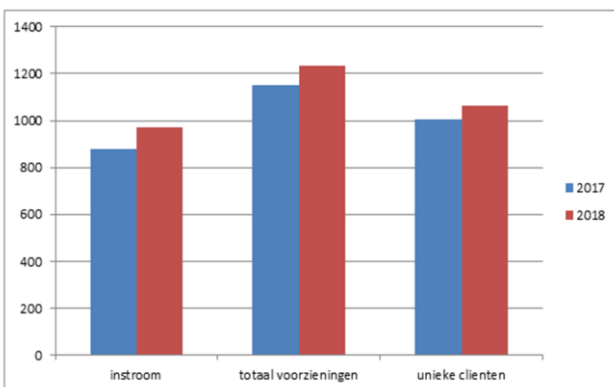

Figuur 6 Ontwikkeling Jeugdhulpverlening.

14 december 2017 – Herfstnota 2017. De doelstelling voor het programma dienstverlening is gericht op het verkrijgen van “inzicht in rollen en sturingsmogelijkheden van de samenwerkingsverbanden.” Bij het programma samen leven en ondersteuning wordt gemeld, dat er een tekort op het sociaal domein is van minimaal € 1.000.000. Het voorstel is om dit te dekken uit de bestemmingsreserve SD.

24 april 2018. Informatienota raad over Cliëntervaringsonderzoek Wmo en Jeugd 2017-2018. Gezien de lage respons van voorgaande jaren is een nieuwe methode van onderzoek, namelijk 4 keer per jaar meten.

14 juni 2018. Tijdens de themabijeenkomst SD is inzicht gegeven in de cliëntroute, de huidige cijfers sociaal domein, een casus en actuele thema's (inkoop en pilot uitstroom). Uit de huidige cijfers blijkt een toename in 2018 ten opzichte van 2017 van de instroom, aantal voorzieningen en aantal cliënten jeugdhulp.

Figuur 7 Ontwikkeling Jeugdhulpverlening.

5 juli 2018. Jaarrekening 2017. In programma 2 Samen leven en ondersteuning is ook het sociaal domein, waaronder Jeugdhulp, opgenomen. In het baten en lasten overzicht van de taakvelden blijkt dat het nadeel op het sociaal domein € 168.000 lager is geworden dan het verwachte nadeel van € 1 miljoen in de herfstnota. Het totale nadeel kwam hiermee uit op ca. € 0,8 miljoen. Het grootste nadeel in het sociaal domein betreft de maatwerkdienstverlening 18- ; dit bedraagt € 1,2

RKC Medemblik – Opmeer

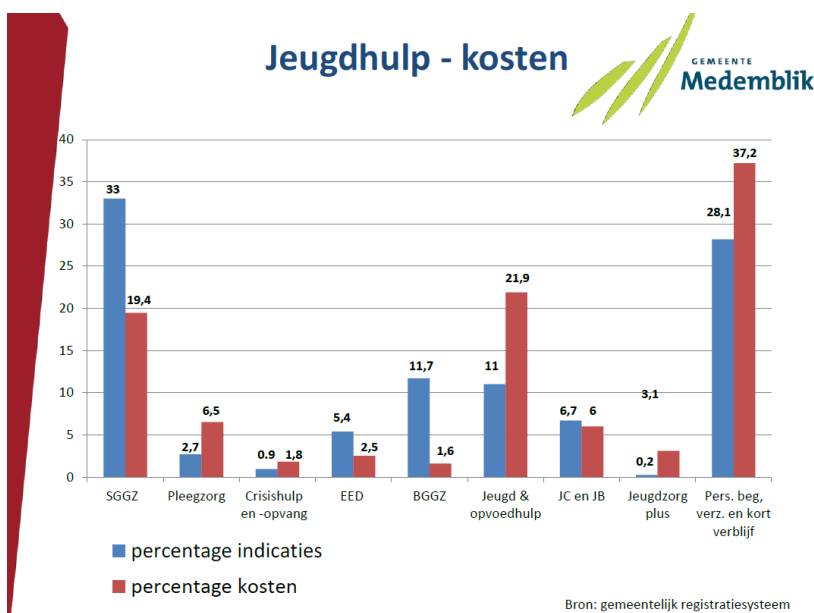
miljoen nadelig ten opzichte van de begroting. In 2017 is uitvoering gegeven aan de voorbereiding van de inkoop van de specialistische jeugdhulp bovenregionaal en de aanbesteding van de bovenregionale crisisorganisatie. De wijkteams hebben nog meer de verbinding gelegd met de kernen en de samenwerking van het Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld is voortgezet. Op scholen en verenigingen zijn trainingen over de gevaren van alcohol en drugs gegeven. Verder zijn de wettelijke beleidsindicatoren van waarstaatsgemeente opgenomen. Hierbij is een vergelijking opgenomen met de referentiegroep "Weinig stedelijke gemeenten". Hieruit blijkt dat Medemblik het beter doet op de beleidsindicatoren voor onderwijs (verzuim, schoolverlaters). Medemblik scoort iets minder op de onderdelen Jongeren met jeugdhulp (9,7% tegenover 8,2%) of jeugdbescherming (1,2% tegenover 1%). Op de verschillen is in de jaarrekening geen verdere toelichting gegeven.

Interview:

Waarstaatsgemeente is inmiddels sterk verbeterd, maar liep in het verleden nogal achter met de informatie. De gemeente heeft nu zelf meer actuele en **uitgebreide informatie** beschikbaar.

Op uitvoerings- of operationeel niveau, en dan met name op cliëntniveau zijn afspraken over terugkoppeling naar de gemeente vastgelegd in de contracten en is onderdeel van de verantwoording. Dit gebeurt op individueel niveau, met in achtneming van de privacyreglementen, maar ook op geaggregeerd niveau, door middel van jaarverslagen. De gemeente kan zelf ook gegevens uit het systeem halen, bijvoorbeeld hoeveel unieke cliënten en hoeveel producten er zijn (een cliënt kan meerdere producten nodig hebben). Dat kan de gemeente zelf bekijken en analyseren.

11 oktober 2018. In de commissie samenleving is een presentatie gegeven over de cijfers achter de Jeugdhulpverlening. Medemblik is qua gebruik en voor de zwaardere jeugdhulp vergeleken met de regio West-Friesland en landelijke cijfers. De jeugdhulp in de kernen is nader uitgesplitst waarbij het % jeugdigen in zorg is aangegeven. Verder is de jeugdhulp naar leeftijd opgenomen, en zijn de jeugdhulp kosten voor de vormen van jeugdhulp in Medemblik aangegeven. Onder de noemer Jeugdhulp Weten is meten zijn de vervolgstappen benoemd: ambities bepalen, monitoren en evalueren van beleid, trends voorspellen en de omslag naar preventie maken.

Bijlage 3 Gemeentelijke convenanten en samenwerkingsafspraken

De gemeente heeft een lokaal convenant met verschillende partijen.

- **April 2015.** Convenant Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). De gemeente Medemblik heeft dit convenant gesloten met de schoolbesturen basisonderwijs, de besturen kinderopvang, de besturen peuterspeelzaalwerk in de gemeente en met de GGD-Hollands Noorden. In de overwegingen van het convenant staan de verantwoordelijkheden (oftewel belangen) van de partijen, zoals het waarborgen van de doorgaande leerlijn en afstemming tussen voor- en vroegschoolse educatie. In het convenant zijn de inspannings- en resultaatafspraken vastgelegd (o.a. doelgroep, indicatiestelling, ouderbijdrage), de informatieoverdracht (beleidsinformatie en kindoverdracht) en de organisatie (overlegstructuur, informatieverzameling en -overdracht). Twee maal per jaar is er een overleg met vertegenwoordigers van alle betrokken partijen: "Werkgroep VVE". De gemeente Medemblik ontvangt van betrokken partijen informatie over de VVE-deelnemers (van VVE-voorzieningen: per kwartaal; van basisscholen en GGD: jaarlijks). Het convenant is ter informatie aan de raad gestuurd.

Daarnaast zijn in regionaal verband de volgende samenwerkingsovereenkomsten van kracht:

- **20 november 2014.** Voor de Jeugdzorgregio West-Friesland hebben de gemeenten (WF7) en gecertificeerde instellingen het Calamiteitenprotocol Jeugd, Communicatieafspraken opgesteld. Hierin zijn heldere afspraken vastgelegd "over posities, rollen, verantwoordelijkheden en handelwijzen tussen de uitvoerende gecertificeerde instellingen en gemeenten in de jeugdzorgregio West-Friesland, in geval van calamiteiten in de periode dat jeugdhulp geboden wordt aan jeugdigen en hun gezin." De nadruk hierin ligt op het proces. Ten minste eenmaal per jaar wordt de registratie van incidenten/calamiteiten met de gemeente onder wiens verantwoordelijkheid deze gebeurtenissen plaatsvonden doorgesproken, en wordt besproken welke conclusies en eventuele verbeteracties hieruit voortkomen of al voortgekomen zijn.
- **2014 – 2018.** Ook zijn er regionaal in 2014 afspraken gemaakt over de inkoop van de specialistische zorg (2de lijn), waarbij de gemeente Hoorn als centrumgemeente fungeert. Er zijn kaders opgesteld voor de onderhandeling over contracten. Voor 2015 lag het accent op zorgcontinuïteit en zijn voor jeugdhulp alleen zorgaanbieders gecontracteerd die in 2014 jeugdhulp leverden in de regio. Bij de offerteaanvraag voor 2016 ligt de nadruk op overeenkomsten met zorgaanbieders om de benodigde kwalitatieve en kwantitatieve Jeugdhulp te borgen. Deze offerteaanvraag sluit aan bij het regionaal beleidskader "Zorg voor Jeugd". In de aanvraag wordt gevraagd om resultaatbekostiging, waarbij een deel van de bekostiging afhankelijk is van het resultaat. Verder wordt vermeld, dat er budget beschikbaar is voor innovaties en zorgaanbieders worden gestimuleerd hiervan gebruik te maken. In 2018 wordt gewerkt aan de inkoopronde voor 2019 en verder. In het Uitvoeringskader voor de inkoopstrategie³⁰ staat, dat de regio Westfriesland het transformatieproces binnen het sociaal domein wil stimuleren, omdat "De huidige manier van bekostigen, inspanningsgericht met een prijs per tijdseenheid (uur, minuut etc.), blijkt tot nu toe een onvoldoende prikkel tot transformatie of lichtere behandeling." In de toekomst wil men gaan werken met ondersteuningsprofielen, arrangementen (combinaties van zorg en ondersteuning) en resultaatgestuurd bekostigen. Het uitvoeringskader gaat verder o.a. in op tariefbepaling, kwaliteitseisen en administratie.

³⁰ Uitvoeringskader inkoop sociaal domein West-Friesland 2019-2021.

RKC Medemblik – Opmeer

- **december 2016.** Thuiszitterspact Westfriesland. De ambitie van het Thuiszitterspact Westfriesland is die van het landelijk pact: "In 2010 zit in West-Friesland geen enkel kind in de leerplichtige leeftijd langer dan drie maanden thuis zonder een passend aanbod van onderwijs en/of zorg." De Westfriesse gemeenten en de onderwijsverenigingsverbanden hebben verder vastgesteld dat daartoe geëigende middelen daarvoor worden aangewend en de samenwerking zowel op beleids- als op uitvoerend niveau te bevorderen. De voortgang van het pact wordt halfjaarlijks in het REA besproken op basis van een rapportage.
- **2017.** Convenant jeugdhulp gemeenten en huisartsen regio Westfriesland 2017. Met dit convenant voldoen de 7 gemeenten in de regio Westfriesland (WF7) en de huisartsen expliciet aan de opdracht uit de Jeugdwet (art. 2,7 lid 4) om afspraken te maken over de voorwaarden waaronder en de wijze waarop de verwijzing plaatsvindt. De huisartsen worden vertegenwoordigd door Coöperatieve West-Friese Huisartsenorganisatie (WFHO). Er is een gezamenlijke ambitie en doel van de samenwerking vastgelegd. Het doel is niet erg specifiek ("...gezamenlijk vorm geven aan de transformatie [...] mogelijkheden van burgers en professionals beter te benutten [...] zorg en ondersteuning op de juiste plek...") te organiseren") en niet kwantitatief meetbaar. Het convenant bevat specifieke samenwerkingsafspraken (o.a. over frequentie van overleg) om te zorgen dat het doel wordt bereikt. Ook zijn, afspraken over verwijzing en over de administratieve procedure opgenomen. Drie keer per jaar is er bestuurlijk overleg (o.a. over lokale ontwikkelingen en aandachtspunten) en twee keer per jaar een overleg per gemeente vanuit de wijkteams met een afgevaardigde van de huisartsen (o.a. over samenwerking en verwijzing). In het document wordt algemeen gesteld dat men kosten wil beheersen. Er wordt niet verder op kosten/tarieven ingegaan.
- **12 oktober 2017.** Convenant Schoolmaatschappelijk Werk Voortgezet Onderwijs WF 2017-2022.³¹ Dit is ondertekend door gemeenten van de WF7, de deelnemende schoolbesturen met hun VO-scholen in de regio Westfriesland (vertegenwoordigd door de Vereniging Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs West-Friesland) en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten in West-Friesland (RMC). Het convenant bevat een gedeelde visie en een gezamenlijk doel: "dat alle leerlingen die VO-onderwijs volgen in de regio West-Friesland dezelfde minimumkwaliteit zorg ontvangen". Het basisprofiel en de basistaken van de schoolmaatschappelijkwerker komen aan bod. Verder zijn de taken en verantwoordelijkheden van de convenantpartners en afspraken over de financiering vastgelegd. Informatie op casusniveau wordt gedeeld met het betreffende gebieds-/wijkteam. Jaarlijks vindt terugkoppeling plaats naar de contracterende gemeenten over kwantitatieve informatie en trends. Deze wordt besproken in een jaarlijkse bijeenkomst met het onderwijs.

Voor een aantal vormen van jeugdhulp zijn er bovenregionaal afspraken gemaakt.

- **2018.** Overeenkomst bovenregionale integrale crisisdienst (per 1 januari 2018)³². Deze overeenkomst is gericht op implementatie en uitvoering van integrale crisisdienst Jeugd 0-18 jaar en doorontwikkeling naar een integrale crisisdienst (2019: 0-23 jaar; 2020: 0-100 jaar). De Integrale Crisisfunctie Jeugd in Noord-Holland-Noord omvat 18 gemeenten³³. De integrale aanpak "vergroot de mogelijkheden om een crisis rond jeugd in de thuissituatie op te lossen leidt tot een versnelde en verbeterde toeleiding naar crisishulp ten opzichte van de huidige

³¹ Het vorige convenant met betrekking tot schoolmaatschappelijk werk "Convenant Zorgondersteuning VO 2011 e.v." liep tot 1 augustus 2017.

³² Overeenkomst Bovenregionale integrale crisisdienst Jeugd tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer. Concept.

³³ Integrale Crisisfunctie Jeugd NHN (2016).

RKC Medemblik – Opmeer

situatie." Het college van B&W is verantwoordelijk voor de inkoop Bovenregionale Integrale Crisisdienst Jeugd NHN). De combinatie van GGZ-HNH, Parlan, de Jeugd- en Gezinsbeschermers en Triversum krijgen de opdracht voor het inrichten en uitvoeren van deze dienst. Deze dienst moet per 1 juli 2018 operationeel zijn. Uit de opzet van de crisisdienst en de conceptovereenkomst blijkt dat er op verschillende momenten aandacht is voor overleg. De gezamenlijke aanbesteding is gericht op een meer efficiënte organisatie en kostenbeheersing bij de uitvoering. De ingediende offerte is beoordeeld aan de hand van eisen in de offerteaanvraag, waarvan kwaliteit een onderdeel uitmaakte.

- **2018. Convenant Borging jeugdbescherming en jeugdreclassering.** Het college heeft het besluit genomen om dit convenant aan te gaan. De taken van jeugdbescherming en jeugdreclassering mogen uitsluitend worden uitgevoerd door daartoe gecertificeerde instellingen (GI's). Voor het zeker stellen van deze wettelijke taken in 6 Noord-Hollandse regio's (32 gemeenten) is samenwerking gezocht. Het convenant gaat vooral over het proces van samenwerking (overleg voeren, afstemmen, informeren etc.). De 32 gemeenten gaan een gezamenlijk inkooptraject voor deze taken vanaf 2019 aan. Hierbij is aandacht voor kosten en kwaliteit.

Bijlage 4 Voorbeeld overzichten ontwikkelingen jeugdhulp Medemblik

(Bron: www.waarstaatjegemeente.nl, beschikbaar op 3/12/2018)

Via www.waarstaatjegemeente.nl is steeds meer informatie te vinden over jeugdhulpverlening.

Op deze website is het mogelijk Medemblik te vergelijken met o.a. de eigen grootteklasse, de eigen provincie en de rest van Nederland. De rubrieken (en indicatoren) zijn:

- gezin- en leefomstandigheden (aandeel eenouder gezinnen, percentage jeugdigen, tienermoeders, meldingen kindermishandeling, kinderen met kans op armoede, kinderen in uitkeringsgezin, kinderen met handicap);
- jeugdhulp & bescherming (% jongeren met jeugdhulp, soort jeugdzorgtrajecten, beëindigde jeugdhulptrajecten volgens plan en voortijdig afgesloten);
- jeugdcriminaliteit (verwijzingen HALT, jongeren met jeugdreclassering, % verdachten en veelplegers per 1.000 inwoners);
- onderwijs en arbeid (aantal per onderwijssoort, verzuim, vroegtijdig schoolverlaters, achterstandsleerlingen, werkloze jongeren).

Totaal - Medemblik					
	Totaal jeugdhulptrajecten [aantal]	Totaal begonnen jeugdhulptrajecten [aantal]	Totaal beëindigde jeugdhulptrajecten [aantal]	Saldo jeugdhulptrajecten begonnen/beëindigd [aantal]	% Beëindigde jeugdhulptrajecten - beëindigd volgens plan [%]
eerste halfjaar 2015	1.060	570	165	405	87,9
tweede halfjaar 2015	1.175	275	265	10	90,6
eerste halfjaar 2016	1.195	400	270	130	83,3
tweede halfjaar 2016	1.215	285	185	100	86,5
eerste halfjaar 2017	1.250	395	235	160	89,4
tweede halfjaar 2017	1.345	325	335	-10	76,1
eerste halfjaar 2018	1.185	420	225	195	88,9

Legenda

- veel lager dan referentie
- lager dan referentie
- nabij het gemiddelde
- hoger dan referentie
- veel hoger dan referentie

Bron

CBS Jeugd

Jeugdzorgtrajecten - Jeugdhulp - Medemblik								
	totaal [aantal]		zonder verblijf [aantal]		totaal (in % totaal Jeugdzorgtrajecten) [%]		zonder verblijf (in % totaal Jeugdzorgtrajecten) [%]	
	Medemblik	West Friesland	Medemblik	West Friesland	Medemblik	West Friesland	Medemblik	West Friesland
eerste halfjaar 2015	910	4.250	810	3.850	88,8	88,9	79,0	80,5
tweede halfjaar 2015	915	4.325	820	3.935	89,3	89,5	80,0	81,5
eerste halfjaar 2016	930	4.375	810	3.960	89,9	90,5	78,3	81,9
tweede halfjaar 2016	1.040	4.735	910	4.265	90,0	90,9	78,8	81,9
eerste halfjaar 2017	1.020	4.785	890	4.275	90,3	91,7	78,8	81,9
tweede halfjaar 2017	1.095	5.040	960	4.535	91,6	91,9	80,3	82,7
eerste halfjaar 2018	935	4.445	810	3.925	89,5	90,5	77,5	79,9

Legenda

- veel lager dan referentie
- lager dan referentie
- nabij het gemiddelde
- hoger dan referentie
- veel hoger dan referentie

Bron

CBS Jeugd

RKC Medemblik – Opmeer

Jeugdzorgtrajecten - - Medemblik				
	Jeugdbescherming totaal	Jeugdbescherming ondertoezichtstelling	Jeugdbescherming voogdij	Jeugdreclassering
eerste halfjaar 2015	105	65	45	10
tweede halfjaar 2015	100	55	45	10
eerste halfjaar 2016	95	55	45	10
tweede halfjaar 2016	105	60	50	10
eerste halfjaar 2017	105	60	45	-
tweede halfjaar 2017	95	45	45	-
eerste halfjaar 2018	105	55	50	-

% - Medemblik			
	2013	2014	2015
% Kinderen in jeugdhulp	10,65	11,13	10,07
% Kinderen in jeugdzorg incl. verblijf			1,06
% Kinderen in pleegzorg	0,73	0,74	0,64
% Kinderen in jeugdbescherming	1,46	1,58	1,38
% Kinderen met speciaal onderwijs	1,84	2,00	1,88
% Voortijdig schoolverlaters	1,78	1,16	0,95

Legenda

- < 1,5
- 1,5 < 3,0
- 3,0 < 4,5
- 4,5 < 6,0
- >= 6,0

Eenheid
%

Bron
VJI

VJI: Verwey Jonker Instituut

Jongeren met - Medemblik			
	2015	2016	2017
jeugdzorg - totaal	1.030	1.140	1.160
jeugdhulp - totaal	985	1.110	1.125
alleen jeugdhulp	890	1.005	1.030
jeugdhulp en jeugdbescherming	90	100	90
jeugdhulp en jeugdreclassering	-	-	-
jeugdhulp, jeugdbescherming en jeug...	-	-	-
jeugdbescherming - totaal	130	130	125
alleen jeugdbescherming	40	25	30
jeugdbescherming en jeugdreclasseri...	-	-	-
jeugdreclassering - totaal	10	10	10
alleen jeugdreclassering	-	-	-

Legenda

- < 250
- 250 < 500
- 500 < 750
- 750 < 1.000
- >= 1.000

Bijlage 5 Opzet enquête voor zorgpartijen

Algemeen

Naast een paar algemene vragen over de betreffende zorgpartij of organisatie, bestond de enquête uit zes groepen stellingen: eerst over de vijf onderscheiden aspecten van samenwerking en tot slot over ontwikkelingen sinds 2015.

Voor de 2de lijn waren er per stelling vijf antwoorden mogelijk:

Voor de partijen in de 0de en 1ste lijn was daarnaast ook de optie 'niet van toepassing' aan de mogelijke antwoorden toegevoegd.

Per groep van vragen, kon in een open veld een toelichting worden gegeven.

Stellingen

Ambities en doelen

De ambitie van 'onze organisatie' sluit goed aan bij de ambitie van de gemeente. Er is een gedeelde ambitie.

De gemeente heeft oog voor de doelen van onze organisatie.

De doelen van de gemeente zijn helder voor onze organisatie.

De bijdrage van de gemeente en onze organisatie bij de doelen/werkzaamheden is helder voor ons.

Het is goed voor onze organisatie om bij te dragen aan de ambitie/doelen van de gemeente.

Belangen

De gemeente heeft goed inzicht in de belangen van onze organisatie t.a.v. de jeugdhulp.

Onze organisatie heeft goed inzicht in de belangen van de gemeente t.a.v. de jeugdhulp.

Bij de inkoop van de gemeente bij onze organisatie hebben beiden voordeel van de afspraken.

In de praktijk realiseren we samen met de gemeente een goede oplossing voor de cliënt.

Relatie met gemeente

Wij hebben een goede band met de gemeente.

In overlegsituaties (zonder aanwezigheid van klanten) is de houding van de gemeente positief gericht om samen problemen op te lossen.

De frequentie van contact met de gemeente is voldoende.

Als er sprake is van een andere zienswijze (of conflict) komen de gemeente en onze organisatie daar gezamenlijk uit.

Onze organisatie heeft vertrouwen in de gemeente.

Organisatie in de praktijk

Onderlinge afspraken over de uitvoering van de jeugdhulp met de gemeente zijn helder en worden in de praktijk nagekomen.

Faciliteiten en middelen vanuit de gemeente worden goed ingezet.

Faciliteiten en middelen vanuit onze organisatie worden goed ingezet.

Door de samenwerking met de gemeente wordt de realisatie van activiteiten daadkrachtig opgepakt.

De administratieve afstemming met de gemeente is goed geregeld.

In de samenwerking met de gemeente worden gestelde doelen bereikt.

Proces van samenwerken

Er zijn duidelijke afspraken hoe de samenwerking moet zijn tussen onze organisatie en de gemeente.

Er is een goede communicatie tussen onze organisatie en de gemeente.

De invulling van de regierol door de gemeente bij de samenwerking is positief.

De samenwerking wordt met onze organisatie op een goede manier geëvalueerd.

De samenwerking heeft zich de laatste jaren positief ontwikkeld.

Ontwikkelingen sinds 2015

Bij de samenwerking met de gemeente is sinds 2015 ingezet op het terugdringen van wachttijden.

Het sturen op resultaten (outcome-doelstellingen) is de laatste jaren toegenomen.

Door de samenwerking met de gemeente ofwel via de wijkteams is de samenwerking met andere zorgpartijen verbeterd.

De omvang van de jeugdhulp die onze organisatie aan de gemeente levert is in de periode 2015-2018 afgenomen.

De gemeente stuurt de laatste jaren sterker op de verbinding met passend onderwijs.

Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdhulp

***Gemeente Medemblik
Eindrapport
Deel 1 Bestuurlijke Nota***

2019

Voorwoord

Waarom dit rapport?

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van de jeugdhulp. De samenwerking door de gemeente met uiteenlopende partijen is hierdoor essentieel voor het verlenen van doeltreffende jeugdhulp. Na de transitie zit de gemeente Medemblik nu in de fase van de transformatie. Voor het realiseren van de transformatiedoelen, zoals preventie en versterken van de eigen kracht van jongeren, is meer nodig dan de organisatie van de samenwerking. Dan gaat het over het zo goed mogelijk samenwerken in de keten van de jeugdhulp. Daarbij is het uitgangspunt van het gezin leidend. Dit rapport gaat hierover.

Welke aspecten worden belicht?

Een succesvolle samenwerking tussen partijen wordt door meerdere factoren bepaald. Deze succesfactoren benoemen en onderzoeken we in dit rapport. We kijken naar de praktijk van de samenwerking tussen gemeente en zorgpartijen. Het gaat dan over ambitie en doelen, wederzijdse belangen, de samenwerkingsrelatie, de organisatie en het proces van samenwerken. Door invulling te geven aan deze factoren bereiken de partijen hun eigen en gezamenlijke doelen. We belichten ook de leidende principes voor effectieve ketensamenwerking. Het gaat hier over lange termijn samenwerking met betrokken partners. Partners die gezamenlijk invulling geven aan de informatievoorziening, de monitoring van prestaties, continu verbeteren en invulling geven aan het centraal gestelde collectieve belang.

Voor wie is het rapport bestemd en hoe kan het worden gebruikt?

Het onderzoeksrapport bestaat uit twee delen: een bestuurlijke nota (deel 1) en een afzonderlijke nota van bevindingen met bijlagen (deel 2) met de onderzoeksgegevens. Het rapport is bestemd voor de gemeenteraad, het college en de organisatie van de gemeente Medemblik. Met de conclusies en aanbevelingen, zoals opgenomen in deel 1, kan de raad zijn kaderstelling en controle meer richten op de transformatiedoelstellingen. Het college en de organisatie kunnen de samenwerking met zorgpartijen verbeteren. Samenwerken betekent ook informatie delen en samen invulling geven aan verbeteracties. Het rapport is daarom ook relevant voor de zorgpartijen die op het gebied van de jeugdhulp voor de gemeente Medemblik (en regio) werkzaam zijn. Hiermee is het een middel om, bijvoorbeeld door gesprekken tussen de gemeente Medemblik en zorgpartijen, het beleid en de uitvoering van de jeugdhulp te concretiseren en gezamenlijk nader te bepalen.

Woord van dank

De RKC bedankt alle betrokken medewerkers van de gemeente Medemblik voor de gehouden interviews, de verkregen informatie en de ondersteuning bij het uitzetten van de digitale enquête. De RKC bedankt ook de zorgpartijen die door het invullen van een enquête inzicht hebben gegeven in hun beleving van de samenwerking.

De Rekenkamercommissie

Henk Wokke (voorzitter)

Nelleke Domburg

Edwin Westphal

RKC Medemblik – Opmeer

Inhoudsopgave	Deel 1	Bestuurlijke Nota	
1	Samenwerking in de Jeugdhulp		4
2	Resultaten op hoofdlijnen		6
	2.1	Belangrijkste uitkomsten van het gevoerde beleid tot en met 2018	6
	2.2	Belangrijkste uitkomsten van het onderzoek naar het opgestelde beleid 2019-2022	8
	2.3	Conclusies en aanbevelingen vanuit het gevoerde beleid van belang voor de toekomst	9
	2.4	Conclusies en aanbevelingen vanuit het nieuwe beleid van belang voor de toekomst	10
	2.5	Beschouwing in bredere context	11
3	Bestuurlijk wederhoor en nawoord RKC		14

1 Samenwerking in de Jeugdhulp

Door de transitie van de jeugdhulp is samenwerking met uiteenlopende partijen essentieel.

Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de bekostiging en de organisatie van de jeugdhulp. De Jeugdwet is erop gericht om bij te dragen aan een betere ondersteuning van kinderen. De gespecialiseerde jeugdhulp moet naadloos aansluiten op de jeugdtaken waar gemeenten verantwoordelijk voor zijn. Voor jeugdigen en opvoeders betekent het: minder verwijsmomenten (één gezin, één plan, één regisseur), meer preventie, snelle inzet en beroep op eigen netwerk.¹

Goede samenwerking tussen gemeente en partijen in de jeugdhulp is van belang voor de veiligheid van kinderen, het verlenen van tijdige en juiste zorg, preventie en kostenbeheersing. Gemeenten moeten met veel uiteenlopende partijen samenwerken:

- in de 0de lijn: dichtbij de jeugdigen, de zgn. *civil society* (o.a. ouders/eigen netwerk, scholen, (sport-)verenigingen);
- in de 1ste lijn: o.a. binnen de wijkteams, huisartsen;
- in de 2de lijn: specialistische zorg (o.a. jeugd-ggz, jeugdverslavingszorg, jeugd LVB²).

Samenwerking wordt steeds belangrijker voor het realiseren van de transformatiedoelen.

Het NJI (Nederlands Jeugdinstituut) stelt bij de definitie van de transformatie jeugdhulp, dat het uiteindelijke doel van de transformatie is: het versterken van de eigen kracht van de jongere en van het zorgend en probleemoplossend vermogen van zijn gezin en sociale omgeving. De landelijk opgestelde transformatiedoelen voor gemeenten, onderwijs en jeugdhulpaanbieders zijn³:

- Preventie en uitgaan van eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden van jongeren en hun ouders, met inzet van hun sociale netwerk.
- Demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren door onder meer het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen, wijken, scholen en in voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen.
- Eerder de juiste hulp op maat bieden om dure gespecialiseerde hulp te verminderen.
- Integrale hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt 'één gezin, één plan, één regisseur'. Door ontschotting van budgetten ontstaan meer mogelijkheden voor betere samenwerking en innovaties in hulp aan jongeren.
- Meer ruimte voor professionals door vermindering van regeldruk.

Deze transformatiedoelen vragen in de praktijk daadwerkelijk om een omslag naar een andere manier van werken en samenwerken (transformatie). Uitgangspunt is een betere samenwerking rond gezinnen. Hoe een goede samenwerking in de keten van jeugdhulp invulling geeft aan dit uitgangspunt, staat centraal in dit rapport.

¹ Publieksfolder transitie jeugdzorg, CJG geeft antwoord (juli 2013).

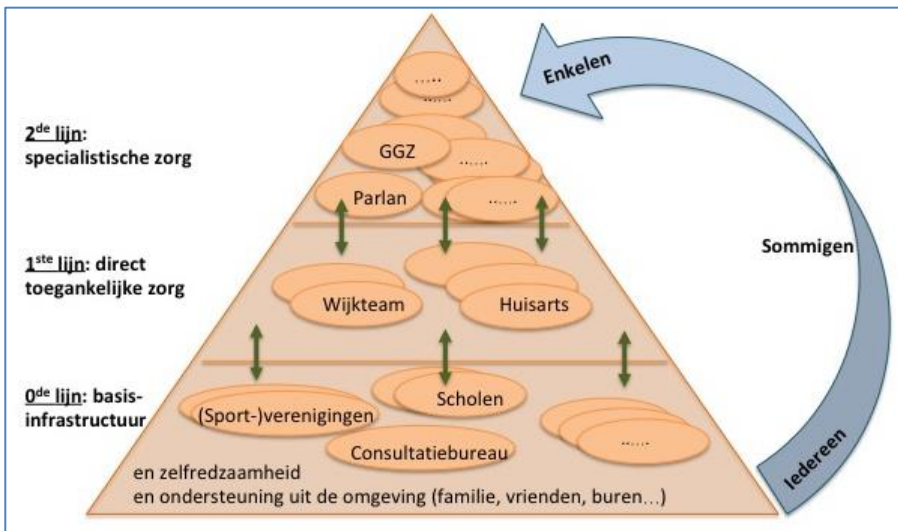
² LVB: licht verstandelijke beperking.

³ NJI: Nederlands Jeugdinstituut, <https://www.nji.nl/nl/Kennis/Dossier/Transformatie-jeugdhulp/Definitie>

RKC Medemblik – Opmeer

De inzet van het beleid is om hulpverlening in de top van de zorgpiramide terug te dringen.

Er wordt meer ingezet op hulp vanuit het eigen netwerk, eventueel met lokale ondersteuning. Daarnaast is bij specialistische hulp de inzet ook om de duur hiervan te beperken. De thema's uit de Transformatieagenda Specialistische Jeugdhulp Noord-Holland Noord (2016) zijn op dit punt ook helder: opgroeien, dichtbij thuis, als het echt niet anders kan en loslaten. Samenwerking is zowel lokaal als (boven-)regionaal van belang om de doelen te bereiken. Hier zijn veel partijen bij betrokken (zie figuur 1.1). Op het eerste gezicht hebben gemeenten en zorgpartijen een gemeenschappelijk belang om de thema's van de transformatieagenda uit te voeren. Wel zijn er verschillen in vooral financiële belangen, dit kan invloed hebben op het terugdringen van zorg.

Figuur 1.1 Overzicht betrokkenen 0de, 1ste en 2de lijns-jeugdhulp

In dit onderzoek staat de doeltreffendheid van de samenwerking centraal vanuit de gemeente Medemblik met organisaties in de basisinfrastructuur (0de lijn) en de partijen van de 1ste en 2de lijn. Bij doeltreffendheid gaat het over de mate waarin doelen worden bereikt.

Figuur 1.2 Kader voor samenwerkingsrelaties

Bij *samenwerken* gaat het om een doelgerichte relatie tussen organisaties, het uitwisselen van middelen (zoals kennis), het samen ontwikkelen, en het inzetten van middelen om gezamenlijke doelen te realiseren.⁴ Het behalen van doelen en het stellen van prioriteiten is dus van belang. Een succesvolle samenwerking om doelen te bereiken wordt door meerdere factoren bepaald. Deze factoren zijn weergegeven in bijgaand kader voor samenwerkingsrelaties (ontleend aan Kaats en Opheij (2013)).

De factoren van dit kader zijn nader toegelicht en onderdeel van het normenkader (zie hoofdstuk 1 in de Nota van Bevindingen).

⁴ Kaats, E. en W. Opheij (2013). Leren samenwerken tussen organisaties.

2 Resultaten op hoofdlijnen

In dit hoofdstuk worden eerst de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek benoemd. Hierbij maken we onderscheid naar het gevoerde en uitgevoerde beleid tot en met 2018 (paragraaf 2.1) en het recent opgestelde Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022 (paragraaf 2.2.) Ook de conclusies en aanbevelingen zijn gesplitst naar wat voortkomt uit het gevoerde beleid (paragraaf 2.3) en het nu lopende beleid (paragraaf 2.4). Gezien de lopende transformatie zijn de conclusies en aanbevelingen vooral bedoeld als handvatten voor toekomstige verbetering. Na de presentatie van de uitkomsten en conclusies en aanbevelingen sluiten we af met een beschouwing in een bredere context van sturing bij strategische transformaties (paragraaf 2.5).

2.1 Belangrijkste uitkomsten van het gevoerde beleid tot en met 2018

In deze paragraaf zijn de resultaten uit documentstudie, interviews en een enquête onder zorgpartijen opgenomen. De enquête is uitgevoerd in januari 2019 en geeft daarmee een beeld van de beleving van het uitgevoerde beleid tot en met 2018 (zie hoofdstuk 2, 3 en 4 van de Nota van Bevindingen).

Doeltreffendheid en samenwerking zijn twee aspecten van het normenkader.

De belangrijkste uitkomsten hebben we, conform de twee samenhangende onderdelen van het normenkader (zie hoofdstuk 1 van de Nota van Bevindingen), opgenomen onder de volgende onderdelen : 1) de doelen en prioriteiten en 2) de samenwerking met zorgpartijen.

Voor wat betreft het deel "Doelen en prioriteiten" gelden de uitkomsten voor de 0de, 1ste en 2de lijn. Voor wat betreft het deel "Samenwerking" merken we op dat dit gaat over de samenwerking met de 2de lijn. De respons van organisaties uit de 0de en 1ste lijn was onvoldoende representatief om hier scores aan toe te kennen (zie paragraaf 4.1 van de Nota van Bevindingen).

Kernpunten doelen en prioriteiten:

- Sterke punten zijn dat de kaders en de controle op het budget goed geregeld zijn. De reserve Sociaal Domein is ingezet om tekorten in de jeugdhulp op te vangen. De RKC constateert gelijktijdig dat er bij de samenwerking geen financiële prikkels zijn dat partners bijdragen aan de ambitie van de gemeente: het terugdringen van dure zorg (als doel van de transformatie). Er is inmiddels in het nieuwe beleid besloten tot een andere manier van inkopen welke hier aandacht aan geeft (zie verder aanbeveling 4 in paragraaf 2.4).
- De kaders en de controle op het maatschappelijk effect zijn gedeeltelijk op orde. Het sturen op de outcome, de kwantificering van de doelen op de ontwikkeling van de 0de, 1ste en 2de lijn en inzicht in realisatie van de doelen van de jeugdmonitor en de zorgpartijen is deels geregeld. In de samenwerkingsovereenkomsten staan geen specifieke meetbare kwantitatieve doelen.

Kernpunten samenwerking:

- Bij de samenwerking blijkt dat aan de voorkant veel zaken goed geregeld zijn: er zijn duurzame afspraken en er is frequent contact. Verder is sprake van een gedeelde ambitie, vertrouwen, constructieve behandeling van conflicten en een goede structuur en besturing. Een groot deel van de zorgpartijen (67%) en de gemeente vinden ook dat gestelde doelen bereikt worden.
- In de praktijk vinden zorgpartijen wel dat er slechts gedeeltelijk sprake is van inzicht bij de gemeente in hun belangen, binding door inzet van faciliteiten, een heldere regierol van de gemeente en een goede evaluatie van de samenwerking.

Deze kernpunten zijn de rode draad conform de volgende tabel 2.1 waarin de samenvattende scores conform het normenkader zijn opgenomen.

RKC Medemblik – Opmeer

Tabel 2.1 Samenvattende score op het normenkader

Onderzoeksvraag	Normen	Score
DOELEN EN PRIORITEITEN		
1. Kaders: Welke doelen heeft de raad gesteld voor jeugdhulp (0 ^{de} , 1 ^{ste} en 2 ^{de} lijn)?	<ul style="list-style-type: none"> Doelen over de outcome zijn helder Doelen over het budget zijn helder Er zijn doelen voor ontwikkeling 0de, 1ste en 2de lijn 	
2. Controle: Hoe wordt over de realisatie van de doelen gerapporteerd; is dat voor de raad inzichtelijk?	<ul style="list-style-type: none"> Inzicht in behalen van doelen met de jeugdmonitor Inzicht in behalen van doelen budget Inzicht in de realisatie van doelen zorgpartijen 	
3. Samenhang van doelen: Hoe verhouden de doelen van de gemeente zich met de doelen van de zorgpartijen?	<ul style="list-style-type: none"> Er is een samenwerkingsovereenkomst met duurzame afspraken (zie verwijzing naar de TAJ in paragraaf 2.2 van de Nota van Bevindingen)⁵ In de samenwerkingsovereenkomst staan doelen Gemeente en zorgpartijen hebben frequent contact 	
SAMENWERKING		
4. Ambitie en doelen: Is er een gedeelde ambitie van gemeente en zorgpartijen? Waar gaan ze samen voor?	<ul style="list-style-type: none"> Er is een gedeelde ambitie tussen gemeente en zorgpartijen (partners) De bijdrage van partners is helder Er is een (financiële) prikkel dat partners bijdragen 	
5. Belangen: Wat zijn de belangen van gemeente en zorgpartijen?	<ul style="list-style-type: none"> Partners hebben inzicht in elkaars belangen Gezamenlijke oplossing gaat voor eigen belang 	
6. Relatie: Is er vertrouwen? Is de relatie constructief?	<ul style="list-style-type: none"> Partijen hebben vertrouwen in elkaar Conflicten worden constructief behandeld 	
7. Organisatie: Is het netwerk van partijen professioneel georganiseerd?	<ul style="list-style-type: none"> Structuur en besturing van de samenwerking zijn afgestemd op doelen van partners/organisaties Faciliteiten (bv. ICT, financiën) en medewerkers van partijen worden als bindmiddel ingezet De samenwerking leidt tot realisatie van doelen 	
8. Proces: Is het proces van de samenwerking goed georganiseerd?	<ul style="list-style-type: none"> De rollen (o.a. regierol) in de samenwerking zijn helder Er is in de communicatie balans tussen inhoud en proces en interactie Er is evaluatie van het samenwerkingsproces 	

Essentiële punten voor het maatschappelijk effect die van belang zijn voor het toekomstig beleid:

De RKC vindt het opvallend dat slechts 17% van de zorgpartijen het eens is met de stelling dat sinds 2015 is ingezet op het terugdringen van de wachtlijsten. Daarbij vindt net de helft (55%) van de zorgpartijen dat er meer gestuurd wordt op outcomedoelstellingen. Gelijkijdig is bij 79% van de zorgpartijen van de enquête de omvang van de jeugdhulp de afgelopen jaren toegenomen.

Vanuit het perspectief van deze essentiële punten gaan we in de volgende paragrafen nader in op het toekomstig beleid en de conclusies en aanbevelingen.

⁵ Het gaat hierbij om afspraken voor langere duur over kwaliteit, passende zorg en professionaliteit in combinatie met hierop toegesneden bekostiging en tariefstelling.

2.2 Belangrijkste uitkomsten van het onderzoek naar het opgestelde beleid 2019-2022

In deze paragraaf zijn de resultaten uit documentstudie en het ambtelijk wederhoor over het opgestelde toekomstig beleid (Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022) opgenomen. Omdat het beleid nog niet uitgevoerd is, is hier (logischerwijs) geen enquête onder zorgpartijen over uitgevoerd (zie hoofdstuk 5 van de Nota van Bevindingen).

De wijze van transformatie van jeugdhulp heeft een groot maatschappelijk effect in de toekomst. Dit onderzoek is gericht op de doeltreffendheid (maatschappelijk effect) van de samenwerking op het gebied van de jeugdhulp vanuit de gemeente met de 0de, 1ste en 2de lijn. Jeugdhulp is een omvangrijk, complex en zich nog steeds ontwikkelend beleidsveld. En het maakt integraal onderdeel uit van het grotere sociaal domein. De (verdere) ontwikkeling van wijkteams (1ste lijn) en de (keten-)samenwerking met partijen in 0de, 1ste (huisartsen) en 2de lijn zijn voor het maatschappelijk effect van groot belang.

De ontwikkeling van wijkteams hangt af van lokale situatie en de keuze van werkzaamheden. Het CBS⁶ signaleert een landelijke toename van 33% van jeugdhulp uitgevoerd door wijkteams. In opdracht van het Ministerie van VWS heeft I&O Research dit onderzocht. Oorzaken van de toename zijn: meer ambulante jeugdhulp door wijkteams bijv. door toename van gezinnen in armoede, een betere en eerdere signalering, overbruggingszorg door wijkteams bij wachtlijsten bij zorgpartijen en toestroom vanuit de Wlz (Wet langdurige zorg). Dit kan versterkt zijn door het ontbreken van een duidelijke afbakening tussen preventie en ambulante jeugdhulp. Het CBS geeft daarom aanbevelingen waarmee wijkteams gericht kunnen werken aan preventie (zie 2.4).

De gemeente Medemblik heeft de visie om elke inwoner zo vroeg mogelijk te stimuleren of te ondersteunen. De trends en ontwikkelingen in het nieuwe beleidsplan 2019-2022 zijn wel onderbouwd, maar niet expliciet vertaald naar de mogelijke behoefte aan jeugdhulp in de toekomst. De huidige situatie en toekomstige keuze in Medemblik is dat de wijkteams zijn gericht op preventie en dat de zorgaanbieders de jeugdhulp verlenen. Wijkteams voeren in principe geen ambulante jeugdhulp uit.

De ontwikkeling van ketensamenwerking is effectief bij het volgen van zes leidende principes.

Uit onderzoek en ervaring blijken er zes leidende principes voor effectieve ketensamenwerking⁷ (zie figuur 2.1).

In het beleidsplan zien we dat aan deze principes ook aandacht is geschonken. De RKC heeft wel geconstateerd dat niet alle facetten van deze principes scherp zijn uitgewerkt. Aanscherping en bespreking van deze principes in beleid en het op te stellen uitvoeringsplan zal ketensamenwerking bevorderen. Dit is van belang voor het in de toekomst doeltreffender en doelmatiger maken van de jeugdhulp.

Figuur 2.1 Leidende principes voor effectieve samenwerking

⁶ I&O Research, Onderzoek naar toename Jeugdhulp Wijkteams, Ministerie van VWS, oktober 2018.

⁷ Publicatie van juli 2018 op het kennisplatform <https://www.gemeentennl.nl/sociaal-domein/bezuinigen-in-het-sociaal-domein-door-ketensamenwerking/>

2.3 Conclusies en aanbevelingen vanuit het gevoerde beleid van belang voor de toekomst

Conclusie 1 : Kaders en controle. De kaders en controle zijn nu gericht op het budget. Er is minder scherpe aandacht voor kaderstelling en controle op het maatschappelijk effect. Het risico is dat er niet scherp genoeg gestuurd wordt op het uiteindelijke doelen van de transformatie: het versterken van de eigen kracht en het terugbrengen van specialistische zorg (2de lijn).

Toelichting: De scherpste van de kaderstelling en de controle is nu vooral gericht op het budget. Wat betreft het maatschappelijk effect is er minder scherpste. Het ontbreekt aan kwantitatieve doelen op wettelijke beleidsindicatoren. Controle hierop met een toelichting van verschillen ontbreekt, waardoor er geen goede basis is voor bijsturing van beleid. In het oude en nieuwe beleid staan wel proces- en outputdoelen. Het is niet inzichtelijk hoe dit bijdraagt aan het gewenste maatschappelijk effect (outcome-doelen). Er is geen nulmeting en doelstelling op de ontwikkeling van de 0de, 1ste en 2de lijn. Welke toe- of afname (in 0de, 1ste en 2de lijn) is vanuit visie op de lange termijn gewenst op de verschillende onderdelen van jeugdhulp?

Aanbeveling 1: Kaders en controle. Versterk de kaderstelling en controle op het maatschappelijk effect.

Toelichting: De kaderstelling en controle op maatschappelijk effect kan verbeteren door: kwantitatieve outcome-doelen te bepalen in beleidsplannen en/of programmabegrotingen. Maak in deze stukken een zichtbare koppeling tussen de gestelde prioriteiten en de (te behalen) wettelijke verplichte beleidsindicatoren (zie tabel 3.3 in de Nota van Bevindingen). Maak ook zichtbaar wat de gewenste kwantitatieve verschuiving is in de zorgpiramide (strategisch), hoeveel partijen echt integraal samenwerken (tactisch) en of in alle gezinnen waar jeugdhulp geboden wordt het principe één gezin, één plan, één regisseur wordt gerealiseerd (operationeel). Het werken met outcome-indicatoren (in programmabegroting) kan dan ook daadwerkelijk gebruikt worden om het beleid bij te sturen.

Conclusie 2 : Praktijk. Qua structuur heeft Medemblik veel goed geregeld. In de praktijk is meer aandacht nodig voor samenwerking: inzicht in belangen, faciliteiten, regierol en evaluatie.

Toelichting: De gemeente Medemblik heeft formeel zaken goed geregeld. Er zijn convenanten en samenwerkingsafspraken, op regionaal niveau zijn o.a. de inkoop en calamiteiten geregeld. Bovenregionaal zijn zaken als crisisdienst, jeugdbescherming en reclassering opgepakt. De beeldvorming van zorgpartijen over de samenwerking in de praktijk over andere punten is minder positief. Er is nog beperkt inzicht in de wederzijdse belangen, de gezamenlijke inzet van faciliteiten kan beter en, hoewel de gemeente zelf haar rollen ziet, is de regierol bij partijen minder helder. Tot slot is geen sprake van een structurele evaluatie van de samenwerking (zie tabel 2.1 onderdeel 8).

Aanbeveling 2: Praktijk. Stuur in de praktijk meer op belangrijke samenwerkingsaspecten.

Toelichting: In convenanten en (inkoop-)contracten zijn diverse samenwerkingsafspraken gemaakt. In dit rapport zijn - door een enquête - de ervaringen van zorgpartijen in de praktijk weergegeven. Naast de formele afspraken is het steeds belangrijker om de onderliggende succesfactoren van samenwerking meer aandacht te geven. Zorg dat de gemeente zicht heeft op de belangen en vice versa. Bespreek duidelijk hoe middelen (ICT, digitale kaart) ingezet worden en gedeeld en geef concreter aan wat onder regierol in de praktijk verstaan wordt. Mogelijk ligt hier een additionele rol van beleidsmedewerkers, regionale procesregisseur of wethouder. Tot slot: zorg voor een integrale structurele aanpak van de evaluatie van de samenwerking van alle zorgpartijen. En rapporteer over de samenwerkingsrelaties periodiek naar de raad.

2.4 Conclusies en aanbevelingen vanuit het nieuwe beleid van belang voor de toekomst

Conclusie 3 : Visie. De visie van Medemblik kan bij veranderende trends en demografische ontwikkelingen leiden tot toename van jeugdhulp en overschrijdingen van het budget

Toelichting: Vanuit de visie van Medemblik (stimuleren/ondersteunen elke inwoner) wordt ingezet op preventie (en vroegsignalering), integraliteit en innovatie. In het beleidsplan zijn onderbouwde trends en ontwikkelingen opgenomen, maar deze zijn niet kwantitatief vertaald naar de behoefte aan jeugdhulp. Daarbij zijn wijkteams actief en gericht op preventie. Echter er zijn wachtlijsten bij diverse zorgaanbieders, zodat wijkteams sneller genegen kunnen zijn overbruggingszorg te leveren. Gezien het bovenstaande is het van belang je als gemeente het volgende te realiseren.

Als de verwachte trends (meer armoede) en demografische ontwikkelingen (meer jeugd, meer immigranten) tegenvallen, zal deze visie en aanpak direct haar effect hebben op de toename van te leveren jeugdhulp met de daarbij behorende toenemende kosten. Hoewel de trends en ontwikkelingen onderbouwd zijn en demografische ontwikkelingen meestal niet heel snel veranderen, bestaat er dan wel een risico op toename jeugdhulp en overschrijding budget.

Aanbeveling 3: Visie. Volg de trends en ontwikkelingen van de visie en vertaal de aanbevelingen van landelijke onderzoeken op het gebied van Jeugdhulp.

Toelichting: Om het risico van toenemende jeugdhulp te beheersen (dit is een landelijke ontwikkeling) is het belangrijk dat Medemblik de realisatie van de trends en ontwikkelingen en de uitkomsten van landelijke onderzoeken (zoals van het Ministerie van VWS) actief blijft volgen en zo nodig het beleid aanpast. We adviseren dat de raad en het college hier tijdig het gesprek over voeren.

Omdat Medemblik in haar visie kiest voor preventie zijn de aanbevelingen van I&O Research voor de inzet van wijkteams ten aanzien van de jeugdhulp ten dele ook van belang (zie paragraaf 2.2). Deels omdat de wijkteams van Medemblik in principe niet zelf jeugdhulp verlenen. Deze aanbevelingen zijn samengevat (zie paragraaf 5.1 in de Nota van Bevindingen):

- zorg voor uniforme registratie van preventie en ambulante jeugdhulp;
- pas het hulpmiddel 'leidraad toegang preventief-ambulant' toe bij beleidsinformatie;
- concretiseer en maak preventie meetbaar.

De gemeente Medemblik kan dit in de praktijk gestalte geven, zodat meer grip ontstaat op de praktijk en financiële consequenties van de preventie en ambulante jeugdhulp. Wij hebben begrepen dat de gemeente hier mee bezig is. Belangrijk hierbij is dat de gemeente ook zicht krijgt op de omvang en bronnen van de doorverwijzingen en wachtlijsten. Een suggestie van de RKC is dat door data-analyse Medemblik kan sturen – voor zover zij daar invloed op heeft- op het terugbrengen van de doorverwijzingen, de wachtlijsten en de kosten.

Conclusie 4 : Ketensamenwerking. In het nieuwe beleid is aandacht voor de principes van ketensamenwerking. Deze aandacht behoeft aanscherping, zowel in beleid als uitvoering, om tot betere ketensamenwerking te komen.

Toelichting: De RKC ziet in het nieuwe beleidsplan veel goede zaken om de samenwerking in de keten verder te brengen: er is sprake van partners, betrokkenheid, investering in informatie, monitoring en lering. Gelijktijdig mist het scherpte in de concrete invulling van de principes van ketensamenwerking. Onduidelijk is of er selectie komt van zorgpartners, of samen beslist wordt in de uitvoering, of er één objectief meetsysteem komt, of verbeteren met LEAN principes gaat en of kosten, opbrengsten en risico's gezamenlijk gedragen worden.

Aanbeveling 4 : Ketensamenwerking. Ga in beleid en uitvoeringsplan nadrukkelijk en scherper aan de slag met de principes van ketensamenwerking

Toelichting: Door scherp te zijn in de concrete invulling van de principes van ketensamenwerking wordt sub-optimalisatie⁸ voorkomen. Hiermee wordt bedoeld dat zorgpartijen er vooral op gericht zijn om inspanningen te leveren zodat de werkwijze binnen de eigen organisatie zo goed mogelijk verloopt. Gelijktijdig zal de gemeente zich vooral inspannen om de werkwijze binnen de gemeente zo goed mogelijk te laten verlopen. Het effect kan zijn dat vanuit het beeld van de cliënt de werkwijze niet optimaal verloopt. Dit beeld komt ook naar voren uit de CEO's (Cliënt ErvaringsOnderzoeken). Cliënten geven aan dat zij het minst positief zijn over de samenwerking tussen organisaties.

Geef daarom duidelijk aan of en hoe er sprake zal zijn van selectie van zorgpartners. Betrek deze dan ook in het besluitvormingsproces bij de uitvoering. Zet met de geselecteerde zorgpartijen samen in op één objectief meetsysteem van resultaten. Zet de LEAN principes gericht in bij continu verbeteren. En tot slot, een daadwerkelijk partnerschap gaat ook over het gezamenlijk dragen van de kosten, opbrengsten en risico's van de jeugdhulp. Het genomen besluit om over te stappen van productgericht naar resultaatgericht inkopen in 2020 is hierbij een belangrijke stap. Wij hebben begrepen dat inmiddels ook de contracten met zorgpartijen hierover zijn getekend. Hiermee wordt geregeld dat zorgpartijen samen met de cliënt het concreet te bepalen effect benoemen. Dit versterkt de doeltreffendheid van het maatschappelijk effect. Er bestaat een risico, dat de zorgpartijen bij resultaatgerichte bekostiging voor maximale financiële vergoedingen willen gaan. Daarom is het van belang dat de gemeente kaders stelt aan indicatiestellingen (soort, duur, kosten en beoogd resultaat van behandeltrajecten). Vanuit controleoogpunt is het van belang dat de gemeente zicht houdt op de vaststelling van het bereikte resultaat en de daadwerkelijke kosten.

2.5 Beschouwing in bredere context

De onderzoeksresultaten willen we ook in een iets bredere context beschouwen.

In de vorige paragrafen zijn de uitkomsten, conclusies en aanbevelingen opgenomen die rechtstreeks gebaseerd zijn op de onderzoeksbevindingen (zie Nota van Bevindingen).

In aanvulling hierop willen wij nog een aantal beelden meegeven, die van belang zijn bij het verder vorm geven van de transformatie. Dit heeft te maken met een bredere blik vanuit strategische vernieuwingen en transformatie van besturingssystemen.

Met andere woorden: in de toekomst gaat het vooral ook om gedragsverandering te stimuleren. Dit betekent ook op een andere manier (door een andere bril) naar de transformatie van de jeugdhulp kijken.

In de volgende passages nemen we u kort mee in deze (wellicht al bekende) andere manier van kijken. Vervolgens stellen we vanuit deze andere manier van kijken een tweetal vragen voor de gemeente Medemblik.

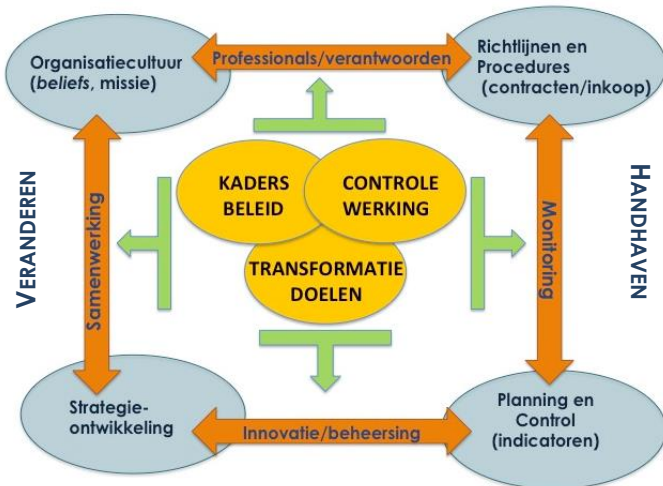
We beantwoorden deze vragen niet, omdat juist het gesprek hierover tussen college en raad, verder kan bijdragen aan de transformatie en doeltreffendheid (en doelmatigheid) van de jeugdhulp. We benoemen daarbij wel de uitdagingen voor het college en de raad.

⁸ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Suboptimalisatie>

RKC Medemblik – Opmeer

Hefbomen bij verandering, oftewel transformatie is vooral een gevolg van gedragsverandering

Volgens Simons⁹ zijn er een viertal hefboomen die bij de besturing van organisaties gebruikt worden om patronen in organisatorisch gedrag te handhaven of te veranderen. Toegepast op het vraagstuk van de transformatie en uitgaande van de kaderstellende en controlerende rol van de raad is dit in onderstaande figuur gevisualiseerd.

Centraal in de figuur staan de transformatiedoelen. Zij moeten steeds uitgangspunt zijn bij de invulling van de vier hefboomen om als organisatie succesvol (doeltreffend en doelmatig) te zijn. De vier hefboomen moeten daarbij afgestemd en in evenwicht zijn.

Aan de rechterkant van de figuur is het kernbegrip *handhaven*. Hier is de meer traditionele besturing en de daarbij behorende monitoring van de informatie zichtbaar. Daarbij wordt door formele richtlijnen, procedures en afspraken (zoals inkoop) gestuurd op de doelen.

Figuur 1.3 Kaderstelling en controle op basis van vier hefboomen transformatie

In de P&C-cyclus (planning en control) is aandacht voor indicatoren gericht op de doelen. Procedures en P&C worden gemonitord, zodat bijsturen plaats kan vinden.

Aan de linkerkant van de figuur is het kernbegrip *veranderen*. Hier is de meer innovatieve besturing zichtbaar. Deze is gebaseerd op een sterk geïnternaliseerde organisatiecultuur, oftewel waar geloven mensen in (beliefs). Daarbij moeten nieuwe kansen en bedreigingen vertaald worden door een continue strategieontwikkeling. Cultuur en strategieontwikkeling zijn de bindende factoren bij (keten-)samenwerking.

Vanuit de balans van handhaven en veranderen komen voor Medemblik twee vragen naar voren.

De aanbeveling van de RKC is – gezien het belang voor de toekomst – dat de gemeente aan de onderstaande twee vragen bewust aandacht besteedt bij de balans tussen handhaven en veranderen in de verdere beleidsontwikkeling en de uitvoering daarvan.

Zou de aandacht niet meer moeten liggen op samenwerkingscultuur en -strategie?

Wij hebben tijdens het onderzoek het beeld gekregen, dat de nadruk vooral heeft gelegen (en deels nog ligt) op handhaven. De hefboomen van richtlijnen en procedures (zoals convenanten en inkoop) en de P&C-cyclus vanuit de oude situatie zijn duidelijk zichtbaar. Begrijpelijk vanuit de gedachte van transitie, maar minder doeltreffend vanuit de gedachte van transformatie. In het recente beleid zien we wel meer aandacht voor veranderen van cultuur, strategieontwikkeling en samenwerking. Dit is nog niet vertaald (van links naar rechts) naar daarbij passende richtlijnen en de P&C-cyclus. De huidige verantwoording en beheersing zullen mee moeten veranderen. Wij hebben de indruk, dat de verantwoording en beheersing nog veel op de oude situatie zijn gebaseerd.

⁹ Figuur en begrippen zijn gebaseerd op de Levers of Control van Simons. <http://www.house-of-control.nl/managementcontrol-levers-of-control-simon.html>

RKC Medemblik – Opmeer

De uitdaging voor de raad is dan om juist qua kaderstelling en controle dit meer en eerst te richten op verandering, oftewel de hefboomen van organisatiecultuur, de strategieontwikkeling en de samenwerking. Waaraan moet de cultuur voldoen? Hoe helder is de strategieontwikkeling, en zijn kansen en bedreigingen serieus genomen? Geven we echt invulling aan ketensamenwerking?

De uitdaging voor het bestuur is om het nieuwe beleid en uitvoering ook te vertalen in de concretisering in nieuwe procedures en P&C (indicatoren), die aansluiten bij cultuur, strategie en samenwerking. Zo is het ook mogelijk om daadwerkelijk de controle op het realiseren van deze aspecten (transformatiedoelen) in te vullen.

Gaat de aandacht niet te veel naar de 2de lijn in plaats van naar de 0de en 1ste lijn?

Veel van de landelijke en lokale documenten (over beleid, verantwoording en uitvoering) zijn gericht op de uitvoering en afstemming met de zorgpartijen van de 2de lijn.

Dat is zichtbaar op landelijk niveau waar de ontwikkelopgave voor het jeugdstelsel vertaald is in termen als: ontwikkelen visie met aanbieders, kennisuitwisseling met aanbieders, samenwerking met instellingen voor een nieuw ondersteuningsaanbod (zie hoofdstuk 2 in de Nota van Bevindingen).

Ook in de regionale beleidsontwikkeling met de andere WF7-gemeenten is dit zichtbaar. De strategische agenda bevat vooral thema's gericht op 2de lijns zorgaanbieders (zoals inkoop, bovenregionale specialistische jeugdhulp).

Op lokaal beleidsniveau zien we zowel aandacht voor de 2de lijn als voor de 1ste en 0de lijn. Wel zijn de strategische en tactische doelen vooral gericht op de 2de lijn en zien we de aandacht voor de 0de lijn eigenlijk alleen op operationeel niveau (zie tabel 3.2 in de Nota van Bevindingen). In de tijd zien we ook meer recente afspraken/convenanten en meer aandacht met de 2de lijn dan met de 0de en 1ste lijn (zie paragraaf 3.3 in de Nota van Bevindingen).

Verder was bij de door de RKC uitgezette enquête naar zowel 0de, 1ste als 2de lijn, de respons voor de 2de lijn veel hoger (zie hoofdstuk 4 in de Nota van Bevindingen).

Dit zijn signalen dat er mogelijk meer aandacht en contact is met de 2de lijn dan met de organisaties in de 0de en 1ste lijn. Gezien het uiteindelijke doel van de transformatie en de daarbij opgestelde transformatiedoelen voor gemeenten (zie hoofdstuk 1), ligt het voor de hand om meer in te zetten op de 0de en 1ste lijn.

3 Bestuurlijk wederhoor en nawoord RKC

Bestuurlijke reactie

Rekenkamercommissie Medemblik - Opmeer
De heer H Wokke
Postbus 45
1645 ZG WOGNUM

Uw kenmerk
Uw brief van
Zaaknummer Z-19-059218
Documentnummer DOC-19-148858
Bijlage(n) 0
Telefoonnummer 0229 856000
Verzonden **23 MEI 2019**

Behandelend ambtenaar mw. G.J. Paulissen
Onderwerp Bestuurlijke reactie op rekenkamerrapport Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdhulp

Geachte heer Wokke,

We zijn trots op het resultaat van uw onderzoek Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdhulp. In de nota van bevindingen komt duidelijk terug dat we het goed doen, zeker ook bij de uitvoering. Zo blijkt dat aan de voorkant veel zaken goed geregeld zijn: er zijn duurzame afspraken en er is frequent contact. U concludeert dat er sprake is van een gedeelde ambitie, vertrouwen, constructieve behandeling van conflicten en een goede structuur en besturing. Een groot deel van de zorgpartijen (67%) en de gemeente vinden ook dat gestelde doelen bereikt worden. Van de zorgaanbieders geeft 80% aan dat er een goede band is tussen ons als gemeente en onze zorgaanbieders.

De doelstelling van dit onderzoek, dat in opdracht van de raad is uitgevoerd, is: Inzicht geven in de doeltreffendheid van de samenwerking in de jeugdzorg tussen de Ode, 1ste en 2e lijn in de gemeenten Medemblik en Opmeer.

Als probleemstelling van dit onderzoek is dit als volgt uitgewerkt:

Hoe verloopt de samenwerking tussen gemeenten en betrokkenen in de Ode, 1ste en 2de lijn van de Jeugdzorg en wat betekent dit voor de doeltreffendheid van de Jeugdzorg in Medemblik.

De drie onderzoeksvragen zijn:

1. Hoe verhouden de doelen en prioriteiten van de gemeenten zich tot de doelen van andere partijen?
2. Hoe wordt er vanuit de gemeente en vanuit zorgpartijen gerapporteerd over het behalen van doelen en prioriteiten.
3. Wat betekenen deze doelen voor de samenwerking tussen partijen?

Het valt ons op dat de conclusies en aanbevelingen in de bestuurlijke nota slechts beperkt aan de probleemstellingen en onderzoeksvragen refereren. Wij vinden het teleurstellend dat de positieve uitkomsten uit de nota van bevindingen maar minimaal tot uiting komen in de bestuurlijke nota. Conclusie en aanbeveling 1 en 2 hebben betrekking op samenwerking in de jeugdhulp. Conclusie en aanbeveling 3 en 4 zijn niet direct gerelateerd aan de onderzoeksvragen en het onderzoek dat

RKC Medemblik – Opmeer

beschreven is in de nota van bevindingen. In deze bestuurlijke reactie zullen we onze bevindingen hier ook naar scheiden.

Conclusie & aanbeveling 1:

Bij de eerste conclusie en aanbeveling gaat u in op kaders en controle. In het beleidsplan 2019-2022 'Samenwerken om elkaar te versterken' is nadrukkelijk aandacht voor (het meten van) maatschappelijke effecten van de ondersteuning die we inzetten. Dit beleidsplan was nog niet vastgesteld ten tijde van het onderzoek en is derhalve niet meegenomen.

Vanaf 2020 gaan we resultaatgestuurd werken, de nieuwe manier van samenwerken met onze zorgaanbieders. Om dit goed vorm te geven gaan we regionaal ook investeren in een dashboard. Dit dashboard is gekoppeld aan het resultaatgestuurd werken. Deze manier van werken koppelt de outcome van de ondersteuning (het resultaat) aan de financiering van die ondersteuning. Middels regionaal contractmanagement sturen we hier regionaal op.

Conclusie & aanbeveling 2:

Bij conclusie en aanbeveling twee adviseert u om de samenwerking met zorgaanbieders te evalueren en dit periodiek te rapporteren naar de raad. Ketensamenwerking is een middel om de transformatiedoelstellingen te bereiken. Samenwerking zelf is geen doel maar een middel. Wij concentreren ons op het bereiken van de transformatiedoelstellingen. Hierover zullen we de raad op de hoogte houden door middel van informatienota's, maar ook door de commissie Samenleving regelmatig bij te praten over het sociaal domein.

In de nota van bevindingen zien we dat we goed scoren op dit onderdeel. Zo is 75% van de geënquêteerden het eens met de stelling dat er sprake is van een gedeelde ambitie. In de praktijk realiseren we samen met de gemeente een goede oplossing voor de cliënt (67 % eens of helemaal eens). Deze en meer mooie cijfers kunt u terug vinden in de nota van bevindingen.

Zoals we bij conclusie 1 aangaven vindt de samenwerking met onze zorgaanbieders grotendeels (boven) regionaal plaats door middel van periodieke accountgesprekken. Hierbij wordt gewerkt conform de principes van ketensamenwerking. Dit is gedaan bij de resultaatgestuurde inkoop 2020, de transformatie- en uitvoeringsagenda bovenregionale specialistische jeugdhulp. Zo wordt bij de laatste met name samengewerkt op samenwerkingsniveau 4: strategiebepaling, uitvoering, contractbeheer & contractmanagement.

Regionaal zetten we ook in op innovatie, transformatie en kijken we zeker naar de toekomst.

Conclusie & aanbeveling 3:

U geeft aan in conclusie en aanbeveling drie dat er een risico is op toename van jeugdhulp en daarmee op overschrijding van budget. Het is ons opgevallen dat dit geen onderdeel is geweest van het onderzoekskader. Ook in de interviews is dit niet ter sprake gekomen. Feit is wel dat de overschrijdingen in de jeugdzorg een landelijke ontwikkeling is die, naast de demografische ontwikkelingen, samenhangen met de beperkte sturingsmogelijkheden van gemeenten. Dit komt doordat we te maken hebben met een open-einde-regeling (er is geen budgettair plafond) voor zowel Wmo als Jeugd, beperkte eigen beleidsvrijheid, wij als gemeente risicodragers zijn en we te maken hebben met onafhankelijke verwijzers bij de jeugd. Voor de gemeente Medemblik is het sturen binnen de ruimte die we hebben één van de belangrijkste prioriteiten binnen het sociaal domein. Alleen op die manier kunnen we de zorg voor onze inwoners betaalbaar én toegankelijk houden. Dit doen we door middel van onze vier-sporen aanpak (toegang tot zorg, samenwerking met

RKC Medemblik – Opmeer

aanbieders, beleidskeuzes en interne organisatie/bedrijfsvoering). Op deze manier sturen we maximaal binnen de ruimte die we hebben.

Conclusie & aanbeveling 4:

Ten tijde van het onderzoek van de rekenkamercommissie was het huidige beleidsplan Sociaal Domein nog niet vastgesteld. Tijdens de bespreking in de raad kwamen ook de uitvoerende maatregelen en invullingen aan de orde. Deze uitvoerende zaken liggen bij het college en komen terug in het uitvoeringsplan Sociaal Domein. Deze wordt momenteel samen met de wijkteams opgesteld. Om deze reden is dit ook niet meegenomen in het beleidsplan. De vertaling naar de praktijk is ook landelijk een actueel thema en onderdeel van de landelijke transformatie. We zijn als gemeente Medemblik bij enkele landelijke gesprekken hierover betrokken. In deze conclusie en aanbeveling komen punten aan de orde die we in beeld hebben. Zo werken we zoals we eerder schreven aan een regionaal dashboard en regionaal contractmanagement op basis van resultaatgestuurd werken.

Tot slot gaan wij ervan uit dat de nota van bevindingen, deel 2 met de onderzoeksgegevens, ook naar de raad gestuurd wordt. Juist dit rapport geeft de raadsleden, naar onze mening, inzicht in de doeltreffendheid van onze samenwerking.

Met vriendelijke groet,

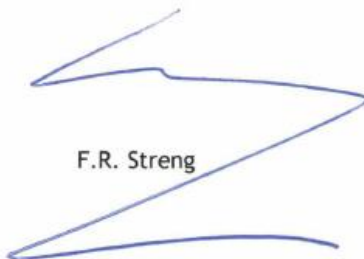
Burgemeester en wethouders van Medemblik,

De secretaris,

J. Zwaan

De burgemeester,

F.R. Streng

Nawoord RKC

We houden het nawoord kort en richten dit op het onderwerp van Jeugdhulp. Voor de leesbaarheid volgen we de indeling van de bestuurlijke reactie. De RKC constateert zowel in de Nota van Bevindingen als in de Bestuurlijke Nota dat de gemeente Medemblik het op veel zaken goed doet. De RKC heeft op 28 maart 2019 een goed gesprek gehad met wethouder D. Kuipers over de Bestuurlijke Nota gericht op de toekomst.

Als toelichting bij de doelstelling van het onderzoek is genoemd dat de RKC de wil heeft de raad, zo mogelijk, ook handvatten te geven voor de nadere invulling van hun verantwoordelijkheid. Ook dat is de intentie van het onderzoek van de RKC en vloeit ook voort uit het gesprek dat we met de raad aan het begin van het onderzoek hebben gehad. Alle conclusies en aanbevelingen volgen uit de doelstelling (inzicht geven) en probleemstelling (hoe verloopt de samenwerking) van het onderzoek (zie paragraaf 1.1 Nota van Bevindingen). De conclusies en aanbevelingen zijn gebaseerd op de Nota van Bevindingen en beschreven als handvatten voor toekomstige verbetering (zie begin hoofdstuk 2). De RKC heeft daarbij onderscheid gemaakt tussen het beleid tot en met 2018 en het nieuwe beleid vanaf 2019.

Zowel de sterke punten en de zaken die goed geregeld zijn, als de zaken die gedeeltelijk op orde zijn, zijn opgenomen in paragraaf 2.1 (Belangrijkste uitkomsten) van de Bestuurlijke Nota.

RKC Medemblik – Opmeer

Conclusie & aanbeveling 1

Het doel van deze conclusie is juist om de focus te krijgen op de *kaderstelling en controle* van de maatschappelijke effecten. De afgelopen jaren was hier minder scherpte op (zie paragrafen 3.1 en 3.2 van de Nota van Bevindingen). De aanbeveling is concreet op deze verbetering gericht. Het is goed om te lezen dat (het meten van) maatschappelijke effecten in het beleidsplan 2019-2022 nadrukkelijk aandacht krijgt. Wij verwijzen hierbij naar paragraaf 5.2 van de Nota van Bevindingen. De uitvoering hiervan (inclusief het meten van) is voor de raad van belang, zodat kaderstelling en controle scherper wordt ingericht (ook rol college) en kunnen worden verricht (vooral rol raad). Dit is toepasbaar op de door u genoemde wijze van werken vanaf 2020.

Conclusie & aanbeveling 2

Ook in deze conclusie staat dat Medemblik diverse zaken goed geregeld heeft. Gelijktijdig blijkt uit de enquête onder zorgaanbieders, dat op genoemde onderdelen (inzicht belangen/faciliteiten/regierol/evaluatie) er mogelijkheden tot lokale verbetering zijn. Dit zijn succesfactoren voor samenwerken en daarom benoemd (zie paragrafen 4.3, 4.5 en 4.6 van de Nota van Bevindingen). Ketensamenwerking is een middel, maar wel essentieel in de transformatie.

Conclusie & aanbeveling 3

De landelijke situatie en wijze van samenwerken beïnvloeden inderdaad de (beperkte) sturingsmogelijkheden van de gemeente. Recent heeft dit weer landelijke aandacht gekregen.¹⁰ Conclusie en aanbeveling drie sluiten aan op hoofdstuk 1 en 5 van de Nota van Bevindingen. In hoofdstuk 1 is o.a. het normenkader opgenomen, waarin ook financiële normen zijn benoemd. In hoofdstuk 5 (nieuw beleid) is benoemd dat geen interview is gehouden, wel is dit hoofdstuk ambtelijk afgestemd. De aanbeveling gaat o.a. over inzicht in trends, eventueel bijstelling van beleid, wijze van registratie, gebruik van landelijke tools en data-analyse (zie paragraaf 5.1 en 5.2 van de Nota van Bevindingen). Het doel van de aanbeveling is om in het proces van transformatie en samenwerking meer invloed te krijgen. Invloed hierop past bij de verantwoordelijkheid van gemeenten en *kan* zo leiden tot verbetering van maatschappelijke en financiële effecten.

Conclusie & aanbeveling 4

Het is goed om te lezen dat zaken terugkomen in het uitvoeringsplan Sociaal Domein en dat u de punten uit deze conclusie en aanbeveling in beeld heeft (zie ook paragraaf 5.1 van de Nota van Bevindingen).

Tot slot geven wij aan dat de RKC zoals gebruikelijk het gehele rapport (Bestuurlijke Nota deel 1 en Nota van Bevindingen deel 2) aan de raad aanbiedt.

Naast het hierboven genoemde, als reactie op het bestuurlijk wederhoor, wijst de RKC de raad specifiek op de twee te bespreken vragen vanuit een bredere context, zoals genoemd in paragraaf 2.5 van de Bestuurlijke Nota.

¹⁰ https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/gierende-tekorten-op-jeugdhulp.9622727.lynkx?tid=TIDP172386XC8961FEE076B4260BA54A7C54362D228Y15&utm_campaign=BB_NB_Sociaal&utm_medium=Email&utm_source=SMG&utm_content=09-05-2019

Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdhulp – Medemblik

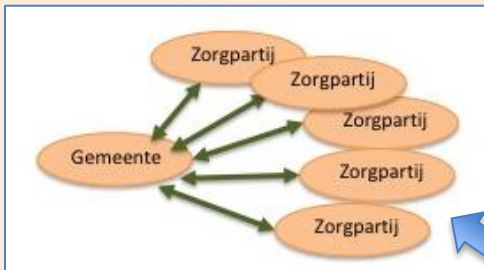
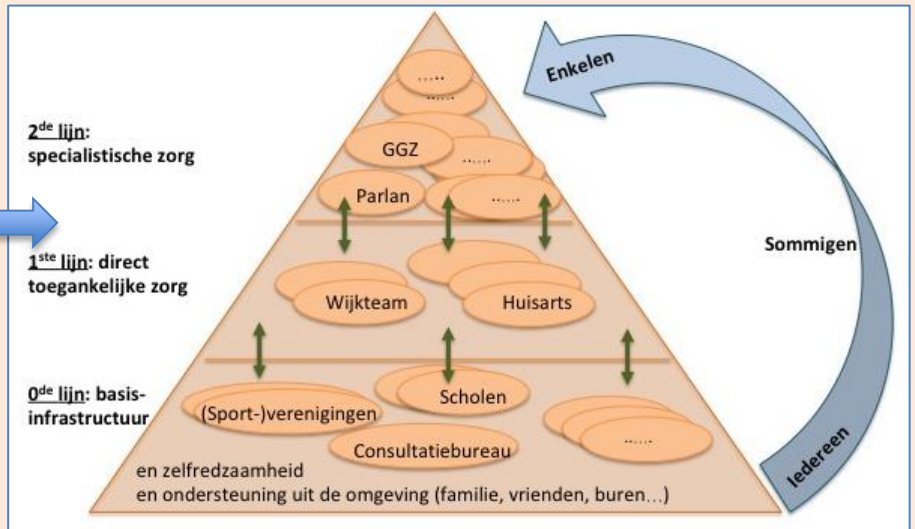
SITUATIE

Gemeente werkt voor jeugdhulp met **veel zorgpartijen** samen. Goede samenwerking is van belang voor:

- verlenen van tijdige en juiste zorg
- preventie
- kostenbeheersing.

Doel van de transformatie: versterken eigen kracht jongeren en (dure) hulpverlening in de top van de **zorgpiramide** terugdringen.

ZORGPYRAMIDE

ONDERZOEK RKC

Vraag: Hoe verloopt de samenwerking tussen gemeente en betrokkenen in de 0de, 1ste en 2de lijn van de jeugdhulp en wat betekent dit voor de doeltreffendheid van de jeugdhulp in Medemblik?

Scope: **samenwerkingsrelaties** tussen gemeente en zorgpartijen.

Bij een **succesvolle samenwerking** spelen verschillende factoren.

FACTOREN SAMENWERKING

SAMENVATTING BEOORDELING NORMENKADER

DOELEN EN PRIORITEITEN	Uitkomsten voor 0de, 1ste en 2de lijn
Kaders	⊗ ⊙ ⊙
Controle	⊗ ⊙ ⊙
Samenhang van doelen	⊗ ⊗ ⊙
SAMENWERKING	Uitkomsten voor 2de lijn
Ambitie en doelen	⊗ ⊙ ⊗
Belangen	⊙ ⊙
Relatie	⊗ ⊗
Organisatie	⊗ ⊗ ⊙
Proces	⊗ ⊙ ⊙

Hoofdpunten:

- Veel positief, wel verbeteringen mogelijk.
- Minder zicht en grip op 0de en 1ste lijn.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN VANUIT GEVOERD BELEID

Conclusie 1: Kaders en controle zijn vooral gericht op het budget en nog te weinig op het maatschappelijk effect (→ versterken eigen kracht en terugdringen duurdere zorg).

Aanbeveling 1: Versterk kaderstelling en controle op het **maatschappelijk effect**.

Conclusie 2: Wat betreft structuur is veel goed geregeld. In de praktijk is meer aandacht nodig voor samenwerking: inzicht in belangen, binding, regierol en evaluatie.

Aanbeveling 2: Stuur in de praktijk meer op belangrijke **samenwerkingsaspecten**.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN VANUIT NIEUW BELEID

Conclusie 3: Visie van de gemeente kan bij veranderende trends en demografische ontwikkelingen leiden tot toename jeugdhulp en overschrijding budget.

Aanbeveling 3: Volg **trends** en **ontwikkelingen** van de visie en vertaal aanbevelingen van landelijke onderzoeken op het gebied van jeugdhulp.

Conclusie 4: Er is meer aandacht nodig voor ketensamenwerking in beleid en uitvoering.

Aanbeveling 4: Ga in beleid en uitvoeringsplan nadrukkelijk en scherper aan de slag met **ketensamenwerking**.

PRINCIPES EFFECTIEVE KETENSAMENWERKING

Hoofdpunten:

- In nieuw beleid zijn principes ketensamenwerking zichtbaar.
- Wel scherpste mogelijk in concrete uitwerking.

Toekomst Medemblik: richten op **ketensamenwerking**

1. keus voor lange termijn samenwerking, richten op (selectie) strategische partners	4. in uitvoeringsplan moet aandacht komen voor monitoring maatschappelijk effect
2. partners zijn betrokken bij beleid; nog geen uitvoeringsplan samen bepaald	5. blijvend leren moet meer aandacht krijgen vooral ook samen met partners
3. investering in goede managementinformatie is gaande; dit richten op cliënt	6. inzet op resultaatgestuurd werken is geregeld. Dit goed afstemmen met zorgpartijen

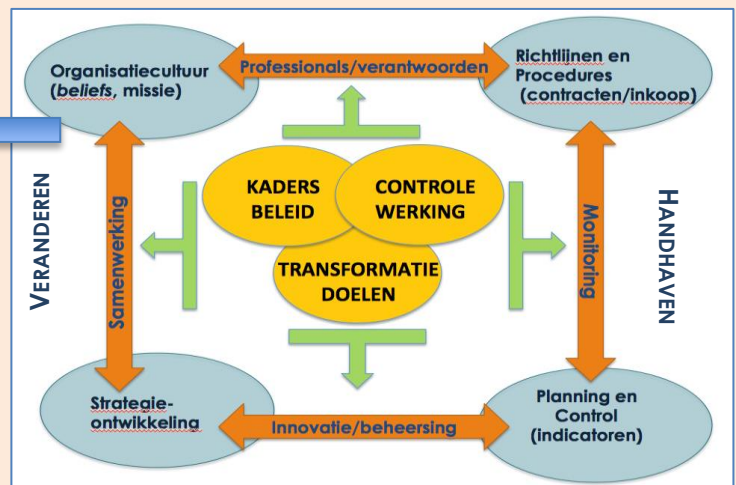
BESCHOUWING OP TRANSFORMATIE

Kijk ook vanuit de **brede context** van besturing van organisaties naar de balans tussen *handhaven* en *veranderen*.

Besteed aandacht aan twee vragen:

1. Moet aandacht meer liggen op *samenwerkingscultuur* en *-strategie* (veranderen)?
2. Gaat er niet teveel aandacht naar de *2de lijn* in plaats van naar de *0de* en *1ste lijn*?

BESTURINGSMODEL

Onderzoeksrapport: Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdhulp, Gemeente Medemblik. Eindrapport Deel 1: Bestuurlijke Nota, Deel 2: Nota van Bevindingen.

Rekenkamercommissie Medemblik – Opmeer (mei 2019)

RKC Medemblik - Opmeer

Rapport RKC Doeltreffendheid Samenwerking Jeugdhulp

Toelichting Commissie Samenleving
Medemblik, 20 juni 2019

Raadshoofdlijnen

- Kaders/controle gericht op budget → minder scherpte op maatschappelijk effect
- Structuur veel goed geregeld → praktijk kan beter
- Visie Beleid (2019) /trends → als ... dan... risico
- → aanscherping invulling ketensamenwerking

2015 → heden → toekomst

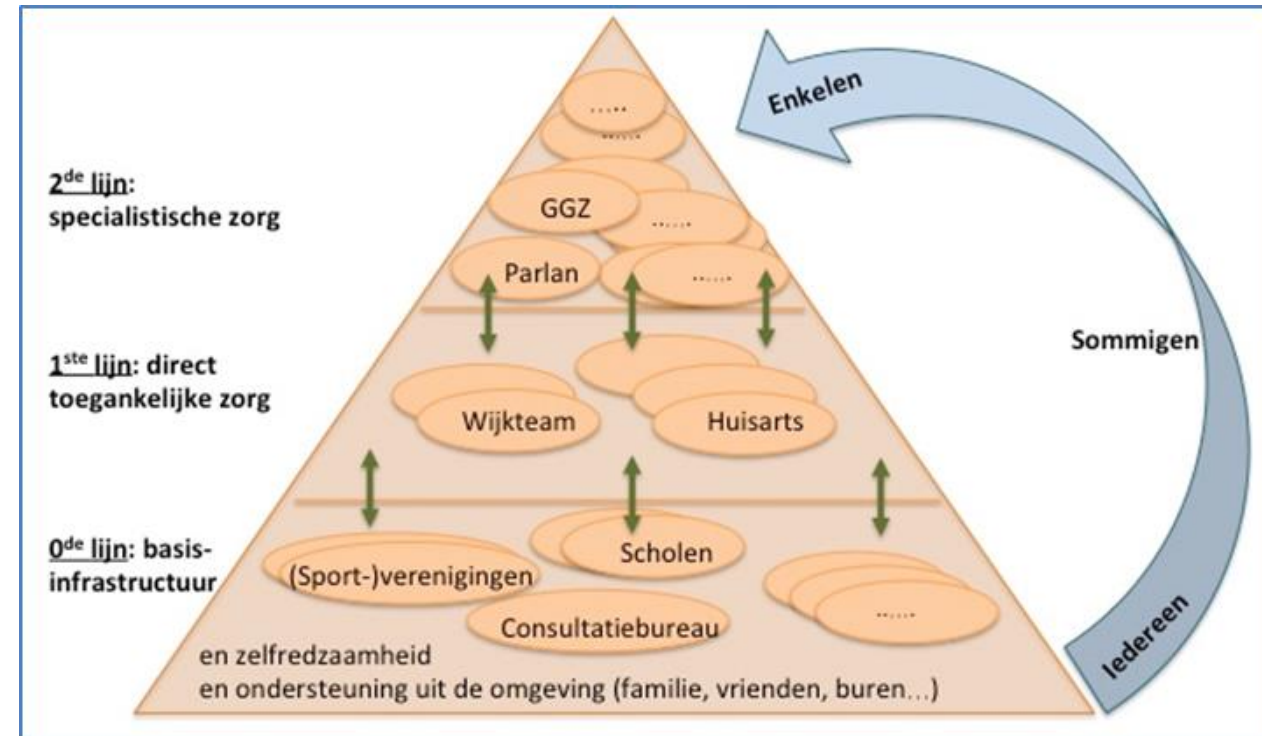
Achtergrond en onderzoek

Achtergrond

- Omvangrijk en bewegend beleidsterrein
- Maart/sept 2017 behoefte raden
- Onderzoeksopzet samenwerking dec 2017
- Planning; brief dec 2018 (gehaald)

Onderzoek

- Doel: inzicht doeltreffendheid samenwerking 0de, 1ste en 2de lijn
- Vraag: Doeltreffend? Hoe verloopt samenwerking? Handvatten verbetering?
- Methoden: Externe bronnen, raadsstukken/documenten, interviews, enquête zorgpartijen

Normenkader

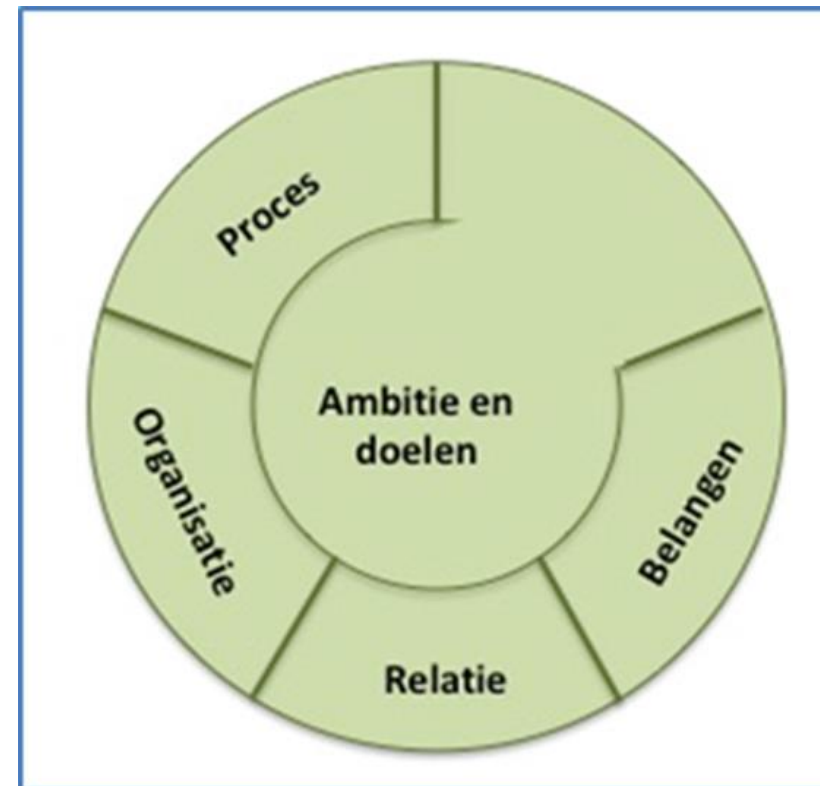
Doeltreffendheid

- NJI
- Maatschappelijk effect

Samenwerking

- Kader voor samenwerkingsrelaties
- Succesvolle samenwerking

1 Doeltreffendheid uitkomsten

Conclusie 1: Kaders en controle

- Gericht op budget
- Minder scherpte op effect → versterken eigen kracht, terugdringen dure zorg, wel procesdoelen geen outcome doelen wettelijke indicatoren

DOELEN EN PRIORITEITEN	Uitkomsten voor 0 ^{de} , 1 ^{ste} en 2 ^{de} lijn		
Kaders			
Controle			
Samenhang van doelen			

2 Samenwerking uitkomsten

Conclusie 2: Structuur goed, praktijk meer aandacht

- Veel goed aan voorkant: Relatie en Organisatie
- Verbeteren: Belangen (inzicht) en Proces (Regierol, Faciliteiten, Evaluatie)

SAMENWERKING	Uitkomsten voor 2 ^{de} lijn		
Ambitie en doelen			
Belangen			
Relatie			
Organisatie			
Proces			

3 Handvatten verbetering

Conclusie 3: Visie + verandering → als dan risico toename hulp en kosten

- **Beleid: preventie en trends → behoefte jeugdhulp kwantitatief ?**
- **Actief volgen trends incl. landelijk onderzoek → beleidsaanpassing ?**

4 Handvatten verbetering

Conclusie 4: Beleid (2019) principes ketensamenwerking → scherpte uitvoering

- Concrete invulling principes/ sub-optimalisatie
 - Bijv. geselecteerde partijen/ besluitvormingproces → meten, LEAN, partnerschap
 - Kaderstelling indicatiestellingen/ controle resultaten

5 Handvatten verbetering: brede context

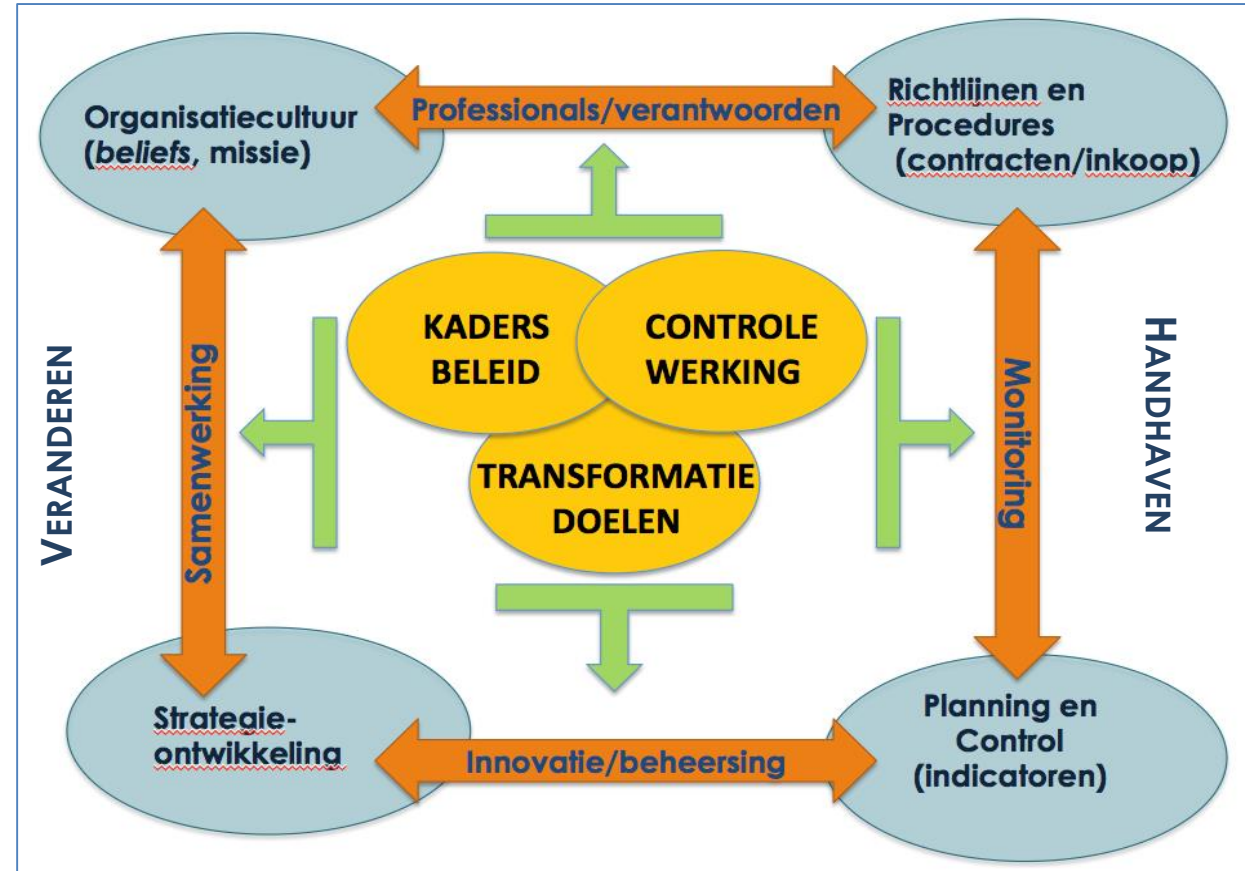
Balans in transformatie: veranderen en handhaven → vragen:

- 1) Meer aandacht op samenwerkingscultuur en – strategie (veranderen)?
- 2) Meer aandacht voor 0de en 1ste lijn?

Uitdaging

Raad en College

Maatschappelijk effect

Bestuurlijke reactie en nawoord RKC

College trots op resultaat onderzoek

Conclusies en aanbevelingen (verleden, heden, toekomst)

Nawoord aanbevelingen bij verbetering betrekken

- 1) Aandacht meten maatschappelijke effecten → focus raad
- 2) Mooie cijfers → verbeterpunten samenwerking succesfactor
- 3) Risico lokaal/landelijk → doel invloed uitoefenen
- 4) Nu opstellen uitvoeringsplan → aanbeveling in beeld

Vervolg

Raadsbesluit:

b e s l u i t

1. De conclusies van de rekenkamercommissie, genoemd in het rapport ‘Doelmatigheid samenwerking Jeugdhulp’, te onderschrijven;
2. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie over te nemen;
3. Het college opdracht te geven de aanbevelingen in beleid en uitvoering vorm te geven, en de raad te informeren over de voortgang voor 1 juli 2020.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de oriënterende commissies

Nummer	DOC-19-164218
Zaaknummer	Z-18-046220
Naam commissielid	C. Selders, S. Schouten
Fractie	CDA
Onderwerp	Doelmatigheid samenwerking Jeugdhulp (bestuurlijke nota)
Datum waarop de vraag is gesteld	17 juni 2019
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de oriënterende commissie.	
Portefeuillehouder	
Afdeling	

Bij de samenwerking t/m 2018 zijn er geen financiële prikkels dat partners bijdragen aan de ambitie van de gemeente: het terugdringen van dure zorg (als doel van de transformatie). Vanaf 2019 (nieuw beleidsplan) is besloten tot een andere manier van inkopen welke hier aandacht aan geeft. (pagina 6 en 7)

Bij aanbeveling 4 in paragraaf 2.4 (pagina 11) staat uitgebreid uitgewerkt hoe dit verdere verbetering mogelijk is, zoals met geselecteerde zorgpartners samen inzetten op een objectief meetsysteem, het dragen van kosten, opbrengsten en risico's.

1.	Klopt het dat met het resultaatgericht inkopen vanaf 2020 deze aanbeveling al is overgenomen? In hoeverre kan er geselecteerd worden op zorgpartners?
antwoord	Dat klopt. We gaan werken met zorgarrangementen. De cliënt en de zorgaanbieder spreken samen af hoe het resultaat behaald wordt. Door het resultaat centraal te stellen in de ondersteuning van de cliënt kan optimaal worden aangesloten op de ondersteuningsbehoefte van de cliënt op elk moment, het creëert flexibiliteit in de te bieden ondersteuning en het geeft ruimte aan de professional. De resultaten worden vervat in een zogeheten perspectiefplan. In 2020 kan de cliënt net als nu zelf kiezen uit de gecontracteerde zorgaanbieders.

Er staat bij deze aanbeveling als risico genoemd dat de zorgpartijen bij resultaatgerichte bekostiging voor maximale financiële vergoedingen willen gaan. Daarom is het van belang dat de gemeente kaders stelt aan indicatiestellingen.

2.	Is dit genoemde risico in de praktijk gebleken?
antwoord	We zijn ons bewust van het risico. We starten met deze werkwijze op 1 januari 2020. Om deze reden hebben we hier nu nog geen zicht op. Voor de Wmo bepaalt de gemeente het profiel en intensiteit, dus daar is het voor de zorgaanbieder niet mogelijk om de cliënt in een arrangement met een hogere intensiteit te plaatsen. Voor de jeugd

	bepaalt de gemeente het profiel en in overleg met de aanbieder wordt de intensiteit bepaalt. Door goed overleg, strakke monitoring en contractmanagement verwachten we dat we hierop goed kunnen sturen. Dit bereiden we nu regionaal binnen de WF7 voor.
--	---

3.	Is het stellen van kaders aan indicatiestellingen in 2019 al toegepast?
antwoord	In het huidige systeem zijn we verantwoordelijk voor de weg naar het resultaat. Waar we ons bewust zijn van de kaders moeten wij ook de casusregie voeren. Vanaf 2020 maken wij met onze inwoners en aanbieder afspraken over resultaten, het passende arrangement en de passende intensiteit. Dit betekent dat wij bij resultaatgericht inkopen samen met de aanbieders optrekken. Waar we steeds bewuster omgaan met kaders gaan we vanaf september 2019 regionaal 'proefdraaien' met het resultaatgericht werken naast de huidige werkwijze.

4.	Verwacht het college dat het resultaatgericht inkopen vanaf 2020 zal leiden tot minder kosten?
antwoord	De insteek van deze nieuwe werkwijze is niet per se het verminderen van de zorgkosten. Door de nieuwe manier van werken en bekostigen moet er meer ruimte komen voor de professional om combinaties van ondersteuning (arrangementen) in te zetten die bijdragen aan de resultaten die cliënten willen bereiken. Daarbij biedt dit ook ruimte voor een integrale aanpak en innovatie. Door resultaat gestuurd te bekostigen komt het sturen op kwaliteit en resultaten centraal te staan. We verwachten niet dat dit in korte termijn zal leiden tot minder kosten.

Zoals bekend en ook vermeld bij de conclusie 3 (pagina 10) zijn er wachtlijsten bij diverse zorgaanbieders. Het 'risico' is dat wijkteams sneller genegen kunnen zijn overbruggingszorg te leveren.

5.	Komt het leveren van overbruggingszorg (vaak) voor?
antwoord	Overbruggingszorg wordt niet als zodanig geregistreerd in ons back- of frontoffice systeem. Wij kunnen dan ook geen cijfers aanleveren. In de praktijk bemerken we dat het daadwerkelijk inzetten van zorg door de zorgaanbieder enkele weken duurt, voor residentiele zorg is dat langer. Gedurende deze periode zetten we meestal geen andere vorm van zorg in. De jeugdhulpverlener blijft betrokken en monitort de thuis- of opvoedsituatie zodat ingespeeld kan worden op eventuele veranderingen.

Het CBS geeft aanbevelingen waarmee wijkteams gericht kunnen werken aan preventie. (pagina 8 en 10) Deze zijn van belang omdat onze wijkteams inzetten op preventie en in principe zelf geen jeugdhulp verlenen. Ze staan in aanbeveling 3 samengevat:

- voor uniforme registratie van preventie en ambulante jeugdhulp
- pas het hulpmiddel 'leidraad toegang preventief-ambulant' toe bij beleidsinformatie;
- concretiseer en maak preventie meetbaar

6.	Kunnen de aanbevelingen van CBS om gericht te kunnen werken aan preventie overgenomen worden in het uitvoeringsprogramma?
antwoord	Dat kan, we werken al conform de leidraad. We ontwikkelen op dit moment een instrument om de maatschappelijke effecten van onze ingezette (preventieve) activiteiten in het sociaal domein te meten. Daarnaast bekijken we de mogelijkheid om via Mens Centraal ook te registreren wanneer we zelf verwijzen naar de 0 ^{de} lijn.

Bij aanbeveling 3 (pagina 10) staat het advies genoemd om zicht te krijgen op de omvang en bronnen van de doorverwijzingen en wachtlijsten. Met daarbij de suggestie door data-analyse te kunnen sturen. Bij de 4 sporen aanpak van het Sociaal Domein (zie presentatie 16-05-19 pag9) staat datamanagement genoemd.

7.	Wordt hiermee hetzelfde bedoeld; met andere woorden, voeren we deze aanbeveling al uit?
antwoord	Via datamanagement en ons registratiesysteem hebben we hier inderdaad zicht op. We kunnen als nodig in de toekomst bijsturen.

RAADSVERGADERING d.d. 6 juni 2019

Zaaknummer	Z-19-059572
Voorstelnummer	DOC-19-149887
Onderwerp	Benoemen leden Raad van Toezicht Allure, Stichting voor openbaar primair onderwijs.
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Dirk Kuipers
Afdelingshoofd(en)	S. van Eck

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het College van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 7 mei 2019;

gelet op artikel 48 lid 6c van de Wet op het Primair Onderwijs en de statuten van Allure, Stichting voor openbaar primair onderwijs;

overwegende dat het benoemen van leden van de raad van toezicht van Allure, Stichting voor openbaar primair onderwijs een wettelijke bevoegdheid is van de raad;

b e s l u i t

1. Mevrouw S. van der Linden met ingang van 1 augustus 2019 te benoemen als lid van de raad van toezicht van Allure, Stichting voor openbaar primair onderwijs;
2. De heer R.J. Piet met ingang van 1 augustus 2019 te benoemen als lid van de raad van toezicht van Allure, Stichting voor openbaar primair onderwijs.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 6 juni 2019.

De griffier,

De voorzitter,

Ter besluitvorming

Onderwerp

Benoemen van twee nieuwe leden Raad van Toezicht Allure, Stichting voor openbaar primair onderwijs.

Aanleiding

In maart 2020 loopt, conform de statuten van Stichting Allure na een zittingstermijn van vier jaar, van vier leden van de Raad van Toezicht de benoemingstermijn af. Het gaat hier om dhr. J. Mesu (voorzitter), dhr. drs. R. van der Guchte, dhr. mr. J.W. Bloem en dhr. drs. R. Viëtor. De zittingstermijn van het vijfde lid mw. drs. Y. Clee loopt in maart 2021 af.

Om te voorkomen dat deze vier leden gelijktijdig aftreden, heeft Allure een verdeling gemaakt van twee om twee leden, zodat zij de continuïteit binnen de Raad van Toezicht kunnen waarborgen. Dhr. mr. J.W. Bloem en dhr. drs. R. Viëtor zullen om die reden dit schooljaar (2018-2019) aftreden.

Stichting Allure heeft de raad op 8 april 2018 schriftelijk verzocht om twee nieuwe leden van de raad van toezicht te benoemen.

Voorstel

De raad voor te stellen:

1. Mevrouw S. van der Linden met ingang van 1 augustus 2019 te benoemen als lid van de raad van toezicht van Allure, Stichting voor openbaar primair onderwijs;
2. De heer R.J Piet met ingang van 1 augustus 2019 te benoemen als lid van de raad van toezicht van Allure, Stichting voor openbaar primair onderwijs

Beoogd resultaat

Het uitoefenen van toezicht op Allure Stichting voor openbaar primair onderwijs door te voorzien in de benoeming van twee nieuwe bestuursleden voor de raad van toezicht van deze stichting.

Met deze benoeming ziet de raad van toezicht er als volgt uit:

- ✓ De heer J. Mesu (voorzitter)
- ✓ Mevrouw Y. Clee
- ✓ Mevrouw S. van der Linden
- ✓ De heer R. van der Guchte
- ✓ De heer R.J. Piet

Argumenten

- Benoemen van en ontslag verlenen aan leden van de raad van toezicht is voorbehouden aan de gemeenteraad.
Op grond van de Wet Primair Onderwijs (WPO) artikel 48 lid 6c en de statuten van de stichting is benoeming en ontslag voorbehouden aan de gemeenteraad. De raad is bevoegd de leden van de raad van toezicht te (her)benoemen op voordracht van de Raad van Toezicht.
- 1. *De herbenoeming van deze twee nieuwe leden zorgt voor de bestuurlijke continuïteit van Allure, Stichting openbaar primair onderwijs als bevoegd gezag van het openbaar onderwijs.*
 - 1.1 De benoeming van mevrouw Van der Linden en de heer Piet is het gevolg van een sollicitatie procedure conform de statuten van de stichting. Er is geen reden om dit verzoek niet in te willigen.
- *De motie van Progressief West-Friesland/Groen Links over ‘benoemen van nieuwe bestuursleden’ is opgevolgd.*

Allure, Stichting voor openbaar primair onderwijs is bekend met de motie (IVR-12-00752) van Progressief West-Friesland/Groen Links over 'benoemen nieuwe bestuursleden'. Met de benoeming van deze twee leden is gehoor gegeven aan de motie. Er is een goede verdeling tussen mannelijke en vrouwelijke leden. Daarnaast is uit het verzoek tot deze benoeming gebleken dat de leden beschikking over voldoende deskundigheid en kwaliteit om hun toezichthoudende rol naar behoren uit te kunnen voeren.

Kanttekeningen

Geen

Financiën

Dit besluit heeft geen financiële gevolgen.

Uitvoering/evaluatie

Na besluit door de raad wordt Stichting Openbaar Onderwijs Allure schriftelijk op de hoogte gesteld van het genomen besluit.

Communicatie

n.v.t.

Bijlagen

CV mevr. S.van der Linden (ter inzage bij de griffie)

CV de heer R.J. Piet (ter inzage bij de griffie)